

14

Stangveiðin veitir mögulega
14 til 17 milljörðum króna á ári

28

Fræðsla
forsenda
verndar

32

Forseti
Slow
Food
á leið til
landsins

Bændablaðið

9. tölublað 2017 • Fimmtudagur 11. maí • Blað nr. 490 • 23. árg. • Upplag 32.000 • Vefur: bbl.is

Hugmyndir ræddar hjá KS vegna haustslátrunar: Einungis verði greitt fyrir dilka til innanlandssölu

„Við vonum að málin skýrist á næstu dögum og í framhaldinu verður þá vonandi hægt að gefa út hvernig fyrirkomulagi verði háttað í næstu sláurtíð,“ segir Ágúst Andrússon, framkvæmdastjóri Kjötafurðastöðvar KS á Sauðárkróki.

Hann vísar í viðræður bænda og fulltrúa landbúnaðarráðuneytisins um hvernig best verði brugðist við þeirri stöðu sem uppi er varðandi sauðfjárframleiðsluna, en að a.m.k. 20% offramleiðsla sé nú á sauðfjárafurðum, einkum vegna erfiðleika í útflutningi, sem er um 35% af heildarframleiðslunni.

Þarf að grípa til aðgerða strax

„Verði mat manna á þann veg að þetta sé viðvarandi staða, þarf að grípa til aðgerða strax í þá átt að draga úr framleiðslunni. Við teljum nauðsynlegt að bregðast strax við og stemma eins og hægt er stígu við framleiðsluaukningu, en þó þannig að það hafi ekki varanlegar afleiðingar,“ segir Ágúst.

Þung og erfið rekstrarskilyrði kjötafurðastöðva undanfarnir tvö ár hafa verið áberandi í umræðunni, en að mestu snúist um stöðu gagnvart framleiðslu sauðfjárafurða. Helsti áhrifavaldur í þeim efnum eru erfiðleikar í útflutningi þar sem ýmsir þættir spila inni í; gengisþróun, fall á gerumörkuðum sem og mörkuðum með hliðarafurðir og að auki hafa Rússlands- og Kínamarkaðir ekki virkað sem skyldi.

Farið var yfir þessa stöðu á fjölsóttum bændafundum í Skagafirði í mars síðastliðnum og þá víðaðar hugmyndir um hvernig hugsanlega verður staðið að slátrun á komandi hausti sem og hvernig bændur geti tryggt aðgang sinn að slátrun.

Bara greitt fyrir sláturfé til innanlandssölu?

„Við höfum víðað þær hugmyndir að staðgreiða einungis þann hluta sem ætlaður er til innanlandssölu, eða um tvo þriðju framleiðslunnar og greiða lágmarksverð fyrir 35% hennar og meta síðan stöðuna í framhaldinu, þ.e. þegar útflutningur hefur átt sér stað og skoða þá hvort hægt er að bæta einhverju við,“ segir Ágúst en ítrekar að engin ákvörðun hafi verið tekin um hvort þessi leið verði farin. Margir óvissuþættir séu enn uppi og því enn beðið með endanlega ákvörðun um fyrirkomulagið. „Það hefur líka verið rætt að taka upp verðmismunun á þyngdarflokkun, en það sama er upp á teningnum hvað það varðar, ákvörðun hefur ekki verið tekin um slíkt og við biðum enn eftir að málin skýrist betur varðandi heildarfyrirkomulag.“

Alls ekki er loku fyrir það skotið að aðstæður gætu breyst til batnaðar á komandi árum og nefnir Ágúst að metnaðarfull markmið sé að finna í nýjum búvörusamningi varðandi markaðssókn með sauðfjárafurðir á erlenda markaði sem unnið verði að á næstu þremur árum. /MPB

Meiri sátt um landbúnaðarkerfið í Noregi en á Íslandi

– segir Ari Edwald, forstjóri MS, eftir heimsókn

Formaður Bændasamtaka Íslands fór ásamt forsvarsmönnum MS og Samtökum afurðastöðva í mjólkuriðnaði (SAM) í heimsókn í síðustu viku til mjólkurvöruframleiðandans Tine í Noregi.

Ari Edwald, forstjóri MS, segir að fátt hafi svo sem komið á óvart í heimsókninni til Tine. Margt sé líkt með fyrirkomulaginu í mjólkurframleiðslunni í Noregi og á Íslandi. Tine sé þó hlutfallslega mun stærra á markaði í Noregi en Mjólkursamsalan er á Íslandi.

„Það er merkilegt að upplifa það hve mikil eining hefur ríkt um þetta fyrirkomulag í Noregi,“ segir Ari og vísar til þess að umræðan á Íslandi hafi verið með allt öðrum hætti.

Ari segir að andstaðan við breytingar á kerfinu í Noregi stafi af ötta við að matvælaíðnaðurinn

og mjólkuriðnaðurinn muni þá gefa eftir. Þá sé stutt í að matvælaíðnaður í landinu geti yfir höfuð ekki þrífist.

„Þetta er gjörólik mynd en við eigum að venjast á Íslandi. Hér eigum við því að venjast að einstakir embættismenn sem ráðnir hafa verið til starfa hjá þessari opinberu eftirlitsstofnun, Samkeppniseftirlitinu, telji að þeir eigi að ráða en ekki Alþingi Íslendinga. Ef þeir eru óánægðir með lög þá geti þeir bara tekið í gislingu fyrirtæki sem eru á því starfssviði þar sem þeir eru óhressir með lagarammann. Við höfum búið við samfellda valdniðslu af hálfu Samkeppniseftirlitsins í vel á annan áratug, allavega allt frá stofnun Mjólkursamsölunnar í núverandi mynd 2007,“ segir Ari Edwald.

/HKr.

– Sjá nánar um ferðina á bls. 2

Oddný Steina Valsdóttir, bóndi á Butru í Fljótshlíð og formaður Landssamtaka sauðfjárbænda er önnur kafin við sauðburð þessa dagana eins og aðrir sauðfjárbændur landsins. Frjósemin hefur verið mjög góð í hennar fjárstofni.

Mynd / Magnús Hlynur Hreiðarsson.

Annir hjá sauðfjárbændum

„Sauðburður hefur gengið mjög vel hjá okkur, það eru að bera um fjörutíu ær á sólarhring og frjósemin er góð,“ segir Oddný Steina Valsdóttir, bóndi á Butru í Fljótshlíð.

Oddný býr ásamt eiginmanni og

þremur börnum á bænum Butru í Fljótshlíð, en hún var kjörin formaður Landssamtaka sauðfjárbænda á síðasta aðalfundi. Á bænum voru um 500 ær á föðrum í vetur og 70 naut.

„Ég og maðurinn minn skiptum vöktunum í fjárhúsinu á milli okkar,

hann er á nóttunni og ég á daginn. Þetta gengi ekki upp nema að við hefðum mömmu hjá okkur en hún kom til okkar til að sjá um heimilið og börnin á meðan sauðburður stendur yfir,“ segir Oddný Steina Valsdóttir.

/MHH

FRÉTTIR

Spurt og svarað um búvörusamninga

Félagsmönnum í Bændasamtökunum býðst að senda inn spurningar um búvörusamningana og framkvæmd þeirra á netfangið samningar@bondi.is. Starfsfólk BÍ svarar fljótt og vel innsendum erindum.

Á bondi.is er að finna upplýsingar um samningana, reglugerðir og fleira.

Spjallað við bændur í Hvammi í Ölfusi

Nýr þáttur af „Spjallað við bændur“ er aðgengilegur á bbl.is.

Í þættinum eru bændurnir í Hvammi í Ölfusi sóttir heim, þau Charlotte Clausen og Pétur Benedikt Guðmundsson. Á bænum er búið með kýr, býflugur og hesta. Á síðasta ári var nýtt fjós tekið í notkun í Hvammi en hjónin ræða aðdragandann að framkvæmdunum og segja frá tæknilausnum og vinnuaðferðum sem þau beita í búskapnum.

Þættirnir „Spjallað við bændur“ eru framleiddir af kvikmyndafyrirtækinu Beit fyrir Bændablaðið.

Þingeyjarsveit: Mótmaelir verndun heils vatnasviðs

Sveitarstjórn Þingeyjarsveitar hefur afdráttarlaust mótmælt því að áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða geri ráð fyrir að allt vatnasvið Skjálfandaflljóts verði flokkað í verndarflokk.

Í umsögn meirihluta sveitarstjórnar vegna samþykktar fyrir í apríl um áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða eru vinnubrögð verkefnisstjórnar gagnrýnd, en ekki var leitað eftir samráði við sveitarstjórn Þingeyjarsveitar við gerð áætlunarinnar þrátt fyrir að fjallað hafi verið um marga virkjunarkosti innan marka sveitarfélagsins. Það sé sérlega ámælisvert, enda verði verndar- og orkunýtingaráætlun sem samþykkt er af Alþingi bindandi við gerð skipulagsáætlana sveitarfélagsins um verndar- og orkunýtingaráætlun.

„Málefnið hefur bein áhrif á verksvið sveitarstjórnar, sem fer með skipulagsvald innan sveitarfélagsins. Samráðsleysi verkefnisstjórnar er í ósamræmi við eðlileg samskipti ríkis og sveitarfélaga með hlidsjón af sjálfstjórnarrétti sveitarfélaga, sem hvílir á 78. gr. stjórnarskrár,“ segir í umsögninni.

Fram kemur að í 2. mgr. 10. gr. laga nr. 48/2011 sé kveðið á um að verkefnisstjórn eigi m.a. að leita eftir samráði við stofnanir og stjórnvöld ríkis og sveitarfélaga. Almenn heimild til að senda inn umsagnir geti ekki fallið þar undir, jafnvel þótt verkefnisstjórn hafi haldið almenna kynningarfundum þegar drög að tillögu hennar lágu fyrir vorið 2016, en á þeim komu fram fullmótaðar tillögur um flokkun virkjunarkosta.

Visar sveitarstjórn Þingeyjarsveitar til gagnrýni á vinnubrögð verkefnisstjórnar m.a. frá Orkustofnun. Bent hefur verið á að hlutverk verkefnisstjórnar samkvæmt lögum sé að móta stefnu um nýtingu landsvæða sem virkjunarkosti en ekki sé lagagrundvöllur fyrir tillögugerð um vernd alls vatnasviðs Skjálfandaflljóts með þeim hætti sem verkefnisstjórn viðhefur. /MÞ

Sá skemmtilegi atburður varð í ferð íslenskra bænda til Noregs á dögunum að í fyrsta sinn í sögu Bændafaerða (Hey Iceland) var borið upp bónorð í beinni í Lysefjorden-bjórbrugghúsinu í Bergen. Brynjólfur Þór Jóhannsson fór niður á skeljarnar fyrir sína heittelskuðu, Piu Ritu Simone Schmauder, við mikinn fögnuð viðstaddra. Tilvonandi brúðhjónin eru kúabændur á bænum Kolholtshelli í Flóahreppi. – Sjá nánar um ferðina á bls. 46 og 47 Mynd / ehg

Kynnisferð fulltrúa mjólkuriðnaðarins til Noregs:

Sátt ríkir í Noregi um sérlausnir í mjólkurframleiðslu og -vinnslu

– segir Egill Sigurðsson formaður stjórnar Mjólkursamsölunnar og Auðhumlu

Forsvarsmenn Mjólkursamsölunnar og Samtaka afurðastöðva í mjólkuriðnaði fóru í heimsókn í síðustu viku til mjólkurvörufurframleiðandans Tine í Noregi. Tilgangurinn var að kynna sér fyrirkomulag á stuðningskerfinu í norskrí mjólkurframleiðslu og -vinnslu í samanburði við þær breytingar sem íslensk stjórnvöld hafa boðað hér á landi.

Egill Sigurðsson, bóndi á Berustöðum og formaður stjórnar Auðhumlu og Mjólkursamsölunnar, var í hópferðinni og segir að sátt ríki um fyrirkomulagið í Noregi. Skilningur sé á því að sérlausnir í mjólkurframleiðslu séu nauðsynlegar. Það sé margreynt að einfaldar markaðslausnir henti hvergi. „Því hafa allar þjóðir sem ætla að standa vörð um sinn landbúnað ákveðin kerfi til þess að honum verði ekki förnað á grundvelli skammtíma hagsmuna. En stundum í umræðunni mætti halda að sérstök umgjörð um mjólkurframleiðslu væri séríslenskt fyrirbæri, en svo er alls ekki. Það getur verið hagur þröngra hagsmuna, eins og hér er stundum talað fyrir, að rústa því fyrirkomulagi sem unnið hefur verið eftir. Slík vegferð, án þess að gera sér grein fyrir afleiðingunum, er aðför að bændum og einnig neytendum ef horft er til framtíðar,“ segir Egill.

Hluti af hópnum sem fór í kynnisferðina er hér í Osló með fulltrúum frá Tine. Laufey Bjarnadóttir, Stakkhamri, Jóhanna Hreinsdóttir, Káraneskoti, Þórunn Andrésdóttir, Bryðjuholti, Helle Huseby frá Tine, Sæmundur Jónsson, Árbæ, Björn frá Tine, Garðar Eiríksson, Auðhumlu, Bjarni Ragnar Brynjólfsson, SAM og Jóhannes Torfason, Torfalæk.

Verslunin sátt með norska kerfið

„Það vakti athygli í ferðinni að það virðist vera sátt meðal aðila úr verslunargeiranum í Noregi með þetta kerfi bæði í kjöt- og mjólkurframleiðslu. Að mínu viti ætti einnig að vera sátt um það íslenska sem skilað hefur því sem ætlast var til, bæði til neytenda og bænda. Það hefur verið margstaðfest.

Þessi kynnisferð til Noregs var farin til að kynna sér kosti og galla norska kerfisins. Í frumvarpsdrögum landbúnaðarráðherra er tekið mið bæði af norska kerfinu og reyndar

einnig því hollenska. Það voru því vonbrigði að aðilar frá ráðuneytinu sáu sér ekki fært að kynna sér staðreyndir um það kerfi sem þeir vísa til, en það eru í leiðinni ákveðin skilaboð.

Megintilgangur allra þessara kerfa, bæði hér og erlendis, er að verja viðtækan þjóðarhag og er byggt á langtímasýn. Vissulega er hvergi fullkomin sátt um hvernig öllu er fyrirkomið, en það gildir bæði hér og annars staðar. Það er engin umræða í Noregi um að kollvarpa landbúnaðinum og fullur

skilningur á sérþörfum og sérlausnum. Það sem við sáum í þessari ferð er að norska kerfið er mun flóknara en það íslenska. Við munum í kjölfarið fara í nákvæmari samanburð á þessum stjórnkerfum sem getur vonandi skilað upplaggi að viðtækari sátt um landbúnað og mikilvægi hans fyrir land og þjóð,“ segir Egill.

Tine er mjólkursamlag þeirra Norðmanna, svipað Mjólkursamsölunni íslensku. Að baki Tine standa um 11 þúsund bændur á um níu þúsund bæjum.

/smh

Allt fyrir vorverkin í bústaðnum

Allt í hund og kött Hágæða fóður á 20% afslætti

FB
FÓÐURBLANDAN

Sendum um
allt land

Hafðu samband
570 9800

FB Verslun Selfossi
Austurvegi 64a
570 9840

FB Verslun Hvalsavelli
Hlíðarvegi 2-4
570 9850

FB Verslun Egilsstöðum
Miðvangi 31
570 9860

FB Verslun Hellu
Suðurlandsvegi 4
570 9870

FRÉTTIR

Fundað í Þingborg fimmtudaginn 18 kl. 20.30:

Hættan af innflutningi á ferskum matvælum

Deilt hefur verið um innflutning á ferskum matvælum til landsins, hvort hann skuli leyfður, í hvaða mæli og með hvaða takmörkunum. Á fundi sem haldinn verður í Þingborg fimmtudagskvöldið 11. maí kl. 20.30 munu sérfræðingar í smitsjúkdóma- og veirufræðum fara yfir stöðuna.

Mikilvægt er að þessi umræða byggji á rannsóknum og upplýsingum eins og þær geta bestar orðið. Á þessum fundi flytja erindi sérfræðingar í fremstu röð til þess að gera grein fyrir þeim hættum sem það hefur í för með sér að flytja fersk matvæli til landsins.

Karl G. Kristinsson.

Karl G. Kristinsson er prófessor og yfirlæknir á sýklafræðideild Landspítalans. Erindi hans nefnist „Stafar lýðheilsu Íslendinga hættu af innflutningi á ferskum matvælum?“

Vilhjálmur Svansson er dýralæknir og veirufræðingur á

Vilhjálmur Svansson. Myndir / HKR.

Ögmundur Jónasson.

Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Hans erindi nefnist:

„Núverandi sjúkdómastaða er auðlegð sem okkur ber að verja.“

Fundurinn verður haldinn í Þingborg fimmtudaginn 18. maí klukkan 20.30.

Fundurinn er öllum opin og eru allir boðnir velkomnir til hans. Fundarstjóri er Ögmundur Jónasson.

Aðalfundur Landverndar á laugardag:

Nýr formaður kjörinn

Aðalfundur umhverfisverndar-samtakanna Landverndar fer fram laugardaginn 13. maí nk. kl. 10-14.30 í Frægardi í Gunnarsholti á Rangárvöllum.

Á fundinum verður auk almennra aðalfundarstarfa kynnt drög að stefnumörkun um vindorkuver, fjallað um strandhreinsiverkefnið *Hreinsum Ísland* og kynntar niðurstöður í hugmyndasamkeppni um framtíð Alviðru í Ölfusi. Eftir fundarslit mun dr. Árni Bragason landgræðslustjóri flytja erindi.

Þá verður nýr formaður Landverndar kosinn, en Snorri Baldursson hyggst ekki gefa áfram kost á sér. Hann hefur gegnt formennsku síðan 2015. Auk þess verða fjórir stjórnarmenn kjörnir í stað þeirra sem gefa ekki kost á sér til áframhaldandi stjórnasetu. Allir kjörgengir félagsmenn geta boðið sig fram á fundinum.

Eftir fundinn verður nýju sjálf-boðaliðaverkefni Landverndar, *Græðum Ísland*, hleypt af stokkunum við Þjófafoss í Þjórsá. /ghp

Stefnir frá Ketilsstöðum, knapi Bergur Jónsson.

Útflutningur á fyrsta ársfjórðungi:

536 hross úr landi

Alls 536 hross voru flutt úr landi á fyrsta fjórðungi ársins. Er þetta yfir meðalútflutningi síðustu fimm ára samkvæmt upplýsingum frá WorldFeng, upprunaeftbók Íslenska hestsins. Á sama tíma í fyrra höfðu 564 yfirgefið landið, 492 árið 2015 og 464 árið 2014.

Hrossin voru flutt til fjórtán landa. Flest fóru til Þýskalands, 274 talsins. Þá fóru 114 hross

til Svíþjóðar og önnur 107 til Sviss, 79 til Danmerkur og 43 til Austurríkis.

Útflutt fyrstu verðlaunahross eru þrjátíu talsins, tólf stóðhestar og átján hryssur. Hæst dæmdu hrossin eru Freyr frá Vindhóli (8,43), Stefnir frá Ketilsstöðum (8,38), Sökkull frá Dalbæ (8,38), Flygill frá Horni I (8,37), Duld frá Ytra-Dalsgerði (8,25) og Katla frá Blönduósi (8,25) /ghp

Á bænum Krossum í Dalvíkurbyggð er frjósemin í fjárstofninum greinilega í góðu lagi. Þar hafa tvær ær borið fjór-um lömbum og hér er önnur þeirra. Þá voru þrjár þrílembur búnaðar að bera nú í vikubyrjun. Mynd / Brynja S. Lúðvíksdóttir

Snorri, bóndi á Krossum í Dalvíkurbyggð, ánægður með sauðburðinn:

Ágætis frjósemin þetta vorið

„Það er góður gangur í þessu og allt hefur gengið að óskum,“ segir Snorri Snorrason, bóndi á Krossum í Dalvíkurbyggð.

Hann og Brynja Lúðvíksdóttir, kona hans, reka sauðfjárbú með tæplega 380 kindur og voru hátt í hundrad þeirra bornar í byrjun vikunnar.

„Hér er allt á fullu en nær hámarki nú næstu daga,“ segir Snorri. Fjárhús Snorra og Brynju eru á Stóru-Hámundarstöðum, skammt utan við Krossa.

Það hefur borið til tíðinda að tvær kindur hafa borið fjórum lömbum, hin fyrri um miðja síðustu viku og hin á sunnudag. Þá eru þrjár ær þrí-

lembdar. Allt eru þetta sæðingarlömb að sögn Snorra, en hann segir að árangur af sæðingum virðist ætla að verða góður þetta vorið.

Snjóléttur vetur að baki

Utanverður Eyjafjörður er ekki beint snjóléttasta svæði landsins og því er Snorri afar kátur með vedrið sem í boði hefur verið undanfarið, þar sem sólskin og hiti hafa verið í aðalhlutverki.

Vanalega hefur snjór verið yfir svæðinu á þessum árstíma.

„Það skiptir verulegu máli, veður af þessu tagi gerir að verk-

um að flestar ærnar bera úti, það er þægilegra fyrir alla, bæði menn og skepnur,“ segir hann og bætir við að hægur vandi sé að koma fenu inn við versnandi veður svo sem spá gerir ráð fyrir.

„Kindurnar hafa verið meira og minna úti í allan vetur, hér hefur verið opið, enda óvenju góður og snjóléttur vetur að baki.“ /MPB

Frá undirskrift samstarfsfyrirlysingar um gerð aðgerðaáætlunar í loftslagsmálum. Frá vinstri: Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, Þórdís Kolbrún R. Gylfadóttir, ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra, Björt Ólafsdóttir, umhverfis- og auðlindaráðherra, Bjarni Benediktsson forsætisráðherra, Benedikt Jóhannesson, fjármála- og efnahagsráðherra og Jón Gunnarsson, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra. Mynd / ghp

Samstarfsfyrirlysing um aðgerðir í loftslagsmálum undirrituð:

Tækifæri til að minnka útstreymi í landbúnaði

„Ef það er einhver stétt í landinu, með fullri virðingu fyrir öðrum atvinnustéttum, sem er meðvituð og hefur meiri hagsmuni af því að ýta undir umhverfisvernd og passa upp á landið til lengri tíma litið þá eru það bændur. Og þeir kunna það alveg,“ sagði Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, sem undirritaði samstarfsfyrirlysingu sex ráðherra ríkisstjórnarinnar um gerð aðgerðaáætlunar í loftslagsmálum.

Markmið áætlunarinnar er að Ísland geti staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt Parísarsamningnum í loftslagsmálum til 2030 með því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og auka bindingu koldíoxíðs úr andrúmslofti. Í samstarfsfyrirlysingunni segir að helstu tækifæri til að draga úr losun liggi í samgöngum, sjávarútvegi, landbúnaði og landnotkun.

Útstreymi gróðurhúsalofttegunda frá landbúnaði er um 750 þúsund tonn CO₂-ígilda árið 2014 eða um 16% af heildarútstreymi Íslands samkvæmt skýrslu Hagfræðistofnunar Háskóla Íslands „Ísland og loftslagsmál“ sem kom út í febrúar. Þar kemur fram að helstu leiðir til að draga úr losun frá landbúnaði séu bætt fóðrun búfenaðar til að draga úr framleiðslu metans, loftþétt geymsla búfjáraburðar, metangasgerð úr mykju og aukin notkun búfjáraburðar á kostnað tilbúins köfnunarefnisáburðar.

Fleiri rannsóknir æskilegar

Þorgerður Katrín segir nóg af sóknartækifærum liggja í landbúnaði til að mæta kröfum um minnkun útstreymis í landbúnaði og nefnir í því sambandi sérstaklega tækniþróun. „Öll þessi tækniþróun skiptir bændur líka máli og þeir knýja, á grundvelli sinnar reynslu og þekkingu, fram

þessa tækniþekkingu.“

Höfundar skýrslu Hagfræðistofnunar nefna skort á innlendum rannsóknum á útstreymi frá landbúnaði og landnotkun. Þorgerður Katrín segir að ljóst sé að gerð aðgerðaráætlunarinnar muni ýta undir frekari rannsóknir. „Það er mín skoðun, eftir að hafa farið bæði yfir styrkveitingar og framlög til rannsókna, að fleiri rannsókna í landbúnaði er æskileg, hvort sem það tengist útblástri eða öðru. Ég tel að hlutverk m.a. Landbúnaðarháskóla Íslands muni aukast. Hann hefur verið að standa sig vel en það má gera enn betur, og þá einnig í samvinnu við hagsmunaaðila.“

Verkefnisstjórn og sex faghópar vinna aðgerðaráætlunina, en settur verður upp samráðsvettvangur þar sem fulltrúum haghafa og stjórnarandstöðu verður boðið að taka sæti. Aðgerðaráætlunin á að liggja fyrir í lok ársins. /ghp

DEUTZ-FAHR Agrotion C-SHIFT - sívinsæl og klassísk dráttarvél

Klassísku og sívinsælu Agrotion dráttarvélnar frá DEUTZ-FAHR eru af mörgum taldar einhverjar sterkustu og endingarbestu dráttarvélar sem völ er á í dag.

C-SHIFT útgáfan er þar engin undantekning. Hún er búin rafskiptingu á öllum girum. Engin eiginleg gírstöng og aldrei þarf að kúpla til þess að skipta um gír. Einstaklega mjúkar gírskiptingar. Þetta eru liprar og öflugar dráttarvélar sem henta vel við hvers kyns bústörf.

Komdu og reynsluaktu nýjum Agrotion C-SHIFT frá DEUTZ-FAHR

Nú í maí (á meðan birgðir endast) fá allir sem koma til okkar og reynsluaka Agrotion C-SHIFT dráttarvélnum glæsilega DEUTZ-FAHR derhúfu að gjöf.

Kíktu við hjá okkur á Krókháls 16
eða á Lónsbakka á Akureyri.

DEUTZ-FAHR Agrotion 6130.4 C-Shift

4 strokka, 4 lítra DEUTZ mótör, 129 hö, 546 Nm
Rafskiptur ZF7200 girkassi, 24 girar áfram, 24 afturábak
Sjálfskiptimöguleikar
Vökvavendigir með stillanlegu átaki
Aðgerðaminni
Fjaðrandi öikumannshús
40 km/klst aksturshraði
120 L/mín Load Sensing vökvadæla
Power Beyond vökvatengi
Rúmgott og glæsilegt hús með loftkælingu
Þaklúga. Loftpúðasæti. Farþegasæti. Drykkjakælir.
4 tvívirkir spóluventlar, flæðisstillanlegir
4 hraða aflúrtak (540/540E/1000/1000E)
Lyftigeta á afturbeisli: 6.200 kg.
Vökvautskjótanlegur lyfturkókur.
Dekkjastærð: 540/65R24 að framan, 600/65R38 að aftan.
Stoll FZ30 rafstýrð ámoksturstæki með dempara, vökvaskóflulás, 3ja sviði og 2,40 m Heavy Duty skóflu.
Verð frá kr. 10.930.000,- án vsk m.v. gengi á EUR=116,00

DEUTZ-FAHR Agrotion 6150.4 C-Shift

Sami búnaður og í DEUTZ-FAHR Agrotion 6130.4 hér að ofan, en auk þess:
4 strokka, 4 lítra DEUTZ mótör, 153 hö, 605 Nm
Skriðgír.
Fjaðrandi framhásing
50 km/klst aksturshraði
Lyftigeta á afturbeisli: 9.200 kg.
5 tvívirkir spóluventlar, flæðisstillanlegir
Vökvayfirtengi
Stoll FZ45 rafstýrð ámoksturstæki með dempara, vökvaskóflulás, 3ja sviði og 2,40 m Heavy Duty skóflu.
Verð frá kr. 12.300.000,- án vsk m.v. gengi á EUR=116,00

Eigum fyrirliggjandi vélar beint í vorverkin.

Þ Ó R H

REYKJAVÍK:
Krókháls 16
Sími 568-1500

AKUREYRI:
Lónsbakka
Sími 568-1555

Vefsíða og
netverslun:
www.thor.is

Bændablaðið

— Málgagn bænda og landsbyggðar —

Ritstjóri: Hörður Kristjánsson (ábm.) hk@bondi.is — **Sími:** 563 0339 — **Rekstur og markaðsmál:** Tjörvi Bjarnason tjorvi@bondi.is — **Blaðamenn:** Margrét Þ. Þórsdóttir mth@bondi.is — Sigurður Már Harðarson smh@bondi.is — Vilmundur Hansen vilmundur@bondi.is — **Auglýsingastjóri:** Ásgerður María Hólmbertsdóttir amh@bondi.is — **Sími:** 563 0303 — **Netfang auglýsinga:** augl@bondi.is — **Vefur blaðsins:** www.bbl.is — **Netfang blaðsins:** (fréttir og annað efni) er bbl@bondi.is

Frágangur fyrir prentun: Anna Kristín Ólafsdóttir – Prentun: Landsprent ehf. – Upplag: sjá forsiðu – Dreifing: Landsprent og Íslandspóstur. ISSN 1025-5621

SKOÐUN

Sama tuggan

Efnahagskerfi heimsins snýst alla daga um að leiðrétta misgengi á milli raunverðmæta og tilbúinna platverðmæta í formi vaxta. Vegna smæðar kerfisins á Íslandi hafa stjórnvöld haft í hendi sér að milda helstu vankantana en gera það ekki.

Seðlabanki Íslands er á góðri leið með að vera búinn að éta upp allan efnahagsbata þjóðarinnar á síðustu árum vegna hárra stýrivaxta og þjónkunar við erlenda og innlenda fjárfesta og fjárglæframenn. Dæmið um afleikinn gagnvart aflandskrónueigendum er aðeins eitt af mörgum. Spyrja má hvort bankinn sé ekki í raun kominn í þrot þar sem búið er að eyða á tveim árum fjármunum sem hefðu dugað til að endurnýja allt vegakerfi landsmanna eða byggja nýjan Landspítala og ýmislegt annað.

Vandséð er hvernig stjórn ríkisins ætlar að framfylgja framkvæmdaætlanum sínum ef Seðlabankinn fær áfram með aðgerðum sínum að eyðileggja efnahagskerfið innan frá. Brátt verða engin önnur úrræði tiltæk en að blóðmjólka almenning með stórauðum sköttum til að standa straum af stefnu Seðlabankans.

Áhrif ofurhárra stýrivaxta Seðlabankans á gengi krónunnar muna að óbreyttu rústa ferðapjónustunni í landinu, þessari nýjustu stoð íslenska efnahagslífsins. Þetta er miklu stærra mál en það hvort hækkaður verður virðisaukaskattur á þessa grein til jafns við aðrar atvinnugreinar. Að óbreyttu getur þetta varla endað öðruvísi en með nýrri efnahagskollsteypu.

Ofan á allt þetta hefur viðskiptabönkunum verið leyft átólulaust að framleiða rafkrónur og græða á því gríðarlegar upphæðir sem teknar eru m.a. úr vösum almennings. Svo hrópa menn húrra yfir að bankar sem eru í eigu ríkisins greiði hluta af þessum eignaupptökum af almenningi til baka inn í ríkissjóð í formi arðgreiðslna.

Til að gera málin enn verri fá fjárfestar að vaða uppi með hömlulausum uppkaupum á íbúðarhúsnæði sem síðan er leigt út á glæpsamlegum kjörum, sem engar fjölskyldur fá staðist til lengdar. Engar tilraunir virðist eiga að gera til að koma böndum á þessa vitfirringu.

Með hrikalegri óstjórn í fjölda ára er verið að heimila bankakerfinu og fjármálamönnum að leggja íslenskt þjóðfélag í rúst aftur og aftur. Þetta eru engin ný sannindi þó þeir sem völdin hafa haft virðist ekki vilja kannast við þessa mynd. Þar nægir að vitna í höfund sjálfstæðisyfirlýsingar Bandaríkjanna, Thomas Jefferson, en hann varð þriðji forseti Bandaríkjanna 4. mars árið 1801. Hann varaði við því að afhenda einkabönkum valdið til að gefa út gjaldmiðil þjóðarinnar. Þetta sagði hann í bréfi sem hann sendi bóndanum, skipasmiðnum og stjórmálamaninum John Taylor í maí árið 1816.

„Ef bandaríska þjóðin leyfir einkabönkum nokkurn tíma að stjórna útgáfu þjóðargjaldmiðilsins, fyrst með verðbólgu, síðan með verðhjöðnun, þá munu bankarnir og einkafyrirtækin sem vaxa upp í kringum þá svipta fólkinu öllum þeirra eigum þar til börnin þeirra vakna heimilislaus í landinu sem forfeður þeirra byggðu. Ég tel að staða bankanna sé hættulegri frelsi okkar en óvinaherir.“

Jefferson sagði líka að nauðsynlegar aðgerðir þyrfti að gera til að taka þetta vald frá bönkunum og koma því aftur til fólksins. „Til þeirra sem eignirnar tilheyrir.“

Það er áhugavert að velta fyrir sér áhyggjum Thomas Jefferson sem hann hafði af yfirgangi bankakerfisins fyrir 201 ári síðan. Höfum við virkilega ekkert lært?

/HKR.

Sindri Sigurgeirsson

formaður Bændasamtaka Íslands
sindri@bondi.is

Auðhumla, samvinnufélag íslenskra kúa-bænda, stóð fyrir kynnisferð til Noregs fyrr í mánuðinum. Nokkrum aðilum var boðið að taka þátt í ferðinni og gerði ég það fyrir hönd Bændasamtakanna. Tilgangur ferðarinnar var að kynna sér mjólkurframleiðslu og mjólkuriðnaðinn í Noregi og hvernig markaðurinn er skipulagður þar í landi. Ferðin kom meðal annars til vegna orða ráðherra landbúnaðarmála þess efnis að það væri horft til norska fyrirkomulagsins, þegar hún kynnti hugmyndir að breytingum á starfsskiðryðum mjólkurframleiðslunnar hérlandis í mars síðastliðnum.

Fyrsti viðkomustaður var Landbúnaðarháskólinn að Ási. Þar er nýlegt rannsóknafjós sem kostaði 3,5 milljarða íslenskra króna. Byggingin er mjög fullkomin og hægt að framkvæma þar fjölbreyttar rannsóknir tengdar kúabúskap. Þar er meðal annars gjafaróbót sem vigtar allt fóður í hverja kú. Hægt er að skoða meltanleika fódursins ásamt fleiri gögnum sem tengjast fóðruninni. Sömu leiðis er nákvæmur tæknibúnaður til að fylgjast með mjóltum og öðru sem hefur þýðingu við rannsóknir.

Tífold framleiðsla miðað við Ísland

En að markaðnum í Noregi. Mjólkurframleiðslan er um það bil 10 sinnum meiri en hér heima. Framleiðendur eru um 8.300 en meðalbúið er mun minna, eða 25 mjólkurkúr og ársframleiðslan að jafnaði um 170 þúsund litrar.

Helstu aðilar sem koma að mjólkurframleiðslunni eru fyrirtækið TINE, Búnaðarstofan (Landbruksdirektoratet) og TINE Rávarer. Síðastnefnda félagið annast söfnun mjólkur,

gæðaeftirlit og fleiri innviðaverkefni tengd mjólk áður en hún kemur til vinnslu í afurðastöðvum. Félagið sækir mjólk til nær allra bænda í Noregi en vegalengdir í landinu eru miklar. Sem dæmi er fjarlægð frá Osló til nyrstu hluta landsins svipuð og fjarlægðin frá Osló til Rómar. TINE sjálf er samvinnufélag kúabænda í Noregi. TINE er gríðarlega stórt fyrirtæki og hefur mikla umsetningu og er með stóran hluta markaðarins. Fyrirtækið má bera saman við Mjólkursamsöluna á Íslandi þó það sé margfalt stærra. Í Noregi eru þó fleiri en TINE í mjólkurvinnslu, stærstir þeirra eru Synnøve Finden, Q-meierierne, Normilk og Rørosmeieriet. Einnig eru enn minni aðilar sem falla undir skilgreiningu sem heimavinnsla. Aðilar á mjólkurmarkaði í Noregi eru alveg í sömu stöðu og þeir sem starfa á Íslandi.

Í fyrirlestri fulltrúa norsku búnaðarstofunnar kom fram að markaðurinn fyrir mjólk og mjólkurafurðir í Noregi er mjög skipulagður. Í gildi eru samningar á milli Búnaðarstofunnar og TINE Rávarer, sem sér um að sækja mjólk alls staðar á landinu, til að skilja á milli söfnunar og vinnslu mjólkur. Einnig eru samningar við TINE um verkefni sem fyrirtækið annast til að tryggja birgðastýringu og framboð allra mjólkurvara allt árið um kring um allan Noreg. TINE Rávarer er sjálfstæð rekstrareining og veitir ráðgjöf um mjólkurgæði, sér um öll flutningatæki, á alla mjólkurtankana og sér um að borga bændunum fyrir framleidda mjólk. Þar gildir um samið verð til bænda, með svipuðum hætti og verðlagsnefnd ákveður hér á Íslandi. Það er einnig samið um verð til allra afurðastöðva, þannig að TINE kaupir á nákvæmlega sama verði eins og allar minni vinnslurnar, líkt og hérlandis. Árlega er samið um það milli ríkis og bænda um hvaða verð skuli greitt til bænda. Um leið er samið um hvað verðið skuli vera til mjólkuriðnaðarins sem kaupir mjólk til frekari vinnslu.

Þá gildir verðmiðlunarkerfi sem er eins

konar pottur. Það er dreginn ákveðinn aura-fjöldi af verði hvers mjólkurlíttra og lagður í púkkið. Öll fyrirtæki sem kaupa hráefni af TINE Rávarer eru skyldug til þátttöku í verðmiðlunarkerfinu, sem virkar þannig að mjólkurvinnslufyrirtækin fá ýmist greitt eða þurfa að greiða, eftir því hvaða vörur eru framleiddar úr mjólkinni sem um ræðir og hvaða verðþol þær hafa á markaði. Kerfið tekur einnig að hluta tillit til ólíkra svæða í Noregi og er ekkert ósvipað því fyrirkomulagi sem notað er á Íslandi. Þessi verðjöfnun, eða framlegðarskipting, er samkvæmt opinberri gjaldskrá og mun flóknari en á Íslandi. En kerfið er fyrirsjáanlegt þar sem breytingar eru sjaldgæfar.

Tilgangurinn að ná jafnvægi á markaðnum

Mjólkurframleiðslu í Noregi er stýrt með kvótakerfi og stutt við framleiðslu hjá bændum eins og á Íslandi. Stuðningsaðferðir eru þó fjölbreyttari og stuðningurinn er að hluta mismunandi eftir svæðum í Noregi. Það er alveg klárt að tilgangurinn með þessu öllu saman er að ná jafnvægi á markaðnum, ná sem bestu verði til neytenda og sem hæstu verði til bænda.

Það er alltaf gagnlegt að kynna sér hlutina frá fyrstu hendi. Þó ég hafi skoðað þessi mál talsvert við gerð búvörusamninganna þá bætti ferðin heilmiklu við og var mjög gagnleg. Reynslan af henni undirstrikar að víða í heiminum sjá menn færi í því að skipuleggja markaði með búvörur til að ná ákveðinni bestun milli framleiðenda annars vegar og neytenda hins vegar. Niðurstaðan er hagræðing og hagkvæmni fyrir alla aðila. Það hefur tekist í Noregi og einnig hér á Íslandi. Þriggja milljarða hagræðing síðustu ára í íslenskum mjólkuriðnaði hefur skilað sér að einum þriðja til bænda og að tveimur þriðju til neytenda. Þeir sem vilja snúa því á haus þurfa að færa betri rök fyrir því en hingað til hafa komið fram.

ÍSLAND ER LAND ÞITT

Stakkholtsgjá er að finna við vegslóðann á leiðinni inn í Þórsmörk eða Bása. Gjáin er geysifalleg og magnþrungið náttúrufyrirbæri og liggur hátt í tvo kílómetra inn í landslagið og rís hæst í um 100 metra hæð. Norðaustan við gjána er Stakkholt sem var afréttur nokkura bæja undir Eyjafjöllum. Dregur holtið nafn sitt frá litlu felli er nefnist Stakkur. Gjáin sker Stakkholtið um tvo kílómetra til austurs inn að jökli. Líklega má telja að lítill skriðjökull hafi legið þarna og hopað eða bráðnað og þannig hafi gilið myndast, a.m.k. að hluta. Áin hefur svo í gegnum árin skorið það enn betur í landslagið. Auðvelt er fyrir sæmilega fótvisst fólk að ganga inn gilið þó grýtt sé á köflum.

Mynd / HKR.

Árnesingakórinn, sem verður með 50 ára afmælistónleika 17. maí og styrktartónleika 20. maí.

Árnesingakórinn 50 ára:

Með styrktartónleika á Borg í Grímsnesi og afmælistónleika í Langholtskirkju

Árnesingakórinn verður með styrktartónleika til styrktar hjúkrunardeildunum Fossheimum og Ljósheimum á Selfossi í Félagsheimilinu Borg í Grímsnesi laugardaginn 20. maí kl. 16.00.

Á efnisskránni eru bestu lög kórsins úr 50

ára sögu Árnesingakórsins í Reykjavík eins og popplög, gömul og ný dægurlög og íslensk og erlend lög. Gunnar Ben stjórnar kórnum og undirleikari er Bjarni Þ. Jónatansson.

Miðapantanir eru á netfanginu kor@kor.is. Miðaverð er 3.000 krónur, börn 4 til 12 ára

greiða 500 krónur og frítt er fyrir börn yngri en 4 ára. Þá er rétt að geta þess að kórinn verður með 50 ára afmælistónleika sína í Langholtskirkju miðvikudaginn 17. maí kl. 20.00. Með kórnum þar syngur Valgerður Guðnadóttir sópran. Miðapantanir á kor@kor.is /MHH

60 ára afmæli Tónlistarskóla Rangæinga

Tónlistarskóli Rangæinga fagnar 60 ára afmæli sínu á árinu en glæsilegir afmælistónleikar voru haldnir í Hvolnum á Hvolsvelli mánudaginn 1. maí.

Markmið og stefna skólans er að nemendur hans stefni allir í átt að því að ljúka fullgildum áfangaprófum frá skólanum. Hvort heldur sem þeir hyggjast gera tónlistina að lífsviðurværi og/eða njóta hennar sem lífsfyllingar.

Þrettán kennarar starfa við skólann og nemendur hans eru 289, 170 í einkanámi og 119 í forskóla.

Upphaf Tónlistarskóla Rangæinga má rekja til þess að Björn Fr. Björnsson sýslumaður hratt stofnun hans í framkvæmd um áramótin 1955–56, vel studdur af sýsluskrifara sínum, Pálma Eyjólfssyni, og fleira hugsjónafólki í hér-aði. Fyrsti kennarinn kom akandi með mjólkurbílnum frá Selfossi, Guðmundur Gilsson, ungur

Suzukiblokkflautusveit skólans kom fram á tónleikunum, börnin og foreldrar þeirra. Þau spiluðu Maja átti lítið lamb.

Myndir / Magnús Hlynur Hreiðarsson.

og þá nýráðinn organisti, kórstjóri og tónlistarskólastjóri

þar á bæ. Allir lögðust á eitt að þetta gæti gengið og fyrsti hópurinn taldi hátt í 30 nemendur.

/MHH

Kristjana Laufey Adolfsdóttir spilaði og söng nokkur frumsamin lög, virkilega vel gert hjá henni.

Sigríður Aðalsteinsdóttir, skólastjóri tónlistarskólans, ávarpaði gesti við upphaf 60 ára afmælistónleikanna og sá um að kynna atriði nemenda.

MÆLT AF MUNNI FRAM

177

Þjóðin fylgdist gapandi yfir nýlegum fréttum af **Filippusi prins** og hertoga af Edinborg. Blessaður öðlingurinn ákvað nú nýverið, að „stíga til hliðar“ eins og við Íslendingar nefnum það þegar embættis- og stjórnámálemenn okkar víkja úr embætti, sem oftast er vegna óvænts andsteymis í starfi ellegar þrýstings frá þjóðinni sjálfri. En Filippus blessaður ákvað að hætta opinberum embættisfærslum sakir elli. Eitthvað reyndust fréttir brogaðar af þessu tiltæki Filippusar, var jafnvel álitíð að **Pusi** væri allur fyrir einhverjum árum. Andlátsfregnir af Filippusi reyndust sem betur fer stórlega ýktar, en blessaður hertoginn verður nefnilega 96 ára þann 10. júní næstkomandi. Þónokkrir af hagarðingum Bændablaðsins fundu sig knúna til yrkinga vegna þessara misvísandi fregna af stöðu Filippusar. **Skarphéðinn Ásbjörnsson** sendi mér sínavísu, leitandi sannleikans:

*Í asagangi erilsins
er ég af visku snauður,
og spyrja verð, hvort Pusi prins
sé pottþétt ekki dauður?*

En **Hjálmar Freysteinnsson** læknir, og sveitungi Skarphéðins, eyðir allri óvissu um tilveru Filippusar:

*Dauft er í höllu drottningar,
dagurinn gleðisnauður.
Filippus orðinn algert skar
þótt ekki sé hann nú dauður.*

Í ljósi ofanskráðra vísna verða efnistök þáttarins ofurlítið „ellibleik“. **Guðmundur Böðvarsson**, afafróðir **Guðmundar Böðvarssonar**, skálds á Kirkjubóli í Hvítársíðu, orti í hárrí elli:

*Hér á velli hófst oft leikur
heyrðist skellihláturinn.
Nú er elliblærinn bleikur
búinn að hrella þanka minn.*

Friðrik Jónsson póstur, kenndur við Kraunastaði í Aðaldal, orti þá nokkuð við aldur:

*Margt er það sem manni brást
og maður reyndi að vona,
það er ekki um það að fást,
þetta fór nú svona.*

Guðrún Árnadóttir frá Oddsstöðum orti á áliðinni ævi:

*Manndómsára þrýtur þrek,
þokast sár um veginn.
Tímans bára brýtur sprek,
breikkar skárinn sleginn.*

Guðmundur Sigurðsson útvarpsmaður dvaldi um skeið á sjúkrahúsi. Til aldraðs manns í næsta rúmi orti Guðmundur:

*Nálgast grand og neyðarstand,
nálykt andar blærinn.
Beislar fjandinn bleikan gand
bak við landamærin.*

*Nóttin herjar nær og fjær,
nestið ber ég glaður.
Innan skerja ákaft rær
uppheims ferjumaður.*

Þótt **Guðmundur Kamban** skáld létist fyrir aldur fram, eða 57 ára, þá var sem hann sæi feigðina fara að:

*Þegar við mér gröfin gín
og gengur sól að viði,
láttu ekki Drottinn ljós til mín,
lof mér að sofa í friði.*

Þegar fregnin um víg **Guðmundar Kambans** barst til Íslands, þá orti Jón skáld Þorsteinsson á Arnarvatni, þá orðinn blindur, þessa vísu, sem jafnframt er talin hans síðasta vísa:

*Heyr mig Loki Hvítássbani,
hvar er mistilteinn?
Fá mér blindum fimmtán Dani
fyrir Kamban einn.*

Umsjón:
Árni Geirhjórtur Jónsson
kotabyggð1@gmail.com

FRÉTTIR

Brynja Laxdal er verkefnisstjóri Matarauðs Íslands.

Mynd / smh

Matvælalandið Ísland verður Matarauður Íslands

Matarauður Íslands er nýtt heiti á verkefni sem áður hét Matvælalandið Ísland. Það heyrir undir sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra að nota það svigrúm sem skapast á næsta ári með auknu fjármagni til svæðisbundins stuðnings, til að ná fram réttlátari útteilingu fjárens en hráar tillögur Bygðastofnunar gera.

Fundurinn áréttar fyrri ályktanir Vestfirðinga að Vestfirðir allir falli undir ákvæði um svæðisbundinn stuðning, enda er sauðfjárrækt að öðru jöfnu mikilvægari eftir því sem norðar dregur þar sem norðlæg lega dregur úr möguleikum til hvers konar ræktunar. Enda hefur byggðapróun á Vestfjörðum verið sú neikvæðasta á landinu.

Þá segir í ályktun fundarins að ekki verði gerð ríkari krafa um fjárfjölda en í fyrri samningi varðandi svæðisbundinn stuðning. Enda hafi sú breyting komið fram

Samvinna og þekkingaryfirfærsla eru drifkraftar nýsköpunar og framþróunar. Hugsunin hjá stjórnvöldum er því að vinna þvert á greinar tengdum matvælum til að ná fram samlegðaráhrifum. Matvælageirinn tengist til dæmis orku-, umhverfis-, heilbrigðis- og ferðageiranum. Búið er að móta stefnu og er verið að vinna að því að stilla upp byrjunarverkefnum.

Orðræðan um íslensk matvæli þarf að hverfast um stolt og þekkingu enda búa Íslendingar við þau skilyrði að geta framleitt gæðavörur í sátt við sjálfbæra þróun. Við þurfum hins vegar að gæta vel að stöðugleika gæða og bregðast við aukinni gæða- og umhverfisvitund neytenda í matvælum. Aukin krafa er um lífræna ræktun, rekjanleika og upprunavottun og meiri ásókn er í svæðisbundin matvæli sem gefa af sér minna sósþor.

Verkefninu lýkur í desember 2021 og er Brynja Laxdal verkefnastjóri þess. Í verkefnastjórn Matarauðs Íslands sitja Páll Rafnar Þorsteinsson formaður og Baldvin Jónsson fyrir hönd atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins, Hanna Dóra Hólm Másdóttir fyrir innanríkisráðuneytið og Ásborg Ósk Arnþórsdóttir fyrir hönd umhverfis- og auðlindaráðuneytisins. Eftir er að skipa einstaklinga í samráðshóp verkefnisins sem ætlað er að vera verkefnastjórn og verkefnastjóra til ráðgjafar,“ segir í tilkynningunni frá Matarauði Íslands. /smh

Að skapa fjölbreyttari atvinnutækifæri

„Tilgangur verkefnisins er að skapa fjölbreyttari atvinnutækifæri í tengslum við matvælaíðnað og matarferðaþjónustu um land allt í sátt við sjálfbæra þróun og vilja heimamanna. Sömléiðis verður unnið að því að efla jákvæða ímynd og vitund um íslenskar afurðir og staðbundna matarmenningu hér innanlands.“

Góð afkoma hjá Jötni vélum á síðasta ári

Fyrirtækið Jötnun vélur ehf. var á síðasta ári rekið með tæplega 70 milljóna króna hagnaði fyrir skatta að því er fram kemur í fréttatilkynningu frá félaginu.

Jötnun er umboð fyrir fjölda tækja og búnaðar fyrir landbúnað og verktaka, m.a. hinar frægu Massey Ferguson dráttarvélar Hagnaður eftir skatta var 55,4 milljónir króna. Þetta er umtalsverð aukning hagnaðar frá rekstrarárinu 2015 en veltuaukning milli ára var tæplega 20%. Heildartekjur fyrirtækisins námu rúmlega 2,8 milljörðum króna í fyrra en 2,4 milljörðum árið 2015.

Kraftur í landbúnaðinum

„Við erum mjög ánægð með þennan árangur á síðasta ári. Þetta endurspeglar þann kraft og uppbyggingu sem er í landbúnaði á Íslandi um þessar mundir. Fjárfesting í landbúnaði er vaxandi, bæði eru bændur að ráðast í endurnýjun tækja eftir samdráttarskeið en einnig eru vaxandi nýfjárfestingar í landbúnaði, mismiklar þó eftir einstökum greinum,“ segir Finnbogi Magnússon, framkvæmdastjóri Jötns.

Dráttarvélasala enn að aukast

Sala nýrra dráttarvéla varð nánast engin við efnahagshrunið en hefur

hægt og bitandi náð sér á strik á nýjan leik. Finnbogi telur þann markað enn eiga eftir að vaxa. Í fyrra voru 150 nýjar dráttarvélar seldar hér á landi og er markaðshlutdeild Jötns í dag um 50%.

„Okkur tókst að komast í gegnum hrunárin í krafti fjölbættar þjónustu okkar og höfum markvisst verið að byggja fyrirtækið upp, meðal annars með öflugum verslunum á Akureyri og Egilsstöðum. Kjarni okkar starfsemi er þjónusta við landbúnaðinn, líkt og verið hefur frá upphafi, og koma um 90% tekna félagsins þaðan.“

Finnbogi segir ljóst að landbúnaðurinn njóti góðs af auknum ferðamannastraumi. „Spurn eftir matvælum hefur aukist ár frá ári að undanfögnu. Það hafa líka skapast ný atvinnutækifæri í ferðaþjónustu til sveita að undanfögnu og það eflir þær til búsetu. Allt styður þetta hvert annað og okkar hlutverk er að veita landbúnaði og sveitunum sem besta og viðtækasta þjónustu, og styðja við framþróun og uppbyggingu,“ segir Finnbogi.

Aðalfundur Félags sauðfjárbænda á Vestfjörðum:

Vill fá réttlátari skiptingu á svæðisbundnum stuðningi

Aðalfundur Félags sauðfjárbænda á Vestfjörðum haldinn að Reykhólum 7. apríl 2017 skorar á sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra að nota það svigrúm sem skapast á næsta ári með auknu fjármagni til svæðisbundins stuðnings, til að ná fram réttlátari útteilingu fjárens en hráar tillögur Bygðastofnunar gera.

Fundurinn áréttar fyrri ályktanir Vestfirðinga að Vestfirðir allir falli

undir ákvæði um svæðisbundinn stuðning, enda er sauðfjárrækt að öðru jöfnu mikilvægari eftir því sem norðar dregur þar sem norðlæg lega dregur úr möguleikum til hvers konar ræktunar. Enda hefur byggðapróun á Vestfjörðum verið sú neikvæðasta á landinu.

Þá segir í ályktun fundarins að ekki verði gerð ríkari krafa um fjárfjölda en í fyrri samningi varðandi svæðisbundinn stuðning. Enda hafi sú breyting komið fram

eftir að samningurinn hafði farið í almenna atkvæðagreiðslu og kynnt hafði verið aukið fjármagn til svæðisbundins stuðnings.

Fundurinn telur eðlilegt að ákvæðið um Árneshrepp gildi einnig um bæi þar sem samgöngur eru sambærilegar eða lakari en við Árneshrepp.

Einnig skorar fundurinn á stjórnir B.Í. og L.S. að leggja málinu lið til að ná fram réttlátari skiptingu fjárens. /HKr.

Eftirlit með óæskilegum efnum í sjávar- og landbúnaðarafurðum: Mikilvægt vegna markaðssetningar á erlendum mörkuðum

– Fjármagn fékkst á ný til vöktunar á efnum í íslenskum sjávarafurðum

Í byrjun maímánaðar sendi Mátis frá sér fréttatilkynningu með fyrirsögninni Fullyrðingar um heilnæmi íslensks sjávarfangs duga ekki. Þar var greint frá því að vöktunarverkefni á vegum Mátis hefði verið endurvakið, sem felst í að fylgjast kerfisbundið með óæskilegum efnum í íslenskum sjávarafurðum í þeim tilgangi að sýna fram á stöðu þeirra með tilliti til öryggis og heilnæmis, meðal annars fyrir útflutning.

Í tilkynningunni kemur fram að íslenskt sjávarfang hafi lengi verið markaðssett þannig að áhersla væri lögð á hreinleika og heilnæmi þess. Það dugi hins vegar skammt ef ekki sé hægt að styðja það með vönduðum og vel skilgreindum vísindalegum gögnum. Helga Gunnlaugsdóttir er faglegur leiðtogi hjá Mátis. Hún segir að ekki hafi fengist fjármagn frá 2012 til að halda verkefninu gangandi og því hafi hlé verið gert á þessari gagnasöfnun sem og útgáfu niðurstaðna á tímabilinu 2013–2016.

„Hagaðilar í sjávarútvegsbransanum höfðu miklar áhyggjur af þessu af því að þeir höfðu mikið notað niðurstöðurnar, sem voru birtar í opnum skýrslum á vef Mátis, til að sýna fram á stöðuna. Fulltrúar Samtaka fyrirtækja í sjávarútvegi báðu því um fund með þáverandi sjávarútvegsráðherra, Sigurði Inga Jóhannssyni, í nóvember 2014 þar sem þau lýstu yfir áhyggjum sínum af stöðu mála,“ segir Helga.

„Starfshópur var skipaður á vegum atvinnu- og nýsköpunarráðuneytisins (ANR) sem fór yfir möguleikana á því að halda áfram vöktun á óæskilegum efnum í íslensku sjávarfangi í framtíðinni og lauk hann störfum í mars 2016. Starfshópurinn skrifaði stutta skýrslu með aðgerðarlista og gerði kostnaðarmat fyrir aðgerðirnar. Það var síðan lagt til grundvallar fyrir lágmarksvöktun á afurðum úr auðlindinni og ákveðin upphæð sett inn í fjárlagarammann fyrir 2017 til að standa straum af því. Reiknað er með að svo verði einnig næstu fjögur árin að minnsta kosti. Eftir að fjárlagafrumvarpið hafði verið samþykkt gerði ANR þjónustusamning við Mátis um að sjá um verkefnastjórn og framkvæmd þessa verkefnis til eins árs.

Verkefnið Mátis hófst í mars 2017 og stefnt er að því að taka sýni af helstu útflutningstegundum íslensks sjávarfangs og mæla styrk óæskilegra efna; til dæmis ýmissa díoxín-efna, PCB-efna, varnarefna og þungmálma.

Matis hefur gert þjónustusamning við atvinnu- og nýsköpunarráðuneytið um að vakta óæskileg efni í sjávarfangi. Myndir / BBL

Kröfur í reglugerð, sem byggir á tilskipun frá Evrópusambandinu, gera ráð fyrir eftirliti með óæskilegum efnum í landbúnaðarvörum.

Matvælastofnun fylgist með landbúnaðarafurðum

Eftirlit með óæskilegum efnum í landbúnaðarvörum er í umsjá Matvælastofnunar. Kröfur í reglugerð, sem byggir á tilskipun frá Evrópusambandinu (ESB), gera ráð fyrir reglulegum sýnatökum úr þeim. Ingibjörg Jónsdóttir, fagsviðsstjóri neytendaverndar hjá Matvælastofnun, segir að fyrst og fremst sé fylgst með lyfjaleifum. „Hluti sýnanna fer þó í greiningar á aðskotæfnum eins og þungmálum, myglueitri, og þrávirkum lífrænum mengunarefnum eins og díoxínlik PCB-efni og fleirum.

Í reglugerðinni er tiltekinn lágmarksfjöldi sýna af hverri dýrategund og hvaða mælingar skuli framkvæma. Núna síðustu ár hafa verið tekin á milli 1.100 og 1.300 sýni á hverju ári. Matvælastofnun, og áður

embætti yfirdýralæknis, hafa séð um framkvæmdina. Niðurstöðurnar eru notaðar til að sýna fram á heilnæmi og öryggi íslenskra landbúnaðarafurða og þær eru einn af lykilþáttum í samningum og umsóknum um markaðsleyfi til Bandaríkjanna og fyrir tollabandalagið Eurasian Economic Union (EAEU). Einnig nýta sláturhús, fiskeldisstöðvar og mjólkurstöðvar sér þessar niðurstöður þegar leitað er að kaupendum erlendis. Það að íslenskar vörur eru í frjálslu flæði á Evrópska efnahagssvæðinu byggir á því að við uppfyllum þessar kröfur um sýnatök og greiningar og sendum niðurstöðurnar árlega til ESA, eftirlitsstofnunar EFTA,“ segir Ingibjörg.

Að sögn Ingibjargar birtast niðurstöður árlega í Starfsskýrslu Matvælastofnunar. Hægt er að nálgast þær í gegnum vef stofnunarinnar, undir útgáfa. /smh

ISUZU
D-MAX

STERKUR PALLBÍLL VERÐUR STERKARI

Kynnum nýjan og endurbættan, sparneytnari,
hagkvæmari og hljóðlátari ISUZU D-MAX

Isuzu D-Max Base dísil beinskiptur. Verð kr. 5.190.000 (4.185.484 án vsk)

Isuzu D-Max LUX dísil sjálfskiptur. Verð kr. 6.490.000 (5.233.870 án vsk)

164 hestöfl – 3500 kg dráttargeta. Eyðsla frá 7,0 l/100km*

Isuzu D-Max LUX staðalbúnaður m.a.:

18" álfelgur - ABS hemlakerfi með hemlaaðstoð - EBD hemlajöfnun - TCS spólvörn - ESC skriðvörn - HSA aðstoð við að taka af stað í brekku - Bakkmyndavél - Brekkuvörn með hraðastillingu - 6 SRS öryggisloftþúðar - LED dagljós - TCS Halogen framljós - LED afturljós - Kastarar í stuðara - Loftkæling AC - Rafstýrt hátt og lágt drif - Aksturstölva - Lykillaut aðgengi og ræsing - 8" upplýsingaskjár fyrir tónlist og DVD (styður Android og Apple viðmót) - USB, AUX, HDMI, Bluetooth tengi - Símsvörun í stýri - 8 hátalarar - Upphitaðir útispeglar - Króm hliðarspeglar og hurðarhúnar - Leðurstýri - Leðursæti - Rafdrifið bílstjórasæti - Hiti í sætum - Hæðarstillanlegt ökumannssæti - Hraðastillir (Cruise Control) - Stigbretti - Sjálfvirk tölvustýrð miðstöð - Útvarpsfjarstýring í stýri

GE bílar
Reykjanesbæ
www.gebilar.is
420 0400

Bílasalan Bílás
Akranesi
www.bilas.is
431 2622

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

IB ehf.
Selfossi
www.ib.is
480 8080

BL sölumboð
Vestmannaeyjum
481 1313
862 2516

BL ehf
Sævarhöfða 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

BL

ENNEEM / SIA / N461831. *Viðmiðunartölur framleiðanda um eidsneytisnotkun í þéttum akstri.

FRÉTTIR

Embluverðlaunin:

Tilnefningar frá Íslandi

Dómnefnd hefur tilnefnt fulltrúa frá Íslandi til Embluverðlaunanna sem verða veitt í Kaupmannahöfn 24. ágúst á sama tíma og ein stærsta matarhátíð Norðurlandanna fer fram þar í borg, Copenhagen Cooking. Embla er heitið á norrænum matarverðlaunum sem öll bændasamtök á Norðurlöndunum standa að í samvinnu við norrænu ráðherranefndina.

Alls eru sjö verðlaunaflokkar en þeir eru ásamt tilnefndum fulltrúum frá Íslandi:

Hráfnisframleiðandi

Friðheimar. Tómatframleiðsla, veitingastaður og ferðapjónusta.

Matur fyrir marga

Eldum rétt. Heimsending á uppskrift-um og hráefni til eldunar.

Matur fyrir börn og ungmenni Vakandi – Rakel Garðarsdóttir og

Hrefna Rós Sætran fyrir barnamat sem unninn er úr íslenskum hráefnum.

Matarfrumkvöðull

Pure Natura ehf. – Framleiðsla á bætiefnum úr íslenskum hráefnum; innmat og villtum jurtum.

Matvælaíðnaðarmaður

Saltverk. Saltframleiðsla á Reykjanesi á Vestfjörðum sem nýtir jarðhita og fornar vinnsluaðferðir.

Mataráfangastaður

Siglufjörður. Gamli sildarbærinn byggir á sögu og tengir hana við vandaða afþreyingu og fjölbreytta matsöslustaði.

Kynningarherferð

Icelandic Lamb. Markaðsfærsla og vörumerkjapróun á afurðum íslensku sauðkindarinnar.

Í dómnefndinni sitja þau Guðrún Tryggvadóttir, bóndi í Svartárkoti, Bjarni Gunnar Kristinsson, matreiðslumeistari í Hörpu og Brynja Laxdal, verkefnastjóri hjá Matarauði Íslands.

Matthías Eggertsson var ritstjóri Freys í tæpan aldarfjórðung. Mynd / TB

Minning:

Matthías Eggertsson

Matthías Eggertsson, fyrrverandi ritstjóri Freys, lést á Dvalar- og hjúkrunarheimilinu Grund í Reykjavík 24. apríl síðastliðinn, áttæður að aldri. Matthías helgaði landbúnaðinum krafta sína alla starfsævina.

Foreldrar hans voru Eggert, starfsmaður Flugfélags Íslands og kvæðamaður í Reykjavík, og Jóhanna, garðyrkjufræðingur og húsmóðir. Þann 26. maí árið 1962 kvæntist Matthías Margréti Guðmundsdóttur, kennara frá Samsstöðum í Hvítársíðu. Þau eignuðust þrjú börn. Matthías ólst upp í Reykjavík en var í sveit á sumrin í Meðallandinu þar sem hann átti rætur sínar að rekja.

Nýkominn úr námi frá Landbúnaðarháskólanum á Ási, þar sem sérgrein hans var jarðrækt, réðst hann til starfa sem tilrauna-stjóri á Skriðuklaustri árið 1962. Árin 1971–80 var hann kennari við Bændaskólann á Hólum í Hjaltadal og frá árinu 1980 til 2007 var hann starfsmaður Búnaðarfélagsins og síðar Bændasamtakanna í Bændahöllinni, lengst af sem ritstjóri Búnaðarblaðsins Freys og Handbókar bænda. Eftir að Matthías hætti formlega störfum hjá BÍ hélt hann ágætu sambandi við sinn gamla vinnustað og var m.a. haukur í horni við útgáfu Bændablaðsins. Lesendur kannast eflaust við þýðingar úr norskum bænda- og landsbyggðarblöðum sem Matthías snaraði yfir á íslensku ef honum þótti þær eiga erindi.

Matthías var mikill málverndar- maður og var umhugað um að menn skrifuðu vandaða íslensku. Hann

las yfir handrit, ræður, ályktanir og ýmsa aðra texta fyrir samstarfs- fólk sitt í Bændahöllinni og taldi það ekki eftir sér þótt margt annað væri á hans könnu. Á tímabili las hann yfir efni Bændablaðsins fyrir prentun. Hann fylgdist með því að blaðamenn og aðrir höfundar færu rétt með, einkum hvað varðar nöfn og staðarheiti en einnig ýmislegt sem varðar landbúnað, vinnubrögð, forn og ný, vinnuáðferðir, hugtök og heiti af ýmsu tagi. Þetta kom sér oft vel og forðaði blaðinu og starfsmönnum þess frá því að verða sér til skammar. Ábendingum kom hann fimlega til skila og kunni þá jafnvægislist að móðga ekki menn um leið og hann færði texta til betri vegar.

Auk ritstjórnarstarfa og greina í blöð og tímarit skrifaði Matthías kennslubækur í jarðrækt og búnaðarhagfræði og kennslubókina Áburðarfræði, ásamt Magnúsi Óskarssyni, árið 1978. Búfræðingar þekkja vel það rit enda notað um árabil bæði á Hvanneyri og Hólum við kennslu í jarðrækt. Hann sá um og ritstýrði ýmsum sérritum landbúnaðarins og var formaður ritnefndar ritsins „Íslenskir búfræðikandidatar“ sem kom út árið 1985.

Útför Matthíasar fór fram frá Neskirkju við Hagatorg 3. maí síðastliðinn.

Að leiðarlokum þakka Bændasamtökin og Bændablaðið fyrir þann tíma sem Matthías Eggertsson starfaði fyrir íslenska bændur og votta Margréti og afkomendum þeirra hjóna samúð.

/Tjörvi Bjarnason, sviðsstjóri útgáfu- og kynningarsviðs BÍ.

Viðtekna skoðanir um þróun landbúnaðar á Íslandi nokkuð gloppóttar:

Álftanes og Bessastaðir voru mun áhrifameiri en oftast er talið

Bújörðin Bessastaðir, búskapur þar og þróun landbúnaðar á Álftanesi, hefur verið mun merkilegri í landbúnaðarsögu Íslands en haldið hefur verið á lofti. Það kom glögglega fram í erindi sem dr. Ólafur R. Dýrmondsson hélt í gamla skólahúsinu á Bjarnastöðum á Álftanesi laugardaginn 6. maí.

Það var Félag áhugamanna um sögu Bessastaðaskóla og Fugla- og náttúruverndarfélag Álftaness sem stóðu að fræðsluerindi og gönguferð í Bessastaðanesi laugardaginn 6. maí sl.

Í erindi dr. Ólafs, sem hann nefndi „Bújörðin Bessastaðir, búskapur þar og þróun landbúnaðar á Álftanesi“, kom hins vegar fram að í hugum flestra Íslendinga hafi fyrst verið ræktaðar kartöflur á Íslandi í Sauðlauksdal við Patreksfjörð 1760 af séra Birni Halldórssyni. Minna er þó haldið á lofti þeirri staðreynd að sænski baróninn Wilhelm Hastfer ræktaði kartöflur á Bessastöðum fyrstur manna á Íslandi tveimur árum áður, eða sumarið 1758. Þá stundaði Lauritz Thodal sem var stiftamtmaður á árunum 1770 til 1785, töluverða kartöflurækt á Bessastöðum í framhaldi af tilraun Hastfer. Haustið 1776 var kartöflu- uppskeran hjá honum t.d. 13 og hálf tunna.

Það verður þó ekki af séra Bjarna skafið að hann var samkvæmt heimildum fyrstur innfæddra Íslendinga til að hefja kartöflurækt hér á landi, allavega á síðari öldum.

Umdeild saga landnáms

Fátt er þó vitað með vissu um ræktunartilburði frumbyggja landsins og margt bendir reyndar til að sagnfræðin sem kennd hefur verið um landnám Íslands 874 standist illa eða alls ekki. Ýmsar seinni tíma rannsóknir og örnefni þykja líka benda til að hér hafi menn af írskum uppruna hafið búsetu mun fyrr en Ingólfur Arnarson.

Trjárækt og sagnfræðin

Líkt hefur verið farið með frásagnir um fyrstu tilraunir í skógrækt í kjölfar kuldaskiðsins sem hófst á Íslandi upp úr miðri þrettándu öld. Þó halda megum fram með réttu að samfelldar tilraunir til skógræktar á Íslandi megi rekja til Furulundarins á Þingvöllum árið 1898, þá

Frá fundinum á Bjarnastöðum og erindi dr. Ólafs R. Dýrmondssonar um bújörðina Bessastaði og landbúnað á Álftanesi. Myndir / HKr.

Ólafur R. Dýrmondsson.

hófust skógræktartilraunir fyrst á Bessastöðum nær 130 árum fyrr.

Í erindi dr. Ólafs kom fram að tilraunir við trjárækt voru gerðar á Álftanesi fyrir tilstuðlan Lauritz Thodal þegar árið 1770. Þá flutti hann inn trjátegundir í tilraunaskyni sem áttu þó erfitt uppráttar á berangrinu og í særokinu á Bessastöðum. Þetta var 127 árum fyrr en plantað var í furulundinn á Þingvöllum.

Skógræktartilraunirnar á Þingvöllum 1899 voru einnig að tilstuðlan Dana. Þar var á ferð danski sjóliðsforinginn Carl H. Ryder. Hann fékk skógræðiprófessorinn Carl V. Prytz til liðs við sig og saman stofnuðu þeir Íslands Skovsag. Sama ár keypti ríkið tvo höfuðskóga Íslands, Hallormsstaðaskóg og Vaglaskóg, til að forða þeim frá eyðingu. Með lögunum var Skógrækt ríkisins síðan stofnuð og Agner F. Kofoed-Hansen var síðan ráðinn skógræktarstjóri og tók hann til starfa 15. febrúar 1908.

Stórbú á Bessastöðum

Þá kom líka fram í orðum dr. Ólafs

að á Bessastöðum var um tíma rekið stórbú með töluverðri túnrækt. Um 1941 þegar Sveinn Björnsson, síðar fyrsti forseti Íslands, kom að Bessastöðum voru túnin um 30 hektarar og af þeim fengust um 1400 hestburðir. Var þetta þá að sögn Ólafs með merkilegri jörðum á landinu. Þá og löngu áður hafði verið stunduð nautgriparækt á jörðinni, sauðfjárrækt, hrossarækt, alifuglarækt, kornrækt, hörrækt, duntækja og grænmetisrækt af ýmsum toga.

Dr. Ólafur R. Dýrmondsson hefur áður haldið erindi um þátt Bessastaða og Álftaness í landbúnaðarsögu Íslands. Það var á málþingi Félags um átjándu aldar fræði sem haldið var í Þjóðarþóklöðunni í maí á síðasta ári. Bændablaðið mun reyna að gera búskap á Bessastöðum og Álftanesi betur skil síðar.

Eftir erindið var farin gönguferð um Bessastaðanes. Þar benti Ólafur á kennileiti sem afmarka afrétt Álftanesinga og sagði: „Það sjást bókstaflega öll fjöll þarna, eins konar „panorama“, líkt og þegar maður er úti í Garði á Reykjanesskaga.“

Ólafur vakti athygli á að þótt afrétturinn væri orðinn að þjóðlendu, þá væri beitarrétturinn óskertur sem slíkur. Samið hafi verið um að nýta megi afgirt fjárhólf í Krýsuvík.

Gisli Guðjónsson, sonur umsjónarmanns æðarvarpsins í Bessastaðanesi, leiddi gönguna um svæðið og kynnti hvernig staðið væri að æðarræktinni þar. Hann útskýrði hvernig aðstæður gætu ráðið því að fuglinn sækir nú í að verpa í kjarrgróðri á einum hólma, á meðan varp dregst saman á öðrum hólma, þar sem hvönn hefur haslað sér völl.

/HKr.

Landvernd stefnir Landsneti

Landvernd hefur stefnt Landsneti vegna háspennulínu frá Kröflu til Þeistareykja. Landvernd telur að vegna verulegra annmarka á umhverfismati beri að fella úr gildi framkvæmdaleyfi Landsnets fyrir Kröflulínu 4. Héraðsdómur Norðurlands eystra féllst á flýti-meðferð vegna málsins sem átti að þingfesta fimmtudaginn 11. maí.

Samkvæmt fréttatilkynningu vill Landvernd með dómsmálinu koma í veg fyrir eyðileggingu eldhrauna og víðerna við Mývatn. Samtökin telja að unnt sé að flytja raforku til Bakka án þess að raska náttúruverðmætum á þann hátt sem Landsnet áætla.

„Það er ekki búið að umhverfismeta valkosti sem sneiða framhjá náttúruverðmætunum, s.s. eldhraunum og víðernum. Ekkert umhverfismat hefur farið fram á jarðstrengjum og það teljum við á skjön við umhverfismatslögjöfina,“ segir Guðmundur Ingi

Guðbrandsson, framkvæmdastjóri Landverndar.

Samkvæmt stefnunni mun framkvæmdin raska Leirhnjúkshrauni á öafturkræfan hátt, auk þess sem hún myndi raska Neðra-Bóndhólshrauni, en bæði þessi hraun njóta verndar skv. náttúruverndarlögum.

„Kröflulínu 4 á að reisa með að meðaltali 23 metra háum möstrum sem reist eru á mastraplönunum sem verða 100 til 200 fermetrar að stærð hvert. Með allri línunni verður lagður línuvegur. Frá möstrum eru jarðskautsborðar plægðir í jörð mislanga vegalengd og á að plægja þá í vegslóða þar sem hægt er. Framkvæmdin er sveitarfélagamark Skútustaða-hrepps að töluverðu leyti í hrauni og mun skerða óbyggð víðerni,“ segir í stefnunni.

Einnig segir þar að Landvernd hafi sent kröfu um að nýtt umhverfismat færi fram fyrir

Kröflulínu 4 til Skipulagsstofnunar árið 2015.

„Við bentum á það fyrir tveimur árum að endurgera þyrfti umhverfismatið. Við höfum því haft tíma,“ segir Guðmundur Ingi.

Hæstiréttur hefur nýverið ógilt framkvæmdaleyfi fyrir háspennulínunum á Sudurnesjum þar sem ekki hafa verið skoðaðir jarðstrengjakostir. Umhverfis- og auðlindaráðuneytið beindi því til Skipulagsstofnunar í fyrria að endurskoða málsmeðferð vegna Blöndulínu 3, vegna sama annmarka. Á sama hátt telur Landvernd að umhverfismat verði að fara fram á jarðstrengjum á fyrirhugaðri línu frá Kröflu.

„Einungis þannig verði hægt að meta hvaða valkostir í raforku- flutningi á svæðinu hafa minnst áhrif á einstaka náttúru norðan Mývatns,“ segir í fréttatilkynningu Landverndar.

/ghp

GARÐHÚS BYKO

19mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

UNA 4,4m²

0291815/5/7

147.485 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

MAAS 7,5m²

0291817/5/7

228.885 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

MARY 8,2m²

0291809/5/7

237.985 kr.

með styrkingum og festingum

34mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

LE MANS 13,9m²

0291818/5/7

393.335 kr.

með styrkingum og festingum

28mm
ÞYKKIR
BJÁLKAR

JARI 14,5m²

0291819/5/7

407.985 kr.

með styrkingum og festingum

HÚSIÐ ER ÓSAMSETT
OG ÓMÁLAD

14,5m²
16mm
ÞYKK
KLÆÐNING

TOM

0291821/5/7

149.985 kr.

með styrkingum og festingum

PALMAKO
Wooden houses to enjoy

BALEXMETAL

YLEININGAR

**YLEININGAR ERU LÉTTAR STÁL-
KLÆDDAR SAMLOKUEININGAR
SEM FÁST MEÐ ÞÉTTIFRAUÐS-
EÐA STEINULLARKJARNA.**

Einingarnar eru sterkar og burðarmiklar og fást með mismunandi yfirborði og litum að eigin vali. Helstu kostir þess að nota samlokueiningar er auðveld og fljót uppsetning, auðveld þrif, mikil burðargeta, mikið einangrunargildi og er ódýr kostur ef miðað er við hefðbundnar lausnir.

Yleiningar henta vel fyrir eldri gripahús þar sem skipta þarf út þak- og eða veggjaklæðningum.

BALEX yleiningar eru framleiddar undir ströngu eftirliti samkvæmt viðurkenndum evrópskum stöðlum.

Við liðsinnum þér!

Hafðu samband: bondi@byko.is

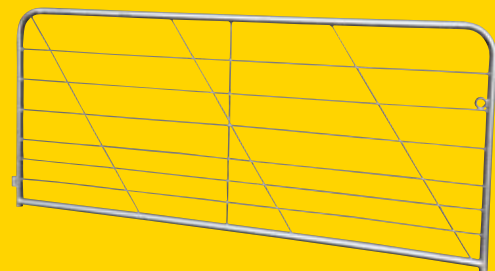
**SPENNANDI
GIRÐINGAR-
EFNI!**

horizont

Hliðgrindur

120/240/366/420cm

Öll verð eru birt með fyrirvara um prentvillur og/ eða myndbregi.

**Túngirðingarnet
og gaddavír**

**Girðingar-
staurar**

| byko.is

BYKO

FRÉTTIR

Ágúst og Hrefna voru hress eins og alltaf þegar þessi mynd var tekin af þeim á 30 ára afmælisdeginum, 2. maí 2017. Mynd / MHH

Veiðisport 30 ára

Verslunin Veiðisport á Selfossi fagnaði 30 ára afmæli sínu þriðjudaginn 2. maí með því að bjóða viðskiptavinum sínum upp á kaffi og afmælisköku, ásamt 30% afslætti á vörum.

Verslunin selur allt það helsta

sem við kemur veiði. Hjónin Hrefna Halldórsdóttir og Ágúst Morthens eiga verslunina og hafa staðið vaktina þar í þessi 30 ár. Veiðisport er til sölu, ef ekki næst að selja fyrir haustið verður starfseminni hætt.

/MHH

Umhverfisdagur Hrunamannahrepps 12. maí

Umhverfisdagur Hrunamannahrepps verður haldinn föstudaginn 12. maí.

Dagurinn byrjar á að nemendur Flúðaskóla og leikskólans Undralands taka virkan þátt í tiltekinni á Flúðum og verður hafist handa kl. 10.20 og nánasta umhverfi skólanna hreinsað. Klukkan 16.00 hefst svo gamli góði rusladagurinn undir styrki stjórn ruslamálaráðherra, Sigmundar Brynjólfssonar.

Safnast verður saman við Félagsheimilið og ruslapokar og einnota hanskar verða á staðnum. „Skorað er á alla íbúa

sveitarfélagsins að fjarlægja allt rusl af umráðasvæði sínu og stuðla þannig að því að fallegi hreppurinn okkar líti enn betur út og verði okkur öllum til sóma. Umhverfisnefnd Hrunamannahrepps mælist til að eigendur fyrirtækja og fólk á lögbýlum noti tækifærið og hreinsi til í kringum starfsemi sína og jarðir. Gaman væri að landeigendur tíni rusl með vegum fyrir sínu landi“, segir í tilkynningu frá sveitarfélaginu. Í lokin er þátttakendum síðan boðið í grillveislu í Lækjargarðinum á Flúðum.

/MHH

Teljari settur upp við Gullfoss

Teljari hefur verið settur upp við Gullfoss en hann telur alla þá sem fara um göngustíginn sem liggur frá Gullfoss kaffi og niður að stiga.

Mælirinn er færanlegur og er ætlað að gefa upplýsingar um fjölda fólks á friðlýstum svæðum á vegum Umhverfisstofnunar. Samkvæmt mælingum lögðu ein milljón og tvö hundruð þúsund manns leið

sína upp að Gullfossi á síðasta ári, að því er fram kemur í frétt á vef Umhverfisstofnunar.

/MPD

Lambafóstra

- Annar 20 lömbum
- Mjólkin alltaf passlega heit
- Tekur allt að 12L af mjólk
- Einföld og áreiðanleg, aðeins að stinga í samband og hún er klár
- Ungviðið hefur frjálsan aðgang að mjólk
- 49.900 með vsk

John Deere er með mjög breiða framleiðslulínu og dráttarvélar af öllum stærðum. Þessi mynd var tekin á sýningu í Hannover 2015. Mynd /HKr.

Dráttarvélarisinn John Deere útnefnir Íslyft sem umboðsaðila á Íslandi:

Valið úr hópi nokkurra fyrirtækja

Markaðsmiðstöð dráttarvélaframleiðandans John Deere á svæði 2 í Mannheim í Þýskalandi sendi frá sér yfirlýsingu 30. mars. Þar var því lýst yfir að Íslyft ehf. sé frá og með þeim degi umboðsaðili fyrirtækisins á Íslandi.

Þar segir einnig að Íslyft hafi verið valið úr hópi nokkurra fyrirtækja sem skoðuð voru. Fyrirtækið hafi verið valið

vegna góðrar sögu á markaði og reynslu af þjónustu með vörur fyrir landbúnað og til annarra nota. Íslyft muni því annast alla sölu- og varahlutabjónustu fyrir John Deere á Íslandi. Þá segir að með beintengingu og aðstoð frá John Deere muni Íslyft geta veitt þjónustu í hæsta gæðaflokki til að sinna þörfum núverandi og framtíðar viðskiptavina John Deere á Íslandi.

Íslyft er með aðstöðu í Vesturvör 32 í Kópavogi. Fyrirtækið er m.a. þekkt fyrir sölu gaffallyftara frá Linde og á skotbómulyftum frá Merlo. Einnig hefur fyrirtækið annast sölu á ýmiss konar rekstrarvörum. Þá hefur Íslyft annast sölu á Goupil rafbílum með góðum árangri.

/HKr.

– Nánar um nýja umboðið á bls. 24

Með Bill Gates og Warren Buffet sem stærstu einstaka hluthafa

John Deere er aðallega í eigu Bandaríkjamanna en eignarhaldið er mjög dreift og nær m.a. til Þýskalands. Stærstu hluthafarnir eiga þar samt ekki meira en í kringum 7% eignarhlut. Þar er líka að finna tvö af þekktustu nöfnunum í fjármálaheiminum, þá Bill Gates með 7,5% hlut og fjárfestirinn Warren Buffet, sem einnig er með 7,5% hlut. Báðir hafa átt sína hluti í John Deere mjög lengi.

John Deere framleiðir vélar og tæki á mjög fjölbreyttu sviði. Þungavinnuvélar eru þar á meðal en þær eru þó ekki seldar utan Bandaríkjanna. Það eru hins vegar dráttarvélar, golfbílur og fleira.

John Deere er með um 70% hlutdeild í dráttarvélasölu í Bandaríkjunum og leiðandi í Evrópu og á fleiri mörkuðum víða um heim. Fyrirtækið eyðir á hverjum degi ársins um 5 milljónum dollara í þróunarvinna.

Eins og hjá fleiri dráttarvéla- og vinnuvélaframleiðendum dró úr sölu hjá John Deere í kjölfar efnahagshrunsins 2008. Hefur t.d. verið töluverður samdráttur í nettó-sölu síðastliðin þrjú ár, eða úr rúmlega 36 milljónum dollara 2014 í 26,6 milljarða á síðasta ári. Þrátt fyrir samdrátt er hagnaður á öllum póstum nema í sölu á jarðýtum og öðrum þungavinnuvélum sem og á sölu tækja fyrir skógariðnaðinn.

Virðist þar vera nokkur samsvörun við þróun og stöðu hjá þungavinnuvélarisum á borð við Caterpillar. Það fyrirtæki er samt stærra í sniðum með 35,7 milljarða dollara sölu á síðasta ári á móti

Milljarðamæringurinn Bill Gates, stofnandi Microsoft, á 7,5% hlut í John Deere-samsteypunni. Hann var lengi vel ríkasti maður heims með metnar eignir á yfir 100 milljarða dollara en er nú talinn eiga um 45 milljarða dollara. Hann hefur hins vegar gefið um helming eigna sinna til góðgerðarmála og hefur tilkynnt að hann muni gefa 95–99% eigna sinna til slíkra mála áður en hann deyr. Mynd / Hörður Kristjánsson

Warren Buffet á líka 7,5% í John Deere, en hann var nú í mars talinn annar ríkasti maður heims með eignir upp á 78,7 milljarða dollara.

52,1 milljarði dollara 2014, en var að skila nokkru tapi í fyrri.

Til samanburðar bætti japanski risinn Komatsu aftur á móti stöðu sína á heimsvísu milli árána 2014 og 2015 í jenum talið. Heldur dró úr sölu hjá þeim í fyrri en spáð er aukningu fram á næsta ár.

John Deere, eða Deere & Company, er síðan að skila talsvert betri árangri en flestir aðrir vinnuvélaframleiðendur sem skráðir eru í S&P 500 vísitölunni og er þar á pari við meðalvísitölu.

Þá hyggst John Deere gera sig mjög gildandi í umhverfismálum og kynnti t.d. í ársbyrjun stóra dráttarvél knúna rafmagni. Þá er mikil áhersla lögð á að mæta kröfum um aukna sjálfbærni í landbúnaði.

/HKr.

Lífið tók miklum breytingum

Bio Kult Candéa hylkin veita öfluga vörn gegn Candida sveppnum í meltingarvegi. Unnur Gunnlaugsdóttir segir notkun hylkjanna það eina sem hafi virkað í baráttu hennar við síendurtekin meltingarópægindi.

Unnur Gunnlaugsdóttir fékk fyrst sveppasýkingu fyrir fjórtán árum síðan og fékk í kjölfarið síendurteknar óþægindi. „Ég hef prófað allt til að losna við Candida sveppinn, allt frá grasalækningum til lyfseðilsskyldra lyfja til að losna við þennan ófögnuð en ekkert hefur virkað. Ég minnkaði líka mjög neyslu á einföldum kolvetnum en það hafði ekkert að segja. Tímabilið í kringum blæðingar var algjör hryllingur, stanslaus sviði og vanlíðan, ég var orðin mjög þunglynd,“ segir Unnur. Hún segir líf sitt hafa tekið miklum breytingum eftir að hún fór að taka inn Bio Kult Candéa hylkin. „Ég er algjörlega laus við sviða og kláða og önnur óþægindi sem fylgja Candida sveppnum. Að auki get ég loksins farið í sund og nýt þess að fara í sund reglulega með börnunum mínum, þvílíkur munur. Ég hiklaust mæli með og mun halda áfram að nota Bio Kult Candéa. Bio Kult Candéa er öflug blanda af vinveittum gerlum, hvítlauk og grape seed extract. Það virkar sem öflug vörn gegn Candida sveppnum í meltingarvegi kvenna og karla. Candida í meltingarvegi getur lýst sér á mismunandi hátt og komið fram með ólíkum hætti. Einkenni Candida sveppsins geta meðal annars verið munnangur, fæðuóþol, pírringur, skapsveiflur, þreyta, meltingartruflanir, brjóstsviði, verkir í liðum, migreni og alls kyns húðvandamál. Bio Kult Candéa er öflug vörn gegn Candida sveppnum á viðkvæðum svæðum hjá konum.

Sípreytan er í þörmunum

Heilbrigð þarmaflóra, betri melting, betra jafnvægi.

Á undanföllum misserum hafa verið kynntar fjölmargar niðurstöður rannsókna sem benda til mikilvægis þess fyrir almenna heilsu að viðhalda góðu jafnvægi á bakteríuflóru þarmanna. Á dögnum var t.d. birt vísindagrein um tengsl milli bakteríuflórunnar og sípreytu. Ástæður sípreytu hafa fram til þessar verið óljósar og hún jafnvel verið tengd við andleg veikindi. Sípreyta lýsir sér eins og nafnið gefur til kynna í sífelldri þreytu sem stundum varir svo mánuðum og árum skiptir. Einnig getur borið á t.d. einbeitingarskortir, eirðarleysi, hægari hugsanastarfsemi, þyngra skapi og meiri áhyggjum. Skv. rannsókninni er talið að ákveðnar bakteríur hafi áhrif á efnaskipti líkamans og getu hans til að taka upp næringarefni, raska þannig orkujafnvægi líkamans og valda bólgum sem geta valdið óþægindum.* Allt þetta valdi sífelldri þreytu og öðrum einkennum sípreytunar.

Það er því mikilvægt að huga vel að bakteríubúskap þarmanna með því að taka inn vandaða góðgerla.

Bio Kult góðgerlar styrkja þarmaflóruna og stuðla að betri heilsu.

Heimild: *<https://www.thetimes.co.uk/article/e79b3816-29e9-11e7-9d2e-96f2194e0ac4>

Unnur segir notkun á Bio Kult Candéa hylkjunum hafa breytt lífi sínu. Hún er laus við síendurtekin óþægindi af Candida sem hrjáðu hana áður í mörg ár.

Svefntruflanir úr sögunni

„Ég hafði verið í vandræðum með svefn og slökun í töluverðan tíma,“ segir Elsa Ásgeirsdóttir, klæðskeri og hönnuður. „Ég náði alltaf að sofna en náði ekki að sofa alla nóttina.“ Elsa las sér til um Melissa Dream-töflurnar eftir að hún sá þær auglýstar og ákvað að prófa. „Mér leist vel á þær þar sem þetta er náttúruleg lausn, mér líkar það vel. Það sem er líka gott við Melissu er að nú heyrir fótapírringur sögunni til en ég átti það til að vera slæm af fótapírringi þegar ég var komin í háttinn. Ég hef prófað mjög margt til að ná að hvílast og sofna en ekkert annað hefur reynst mér svona vel. Þetta er það eina sem hefur hjálpað mér hingað til!“ Við búum í hröðu og erilsömu samfélagi sem veldur því að svefntruflanir eru gríðarlega algengar.

Sigríður Geirsdóttir er fimmtug kona í krefjandi stjórnunarstarfi og hefur átt við svefnvandamál að stríða af og til undanfarin tíu ár. „Svefnvandamálið lýsir sér þannig að ég næ ekki að „slökkva á mér“ á kvöldin, heilinn fer á fullt að hugsa um næstu vinnudaga og ég næ ekki að slaka nægilega á til að sofna. Fyrir nokkrum árum fékk ég vægt svefnlyf hjá lækni sem hjálpaði mér en ég var aldrei hrifin af því að taka svefnlyf að staðaldr. Lyfin fóru einnig illa í mig, til dæmis vaknaði ég á morgnana með hálfgerða timburmenn, en þá líðan tengdi ég beint við notkun svefnlyfja. Fyrir nokkru var mér ráðlagt að prófa Melissa Dream og hentar það mér mun betur en svefnlyfin,“ segir Sigríður. „Eftir að ég fór að nota Melissa Dream þá næ ég að slaka á og festa svefn. Ég sef eins og ungbarn og er hress morguninn eftir. Einnig hefur Melissa Dream hjálpað mér mikið vegna pírrings í fótum sem angraði mig oft á kvöldin. Það er líka góð tilfinning að notast við náttúruleg lyf ef þess gerist kostur.“

Sigríður Helgadóttir fór að nota Melissa Dream þegar hún var búin að eiga nokkrar andvökunætur vegna fótaóeirðar sem truflaði svefn hennar. „Fótaóeirðin var mjög óþægileg og hélt fyrir mér vöku en ég er ekki vön að vera andvaka. Þá sá ég reynslusögur í blöðunum um Melissa Dream og ákvað að prófa.“ Sigríður tekur tvær töflur klukkutíma fyrir svefn þegar henni finnst hún þurfa á því að halda. „Þá næ ég að sofna fljótlega og finn ekki fyrir þessum fótapírringi. Það sem mér finnst líka æðislegt við töflurnar er að þær eru náttúrulegar og hafa engin eftirköst þegar maður vaknar. Ég er mjög ánægð með Melissa Dream og mæli með því fyrir alla sem eiga erfitt með svefn.“ Ekkert hefur reynst eins vel.

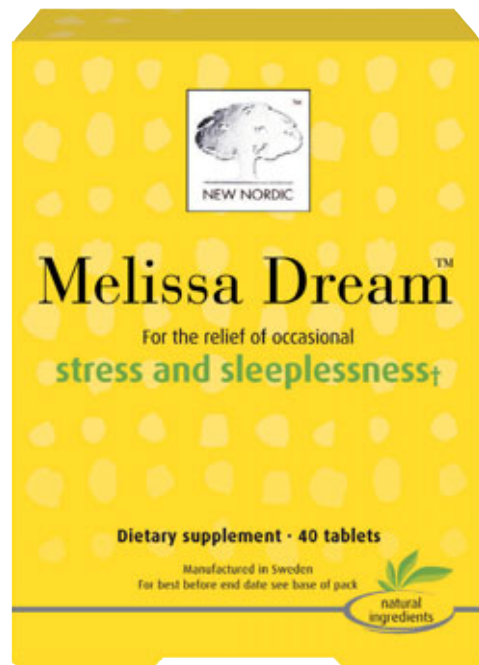

Elsa Ásgeirsdóttir er ánægð með Melissa Dream

Svefntruflanir geta stuðlað að vanlíðan. Við búum í hröðu og erilsömu samfélagi sem veldur því að svefntruflanir eru gríðarlega algengar.

Sofðu betur með Melissa Dream

- Vísindalega samsettar náttúruvörur.
- Aðstoða þig við að sofa betur og vakna endurnærð/ur.
- Innihalda ekki sljógandi efni.
- Innihalda náttúrulegu aminó- sýruna L-theanine, sem hjálpar til við slökun.
- Innihalda B-vítamín sem stuðla að eðlilegri taugastarfsemi.
- Innihalda mikið magnesíum, sem stuðlar að eðlilegri vöðvastarfsemi og dregur þar með úr óþægindum í fótum og handleggjum.

Sjá nánar á www.icecare.is – Þú finnur okkur á:

Vörurnar fást í apótekum, heilsuverslunum og heilsuhillum stórmarkaðanna.

FRÉTTIR

Bjarni Már Júlíusson, framkvæmdastjóri ON, Áslaug Thelma Einarsdóttir, forst.maður markaðs- og kynningarmála ON, Telma Sæmundsdóttir (ON), Björt Ólafsdóttir umhverfis- og auðlindaráðherra, Bjarni Bjarnason, forstjóri OR og stjórnarformaður ON.

Fjórar hleðslustöðvar fyrir rafbíla milli Akureyrar og Reykjavíkur

ON, Orka náttúrunnar, hefur í samstarfi við N1 og fleiri aðila bætt við þremur hlöðum fyrir rafbíla á leiðinni milli Akureyrar og Reykjavíkur.

Nokkrir starfsmenn ON óku á rafmagnsbílum norður til Akureyrar frá Reykjavík í liðinni viku til að sækja þing Samorku sem þar fór fram. Í bliðunni norðan heiða tók Björt Ólafsdóttir umhverfisráðherra á móti ferðalöngum, en loftslagsmál voru í brennidepli á þinginu.

Umhverfisráðherra óskaði Orku náttúrunnar til hamingju með áfangann og sagði orkuskipti í samgöngum vera lykilþátt í áætlunum stjórnvalda um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda. ON hlaut hæstan styrk úr Orkusjóði um áramótin til uppbyggingar innviða fyrir orkuskipti í samgöngum.

Mikilvægt samstarf við N1

Hlöðurnar eru á þjónustustöðvum N1 í Staðarskála í Hrótafirði og á Blönduósi og sú þriðja var sett upp við tengivirki RARIK og Landsnets rétt við Varmahlíð til bráðabirgða. Áður var komin hlaða á þjónustustöð N1 í Borgarnesi. Hraðhleðslur eru í öllum hlöðunum og í þeim verða einnig hefðbundnar hleðslur. Bjarni Már Júlíusson, framkvæmdastjóri ON, segir að samstarfssamningur ON við N1, sem gerður var í vetur, hafi nú þegar sannað gildi með því að tekist hafi að brúa þennan fjölfarna hluta hringvegarins fyrir sumarið.

„N1 vill bjóða viðskiptavinum þá orkugjafa sem þeir þurfa á þjónustustöðvum okkar og þetta er einn áfangi á þeirri leið. Nú geta rafbíla-eigendur slakað á meðan þeir hlaða bílinn og komist norður og suður

Hlöður ON eru nú 16 talsins. Þær fyrstu voru settar upp í Reykjavík í samstarfi við B&L og Nissan Europe á árinu 2014. Nú spanna þær höfuðborgarsvæðið, Suðurnesin og Selfoss, fimm varða leiðina til Akureyrar þar sem ON setti upp tvær hlöður fyrir ári. Allar bjóða upp á hraðhleðslu.

eftir hentugleika,“ segir Eggert Þór Kristófersson, forstjóri N1, í frétt á vef ON.

Hringurinn opnaður rafbílum

Orka náttúrunnar hefur lýst þeim áformum að varða allan hringveginn hlöðum fyrir rafbíla á næstu misserum. Í erindi sínu á þingi Samorku varpaði Bjarni Már upp korti af áformuðum staðsetningum. Hann sagði það velta á að ná góðu samstarfi við heimafolk til að finna stöðvunum hentugan stað. Samstarf við RARIK, sem sér um dreifingu rafmagns víðast hvar á landsbyggðinni, hefði verið framúrskarandi gott. Í Varmahlíð hefði að auki þurft þátttöku Landsnets sem brugðist hefði skjótt og vel við. Það sýndi að orku- og veitufyrirtækin væru samhent í orkuskiptum í samgöngum, sem væri eitt okkar stærsta tækifæri í loftslagsmálum. /MPB

Mikil umsvif vegna veiða í ám og vötnum samkvæmt svari ráðherra: Stangveiðin er mögulega að velta um 14 til 17 milljörðum króna á ári

– Engin nýleg úttekt er þó til en vísað til skýrslu Hagfræðistofnunar frá 2004

Í svari sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, Þorgerðar Katrínar Gunnarsdóttur, við fyrirspurn frá Bjarna Jónssyni, fiskifræðings og forstöðumanns Náttúrustofu Norðurlands vestra, um verðmæti veiða í ám og vötnum, kemur fram að árleg heildarumsvif gætu verið á bilinu 14 til 17 milljarðar króna.

Bjarni Jónsson hefur sem varaþingmaður gert ítarlegar fyrirspurnir í samtals 16 liðum til sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra í ljósi stóruakinnna umsvifa fiskeldis í sjó við Ísland. Eigendur laxveiðiaa og veiðiréttahafa hafa lýst yfir miklum áhyggjum út af því að þeir telja að fiskur sem sleppur úr kvíum geti haft veruleg áhrif á afkomu villtra laxa- og silungsstofna. Ráðherra hefur nú svarað fyrsta hluta spurninga Bjarna sem voru í þrem liðum:

1. Hefur nýlega verið lagt mat á verðmætasköpun sem veiði í ám og vötnum stendur undir og þýðingu veiða á vatnaðfiskum fyrir byggð í sveitum landsins, og ef svo er, hverjar eru meginniðurstöður slíks mats?

Í svari ráðherra segir að slíkt mat hafi ekki verið framkvæmt nýlega, en Hagfræðistofnun Háskóla Íslands vann skýrslu árið 2004 að beiðni Landssambands veiðifélaga um efnahagsleg áhrif lax- og silungsveiða á Íslandi.

Stuðst við tölur frá 2004

„Sé stuðst við töflu sem þá var sett fram, og tölur úr henni uppreiknaðar til verðlags dagsins í dag, gætu heildarumsvifin verið á bilinu 14 til 17 milljarðar króna. Hafa verður fyrirvara við slíka framreikninga, en áformað mun vera að uppfæra þessa skýrslu og er áætlað að niðurstöður verði kynntar fyrir lok árs.“

Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir.

Í töflu Hagfræðistofnunar frá 2004 kemur fram að efnahagslegt virði stangveiða er metið frá rúmum 7,8 til rúmlega 9 milljarða króna á ári á þávirði.

2. Telur ráðherra að áform um auknið laxeldi í sjó krefjist nýs verðmæta- og áhættumats fyrir veiði í ám og vötnum?

„Markmið laga nr. 71/2008, um fiskeldi, er að skapa skilyrði til uppbyggingar fiskeldis og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu, stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja verndun villtra nytjastofna. Skal í því skyni leitast við að tryggja gæði framleiðslunnar, koma í veg fyrir hugsanleg spjöll á villtum nytjastofnum og lífríki þeirra og tryggja hagsmuni þeirra sem nýta slíka stofna.“

Ráðherra telur mikilvægt að stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja um leið verndun villtra nytjastofna svo sem íslenskra villtra laxastofna. Að tilstuðlan starfshóps um stefnumótun í fiskeldi er vinna hafin við gerð áhættumats

vegna erfðablöndunar eldislax við íslenska villta laxastofna. Markmið verkefnisins er að meta hve mikið umfang eldis má vera á hverjum stað án þess að það valdi óafturkræfum skaða á náttúrulegum laxastofnum vegna erfðablöndunar. Í verkefninu eru notuð bestu fánlegu gögn um hlutfall sleppinga, áhrifa hafstrauma, fjarlægð áa og stofnstærð laxa í ám auk erfðasamsetningar villtra stofna. Tilgangur verkefnisins er að leitast við að gera stjórnvöldum betur kleift að stýra þróun fiskeldis. Hafrannsóknastofnun annast framkvæmd verkefnisins. Að öðru leyti vísast til svars við 1. lið fyrirspurnarinnar.“

3. Hvernig telur ráðherra að haga beri umgengni um þá auðlind sem villtir íslenskir laxfiskar eru og varðveislu erfðauðlindar þeirra til framtíðar?

„Ráðherra telur mikilvægt að stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja um leið verndun íslenskra villtra laxastofna í samræmi við markmið laga um fiskeldi. Þetta beri að gera með öflugum opinberu eftirliti auk innra eftirlits rekstraraðila. Gæta þarf þess að fiskeldisfyrirtæki fari í einu og öllu eftir reglum um eldisaðferðir, sjúkdómsvarnir, sníkjudýr og búnað. Gerð og framkvæmd framangreinds áhættumats er liður í ábyrgu fiskeldi. Meta þarf niðurstöður slíks áhættumats og eftir atvikum bregðast við ef niðurstöður kalla á slík viðbrögð. Jafnframt gerð áhættumats þarf að sinna vöktun í ám og vötnum vegna mögulegrar göngu eldislax upp í íslenskar ár, þannig að fyrir liggi eins réttar upplýsingar um umfang slyssaleppinga og göngumynstur eldislax hér við land og mögulegt er,“ segir í svari ráðherra. /HKR.

Unnur og Flosi á Hrafnstöðum hlutu Heiðurshornið

Aðalfundur Búnaðarsambands Suður-Þingeyinga var haldinn á Kiðagili í Bárðardal nýverið. Vel var mætt, 28 fulltrúar af 30 komu á fundinn auk formanns félagsins og Unnsteins, verkefnastjóra Heimaslóðar.

Á fundinum ríkti frábær andi og líflegar umræður í nefndum segir í frétt af fundinum á vefnum 641.is. Fyrir fundinum lágu mörg málefni sem þurfti að leiða til lykta. Samstaða náðist um þær ákvarðanir sem teknar voru.

Bestu kýrnar

Á fundinum voru að venju veitt verðlaun. Hvatningarverðlaun BSSÞ í sauðfjárrækt og Heiðurshornið féllu að þessu sinni í skaut þeirra Unnar og Flosa á Hrafnstöðum. Þá voru veitt verðlaun fyrir bestu kýr fæddar 2012 sem byggist á eigin afurðum og kúadómum. Í 1. sæti var kýrin Von frá Dæli. Í 2. sæti kýrin Klemma frá Steinkirkju og í 3. sæti var Sól frá Búvöllum.

Viðurkenningu fyrir áratugalangt og farsælt starf á vegum búnaðarsambandsins fékk Ingvar Vagnsson og þá fékk viðurkenningu Valþór Freyr Þráinsson fyrir virka innkomu að félagsmálum bænda og hvetjandi framgöngu í nýju starfi. /MPB

Alls var úthlutað 79 milljónum króna til 77 verkefna úr Uppbyggingarsjóði Norðurlands eystra. Á myndinni eru þeir styrkþegar sem viðstaddir voru athöfn þegar styrkvilyrði voru veitt.

VIÐ EIGUM...

... Óliur / Síur / Stýrisenda / Legur / Fóðringar / Sæti / Drifskóft / Skinnur / Bolta / Rær / Þéttisett / Yfirtengi / Ljós / Bremsuborða / Stimpla / Slífar / Pakkningarsett / Barka / Púströr / Slöngur / Málningu / Rafgeyma / Beisliskúlar / Splitti / Suðufestingar / Vatnsdælur / Startara / Rafala / Kúplingssett / Perur / Pakkdósir / Viftureimar / Spíssa / Keðjur / Stýri / Öryggisbelti / Mæla / Gaspumpur / Pústgreinar / Dráttapinna / Oliudælur / Takka / ofl. ofl. ofl.

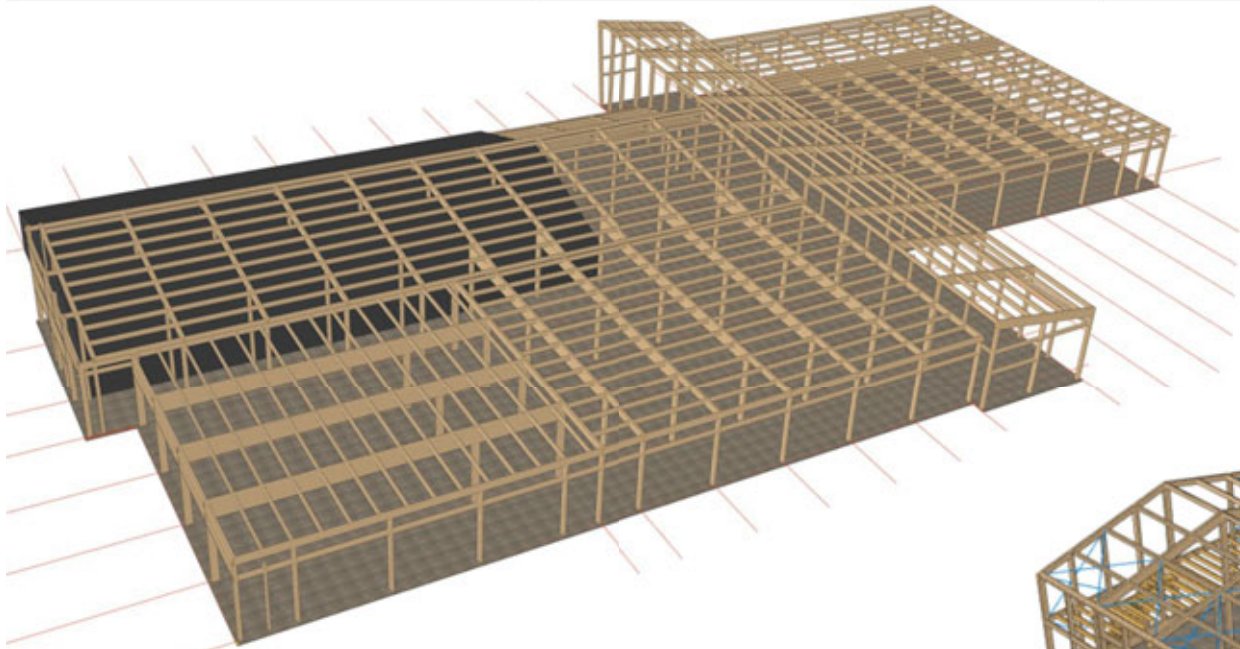
Eigum og útvegum varahluti, aukahluti og rekstrarhluti í flestar gerðir dráttavéla.

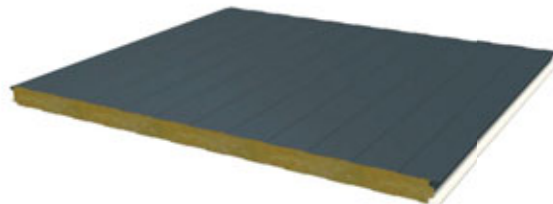
Austurvegur 69 - 800 Selfoss // Lönsbakki - 601 Akureyri // Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir
Sími 480 0400 // jotunn@jotunn.is // www.jotunn.is

Langar þig í hús úr LÍMTRÉ?

Þjóðum heildar lausnir í burðarvirkjum úr límtré, bæði hönnun og efnispakkar.

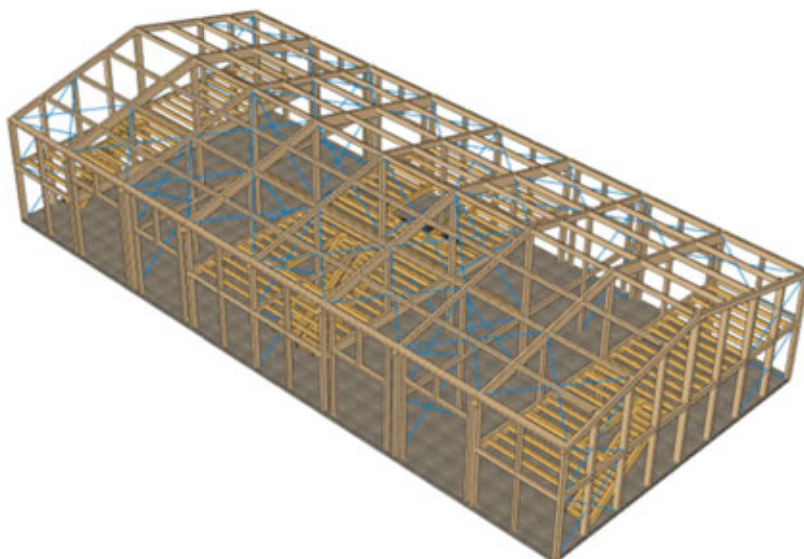

YLEININGAR
með steinullarkjarna færð þú hjá HÝSI

LÍMTRÉS-HÚSIN frá HÝSI eru hagkvæm og hlýleg lausn

Í samstarfi við reynslumiklar verksmiðjur í Evroпу bjóðum við heildarlausnir í límtréshúsum með öllum festingum sem til þarf. Húsin eru björt & vistleg, vel einangruð, loftræst og hlýleg. HÝSI skilar húsunum hönnuðum fyrir íslenskar aðstæður m.t.t. vind- og snjóálags, með öllum teikningum sem til þarf. Nú er rétti tíminn til að endurnýja húsakostinn og kaupa límtréshús á góðum kjörum.

HÝSI

Hýsi - Merkúr hf - Lambhagavegur 6 - 113 Reykjavík - Sími 534 6050 - hysi@hysi.is

MULTI¹ONE[®]

Ný sending af MultiOne 6.3 SD fjölnotavélum

Nú bjóðum við MultiOne 6.3 SD vélar á enn betra verði en áður og með fleiri aukahluti innifalda. Um er að ræða frábærar fjölnotavélar með **1200 kg lyftigetu**.

Á MultiOne 6.3 SD situr stjórnandi í aftari hluta þessara lipru og sveigjanlegu véla. **Vélarnar afhendast með skóflu, 184 kg aukaballest að aftan og taðgreip. Verð 2.990.000 kr. (án vsk.).**

Hafðu samband við sölumann í síma 590 5156 eða sendu línu á ho@klettur.is og kynntu þér þína möguleika.

KLETTUR

STEEKUR

Bilafloiti á Tjarnargötu ásamt gírfaki undirritaðrar. Mynd / ghp

Umhverfissvæn?

Forsætisráðherra og umhverfis- og auðlindaráðherra býður fjölmiðlum að vera viðstaddir þegar sex ráðherrar undirrita samstarfsfyrirlesingu um gerð aðgerðaráætlunar í loftslagsmálum.

Tíðindakona Bændablaðsins þiggur boðið. Í anda fundarins þykir henni við hæfi að hjóla á staðinn. Tjarnargata er auðvitað steinsnar og auk þess a.m.k. 10 stiga hiti úti og sól skín í heiði.

Markmið áætlunarinnar er að Ísland standi við skuldbindingar sínar gagnvart Parísarsamningnum í loftslagsmálum. Samstarfsfyrirlesingin leggur áherslu á samstillt átak allra landsmanna, hvort sem þeir teljist til stjórnvalda, atvinnulífs, félagasamtaka og almennings. Með jákvæða ímynd Íslands að leiðarljósi ætla sameinuð verkefnisstjórn og faghópar að velja hagkvæmar aðgerðir sem skila á fjölbættum ávinningi. Í lok yfirlýsingarinnar segja ráðherrarnir:

„Það er trú okkar að heildstæð framtíðarsýn og vel útfærðar aðgerðir sem miða að því að draga úr losun með aðkomu sem flestra landsmanna verði til þess að varða leiðina til loftslagsvænni framtíðar og styrkja græna ímynd Íslands. Við munum leggja okkar af mörkum til að svo megi verða.“

Sem hluti almennings í þessu landi er fregnkonan í skýjunum yfir afdráttarleysi ráðherranna. Spýtt verður í lófana í umhverfismálum – undirskriftin er sterkt tákn um þverpólitískan sameiningarmátt. Allir eiga að standa saman að tryggja lífvænlega framtíð næstu kynslóða – sameinuð stöndum vér!

Á gírfáknum rennir hún svipaðan spotta og allir sex ráðherrarnir þurfa að fara frá ráðuneytum sínum eða Alþingi – innan við kílómetra löng leið.

Þegar á fundarstað er komið er ljóst að þetta er viðhafnarfundur. Fulltrúar stjórnvaldsins hafa ákveðið að standa heiðursvörð fyrir gesti. Ekki færri en átta nýbónaðar bensindrifnar kolbikasvartar bifreiðar eru lagðar kringum Ráðherrabústaðinn.

Þetta er í hrópandi ósamræmi við allt sem viðburðurinn stóð fyrir. Það skýtur verulega skökku við að hafa koltvísýringsspúandi ríkisbifreiðar fyrir utan fundarstað meðan samstarf um loftslagsmál er skjalfest.

Blaðamannafundurinn er í sjálfu sér lítið annað en táknrænn gjörningur, markaðssetning. Þarna er verið að vekja athygli á verkum ríkisstjórnarinnar sem líkleg eru til að falla í kramið hjá almenningi. Í upphafi fundar segir forsætisráðherra að „hlé hafi verið gert á ríkisstjórnarfundum til þess að ganga frá samstarfsfyrirlesingunni“.

Ekki ætlar fregnkonan að leggja út af þessu misræmi öðruvísi en með íslenskrum meginreglu:

Nýta skal veðrið. Kæru ráðherrar, hefði ekki verið við hæfi að standa strax við orð yfirlýsingarinnar og koma gangandi saman úr miðbænum í þessum steikjandi hita og sól, brosandir sameinuð og umhverfissvæn. Eða, að minnsta kosti, að sameinast í bíla. /ghp

NYTJAR & VEIÐI

Þingvallavatn:

Stóri urriðinn hefur verið að gefa sig

Gunnar Bender

gunnarbender@gmail.com

„Það var brjálað rok og migandi rigning, algjört rugl að vera úti í svona veðri,“ sagði Arni Kristinn Skúlason en hann hefur veitt töluvert í vorbyrjun og var á Þingvöllum fyrir fáum dögum þegar aðrir voru bara heima hjá sér. En stóri urriðinn hefur verið að gefa sig og kannski mest á ION-svæðinu.

„Það lægði í örfáar sekúndur og þá náði ég flugunni góða 20 metra út, þá lét ég fluguna sökkva vel og strippaði hratt inn. Mjög fljótt strekkist vel á línunni og rauk línán út með látum.

Eftir góða 60 metra roku stoppaði fiskurinn og gat ég togað hann nær mér, þá fann ég hve stór fiskurinn í raun og veru var, ekkert smá þungt kvikindi og stöngin í keng.

Fiskurinn sýndi engin merki um þreytu og rauk út aftur og aftur þar til hann gaf sig á endanum, þá eftir góðan hálf tíma á! Ég tók mjög fast á honum, bremsan í botni, en það náði ekki að stöðva hann.

Fiskurinn reyndist 91 cm og 9 kg, mældur og vigtaður,“ sagði Arni við baráttuna á Þingvöllum.

– Hvað er að fréttu úr Brúaránni?
„Vorveiðin í Brúará í landi Sels

Arni Kristinn Skúlason með flottan urriða úr Þingvallavatni.

Mynd / Flugubúllan

hefur verið ágæt, Unnar Örn, frændi minn, fór núna um daginn og fékk nokkra fína urriða.

Áin hefur verið frekar vatnsmikil

og erfið en alltaf hægt að gera góða veiði. Núna er að hlýna og bleikjan ætti að fara að gefa sig,“ segir Arni Kristinn, sem eyðir miklum tíma

við ána enda á hann heima þar rétt hjá henni. Og segir veiðimönnum þar til um veiðina stóran hluta sumars.

Veiðileyfin í sumar:

Kosta frá 6 til 650 þúsund

Presturinn í Árbæjarkirkju, séra Þór Hauksson, hefur reynt núna í nokkur ár að veiða lax en ekki gengið sem skyldi, en veiddi flottar bleikjur í Brekkudalsá í fyrra.

Hann segir að þetta sé sumarið sem hann fái mariulaxinn. Verður spennandi að sjá hvernig það gengur hjá honum.

Það er enn þá til veiðileyfi víða þrátt fyrir að salan hafi gengið vel í vetur. Bæði dýr og ódýr veiðileyfi. Það er hægt að komast í laxveiði fyrir 6–7 þúsund ódýrast en líka allt upp í 600–650 þúsund daginn. Og svo er auðvitað silungurinn ódýrari og jafnvel laxavon eins og á Vatnasvæði Lýsu á Snæfellsnesi.

Fjör við veiðiskapinn og ekki er fiskurinn alltaf stór. Mynd / G.Bender

Allt virðist benda til að Hreggnasi verði næsti leigutaki Hafralónsá í Þistilfirði en tilboð í ána voru opnuð fyrir fáum dögum. Veiðifélagið er að skoða málið en fjögur tilboð bárust í hana.

Bleikjuveiðin gæti bara orðið góð í sumar

„Þó heimilt sé að veiða í vötnum alla mánuði ársins þá er það venjan að miða við að vorveiðin hefjist þann 1. apríl.

Það sem af er vori eru ágætir fréttir úr vorveiðinni fyrir sunnan og austan, sjóbirtingurinn virðist koma vel undan vetri,“ segir Bjarni Júlíusson, staddur við Breiðafjörðinn með stöng í hendi. Hraunsfjörðurinn gefur oft í sumarbyrjun.

„Þingvallavatnið opnaði með látum, þar hefur gengið mjög vel, þrátt fyrir kuldaþreitið undanfarna daga. Annars hefur vatnaveiðin verið frekar róleg. Af Snæfellsnesinu eru litlar fréttir. Vötnin á Vatnaleiðinni eiga eftir að koma sterk inn í sumar, Baulárvallavatn, Hraunsfjarðarvatn og Selvallavatn, þegar hlýnar. En veiðimenn hafa lítið við í Hraunsfirðinum. Þar er allur ís horfinn, en ennþá er vatnið gríðarlega kalt og engar veiðifréttir að hafa,“ sagði Bjarni og heldur áfram að reyna.

Bjarni leit þar við fyrir skömmu enda mikið af Nesinu. Hann varð ekki var, enda lofthiti 2°C og

Myndin var teknin síðastliðið vor í Hraunsfirðinum, en þá gerði Bjarni afbragðsveiði. Bleikjan tók grimmt Krókinn og Marflóna. Bláskelin og hörpudiskurinn var reyndar ekki veiddur í Hraunsfirðinum, en kom frá Simoni í Stykkishólmi.

vatnshitinn ekki nema rúmar 3°C. En hann telur að um leið og hitinn fer að hækka, þá fari bleikjan að taka. Vatnsstaðan í lóninu er óvenjulega há miðað við árstíma, það er mun meira í því en t.d. í fyrra.

Bjarni er bjartsýnn á sjóbleikjuna. „Mér finnst hún vera á mikilli uppleið í ám hér við Breiðafjörðinn.“ Við sáum talsvert af bleikju í smáán-um hér innanlega á nesinu í fyrra og Hraunsfjörðurinn var óvenjulega gjöfull. Ég er viss um að það verður mikil og góð sjóbleikjuveiði hér í sumar,“ sagði Bjarni.

Ekki slæm veiði þetta.

Mynd // G.Bender

Uppáhalds veiðisvæði:

Elías Pétur Þórarinnsson velur Vatnsdalsá í Vatnsfirði

„Það er ekki auðvelt að velja sér eitt veiðisvæði sem sitt eina og sanna upphald. Það er þó eitt sem stendur klárlega upp úr hjá mér, Vatnsdalsá í Vatnsfirði. Þaðan á ég frábærar minningar, þá sérlega með föður mínum heitnum, þar sem veiðin sjálf var þó oft einungis aukaatriði,“ segir Elías Pétur Þórarinnsson, maður með veiðidellu.

„Vatnsdalsáin er í raun tvær ár. Neðri áin rennur úr Vatnsdalsvatni og er afskaplega stutt, eða einungis um 700 metra löng. Á þessum stutta kafla er þó nóg af veiðistöðum og er í raun hægt að hitta á lax og bleikju alls staðar, þá sérstaklega á göngu-tíma.

Það er oft mikið stuð að vera við fossana, neðst í ánni, þegar að stórar laxagöngur skriða inn á flóðinu. Þarna veiði ég mikið á litlar yfirborðsflugur og oft er hægt að sjónkasta á laxana en það er einmitt mín upphaldsveiði.

Í efri ána gengur svo laxinn þegar líða fer að ágúst. Hægt er að keyra dágóðan spöl upp með ánni, að svokallaðri smalahellu. Þaðan er svo um 20–25 mínútna ganga upp að efsta veiðistað sem er í fallegu gljúfri. Örlítið neðar, í löngum og hægum hyl sem umlukinn er háum klettaveggjum, er oft hægt að gera glettilega góða bleikjuveiði, þá sérlega fyrri part sumars.

Efri áin er nokkuð minni en sú neðri og er í raun nokkuð svipuð að stærð og Elliðaárna. Þar eru margar gullfallegar breiður sem eru eins og hannaðar fyrir fluguveiði. Þar líður mér best, lengst uppi í dal, umkringdur birkitrjám og berjalyngi, í engu simasambandi, að eltast við lax.

Við feðgarnir tókum alltaf eina árlega ferð í Vatnsfjörðinn og var það ávallt hápunktur veiðisumarsins hjá okkur báðum. Í ár verður það því miður eingöngu hápunktur sumars míns en þó munu nýir veiðifélagar slást með í för og nýjar minningar verða til og hver veit nema að Vatnsdalsáin nái að heilla þá upp úr skónum líkt og hún gerði svo auðveldlega með mig,“ segir Elías enn fremur.

Bændablaðið
Kemur næst út

24.
maí

NÝ NÁMSLEIÐ

BA í stjórnun ferðapjónustu og móttöku gesta

Ferðapjónusta er skemmtilegt og síbreytilegt fag þar sem starfsfólk tekst á við flókin verkefni alla daga.

Námið er sérsniðið að íslenski ferðapjónustu með sterkri tengingu við leiðandi fyrirtæki í greininni. Áhersla er lögð á stjórnun ferðapjónustu í víðu samhengi, allt frá stærri hótélum og veitingastöðum til móttöku gesta í þjónustumiðstöðvum og umsjón ferða um hálendið.

Hólaskóli - Háskólinn á Hólum

Hólum í Hjaltadal 551 Sauðárkrúkur
Sími 455 6300 holaskoli@holar.is www.holar.is

www.holar.is

Vegna aukinnar eftirspurnar óskum við eftir bújörðum á söluskrá

Vinsamlega hafið samband við Björgvin Guðjónsson, búfræðing og löggiltan fasteignasala í síma 510-3500 og 615-1020 eða á netfangið bjorgvin@eignatorg.is

Skipholt 50b, 105 Reykjavík

Ný SUZUKI 420, 2017 til sölu.

Um 250 þús. kr. kaupuki fylgir hjólinu í formi: spils, brettakanta, hiti í handföngum og þumli, dráttarkúla, auka ljós.

Verð 1.950 þús. kr. staðgreitt.

Upplýsingar í síma: 899 8111, Eiður.

www.4h.is S:588 3355

EDDA

HEILDVERSLUN

Stofnsett 1932

Rúmföt og lök
Handklæði
Sængur og koddar
Sloppar og inniskór

Allt lín fyrir:

Hótelið - Gistiheimilið - Bændagistinguna - Airbnb

Höfðabakka 9, 110 Reykjavík, sími 525 8210
eddaehf@eddaehf.is www.eddaehf.is

Airflo Defender vöðlujakki

Nýji Defender
vöðlujakkinn er
vel vind og
vatnsheldur
Gott verð

Delta Classic fluguveiðisett

Flugustöng, hólkur og poki
Airflo Classic fluguhjól
þrjár auka spólur
Airflo Velocity
flugulína,
undirlína og
10 stk. flugur

Verð kr. 17,900

Vesturröst

Verð kr. 28,900

Sérverslun veiðimanna - Laugaveg 178 - sími: 551 6770 - www.vesturroest.is

Er þetta ekki flott?

Til sölu hinar sérstöku súlu-Blæaspír, 2-3 m háar. 30 ára reynsla af þeim hér á landi. Þurfa lítið rými og henta vel sem stakstæð tré.

Einnig hengibirki og vörtubirki frá N-Noregi og ýmsar aðrar öðruvísi plöntur. Alaska aspir 2-3 m (Sælandsaspir, keisaraaspir og iðun). Íslenskt birki 2-3 m.

Nú er góður tími til að planta. Grænt-Land Sími: 860-5570

Tilboð!

Birkitré 2-3 m. á hæð.
Tilboðsverð v. magnkaup,
10 stk., 20 stk., 30 stk. eða fleiri

Grænt Land ehf. - Flúðum
Uppl. í síma 860-5570

Tilboð!

HÖFÐINGJATRÉ aspir 3-5 m til að setja
við heimreiðar og brjóta vindstrengi við
hús. Takmarkað magn, gott verð.

Grænt Land ehf. - Flúðum
Uppl. í síma 860-5570

HROSS & HESTAMENNSKA

Bjarni Maronsson, verkefnisstjóri Hagagæða (starfsmaður Landgræðslunnar) og Sveinn, formaður Félags hrossabænda.

Mynd / Askell Þórisson

Samstarf hrossabænda og Landgræðslunnar: Fjallað um Hagagæði á ÍNN

Í byrjun síðustu viku var sjónvarpsþáttur um verkefnið „Hagagæði“ sendur út hjá ÍNN. Þátturinn er mjög athyglisverður og lýsir vel metnaðarfullum tilraunum hrossabænda um að bæta nýtingu beitarlands í samstarfi við Landgræðslu ríkisins.

Þátturinn um hagagæði er hluti af þáttaröðinni Græðum landið sem Askell Þórisson stýrir, en hann sér einnig um kvikmyndatöku og vinnslu.

Hagagæði er verkefni á vegum Landgræðslunnar og Félags hrossabænda. Verkefninu er ætlað að tryggja sjálfbæra nýtingu beitarlands, velferð hrossa, auka ábyrgð landnotenda, sem vörslumanna lands og að auka umhverfisvitund landeigenda og landnotenda. Finna má þáttinn á slóðinni http://www.inntv.is/Horfa_a_thaetti/Graedum_landid/?play=215668489

Tengist gæðastýringunni

Árið 2000 hófst gæðastýring í hrossarékt. Hún tekur á þáttum, sem lúta að áreiðanleika ætternis og uppruna hrossanna, velferð þeirra og verndun landgæða. Félag hrossabænda og Fagræði í hrossarékt áttu frumkvæði að gæðastýringu í hrossarékt og þátttaka í henni er valkvæð. Markmið landnýtingarþátta gæðastýringarinnar eru m.a. að tryggja sjálfbæra nýtingu beitarlands, að tryggja velferð hrossa og auka ábyrgð landeigenda sem vörslumanna lands.

Hrossabændur hafa oft legið undir ámæli fyrir ofnýtta haga og landniðslu. Sú umræða var áberandi á árunum milli 1990 og 2000 í kjölfar mikillar fjölgunar hrossa í landinu. Könnun á ástandi hrossahaga, sem gerð var sumrin 1995 og 1996,

benti til þess að beitarástand á stórum svæðum væri óviðunandi hjá 254 aðilum. Þá voru gerðar athugasemdir við ástand og nýtingu lands í vörslu 522 aðila. Árið 1996 var hrossafjöldinn sá mesti sem verið hefur í landinu, eða rúm 80 þúsund hross, og hafði fjölgað um tæp 30 þúsund frá árinu 1980. Síðan hefur hrossum fækkað og samkvæmt þeim tölum sem fyrir liggja eru þau nú rúmlega 70 þúsund.

Til að taka enn betur á þessum málum var tekið upp náið samstarf milli Félags hrossabænda og Landgræðslu ríkisins í verkefni sem nefnt hefur verið „Hagagæði“ og snýst um landnýtingu og úttektir á hrossahaga. Tilgangurinn er:

- Að tryggja sjálfbæra nýtingu beitarlands.
- Að tryggja velferð hrossa.
- Að auka ábyrgð landnotenda, sem vörslumanna lands.
- Að auka umhverfisvitund landeigenda og landnotenda.

Landgræðsla ríkisins stýrir verkefninu Hagagæði og annast úttektir lands. Sérfræðingar Landgræðslunnar í beitmálum sjá um starfsþjálfun og samræmingu mats þeirra er vinna að úttektunum og setja þeim nánari vinnureglur um flokkun lands í úttektareiningar sem eru:

1. Ræktað land.
2. Úthagi.
3. Geymsluhólf fyrir brúkunarhross.
4. Stóðhestahólf.
5. Afréttir.

Úttekt fer fram á tímabilinu 15. ágúst til 15. nóvember ár hvert. Jörð skal vera snjólaus þegar úttekt fer fram. /HKr.

Börnin voru vel riðandi og hver sýningarhópur var með sérstakt þema, t.d. indíánar.

Myndir /MHH

Hestafjör á Selfossi

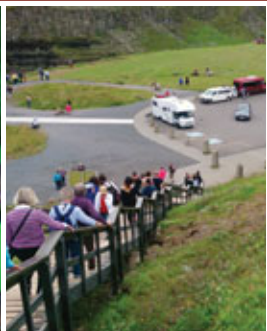
Hið árlega Hestafjör Hestamannafélagsins Sleipnis var haldið í Sleipnishöllinni að Brávöllum á Selfossi sunnudaginn 30. apríl.

Ungir félagar Sleipnis sýndu fáka sína og riðu munstureið auk þess sem ýmis skemmtiatriði verða í boði. Fjörðið tókst einstaklega vel, flottir knapar og full stúka af áhorfendum sem fylgdust með upprennandi knöpum. /MHH

Knapar og hestar voru vel skreyttir, mjög flott og ekki voru þeir allir háir í loftinu sem sátu hesta sína og tóku þátt í hestafjörinu.

Háskólinn á Hólum

Hagnýtt háskólanám

- Ferðamálafræði
- Stjórnun ferðaþjónustu og móttaka gesta
- Viðburðastjórnun
- Fiskeldisfræði
- Reiðmennska og reiðkennsla

Tækifærin eru í okkar greinum

Hólaskóli -
Háskólinn á Hólum

Hólum í Hjaltadal 551 Sauðárkrúkur
Sími 455 6300 holaskoli@holar.is www.holar.is

Þú finnur Hólaskóla bæði á Facebook og Twitter!

Háskólasamfélag með langa sögu
Hólar í Hjaltadal er í senn mikill sögustaður og útivistarparadís.
Háskólinn á Hólum er lítill en öflugur háskóli sem sinnir kennslu og rannsóknum á sviði ört vaxandi atvinnugreina.

Ólafur Ívar veifar hér til áhorfenda eftir vel heppnaða sýningu.

Bændablaðið
Smáauglýsingar 56-30-300

Volkswagen Caddy

GÓÐUR VINNUFÉLAGI

Einn vinsælasti atvinnubíll á Íslandi er Volkswagen Caddy. Hann er áreiðanlegur, öruggur og fæst í tveimur lengdum - hefðbundinni lengd og lengri gerð (Maxi).

Caddy má fá með fjórhjóladrifi sem eykur enn við öryggi og aksturseginnleika bílsins. Fjórhjóladrifinn Caddy hentar einstaklega vel við íslenskar aðstæður og eykur til muna notkunarmöguleika Caddy, hvort heldur er í snjó, hálku eða erfiðu færi.

Volkswagen Caddy kostar frá

2.550.000 kr.

(2.056.452 kr. án vsk)

Atvinnubílar

Við látum framtíðina rætast.

www.volkswagen.is

HEKLA · Laugavegi 170-174 · Reykjavík · sími 590 5000 · hekla.is
Höldur Akureyri · Bílasala Selfoss · Bílás Akranesi · HEKLA Reykjanesbæ

Stóðhestar á vegum Hrossaræktarsambands Vesturlands

Margir glæsilegir stóðhestar verða á vegum Hrossaræktarsambands Vesturlands sumarið 2017. Alls verða 5 hestar í boði í sumar. Þið getið kynnt ykkur hestana á heimasíðunni www.hrossvest.is

Opnað hefur verið fyrir pantanir, svo allt er klárt. Munið að hafa Fengnúmer hryssunnar og örmerki við höndina þegar pöntunarferlið hefst. Þá er ekkert að vanbúnaði.

Valgarð frá Kirkjubæ
IS2012186101
Rauður, dreyr, stjórn., glófex.

F: Sjóður frá Kirkjubæ
M: Freisting frá Kirkjubæ

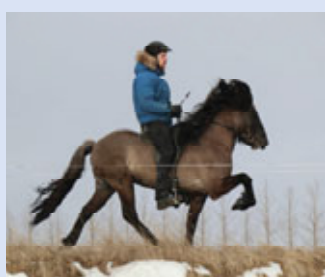
Notkun: Fellsöxl (20.6–25.8)
Verð með öllu: 142.000 kr.

Bjarmi frá Bæ
IS2011135202
Bleikur, álóttur

F: Álfinnur frá Syðri-Gegnish.
M: Blika frá Nýjabæ

Notkun: Borgum (11.7–25.8)
Verð með öllu: 128.000 kr.

Máfur frá Kjarri
IS2011187001
Mósóttur, álóttur

F: Stáli frá Kjarri
M: Stjarna frá Kjarri

Notkun: Fellsöxl (20.6–25.7)
Verð með öllu: 120.000 kr.

Marel frá Aralind
IS2012101481
Moldóttur

F: Lord frá Vatnsleysu
M: Muska frá Syðri-Hofdölum

Notkun: Fellsöxl (20.6–25.7)
Verð með öllu: 100.000 kr.

Moli frá Hömluholti
IS2012137880
Bleikur, litföróttur, blesóttur

F: Kandís frá Litlalandi
M: Svala frá Svínafelli 3

Notkun: Hólsland (20.6–25.8)
Verð með öllu: 60.000 kr.

Staðfestingargjald er 32.000 kr. og er óafturkræft
Hryssueigendur búsettir erlendis, munið að gefa upp tilsjónarmann þegar pantað er.
ATH. Skilmálana. Sjá nánar á heimasíðunni, www.hrossvest.is

Nánari upplýsingar veitir Gísli Guðmundsson formaður, hrossvest@hrossvest.is, gsm 894-0648. Öll verð eru heildarverð og miðast við fengna hryssu. Ein sónun er innifalin.

FRÉTTASKÝRING

Mikil raforkumannvirki með línunum sem hengd eru í há möstur og lagðar þvers og kruss um fallega náttúru valda sífellt meiri andstöðu. Þar er bæði um að ræða andstöðu vegna sjónrænnar mengunar og ótti við rafsvið í kringum háspennulagnirnar. Krafan um jarðstrengi verður því æ háværari eins og í Skandinavíu, Þýskalandi, Frakklandi og víðar í Evrópu. Mynd / ABB

Lagning jarðstrengja og háspenntra jafnstraums-kerfa komin í forgang víða um Evrópu

– Á Íslandi virðast menn ætla að ríghalda í loftlínulagnir þrátt fyrir mikil mótmæli

Hörður Kristjánsson
hk@bondi.is

Enn er hart tekist á um raflínu-lagnir á Íslandi og erfiðlega hefur gengið að setta sjónarmið þeirra sem vilja halda áfram lagningu loftlína og hinna sem vilja fremur leggja raflagnir í jörðu. Þetta kann þó að vera að breytast.

Íslensk stjórnvöld og yfirstjórn orkumála í landinu munu á endanum neyðast til þess að taka tillit til vaxandi andstöðu við lagningu loftlína, hvort sem þeim líkar það betur eða verr. Þar spilar ferðaþjónustan og tilfinning fyrir náttúrufegurð stóra rullu sem og einföld skynsemi þegar rætt er um rekstrar- og afhendingaröryggi á raforku. Þar eru íslensk stjórnvöld alls ekki sér á báti því hafin er vinna af miklum krafti víða um lönd við að skipta út loftlínunum fyrir jarðstrengi. Forsendurnar eru þær sömu, eða ört vaxandi andstaða við loftlínur.

Í Evrópu eru flest háspennu jafnstraumsverkefni (HVDC) tengd þróun í innleiðingu á endurnýjanlegri orku. Þar er aðallega um að ræða lagningu jarð- og sæstrengja, en nokkuð er þó talað um skort á samræmdum reglum í álfunni. Staðan í Evrópu er þó allt önnur en t.d. í Bandaríkjunum þar sem einkarekin raforkufyrirtæki hafa ráðið ferðinni með lagningu loftlína. Þar hafa menn forðast að leggja jarðstrengi vegna arðsemissjónarmiða fyrirtækjanna sjálfra.

Enginn nýr sannleikur

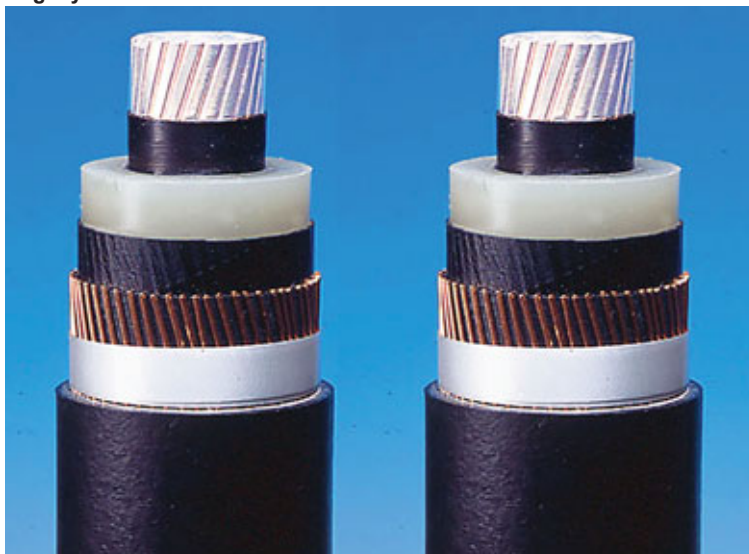
Í október 2013 greindi Bændablaðið frá þróun raflagnamála í Frakklandi þar sem umfangsmiklar áætlanir voru um að leggja háspennustrengi í jörðu í stað þess að hengja þá í risavaxin möstur með tilheyrandi sjónmengun. Í þessari grein, sem skrifuð var af Ólafi Valssyni, kom fram að kostnaður við lagningu jarðstrengja með allt að 400 megawatta flutningsgetu væri orðinn sambærilegur og við loftlínulögn. Þessar upplýsingar voru þá þvert á fullyrðingar framámannna í orkugeiranum á Íslandi sem fundið höfðu raflínulögn í jörðu flest til foráttu. Þar var mikill kostnaður umfram loftlínulögn sagður helsti þröskuldurinn, en viðhorfin eru þó greinilega ört að breytast, jarðstrengjunum í hæg.

Kostir jarðstrengja vinna verulega á

Þegar litið er á kosti og galla rafstrengja er þar oftast tvennt efst á baugi. Það er hærri stofnkostnaður

Jarðstrengir ryðja sér nú til rúms í stað loftlína sem þykja ekki mikið augnayndi.

Háspennu-jafnstraumsjarðstrengir, eða svokallaðir HVDC-strengir.

Í Sjanghai í Kína var lagður 500 kílóvolta og 17 km XPLE strengur í sérstökum lagnagöngum. Hann er sagður fyrsti og lengsti innanborgarstrengurinn af þessari stærð og var lagður vegna heimssýningarinnar í Sjanghai 2010.

en sagður er við loftlínur og minni flutningsgeta nema til komi sérstök kæling á strengjum. Hvorugt þarf þó í raun ekki að vera vandamál, sér í lagi ef horft er á íslenskar aðstæður.

Kostirnir eru helstir þeir að sjónmengun hverfur að mestu við lagningu jarðstrengja og viðhald verður hverfandi miðað við loftlínur. Hvorutveggja hefur þegar sýnt sig hérlandis. Varðandi viðhald,

þá hefur lagning jarðstrengja á sumum svæðum á Vestfjörðum, Norðurlandi og á Austfjörðum til dæmis komið í veg fyrir nær árlegt stórtjón á raflínunum vegna snjóflóða og orkutruflana af völdum veðurs, ísingar og seltu. Erfiðleikar við bilanaleit í jarðstrengjum hafa líka verið nefndir, en einnig þar kann vandamálið brátt að verða að engu.

Það er ýmsum aðferðum beitt við að leggja háspennulínur í jörð.

ABB komið með lausn á bilanaleit í jarðstrengjum

Einn óumdeildur galli við lagningu jarðstrengja fram að þessu hefur verið að á milli spennistöðva getur verið mjög erfitt að staðsetja bilanir sem kunna að koma upp á strengjunum. Þar hefur ekki dugað að fíkra sig meðfram strengjunum sem eru undir yfirborði jarðar og leita bilunina uppi eins og hægt er að gera varðandi loftlínur. Ekki gengur heldur að grafa niður á strengina hér og þar í von um að hitta á bilunina. Nú kann að verða breyting á þessu með jarðstrengjabilanaleitartækni alþjóðafyrirtækisins ABB sem eykur öryggi í rekstri slíkra raforkukerfa.

Tæknimenn ABB hafa í mörg undanfarin ár reynt að finna leiðir til að staðsetja bilanir í jarðstrengjum. Nú hafa þeir í samvinnu við viðskiptavini fyrirtækisins og ýmsar vísindastofnanir dottið niður á lausn sem kynnt var fyrr á þessu ári. Er hún kölluð „Earth fault locating technology“ en fyrirtækið var verðlaunað fyrir þessa tækni þann 25. janúar á viðskiptaráðstefnu í Tampere. Var þeim veitt svokölluð „Network Initiative of the Year“ verðlaun, eða uppgötvun ársins.

Finnar í stórsókn við að skipta út loftlínunum með jarðstrengjum

Í Finnlandi stendur nú yfir endurskipulagning á raforkukerfinu upp á milljónir evra. Það felst að verulegu leyti í að jarðstrengir leysi loftlínur af hólmi í takt við finnska löggjöf. Það hefur kallað á alveg nýjar aðferðir við bilanaleit sem gerði slíka leit ekki erfiðari en þekkist varðandi loftlínur. Nýja aðferð ABB byggir að því er virðist frá leikmannssjónarhóli á að staðsetja bilanir með því að mæla

spennumismun á mörgum tíðnisviðum (multifrequency).

Fjöldmörg fyrirtæki hafa verið að reyna að leysa vandann við bilanaleit á jarðstrengjum m.a. með því að reyna að staðsetja útleiðni með mælingum en það hefur ekki reynst auðvelt. Aðferð ABB þykir því mikilvægt skref í þessum fræðum.

ABB hefur í meira en fjóra áratugi verið leiðandi á sviði starfrænnar tækni og smíði ýmiss konar rafmagnsstýringa bæði fyrir lágspennu- og háspennukerfi. Hefur fyrirtækið sett upp 70.000 stýrikerfi um allan heim og 70 milljón stýritæki. Þar eru í raun allar iðngreinar undir, ekki síst raforkuiðnaður og einnig matvælaíðnaður.

Varð til við samruna ASEA og Brown Boveri

Byggir fyrirtækið á meira en 130 ára sögu, en það er með starfsemi í yfir 100 löndum og með um 132.000 starfsmenn. Byggingariðnaður, samgöngur, raforkudreifing og vindorka taka til sín meirihlutann af umfangi ABB. Fyrirtækið eins og það er í dag varð í raun til 1988 við samruna ASEA í Svíþjóð og Switzerland BBC sem áður hér Brown Boveri og er betur þekkt nafn hérlandis. Bæði fyrirtækin voru áður ein þekktustu rafmagns- og rafeindafyrirtæki í Evrópu. Við samrunann varð til gríðarlega öflug samsteypa.

Margar uppgötvunarir hafa komið frá fyrirtækinu á orkusviði á undanförnum árum. Má þar t.d. nefna það sem kallað er „hybrid DC breaker“ sem kynntur var 2012 og mætti kannski kalla „blendingsjafnara“. Þarna er um að ræða eins konar straumbreyti eða spennujafnara fyrir háspennu jafnstraumsspennu (HVDC). Fram til þess tíma höfðu

slíkir breytar kostað mikið orkutap og allt að 30% lækkun á voltatölu eða spennu. Nýi „blendingsgjafnarinn“ er sagður valda hverfandi tapi en tryggir samt möguleika á mjög hraðri straumbreytingu sem verður að geta átt sér stað á nokkrum millisekúndum. Þessi búnaður er talinn geta haft mikið að segja við frekari innleiðingu á háspennnum jafnstraumskerfum.

Jarðstrengjavæðing hluti af orkuskiptastefnu Þjóðverja

Þjóðverjar tóku stórt skref varðandi stefnumörkun í raflínulögnum í desember 2015. Var það ekki síst gert vegna vaxandi andstöðu almennings við stóru loftlínumannvirkin. Þá var samþykkt að setja lagningu jarðstrengja í forgang í stað loftlína. Þetta er hluti af orkuskiptaverkefni Þjóðverja „Energiewende“, en með því hyggjast þeir leggja niður öll sín átta kjarnorkuver fyrir 2022 og draga úr notkun jarðefnaeldsneytis.

Endurnýjanlegar orkulindir í sviðsljósinu

Verkefnið hófst fyrir alvöru með innleiðingu laga um nýtingu á endurnýjanlegri orku 2004. Síðan hefur verið fjárfest gríðarlega í endurnýjanlegum orkumöguleikum eins og framleiðslu á gasi til raforkuframleiðslu úr lífmassa, sólarorku og ekki síst í vindorku.

Auk vindmylla á landi sem sprottið hafa upp um allt Þýskaland, þá hafa verið reistir heilu vindmyllugarðarnir úti fyrir ströndinni í Norðursjónum. Skilar endurnýjanlega orkan af ýmsum toga nú um 60 gigawöttum samkvæmt vefsíðu IEEEExplore.org. Þar af munu um 4 gigawött koma frá vindmyllum í Norðursjó og í Eystrasalti samkvæmt tölum þýsku vindorkusamtakanna BWE. Á árinu 2015 komu um 13,3% af raforku Þjóðverja frá 26.772 vindmyllum. Það er þó ákveðinn þröskuldur varðandi frekari aukningu á raforkuframleiðslu með vindmyllum. Þar er talað um minnkandi eftirspurn í Þýskalandi og dreifikerfið.

Líka sjónmengun af vindmylluskógum

Hvort uppsetning vindmylluskóga sé eitthvað skárrí en lagning raflína sem hengd eru á stór möstur er svo umhugsunarefni. Í Þýskalandi, Danmörku og víðar leggja menn fremur áhersluna á öflun endurnýjanlegrar orku en endilega sjónmengunina. Slíkt sé einfaldlega óumflýjanlegt ef draga eigi úr losun kolefnis út í andrúmsloftið. Þó reyna orkuyfirvöld í þessum löndum að koma vindmyllunum sem mest fyrir úti í sjó til að minnka sjónmengun á landi.

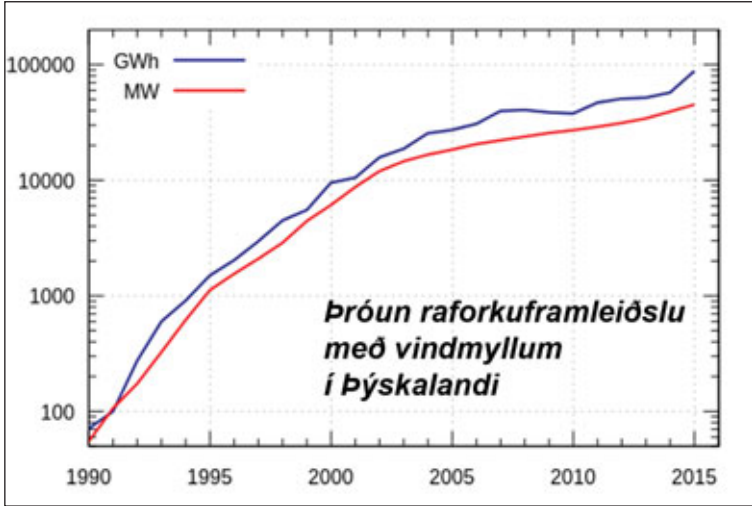
Enn sem komið er hafa Íslendingar ekki þurft að hafa miklar áhyggjur af þessu, en það kann þó að vera að breytast. Æskilegt væri því að íslensk yfirvöld settu nú þegar í gang vinnu við að skilgreina þau svæði sem möguleg eru fyrir uppsetningu á vindmyllum. Slíkt gæti komið í veg fyrir óþarfa deilur í framtíðinni.

Flytja orku frá vindmyllum í gegnum jafnstraumskerfi

Þjóðverjar hyggjast setja upp háspennu jafnstraumskerfi (High Voltage Direct Current – HVDC) til dreifingar á orkunni í stað riðstraums (AC). Í gegnum þetta kerfi á meðal annars að flytja orku frá vindraftstöðvum úti í Norðursjó um hundruð kílómetra í dreifistöðvar í suðurhluta landsins. Þá er einnig unnið stöðugt að því að reyna að takmarka orkutap í rafstrengjum sem óhjákvæmilegt hefur verið við flutning á raforku um langan veg.

Rörtæknin til liðs við rafstrengjaiðnaðinn

Vegna eðlis orkuflutninga með hárrí spennu, hafa fleiri aðilar dregist

Þótt vindmyllur valdi ekki síður sjónmengun en hefðbundnar loftlínur, þá er þær gjarnan réttlættar með því að þær séu ásættanlegur fórnarkostnaður í viðleitni við að draga úr loftmengun vegna brennslu kola og olíu til raforkuframleiðslu.

inn í verkefnið fyrir utan fyrirtæki sem framleiða rafmagnskapla. Þar er m.a. um að ræða framleiðendur og hönnuði á rörum. Það er vegna þess að við mjög háa spennu geta rafstrengir hitnað mikið vegna viðnáms. Auðvelt er að losna við hitann út í andrúmsloftið í loftlínunum, en beita þarf annarri tækni þegar kemur að jarðstrengjum. Er þá gjarnan gripið til þess ráðs að tempru hitann með olíu eða öðrum vökva. Þar kemur rörtæknin inn í verkefnið.

Langir jarðstrengir komnir víða

Dæmi um langan háspennu jafnstraumsjarðstreng neðanjarðar er Murraylink strengurinn sem tengir Riverland svæðið í Suður-Astralíu við Sunrasía svæðið við Victoriuborg. Hann er tvisvar sinnum 176 kílómetra XPLE strengur frá ABB, 220 megawött og 150 kilóvolt. Endar strengurinn í spennistöðvum í Red Cliffs í Viktoríu og Berri í Suður – Ástralíu og var lengi talinn lengsti strengur af þessari gerð í heimi og var tekinn í notkun 2002. Síðan hefur runnið mikið vatn til sjávar og nú eru fjölmörg dæmi um langa háspennustrengi í jörðu. Þar má t.d. nefna 200 kílómetra 2 x 660 megawött og 300 kilóvolta strengi í Suður-Svíþjóð. Háspennitir sæstrengir eru líka komnir mjög víða.

500 kilóvolta strengur í Sjanghæ

Í Sjanghæ í Kína var lagður 500 kilóvolta og 17 km XPLE strengur sem er sagður fyrsti og lengsti innanborgarstrengurinn af þessari stærð. Var hann lagður vegna heimssýningarinnar í Sjanghæ 2010. Tekið er til þess að skamman tíma hafi tekið að leggja hann. Er strengurinn lagður í sérstök lagnagöng þvers og kruss um borgina og undir Huangpu-ána og er með yfir hundrað tengingar á leiðinni. Þykir hann m.a. sérstakur að því leyti að kápan er ekki úr blýi heldur álþynnu sem vafinn er um strenginn.

NordBalt strengurinn mun tengja Litháen við Svíþjóð

Eitt af nýrri dæmunum í jarð- og neðansjávarstrengjalögnun er svokallaður NordBalt strengur sem á að tengja Eystrasaltslöndin við Norðurlöndin og mun liggja

frá Svíþjóð til Litháen. Upphaflega átti að ljúka verkefninu í árslok 2015 en nú er talað um 2017. Flutningsgetan verður 700 megawött í streng af gerðinni HVDC frá ABB. Þar er um að ræða tvöfaldan 400 kílómetra langan um 300 kilóvolta neðansjávarstreng, 2 x 40 km og 400 kV jarðstreng við endann Svíþjóðarmegin og 2 x 10 km 330 kV jarðstreng í Litháen. Er þessi línulögn tengd lagningu á 700 MW LitPol streng frá Litháen til Póllands. Í þessum dæmum er fyrirtækið ABB í lykilhlutverki.

Jarðstrengir góður kostur frá sjónarhóli náttúruunnenda

Það er því ljóst að lagning jarðstrengja í stað loftlína er stöðugt að aukast. Tæknin til þess hefur líka verið mikið að þróast og þessi leið verður sífellt

Vindmylluskógur í Norðursjó.

hagkvæmari. Fyrir Ísland með alla sína náttúrufegurð hlýtur þetta að vera mikið fagnaðarefni. Enginn þarf þó að reikna með að þetta verði hrist fram úr erminni því slíkt tekur langan tíma og kostar mikla fjármuni. Stjórnvöld gætu

samt markað þá stefnu líkt og aðrar þjóðir að við nýlagningu og endurnýjun raflína verði jarðstrengir alltaf fyrsti kostur. Loftlínur verði aðeins notaðar þar sem jarðstrengir koma alls ekki til greina eða sem tímabundin úrræði.

Aðventusveifla í Suður-Tíról

1. - 8. desember Fararstjóri: Sigrún Valbergisdóttir

Bjarmi aðventunnar og heillandi áfangastaðir er það sem við upplifum í þessari frábæru ferð til Suður-Tíról á Ítalíu. Ljósadýrðin og aðventustemningin er hvarvetna mikil á þessum yndislega tíma. Við heimsækjum m.a. Trento, Arco sem er við norðurenda Gardavatnsins, yndislegu borgina Riva del Garda og hina hrífandi borg Innsbruck í Tíról.

Verð: 178.700 kr. á mann í tvíbýli. Mjög mikið innifalið!

Bókaðu núna á baendaferdir.is Sími 570 2790 | bokun@baendaferdir.is | Síðumúla 2, 108 RVK

sp. ehf.

BJÖRGUNARVÖRUR
Gott úrval af björgunarvörum á lager

FLUGELDAR

FLOTBÚNINGAR

BJÖRGUNARVESTI

BJARGHRINGIR

BJÖRGUNARBÁTAR

Hafðu samband og kynntu þér vöruúrvalið og þjónustuna

ÍSFELL
Ísfell ehf, Öseyrarbraut 28
220 Hafnarfjörður, Sími 5200 500
www.isfell.is, isfell@isfell.is

Landsvirkjun skilar 8 milljarða króna arði

– Því er spáð að arðgreiðslur munu nema um 110 milljörðum fram til 2025

Staða Landsvirkjunar er góð og í áhættumati vegna fjárfestinga er það í BBB flokki, eða í næsta flokki á eftir stórfyrirtækjum eins og Dong Energy, Vattenfall og Fortum. Er það nú metið þrem flokkum hærra en það var árið 2013.

Þetta kom m.a. fram á ársfundi Landsvirkjunar 2017 sem fór fram á Hilton Reykjavík Nordica miðvikudaginn 26. apríl síðastliðinn. Yfirskrift fundarins var: „Þarf framtíðin orku?“

Þar kom fram í ræðum Harðar Arnarsonar forstjóra og Rögnu Árnadóttur aðstoðarforstjóra, að afkoman af grunnrekstri 2016 þyki ásættanleg þrátt fyrir nokkurn samdrátt í raforkusölu milli ára sem stafar af rekstrarvanda viðskiptavina. Nam salan 2016 um 13,6 terawattstundum. Þá minnkaði hagnaður einnig milli ára og var hann 118 milljónir dollara, en þess má geta að hann var 90 milljónir dollara árið 2010.

Fé frá rekstri nam um 200 milljörðum króna. Þá fóru um 90 milljarðar í fjárfestingar og um 100 milljarðar í lækkun skulda. Þá skilar Landsvirkjun eigendum sínum, eða íslenska ríkinu, 8 milljörðum króna í arðgreiðslur.

Samkvæmt áætlun fyrir árin 2020 til 2025 er gert ráð fyrir verulegri aukningu fjár frá rekstri og að arðgreiðslur verði orðnar um 110 milljarðar króna.

Benedikt Jóhannesson, fjármála- og efnahagsráðherra.

Arðgreiðslur fari í sérstakan sjóð

Fjármála- og efnahagsráðherra Benedikt Jóhannesson sagði í sínu ávarpi á fundinum að það væri

Búðarhálsvirkjun.

Myndir / Landsvirkjun

Hörður Arnarson, forstjóri Landsvirkjunar.

vissulega freisting að láta auknar arðgreiðslur renna í ríkissjóð til að nota í hefðbundnum rekstri.

„Ég er aftur á móti þeirrar skoðunar að heppilegra sé að búið verði svo um hnúta að þessar sérstöku greiðslur fari í sjóð til sérstakra nota.“

Þessi not gætu verið margvísleg: Sveiflujöfnun í hagkerfinu, trygging gegn alvarlegri náttúruvá, kynslóðajöfnun eða stuðningur við nýsköpun og þróun. Allt eru þetta dæmi um not sem hægt er að hugsa sér, sum geta gengið saman en með önnur markmið geta þau stangast á.“

Ráðherra sagði að miðað við sviðsmyndir sem upp hafi verið

Ragna Árnadóttir, aðstoðarforstjóri Landsvirkjunar.

dregnar gæti sjóðurinn stækkað býsna hratt þannig að í hann bættust á hverju árið arðgreiðslur sem gætu numið milli 0,5 og 0,8% af vergri landsframleiðslu (VLF), eða milli 10 og 20 milljarðar króna á ári.

„Með þessu móti gæti sjóðurinn á tíu árum hafa vaxið í nærri 7% af VLF og á 20 árum upp í um 20% af VLF, ef miðað er við hóflega ávöxtun og 15 milljarða framlag á ári,“ sagði ráðherrann.

Ákvörðun um sæstreng til Bretlands ekki á dagskrá

Benedikt Jóhannesson minntist einnig á hugmyndir um lagningu sæstrengs frá Íslandi til Bretlands

Jónas Þór Guðmundsson, stjórnarformaður Landsvirkjunar.

sem m.a. hefur verið eitt af stefnumálum Landsvirkjunar. Um það sagði ráðherrann:

„Rætt hefur verið um rafstreng til Englands sem flytti orku frá Íslandi til Bretlands. Ljóst er að sú framkvæmd yrði afar dýr og ef af henni yrði er ekki vænlegt eða æskilegt að íslensk stjórnvöld komi að henni með beinum hætti. Ljóst er að áður en til slíks kæmi þarf að ljúka umræðu um það hér á landi hvort við teljum æskilegt að flytja orku út með þeim hætti. Auðvitað flytjum við út orku nú þegar í álstöngum og fleiri afurðum, þannig að hér yrði ekki um grundvallarbreytingu að ræða þó að formið væri með öðrum hætti. Á Íslandi hafa stjórnsmála-

menn oft einblínt á að skapa störf en ekki horft nægilega á arðsemi þeirrar starfsemi sem hingað hefur flutt, til dæmis fyrir Landsvirkjun. Umræða um þetta mál er alls ekki orðin nægilega þroskuð til þess að hægt sé að ganga frá samningum um slíkan streng.“

Íslendingar á tímamótum

Í ávarpi Jónasar Þórs Guðmundssonar, stjórnarformanns Landsvirkjunar, kom fram að Íslendingar stæðu að mörgu leyti á tímamótum.

„Eftir mikla uppbyggingu raforkukerfis, sem hefur staðið undir fjölbreyttu athafnalífi og átt þátt í því að tryggja okkur lífsskjör og hagsæld sem jafnast á við það besta sem gerist í heiminum, heyrast þær raddir að við ættum að láta staðar numið.“

Væri okkur stætt á því? Þurfum við yfirhöfuð meiri orku? Þetta er athyglisverð spurning og það er ástæðulaust að gera lítið úr henni, en til að svara verðum við að átta okkur á því hver förnarkostnaðurinn yrði, ef slík ákvörðun væri tekin,“ spurði Jónas.

„Margar náttúruþerlur okkar Íslendinga eru svo stórbrotnar og mikilfenglegar að þær verður að vernda fyrir komandi kynslóðir. Ábyrgð okkar í því efni er mikil. Eigi að síður er engum vafa undirorpið, í mínum huga, að unnt er að nýta auðlindir okkar í meiri mæli en nú er gert, án þess að ganga á verðmætar náttúruþerlur. Það gildir bæði um ný svæði og svæði sem þegar hafa verið tekin undir orkuvinnslu. Að því er síðarnefndu svæðin varðar hefur hjá Landsvirkjun verið lögð mikil áhersla á að nýta þau betur. Þar eru enn umtalsverð tækifæri.“

Orkuvinnsla getur farið fram í sátt við þá sem njóta náttúrunnar. Í því sambandi má nefna að nýleg rannsókn Háskóla Íslands leiddi í ljós að 92% ferðamanna við Blönduvirkjun töldu ósnortin viðerni hluta af aðdráttaraflí svæðisins þótt þar mætti sjá ýmis virkjunarmannvirki. Þá töldu 89% ferðamanna svæðið í kringum Blönduvirkjun náttúrulegt, en um 7% manngert. Þótt af þessum niðurstöðum Háskóla Íslands meggi ekki draga of viðtekar ályktanir er ljóst að orkuvinnsla, náttúruvernd og ferðamennska geta farið saman ef vandað er til verka,“ sagði stjórnarformaðurinn. /HKr.

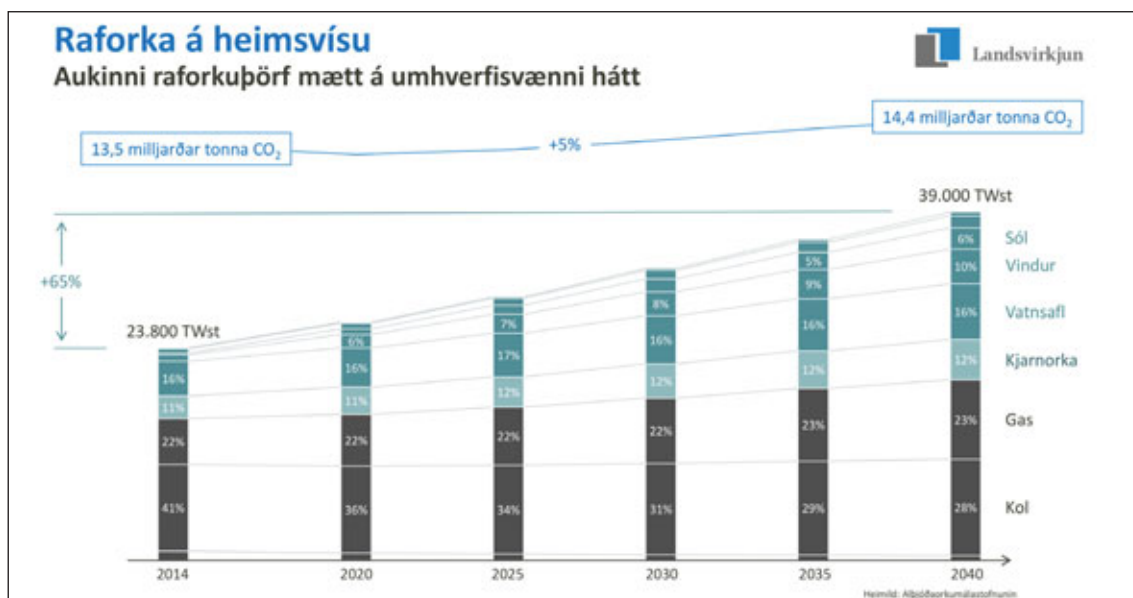
Kol og gas áfram stærstu póstarnir í raforkuframleiðslu heimsins

Áhugavert er að horfa á stöðu raforkumála í heiminum öllum eins og fram kom á ársfundi Landsvirkjunar. Þar er Ísland með nær alla sína framleiðslu með endurnýjanlegum orkugjöfum, ef jarðvarmaorkan er talin þar með, á meðan raforkuframleiðsla með gasi og kolum er og verður áfram hlutfallslega umfangsmesti þátturinn á heimsvísu.

Á árinu 2014 nam raforkuframleiðsla með vatnsafla um 16% af heimsframleiðslunni sem var samanlagt 23.800 TW stundir. Þá kjarnorka með um 11%, en kol með 22% og olía með 41%. Vind-, sólarorka og annað var samanlagt með um 10%.

Aukin framleiðsla með vatnsafla en hlutfallið samt óbreytt

Þó gert sé ráð fyrir umtalsverðri aukningu á framleiðslu raforku sem fari í 39.000 TW stundir fram

til 2040 þá mun aukin framleiðsla með vatnsafla þó samt enn ekki

skila herra hlutfalli en 16% af heildarframleiðslunni. Kol verða

áfram stærsti orkugjafinn til raforkuframleiðslu, eða 28%, og gas

með 23%. Nýting kjarnorku til raforkuframleiðslu mun aukast samkvæmt spánni í 12%, en hlutfall vindorku mun aukast í 10%, sólarorku í 6% og aðrir orkugjafar munu skila um 5%.

Losun kolefnis vegna raforkuframleiðslu mun aukast

Þó þessi þróun sé um sumt hagstæð fyrir aukna nýtingu vistvænna orkugjafa, þá er hún ekki geðfelld hvað varðar losun kolefnis, eða CO₂, út í andrúmsloftið. Sú losun vegna raforkuframleiðslu nam 13,5 milljörðum tonna árið 2014, en mun aukast í 14,4 milljarða tonna árið 2040. Þetta mun gerast þrátt fyrir niðurgreiðslur til umhverfissvænnar raforkuvinnslu.

Lækkun kostnaðar við nýtingu umhverfissvænnar orku

Ljósu punktarnir í þessu eru þó

Höfuðstöðvar Landsvirkjunar í Reykjavík.

Þeir að kostnaður vegna umhverfis-
svænnar orkuframleiðslu er á hraðri
niðurlæð. Þannig hefur kostnaður
vegna raforkuframleiðslu með sól-
arsellum lækkað úr 315 dollurum
á megawattstund árið 2009 í 85
dollara á árinu 2017. Kostnaður við
að nýta vindorku á sjó hefur lækkað
úr 150 dollurum í 125 dollara á MW
stund. Kostnaður vegna nýtingar
vindorku á landi hefur lækkað úr 95
dollurum í 85 dollara á megawatt-
stund. /HKr.

Nútíma músavarnir

HÁTÍÐNIFÆLUR

Söluastaðir:

Bústólpi **FÓÐURBLANDAN** **BÚREKSTRARDEILD** **KVH** **Verslunin Eyri**

STREYMI heildverslun

Streymi heildverslun ehf.
Goðanesi 4 | Akureyri
streymi.is | 588 2544

VINSÆLASTI SPEGILLINN Í DAG!
HRINGLAGA 100 CM SPEGILL
Á TILBOÐI ÚT MAÍ.
AÐEINS 20.000.-

Ispan
GLER OG SPEGILAR
ISLANDISKAN IS - ISAN.IS

Bændablaðið
Smáauglýsingar 56-30-300

UXI GÆÐASTÍGVÉL

Þrautreynd við íslenskar aðstæður
og hafa reynst afar vel.

Öryggisstígvél
Verð: **10.800**

Vinnustígvél
Verð: **9.800**

„UXA stígvélir eru mjúk, þægileg og slitsterk, þau henta mjög vel í bústöðfin“
Sigurjón Hjaltason
Kúa og fjárbóndi í Rátholti, Holtum

„Ég hef notað UXA stígvélir nær daglega í allan vetur og þau eru ennþá eins og ný! Þau eru létt og þægileg og ég get hikaust mælt með þeim“
Kristinn Guðnason
Fjallkóngur á Landmannafrétti og bóndi í Árbæjarhjáleigu.

SÖLUAÐILAR:

- Lífland Lynghálsi
- Lífland Borgarnesi
- Lífland Blönduósi
- Lífland Akureyri
- Lífland Hvalsveili
- Baldvin og Þorvaldur, Selfossi
- Varahlutaverslun Björns, Hellu
- Kaupfélag Borgfirðinga
- KM Þjónustan, Búðardal
- Kaupfélag V-Húnnvetninga
- Kaupfélag Steingrímsfjarðar
- Ferrozink Akureyri
- Verslunin Tákn, Húsavík

Þægileg og endingargóð
Einangrun gegn kulda (-20)
Gripgóður og stamur sóli

FJALLI.IS Vild ehf • Bæjarlind 6 • 201 Kópavogi • Sími: 578-5050 • vild@vild.is

VIÐ MINNUM Á „COW POW“ GJAFAKERFIN FYRIR NAUTGRÍPI

Þau hafa reynst okkur
ofsalega vel!

Nánari upplýsingar veitir
Andri Leó Egilsson,
Leoegilsson@gmail.com

Þið finnuð okkur líka á
facebook undir „Cow
pow“ á Íslandi.

Ódýr lausn við fuglavandamálum

Fliegl
AGRARTECHNIK

Sturtupallur sem lyfta má á þrjá vegu!

We are Fliegl.

RAG RAG - import export • Helluhraun 4 220-Hafnarfjörður
Tel + 354 565-2727 • Mobile + 354 892 7502 • Email: rafn@rag.is

www.fliegl.com

Langtímaleiga á hagstæðum kjörum

Fuglafælnar frá Scarecrow eru mannúðleg og
vistvæn lausn sem halda fuglum varanlega frá
án þess að skaða þá eða valda ónæði í umhverfinu.

Mánaðarleiga frá 32.400 kr.
með VSK.

**Haltu
starra, gæsum
og álfum frá**

Nánari upplýsingar
www.fuglavarnir.is
sala@fuglavarnir.is
Sími 896 1013

fuglavarnir.is

Dráttarvélarisinn John Deere komið með nýjan umboðsaðila á Íslandi eftir margra ára hlé:

Íslyft mun byggja útibú fyrir John Deere og Linde á Akureyri

Það hlýtur að teljast til stórtíðinda þegar jafn rötgróinn risa-framleiðandi á landbúnaðarvélum og John Deere velur sér nýjan umboðsaðila á Íslandi. Ekki síst þar sem John Deere, sem er eitt þekktasta dráttarvélarmerkið á heimsvísu, hefur verið umboðs-laust hérlendis í fjölda ára.

Fyrirtækið sem hlaut blessun lögfræðinga og stjórnenda John Deere sem nýr umboðsaðili er Íslyft ehf. í Kópavogi. Það hefur helst verið þekkt fyrir að selja hina þekktu þýsku Linde-lyftara. Bændablaðinu lék forvitni á að vita hvernig það bar til að John Deere samdi við Íslyft um að vera umboðsaðili á Íslandi.

Í raun tilviljun

Sigurður Tómasson, sölumaður hjá Íslyft, tók tíðindamanni Bændablaðsins fagnandi þrátt fyrir miklar annir. Hann sagði að tilkoma þessa samstarfs hafi í raun verið tilviljun.

„Steinbock þjónustan/Íslyft er fyrirtæki sem er búið að vera á sömu kennitölu síðan 1972.

Fyrirtækið hóf starfsemi sína í viðgerðum á lyfturum og það hlóð síðan utan á sig. Fljótlega var farið að selja lyftara og síðan tók Íslyft að sér umboð fyrir hina þýsku Linde-lyftara 2003. Þetta hafa verið mest seldu lyftaramir á Íslandi í 20 ár. Þá tókum við líka að okkur umboð fyrir Merlo sem er m.a. með skotbómulyftara og hefur gengið gríðarlega vel.

Við höfum meðal annars verið að selja þessi tæki til útgerða, fiskvinnslu, álvera og sérhæfð tæki fyrir vöruhús. Þar er bæði um að ræða rafmagns- og dísillyftara.

Hin síðar ár höfum við svo verið að fara meira inn á landbúnaðarmarkaðinn með Merlo og Pixy liðléttinga og nú einnig með John Deere.“

Sigurður segir að erlendis tíðkist mikið að bændur noti skotbómulyftara í sínum rekstri. Nokkuð er orðið um slíkt hérlendis líka og hefur farið vaxandi og þar kemur Merlo inn í dæmið.

Náðu tengingu við bændur í gegnum sölu skotbómulyftara

„Svo er Merlo líka með það sem þeir kalla Multifarmer, sem er stór vél með þrítengibeisli, aflúrtaki og öllu sem þörf er á. Á síðasta ári seldum við einar 14 vélar af þeirri gerð.

Árið 2015 fórum við að selja Pixie liðléttinga sem hefur gengið mjög vel. Á síðasta ári seldum við 22 slíka. Þannig höfum við verið að fíkra okkur inn á bændamarkaðinn,“ segir Sigurður.

Áhuginn jókst eftir heimsókn á sýningu

„Við ætluðum svo sem ekkert að fara út í sölu dráttarvéla og töldum okkur góða með dráttarvélaútgáfunna af Merlo. Við fórum svo á Eima landbúnaðarsýninguna í Bologna á Ítalíu 2016 í þeim tilgangi að hitta Merlo og Pixy.

Fyrir þessa sýningu var John Deere búinn að setja sig í samband við okkur varðandi viðræður og lá því beint við að kíkja á básinn hjá þeim á sýningunni.

Það má með sanni segja að áhugi okkar hafi stórkæpt þegar við sáum þennan glæsilega sýningarsal þar sem þeir sýndu stóran hluta af sinni framleiðslu.

Þeir ítrökuðu þar að verið væri að leita að umboðsaðila fyrir John Deere á Íslandi, þar sem enginn umboðsaðili hafi verið fyrir merkið á landinu síðan 2008. Síðan hafi ekki verið seld nein ný vél beint frá John Deere til Íslands, einungis vélar í gegnum erlenda milliliði.

Eftir þetta spjall fórum við heim. Nokkru seinna höfðu John Deere-menn aftur samband við okkur og spurðu okkur hvort við vildum ekki skila inn umsókn, en þrjú fyrirtæki á Íslandi voru þá búin að sækja um að gerast umboðsaðilar. Þeir hafi verið að skoða málið og litist vel á okkur eftir spjallið á sýningunni. Við vorum svolítið hissa og greinilegt að þeir voru búnir að skoða okkar feril og fjárhagsstöðu mjög vel. Eftir að hafa rætt málið ákváðum við að taka þátt í þessum viðræðum. Við bjuggumst svo sem ekkert við að verða fyrir valinu, en vissum heldur ekkert hver hin fyrirtækin voru.

Í framhaldinu erum við boðaðir út á fund og síðan fleiri fundi. John Deere er amerískt fyrirtæki og mjög strangt í öllu sem þeir gera og setja gríðarlegar kröfur á sína umboðsaðila. Þar þarf allt að vera 100% og eiginfjárstaða umboðsaðila að vera mjög góð.“

Þekktu vel til Linde

„Aðalverksmiðja John Deere utan

Nokkra yfirmenn John Deere í Evrópu. Annar frá vinstri er Gisli V. Guðlaugs-son, framkvæmdastjóri Íslyft, nýbúinn að skrifa undir samninginn við John Deere.

Hópur frá Íslyft í heimsókn hjá John Deere í Þýskalandi.

Bandaríkjanna er í Mannheim í Þýskalandi. Það er að finna stærstu verksmiðju utan Bandaríkjanna en þaðan fara út um 240 vélar á dag. Verksmiðjur Linde-lyftaranna eru þar ekki langt frá, eða í Aschaffenburg, og eru talsverð samskipti milli fyrirtækjanna. John Deere notar t.d. eingöngu Linde-lyftara í sínum verksmiðjum og nokkrir umboðsaðilar John Deere eru einnig Linde-umboðsaðilar. Teljum við að þetta atriði hafi styrkt okkur í samningaviðræðunum.

Það sem aðskilur John Deere frá flestum öðrum dráttarvéla-framleiðendum er að þeir framleiða alla hluti sjálfir en kaupa ekki t.d. hús, ámoksturæki, mótora eða girskiptingar af öðrum,“ segir Sigurður.

John Deere lætur þýða alla bæklinga á íslensku

Sigurður nefnir líka áhugaverðan punkt hvernig stjórnendur John Deere vinna.

Þrátt fyrir að þess sé ekki krafist hér á landi að eigandahandbók og bæklingar séu á íslensku þá afhendir John Deere engin tæki fyrr en búið er að þýða allar handbækur.

Hefur Íslyft ekkert þurft að koma að því máli en þetta gerir John Deere allt á sinn kostnað.

„Við fáum bara ekki afhenta nýja vél til landsins nema að það sé búið að þýða bæklinga,“ segir Sigurður.

Misstu trú á Íslandi en snerist hugur

Sigurður segir að vissulega sé Ísland örmarkaður þegar kemur að dráttarvéllum. Eftir að hafa verið umboðs-lausr frá 2008 hafi áhugi á Íslandi smátt og smátt aukist enda er John Deere markaðsleiðandi í flestum löndum Skandinavíu.

Eftir að þrjú íslensk fyrirtæki höfðu lýst áhuga á að taka við

Sigurður Tómasson.

umboðinu ákváðu stjórnendur John Deere að reyna aftur. Niðurstaðan var svo að samið var við Íslyft.

Sigurður segir að það hafi reyndar komið þeim hjá Íslyft á óvart að hér væru skráðar um 330 dráttarvélar af þessari tegund.

Koma fram við Íslendinga eins og aðra fulltrúa milljónaþjóða

John Deere er elsti dráttarvélaframleiðandi í heimi, en það var stofnað 1837. Sigurður sagði að það hafi komið þeim Íslyftsmönnum á óvart að hjá John Deere sé komið fram við íslenska umboðsmenn á þessum örmarkaði eins og alla aðra umboðsmenn þeirra hjá milljónaþjóðunum.

„Þeir sendu hingað fjölda manna, hvern á sínu sviði, til að

fara yfir alla þætti. Þeir voru boðnir og búnir að aðstoða okkur á allan hátt og litu greinilega ekki á okkur sem fulltrúa smáþjóðar þótt við séum það. Á móti gera þeir líka miklar kröfur.“

Íslyft með útibú á Akureyri fyrir John Deere og Linde

„Til að standa okkur í þessu erum við nú að fara að byggja á Akureyri yfir starfsemi, en þar erum við búnir að fá lóð og við vonum að húsið verði komið upp öðru hvorum megin við næstu áramót. Þessi viðbót er löngu orðin tímabær enda höfum við fengið fjölmargar áskoranir um að koma norður.

Við erum þegar búnir að ráða mann til að stýra okkar starfsemi á Akureyri en það er Kristján Skjöldal, sem var með lyftarabjónustu Norðurlands. Til að byrja með höfum við komið okkur þar fyrir í leiguhúsnæði.

Akureyri liggur vel við til frekari uppbyggingar Íslyft þar sem við erum þegar með mikil viðskipti þar við stór sjávarútvegsfyrirtæki, skipafélög og önnur flutningafyrirtæki.

Þar stefnum við á að vera með 5–6 nýjar vélar á lager af 5 og 6 línunum, sem eru frá 75 til 195 hestöfl. Svo verðum við líka með golfvallartæki frá John Deere og höfum þegar selt fjórar nýjar vélar. Á því sviði er John Deere mjög sterkt.

Þrátt fyrir að það sé frekar þröngt um okkur í Kópavoginum munum við einnig vera með góðan lager af dráttarvélum og varahlutum auk lyftaranna og viðgerðarþjónustu eins og verið hefur.

Við erum þegar búnir að byggja upp stóran varahlutalager frá John Deere og munum við vera með á lager um 80% af öllum helstu varahlutum sem búast má við að þurfi að nota hverju sinni.

Öll okkar viðskipti fara fram í gegnum verksmiðju John Deere í Þýskalandi.

Við erum þegar búnir að semja við verkstæði allt í kringum landið til að annast fyrir okkur þjónustu við John Deere. Þar eru vanir menn, bæði í viðgerðum á John Deere og öðrum tegundum. Svo hafa verið að fara menn frá okkur á námskeið í viðgerðum hjá John Deere og þrír menn af þessum þjónustuverkstæðum hafa þegar farið á slík námskeið.“

Rafvæðingin að ná fótfestu

Eins og áður hefur komið fram í Bændablaðinu hefur John Deere þegar kynnt stóra rafknúna dráttarvél. Sigurður segir allt benda til að rafdrifnir lyftarar búnir lithium rafhlöðum muni líka smám saman taka yfir hlutverk dísillyftaranna.

Íslyft hafi þegar töluverða reynslu í sölu lítilla rafknúinna pall- og þjónustubíla frá Goupil í Frakklandi sem framleitt hafi slíka bíla frá 1996. Hægt er að skrá þessa bíla sem almenn ökutæki eða sem vinnuvélar. Þessir bílar komast um 100 km á hleðslunni og ná allt að 50 km hraða.

Einnig er John Deere eitt stærsta og þekktasta fyrirtæki í framleiðslu á tækjum fyrir golfvelli og eru vörur frá þeim í þjónustu við fjölda golfvalla hér á landi.

Hefur fyrirtækið t.d. verið einn helsti styrktaraðili PGA-mótaráðarinnar í Bandaríkjunum síðastliðin 20 ár. /HKr.

GPS leiðsögutæki fyrir áburðardreifingu

-Pakkinn samanstendur af hugbúnaði og GPS loftneti

-Hægt að tengja við alla snjallsíma og spjaldtölvur

-Handhægt, einfalt í notkun og nákvæmt tæki

-Hámarkar nýtingu á áburði

-Hentar vel á Íslandi, búið er að prófa búnaðinn af Hauki Þórðarsyni hjá Landbúnaðar-háskóla Íslands

99.900kr m/vsk

BÚREKSTRARDEILD BORGARNESI

www.kb.is

Innovation
that excites

Nissan Navara

LÚXUS PALLBÍLL MEÐ AFGERANDI YFIRBURÐI

ENNEHM / SIA / NM81448

Nýr Nissan Navara uppfyllir væntingar viðskiptavina um ríkulegan staðalbúnað og spennandi tæknilegar nýjungar. Navara er fyrsti bíllinn í sínum flokki með gormafjöðrun á afturás og innréttingu sem svipar meira til lúxusjeppa en hefðbundinna pallbíla.

Nissan Navara 4WD 2,3 l dísil
Verð frá 5.290.000 kr.

- **FJÖLARMA GORMAFJÖÐRUN**
- **190 HESTAFLA DÍSILVÉL**
- **3.500 KG DRÁTTARGETA**
- **1.000 KG BURÐARGETA**
- **SIGUR Í SPARAKSTURSKÉPPNI FÍB**
- **PALLBÍLL ÁRSINS 2017**
AÐ MATI ÍSLENSKRA BÍLABLAÐAMANNA
- **INTERNATIONAL PICK-UP OF THE YEAR**

GE bílar
Reykjanesbæ
www.gebilar.is
420 0400

Bílasalan Bílás
Akranesi
www.bilas.is
431 2622

Bílasala Akureyrar
Akureyri
www.bilak.is
461 2533

Bílaverkstæði Austurlands
Egilsstöðum
www.bva.is
470 5070

IB ehf.
Selfossi
www.ib.is
480 8080

BL söluumboð
Vestmannaeyjum
481 1313
862 2516

BL ehf
Sævarhófa 2 / 110 Reykjavík
525 8000 / www.bl.is

Óskar Gústavsson, sölustjóri hjá Johan Rönning í Klettagörðum í Reykjavík, við EVlink-rafhleðslustöðvar frá stórfyrirtækinu Schneider Electric.

Mynd / HKr.

Hleðslustöðvar á sveitabæjum geta stóraukið notkunarmöguleika rafbílanna

– Skapar fullt af tækifærum fyrir bændur og gistipjónustufyrirtæki úti um land, segir sölustjóri hjá Johan Rönning

Óskar Gústavsson, sölustjóri hjá Johan Rönning í Klettagörðum í Reykjavík, segir að mörgu þurfi að huga að þegar rætt er um þéttingu á hleðsluneti fyrir rafbíla hringinn í kringum landið. Þar þurfi menn í fyrsta lagi að gera sér grein fyrir þörfinni, orkumöguleikum og raflögnum þar sem stöðvarnar eru settar upp.

Hugmyndir um að bændur landsins komi upp rafhleðslustöðvum við bæi sína til að þetta hleðslunet fyrir rafbíla við þjóðveginn hefur vakið töluverða athygli. Fjölmargir bændur hafa sýnt málinu áhuga og sjá í þessu tækifæri til að skjóta fleiri stöðum undir sinn rekstur.

Nokkur fyrirtæki bjóða þegar upp á sölu margs konar hleðslustöðva fyrir rafbíla eins og Litsýn, sem er þó aðallega með einfasa 16 til 32 ampera stöðvar í boði. Þá má líka nefna Ludvíksson ehf. í Hafnarfirði og trúlega fleiri.

Að öðrum ólöstuðum hefur fyrirtækið Johan Rönning í Klettagörðum verið þarna í fararbroddi. Það er með EVlink stöðvar frá fjölþjóðafyrirtækinu Schneider Electric í Frakklandi sem er með starfsemi í 100 löndum og er með um 144 þúsund starfsmenn. Hafa t.d. allar hleðslustöðvar sem Orkusalan gaf sveitarfélögum um land allt komið frá Johan Rönning og birgjum þess fyrirtækis.

Að mörgu að hyggja

Óskar Gústavsson, sölustjóri hjá Johan Rönning, segir að mörgu að hyggja fyrir bændur sem hafa áhuga á að setja upp hleðslustöðvar við bæi sína.

„Varðandi notkun á rafmagnsbílum þurfa menn að hafa í huga hver þörfin sé fyrir slíkar stöðvar. Þá þarf að átta sig á því hversu mikill akstur sé á bílum daglega.

Það virðist ekki flókið að hlaða raforku á bíla, en að mörgu þarf þó að hyggja við uppsetningu tækjanna.

Mynd / EVlink

Hleðslustöðvarnar frá Schneider eru af ýmsum stærðum og gerðum og í mismunandi verðflokkum.

Mynd / EVlink

Innanbæjar á höfuðborgarsvæðinu er daglegur akstur á slíkum bílum vart meiri en 50 til 60 kílómetrar á dag. Til sveita geta vegalengdir verið miklu meiri. Þótt vegalengdir séu meiri, þá þarf það ekki að vera svo slæmt sé litið til hagkvæmni miðað við bensínkúinn bíl. Ástæðan er hversu ódýr orkan er á hvern kílómetra fyrir rafbílinn miðað við bensínbílinn.

Í sveitunum kann því orkudrægni bílsins eða hversu langt hægt er að aka á rafhleðslunni að vega mun þyngra en í þéttbýlinu. Ef orkurýmdin á geymum bílsins dugar ekki fyrir þau verkefni sem þarf að sinna innan dagsins, þá verður að hafa í huga að það tekur drjúgan tíma að hlaða raforku á geymana.

Meiri orkurýmd rafgeyma kallar á hleðslustöð

„Það er í lagi þótt menn nýti alla drægni bílsins innan dagsins en þurfa svo ekki að nota hann aftur fyrr en daginn eftir. Þá er einfalt að stinga honum í samband að notkun lokinni og hlaða hann yfir nóttina.

Ef rýmdin í geyminum er það lítil að hægt er að hlaða bílinn í gegnum venjulega rafmagnsinnstungu þá er það hið besta mál. Ef orkurýmd geymanna er hins vegar það mikil að ekki er hægt að fylla á rafgeymana í gegnum venjulega innstungu nema á tveimur til þrem solarhringum, þá þarf hleðslustöð.“

Óskar segir að hleðslustöðvar séu í raun ekkert annað en öryggisventill

fyrir orkukerfið. Þær takmarki það rafmagn sem billinn eða geyrnarnir draga til sín við hleðslu, miðað við aflgetu raflagna á staðnum. Ef reynt er að ná meiri orku í einu út úr rafstrengjunum en þeir eru hannaðir fyrir, þá ofhitna þeir og geta valdið eldsvoða.

Hann segir að það sé því í raun rangt að tala um hleðslutæki fyrir rafbíla, því þau eru einungis að skammta hleðsluna í takt við það rafmagn sem hægt er að ná út úr raforkukerfinu.

Óskar segir þó engan mun á að setja upp svona „hleðslutæki“ og að stinga rafbíl beint í samband. Tækinu er einfaldlega stungið í samband við rafkerfið sem fyrir er.

„Það sem gerist þegar rafbíll er settur í samband við hleðslutækið er að tölva bílsins sendir frá sér merki í hleðslutækið og spyr í raun hversu afkastamiði tækið sé. Tækið gefur þá upp hver rafstraumsgetan er, t.d. með upplýsingum um að hægt sé að hlaða á 32 amperum í gegnum einn fasa inn á bílinn. Þá gerir tækið mælingu á bílnum og athugar m.a. hvort einhver útleiðsla sé í bílnum. Um leið og grænt ljós kemur á samskiptin milli bíls og hleðslutækis hefst rafhleðslan inn á bílinn. Síðan stýrir búnaður í bílnum hleðslunni miðað við gefnar upplýsingar frá hleðslutækinu.

Það sem þarna þarf að hafa í huga er að raflögnin að tækinu sé nógu burðug og sver til að geta mætt þörf bílsins sem á að hlaða. Aðalhættan við uppsetningu þessara tækja er að menn átta sig ekki á því að það þarf yfirleitt að setja sverari streng að tækinu en að sambærilegum tengli. Það er vegna þess að verið er að hlaða á fullu álági í kannski sex til sjö klukkustundir. Í gegnum strenginn fer því mikill straumur á þessum tíma og of grannir rafstrengir geta hitnað mjög mikið.“

Óskar segir að upplýsingar um sverleika strengja sem nauðsynlegir séu komi fram í leiðbeiningum með tækjunum. Það vilji þó stundum skorta á að menn lesi vel allar leiðbeiningar þegar þeir kaupa ný tæki.

– *Menn virðast vera að hugsa rafhleðslustöðvar á sveitabæjum sem eins konar bensínstöðvar til að þetta hleðslunetið fyrir rafbíla. Verða menn þá ekki líka að hafa í huga að hleðslan tekur langan tíma og að þá sé nauðsynlegt að til staðar sé aðstaða fyrir þá sem vilja láta hlaða bíla sína?*

„Rafhleðslutæki á sveitabæjum nýtast ekki fyrir neinn nema að fólk geti stoppað þar í einhvern tíma. Þetta er ekki eins og að setja bensín á bíl.“

Hraðhleðslustöðvar með 100 km millibili

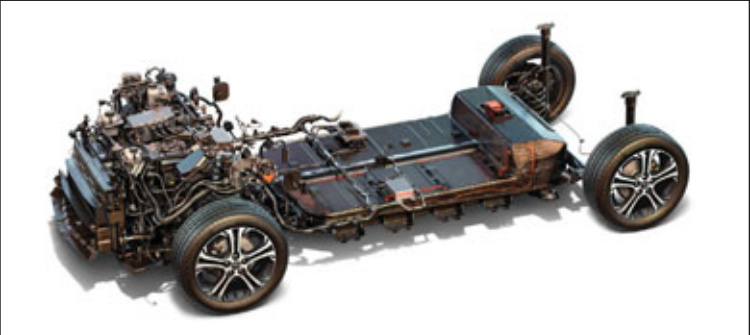
„Við erum nú að setja upp hraðhleðslustöðvar í Staðarskála, á Blönduósi og í Varmahlíð. Þetta eru tæki sem eru ekki ósvipuð bensindælum að stærð og um tveir metrar á hæð. Þau kosta líka tæpar 3 milljónir króna stykkið. Þær hlaða inn á bílinn með jafnspennu en ekki með riðstraum eins og litlu heimilisstöðvarnar. Þá taka þau til sín gríðarlega orku, eða 160 amper í gegnum þriggja fasa streng. Slíkt afl er alls ekki fyrir hendi á öllum sveitabæjum.

Svona hraðhleðslustöðvar hafa ekkert að gera á staði utan hringvegarins eða þéttbýlis. Menn hafa ekkert með svona hraðhleðslustöðvar að gera á sveitabæjum. Þar geta menn verið með minni stöðvar sem geta fullhlaðið rafmagnsbíl á 10 tímum eða skemur. Slíkt gæti verið mjög sniðugt á bæjum sem bjóða upp á gistiþjónustu.“

Orka náttúrunnar í fararbroddi

„Sem stendur er Orka náttúrunnar leiðandi í uppsetningu hraðhleðslustöðva í þéttbýlisstöðvum í kringum Reykjavík. Þar er líka verið að stefna á að setja upp hraðhleðslustöðvar með um 80 til 100 km millibili við hringveginn. Það verður gert í sumar.“

Þá hyggtast rekstraraðilar í Kerlingarfjöllum koma upp hleðslustöð fyrir rafmagnsbíla. Þar eru menn einkum að horfa á markaðstækifæri og jákvæða ímynd.

Smábíllinn Opel Ampera er einn af þessum nýju rafbílum sem er á leið á markaðinn og er með meiri drægni en algengast hefur verið. Hann á að komast um 500 kílómetra á einni hleðslu.

Rafbilar frá Tesla hafa þótt einna mest spennandi í augum bílaáhugamanna.

Ýmsir ferðaþjónustubændur munu vera að hugsa á svipuðum notum.

Hröð þróun í hönnun rafbíla

Í þessu sambandi verða menn líka að hafa í huga hvernig rafbílnir eru útbúnir. Þar má t.d. nefna Volkswagen Golf sem hefur verið mjög vinsæll. Hann getur einungis hlaðið á 16 amperum um einfasa streng á riðspennu. Hann getur hreinlega ekki tekið við meiri orku í einu. Það tekur því allt að átta klukkustundir að hlaða slíkan bíl.

Nissan Lif er með stærri rafgeyma. Hann er hægt að hlaða að hámarki á 32 amperum og það tekur um 5 klukkustundir að hlaða hann frá 0 og upp í 100%.

Það er þó stöðugt verið að stækka geymana í rafbílnum til að auka drægnina. Um leið geta þeir tekið við meiri hleðsluþraumi. Þannig var nýlega kynntur Renault Zoe. Hann getur tekið þrisvar sinnum 32 amper og er með 22 kílówatta lithíum – íon batterí og á að komast um 210 km á hleðslunni. Þú getur fullhlaðinn hann í þriggja fasa stöð sem getur skilað 32 amperum á tveim til þrem klukkustundum. Slíkur bíll getur líka nýtt sér hraðhleðslustöðvarnar. Þá fara að koma inn bílar með 300 km drægni. Á slíkum bílum getur maður treyst því að komast frá Reykjavík austur í sveit og til baka án þess að þurfa að stoppa til að hlaða bílinn á leiðinni.

Opel Ampera með 500 km drægni

Smábíllinn Opel Ampera er einn af þessum nýju bílum sem Óskar nefnir. Hann er gefinn upp með að hámarki 500 km drægni og er ekki nema 7,3 sekúndur að ná hundrað

km hraða. Hámarkshraði þessa bíls er 150 km á klukkustund. Með 240 volta hleðslutæki tekur það um 9,5 klukkustundir að fullhlaða rafgeymana. Á hraðhleðslustöðvum væri hægt að ná 145 km drægni á 30 mínútum. Þessi bíll er líka í boði á Bandaríkjamarkaði. Sagt er að hægt sé að hlaða hann á 110 volta kerfinu sem þar er almennt notað, en slíkt tekur óheyrilegan tíma. Kannski mun þróunin í rafbílnum leiða til þess að Bandaríkjamenn neyðist til að skipta úr 110 voltum í mun hagkvæmara 240 volta orkukerfi. Helsti galli við þennan bíl verður líklega verðið.

Frost ekki vandamál

„Hér á landi verður yfirleitt ekki þá mikið frost að það skipti verulegu máli varðandi rafbíla. Þá er líka

Rafbilar frá Volkswagen hafa verið vinsælir hér á landi. Hér er VW-Golf-GTE rafbíll.

Stórfyrirtækið Bosch er einnig öflugt í framleiðslu rafhleðslustöðva fyrir bíla.

hægt að vera með bílana í sambandi yfir nótt og kveikja á miðstöðinni í gegnum síma tímanlega áður en lagt er af stað. Bíllinn er því orðinn heitur þegar tekið er úr sambandi og lagt af stað. Því er ekki verið að eyða orku af geymum í upphafi ökuferðar til að hita rýmið í bílnum. Þetta kallar á aðeins öðruvísi hugsun,“ segir Óskar.

Þetta er reyndar líka þekkt varðandi bensín og díslbíla. Þar er hægt að tengja hitakerfi bílanna við heimilisrafmagn og fjarstarta bílnum tímanlega áður en lagt er af stað.

Stærð geymanna ræður hleðslutíma

Hversu lengi er verið að hlaða á rafgeyma í þessum hraðhleðslustöðvum?

„Það fer allt eftir stærð geymanna. Fyrir tveim til þrem árum voru algengir bílar á markaðnum með 24 kílówattstunda (kWst) rafgeymum. Nú er Nissan t.d. kominn með 30 kílówattstunda geyma og á næsta ári eru menn að tala um bíla með 45 til 50 kWst rafgeyma. Geyrnarnir eru því stöðugt að stækka til að fá meiri akstursdrægni. Um leið þarf öflugri hleðslutengingar.“

Einfaldar hleðslustöðvar ekki dýrar

Hver er kostnaðurinn við stöðvar sem líklegar eru til notkunar á sveitabæjum sem bjóða upp á gistingu?

„Verðið getur verið í kringum 100 þúsund krónur fyrir utan virðisaukaskatt fyrir stöð til að hlaða einn bíl. Síðan eru líka til stærri stöðvar sem eru hugsaðar fyrir fyrirtæki og geta hlaðið tvo bíla í einu. Þær eru útbúnar með kortalesara þannig að eigandi stöðvarinnar getur selt rafmagn inn á rafbíla þeirra sem eru handhafar slíkra korta. Svona stöðvar kosta um 400 þúsund krónur fyrir utan virðisaukaskatt.“

– *Er ekki allt eins sniðugt að vera bara með öðrari stöðvarnar og selja orkuna á föstu verði líkt og gert er fyrir notkun á tjaldstæðum?*

„Það er mjög sniðug leið. Þá kostar ein hleðsla bara ákveðna upphæð burtseð frá því hvort menn taka lítið eða mikið. Það mætti líka hugsa sér að hver klukkustund í hleðslu kostaði ákveðna upphæð.

Vandamálið í öllum þessum vangaveltum er þó að það eru ekki nema 1.200 hreinræktaðir rafbilar í landinu á móti 240 þúsund bílum sem nota aðra orkugjafa en rafmagn.

Enn sem komið er er drægnin ekki næg til að fólk taki rafbíla almenn fram yfir aðra bíla. Menn vilja t.d. geta komist á Selfoss og til baka án þess að þurfa að eyða tíma til að hlaða bílinn líka. Þá eru rafbílnir líka talsvert dýrari en aðrir bílar. Enn sem komið er treystir fólk því ekki á að komast til baka ef það fer á rafbílnum út fyrir þéttbýlið.

Óskar segir að á næstu misserum og árum muni margt breytast í umhverfinu til hagsbóta fyrir rafbílanotkun. Þróun bílanna sjálfra sé á fullri ferð, framboðið að aukast sem og þjónustan við bílana. Áhuginn fyrir að kaupa slíka bíla muni því líklega fara ört vaxandi. Þá sé Ísland í mjög góðri stöðu hvað hreina orku varðar til nota á rafbíla sem muni draga úr innkaupum Íslendinga á jarðefnaeldsneyti.

Fullt af tækifærum

„Það eru fullt af tækifærum í rafbílavæðingunni þótt enn séu rafbílnir fáir og ekki þurfi að búast við að fjárfesting í hleðslustöðvum skili sér mjög hratt inn.

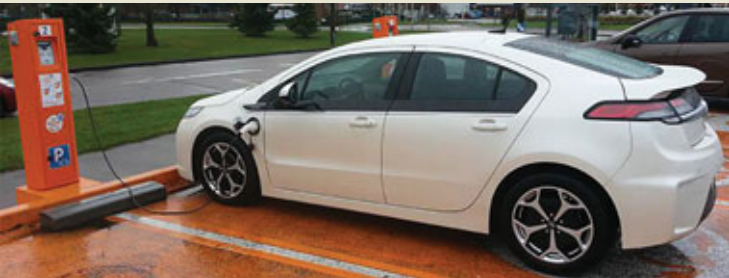
Ég held að fyrir margna bændur geti þetta verið mjög sniðugt, einkum þá sem eru í ferðaþjónustu. Svo ekki sé talað um bændur sem framleiða sitt eigið rafmagn úr bæjarlæknum,“ segir Óskar Gústavsson. /HKr.

Litsýn með hleðslustöðvar frá Besen

Litsýn er eitt þeirra fyrirtækja sem flytur inn og selur hleðslustöðvar fyrir rafbíla. Þar er um að ræða einfasa hleðslustöðvar frá Besen-Group í Kína.

Samkvæmt heimasíðu Besen – Group er fyrirtækið með um 16 ára reynslu í smíði rafhleðslustöðva, einkum fyrir kínverskan markað. Þá er fyrirtækið í samstarfi við fyrirtæki í þessum geira í Evrópu og Bandaríkjunum.

Magnús Guðmundsson, raf-eindavirki í Litsýn, segir að þegar sé búið að flytja inn fjölmargar hleðslustöðvar frá Besen. Það eru einkum einstaklingar sem hafa verið að kaupa þær og þá ekki sist þeir

sem hafa verið að fá Volvo-bíla og bíla frá Bandaríkjunum. Þá segir hann nokkuð um að fólk hafi verið að kaupa hleðslubúnað í stað búnaðar sem átti að fylgja bílnum en hafði verið stolið úr þeim einhvers staðar á leiðinni til landsins.

Verðið á hleðslustöðvunum frá Besen er frá 62.900 til 94.900 og uppfylla þær allar IP 55 staðalinn. Þær eru frá 10 og 32 ampera. Þær er hægt að fá bæði með innstungum fyrir bíla eins og Nissan Leaf og WV Golf. /HKr.

Helen Lawless, aðgengis- og verndunarfulltrúi hjá landssamtökum göngufólks á Írlandi, hefur í starfi sínu náð miklum árangri í að bæta samskipti landeigenda og göngufólks þar í landi. Hún hélt erindi á ráðstefnu um ábyrga ferðamennsku í síðustu viku og fór síðan í göngu um Þórsmörk um helgina.

Fræðsla forsenda verndar

— Meginuppistaða stígagerðar á að vera að vernda náttúrufegurðina, ekki að auðvelda gönguna, að mati Helen Lawless

Vernd og afþreying í náttúrunni getur farið saman með því að auka skilning ferðamanna á áhrif athafna þeirra sem og með því að gera ráðstafanir til að minnka þau áhrif. Það er til dæmis hægt að gera með viðeigandi uppbyggingu og slóðagerð á fjölförnum svæðum, en landeigendur eiga ekki að þurfa að bera kostnað af slíkri uppbyggingu. Það er skoðun Helenar Lawless, sem fjallaði um vernd og vitund göngufólks á ráðstefnunni „Öxlum ábyrgð – Hvað get ég gert?“

Hlutverk útivistarfélaga og ferðahjónustunnar við að vernda og tryggja aðgengi að náttúrunni var til umræðu á málþinginu sem haldið var fimmtudaginn 4. maí sl. Tílfnið var 90 ára afmæli Ferðafélags Íslands, sem stóð fyrir þinginu ásamt Landgræðslunni. Ein af málflutningsmönnum þingsins

var Helen Lawless en hún gegnir starfi aðgengis- og verndunarfulltrúa hjá landssamtökum göngufólks á Írlandi, Mountaineering Ireland. Innan landssamtakana starfa 185 ferðafélög, með um 12.000 félaga, sem skipuleggja gönguferðir víðs vegar um Írland. Nokkur líkindi eru með ástandi Íslands og Írlands, að sögn Helenar, þar sem fjöldi ferðamanna hefur aukist verulega á undanförunum árum. Á Írlandi sé einnig kallað eftir stjórn og skipulagi á ferðamannastraumnum því fjölfarin svæði hafa orðið fyrir varanlegum skemmdum og jarðvegseyðing sé víða orðið vandamál.

Enginn almannaréttur

Mestallt landsvæði Írlands er í einkaeign og fjalllendi gjarnan í eigu bænda sem nýta það í landbún-

Álag á náttúruna er víða orðið vandamál á Íslandi. Helen þykir mikilvægt að bregðast við með vandaðri uppbyggingu göngustíga. Hér má sjá aðkomu að vinsælum stað á hverasvæðinu Seltúni í Krýsuvík. Myndir/Landgræðsla ríkisins

að. Helen segir að hefð sé fyrir því að göngufólk hafi góðfúslegt leyfi til að nota land til afþreyingar, en lagalegur réttur er hins vegar enginn. Almennaréttur sé ekki til staðar í írskum lögum.

„Við höfum notið velvildar bænda í áratugi en að undanförunu hefur fjölgun ferðamanna aukið ágang á svæði og það hefur vakið угг hjá bændum,“ segir Helen Lawless.

Vandamál bænda á Írlandi eru af ýmsu tagi líkt og hér. Fólk hefur

verið að leggja bílum sínum við hlið, skemmt girðingar og raskað ró búfænaðar. Bændur hafa einnig lýst yfir áhyggjum af slóðum sem hafa myndast og tilheyrandi jarðvegseyðingu vegna ágangs. Stundum skilur ferðafólk ekki að bændur eigi landið sem það fær afnot af og bregst illa við ábendingum þeirra.

Góð samskipti bænda og göngufólks séu í reynd grundvallarþáttur í aðgengismálum og þar vinni lands-

samtökin með bændum á mörgum sviðum. „Stór þáttur í mínu starfi felst því í fræðslu og miðlun á réttindum landeigenda og skyldum göngufólks. Eg hitti bændur persónulega þegar upp koma vandamál en aðalatriðið er að fyrirbyggja vandræði og við leggjum megináherslu á góð samskipti svæðisfélaga við bændur á tilteknu svæði. Flest fjalllendi Írlands eru nýtt í landbúnaði, s.s. undir beit. Göngufólk gerir sér ekki alltaf grein fyrir því, og nálgast landið sem frjálst afþreyingarsvæði. Ferðafólk verður að átta sig á að það er gestir á eignarlandi. Það á að hegða sér samkvæmt því og í því fellst að skerða ekki getu bóndans við að stunda landbúnað á því.“

Mikilvægi landgæða

Hún segir að landeigendur í Írlandi hafi ekki brugðið á það ráð að rukka aðgangseyri að svæðum en margir hafi þó óbeint gert það með því að innheimta gjald fyrir bílastæði, reisa tjaldstæði eða veitingaþjónustu nálægt svæðum sem eru vinsæl meðal göngu- og ferðafólks. Hún telur jákvætt að landeigendur sjái þessi tækifæri í fjölgun ferðamanna á land sitt.

„Við viljum ekki sjá þá þróun að landeigendur geti rukka aðgangseyri. Það eru aðrar leiðir fyrir þá til að græða á fjölgun ferðamanna. Ef bóndi ákveður hins vegar að innheimta aðgangseyri að svæði þá eykur það lagalega ábyrgð hans gagnvart gestum svæðisins og því velja fæstir landeigendur þá leið. Viðeigandi þjónusta er því eitthvað sem við viljum frekar sjá en það eru ekki allir bændur í þeirri stöðu að geta byggt upp slíka þjónustu og því er það skoðun okkar að allir bændur, sem eiga og vernda land sem þjónustar vistkerfi og samfélag á einhvern hátt, ættu að fá umbun fyrir það.“

Í ljósi þessa hafa Mountaineering Ireland og fleiri komið þeim tilmælum til stjórnvalda að greiða þurfi bændum í fjalllendi Írlands fyrir eiginleika umhverfisins og þeirra gæði sem almenningur nýtur af landi þeirra. „Landslagið er ekki eingöngu aðdráttarafl fyrir ferðamenn og frábær vettvangur til afþreyingar. Þar eru einnig okkar vatnssuppsprettur sem tryggja hreinleika vatnsins og votlendi sem binda kolefni. Því er ljóst að á meðan írskt fjalllendi er í góðu ástandi þá

Í Valahnúk í Þórsmörk er að finna dæmi um vel hannaðan göngustíg sem virðist endast vel. Stígurinn var gerður fyrir fáeinum árum, unnið var með náttúrunni, notast var við staðbundinn efnivið og kapp lagt á að hann félli vel að umhverfinu.

bíður uppá alhliða lausn fyrir hótélherbergið eða gistiheimilið.

Síðumúla 30 - Reykjavík
Sími 533 3500

Hofsbót 4 - Akureyri
Sími 462 3504

Mosar eru viðkvæmt vistkerfi sem þolir ekki ániðslu. Ferðamenn skilja ekki afleiðingar gjörða sinna.

bera margir hag af því, ekki eingöngu landeigandi eða ferðamaður. En þessi ávinningur er landeigandanum ekki til beinna hagsbóta. Hann hýsir í raun almannagæði og vistkerfisþjónustu en fær ekkert borgað fyrir.“

Fleiri starfsmenn á plani

Álag á Ísland er víða orðið mikið og umkvartanir landeigenda vegna ágangs eru orðnar háværar. Á aðalfundi Landssamtaka landeigenda kom m.a. fram að ágangur ferðaþjónustufyrirtækja á eignarlönd hafi valdið verulegum spjöllum og landnaði, og því var velt upp hver væri réttur landeigenda til að vernda land sitt fyrir ágangi og óafturkræfum spjöllum.

Helen segir fræðslu grundvallarþátt verndar fjölfarinnna staða. „Hingað kemur fjöldi fólks sem þekkir ekki til náttúrunnar og kemur úr gjörólíku umhverfi. Því væri við hæfi að sjá fleiri starfsmenn á fjölförnum stöðum sem gætu útskýrt fyrir fólki af hverju tiltekið umhverfi er sérstakt og gera þeim svo grein fyrir viðeigandi hegðun við það.“

Þá þarf að mati Helenar að huga sérstaklega að skipulagningu svæða og gerð göngustíga. „Þið búið yfir sérstöku vistkerfi og fólk flykkist til Íslands vegna þess. Því verður augljóslega að finna leiðir til að vernda umhverfið og viðhalda því í sinni náttúrulegu mynd. Það þarf því að skipuleggja fjölfarin svæði þannig að reynsla ferðalangsins sé jákvæð en jafnframt þannig að náttúran þar sé vernduð. Gera þarf viðeigandi ráðstafanir, til dæmis með uppbyggingu göngustíga, en mikilvægt er að öll mannvirki sem gerð eru séu hönnuð með það í huga að þau hafi sem minnst áhrif á ásjúnd umhverfisins. Meginuppistaða stígagerðar á að vera að vernda náttúrufergurðina, ekki að auðvelda gönguna. En einnig er mikilvægt að stígar þoli veðurfar og sé reglulega viðhaldið.“

En kostnaður við uppbyggingu og viðhald göngustíga á fjölförnum stöðum á ekki í öllum tilfellum að vera í höndum landeigenda að mati Helenar. „Það verður að eiga sér stað samráð við landeiganda um hvernig brugðist sé við jarðvegsrofi vegna ferðafólks, en það á ekki að vera á ábyrgð landeigenda að borga fyrir þær skemmdir sem ferðafólk gerir á landi þeirra,“ segir Helen Lawless.

/ghp

EYJALIND

Gúmmíbelti
- Fyrir smágröfur

Vertu vinur okkar á Facebook

Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

ÁLFLEKAMÓT TIL SÖLU!

Álflekamót, 40 lengdar-metrar af tvöföldu byrði auk fylgihluta.

Nánari upplýsingar í síma 893-9777.

Bændablaðið

Næsta blað kemur út **24. maí**

Petta snýst allt um þig...

Nýja CLAAS – ARION 400 vélin er alveg eins og þú vilt hafa hana.

Hver dagur færir þér ný verkefni og það ert þú sem þarft að takast á við þau.

Þegar þú kaupir dráttarvél þá þarf hún að vera alveg eins og þú vilt hafa hana.

Þú vilt dráttarvél sem gerir einmitt það sem þú vilt að hún geri og að hún uppfylli allar þínar kröfur og væntingar. Hvorki meira og örugglega ekki minna.

Þess vegna vilt þú ekki bara næstu dráttarvél sem er til á lager.

Þú færð nýju ARION 400 dráttarvélin nákvæmlega eins og þú vilt hafa hana

ARION 460 / 450 / 440 / 430 / 420 / 410 66–103 kW (90–140 hö). www.arion400.claas.com

VÉLFANG

VERKIN TALA

Gylfaflöt 32 • 112 Reykjavík • Sími 580 8200 • www.velfang.is • Frostagata 2a • 600 Akureyri • www.claas.is

Brunatæknifélag Íslands stóð fyrir árlegu Brunapingi á Hótel Natura:

Brunavarnaping 2017

– Brunahönnun, brunavarnir, eldvarnareftirlit, reynsla bænda og velferð dýra meðal umfjöllunarefna

Brunavarnaping 2017 var haldið á Hótel Natura 28. apríl síðastliðinn. Fjallað var um eldvarnir í landbúnaði frá nokkrum hliðum; til dæmis um eldvarnareftirlit, reynslu bænda, velferð dýra og hönnun bygginga með tilliti til eldvarna. Brunatæknifélag Íslands stóð að þinghaldinu.

Sex fyrirlesarar fluttu erindi um mismunandi hliðar á eldvörnum til sveita; Snorri Baldursson, fyrrverandi eldvarnaeftirlitsmaður hjá Brunavörnum, tók fyrstur til máls. Hann sýndi myndir og tók nokkur dæmi úr úttektum sínum hjá bændum þar sem brunavarnir voru ekki í lagi af ýmsum ástæðum í fjósum, hesthúsum og fjárhúsum.

Víða pottur brotinn

Snorri Baldursson, fyrrverandi eldvarnareftirlitsmaður hjá Brunavörnum, tók fyrstur til máls. Hann sýndi myndir og tók nokkur dæmi úr úttektum sínum hjá bændum þar sem brunavarnir voru ekki í lagi af ýmsum ástæðum í fjósum, hesthúsum og fjárhúsum.

Í nokkrum dæmanna var aðgangur að rýmingarleiðum ekki greiður og/ eða of fáar rýmingarleiðir og gjarnan voru einangrunarefni brennanleg. Þá skorti brunahönnun í þessum dæmum, jafnvel fyrir stórar og nýlegar byggingar.

Brunaviðvaranir vantaði líka í þessi dæmi frá Snorra.

Reynsla Norðmannsins Jan-Pette Breilid

Jan-Pette Breilid, slökkviliðsmaður í Ringsaker í Noregi, ræddi um stöðu eldvarna til sveita í Noregi og reynslu sína af eldsvoðum á bæjum, einkum stórbrunum sem varð á bænum Stein gárd í Ringsaker í október í fyrra. Um 250 nautgripir voru í fjósinu þegar eldur kom upp og tókst að bjarga stórum hluta þeirra. Hann sagði að eitt mikilvægasta heilræðið sem hann gæti gefið starfssystkinum sínum á Íslandi við slíkar aðstæður, væri að halda ró sinni. Ef það takist séu líkur á því að rýmingin takist eins vel og mögulegt sé. Ekki megi opna of mörg hölf í einu og alls ekki hleypa nautum og kúm út samtímis. Það sé jafnvel enn brýnna að halda ró sinni þegar svín eigi í hlut. Beita þurfi lagni til að ná grísum út. Fyrst skuli ná gyltunni út úr hólfinu og síðan grísunum einum í einu. Ef grís streitist á móti, eigi að láta hann í friði og taka þann næsta. Þegar sauðfé eigi í hlut skal opna öll hölf strax og gott sé að setja eitthvað góðgæti í fötu til að tæla það út. Byrja eigi að opna fremstu hólfin, næst rýmingarleiðinni, og fíkra sig síðan aftur.

Í sumum tilvikum ekki hægt að bjarga dýrunum

Jan-Pette lagði áherslu á að í einhverjum tilvikum, þegar ljóst er að dýrunum verði ekki bjargað, sé best að skilja þau eftir inni og leyfa hitanum að hækka svo dauðastriðið dragist ekki á langinn.

Brunahönnun landbúnaðarbygginga

Atli Rútur Þorsteinsson, verkfræðingur hjá Eflu, fjallaði um brunahönnun landbúnaðarbygginga í erindi sínu. Þar kom fram að markmið og meginreglur byggingareglugerðar númer 112 frá 2012 taki tillit til öryggis dýra. Nokkrar sérreglur, eða viðmiðunarreglur, gildi sérstaklega

í Ringsaker í Noregi, ræddi fyrir kaffihlé um reynslu Norðmanna af eldvörnum til sveita. Eftir kaffihlé flutti Atli Rútur Þorsteinsson, verkfræðingur hjá Eflu, erindi undir yfirskriftinni Brunahönnun landbúnaðarbygginga, næst sagði Júlíus Már Baldursson, landnáms-hænsnabóndi í Þykkvabænum, reynslusögu sína af því þegar bær hans, Tjörn á Vatnsnesi, brann, þá sagði Guðmundur Hallgrímsson, sem starfar meðal annars í slökkviliði Borgarbyggðar, frá brunavarnaverkefnum á Vesturlandi og loks flutti Elísabet Hrönn Fjóludóttir, héraðsdýralæknir á Vesturlandi, erindi um velferð dýra og bruna-

varnir – í samhengi við gildandi lög og reglur.

Árlegt Brunaping

Brunatæknifélag Íslands er vettvangur áhugafólks um brunamál og er auk þess að hluta til Íslandsdeild Institution of Fire Engineers (skammstafað IFE). Íslandsdeildin var stofnuð formlega árið 1991 og hefur starfað samfleytt síðan.

Brunatæknifélagið hefur haldið árlegt Brunavarnaping frá árinu 1999 og heldur á hverju ári einnig allmarga félagsfundi um ýmis mál-efni sem snerta brunavarnir.

/smh

Gestir á Brunavarnapingi 2017.

Myndir / smh

upp brunaviðvörðunarkerfi ef tæknibúnaður eins og mjaltapjónar væru í sama rými og gripirnir. Hægt væri að setja upp einföld kerfi ef ekki væru gerðar kröfur um fullgilt kerfi, en almennt væru reyksogskerfi hentugust. Þau taka loftsfýni stöðugt og greina, auk þess að vera mjög næm þó án þess að auka líkur á falsboðum. Það sé sérstaklega mikilvægt að tryggja að eldur uppgötvist fljótt í landbúnaðarbyggingum, þar sem viðbragðstími slökkviliðs getur verið langur og slökkvistörf eru almennt mjög krefjandi í dreifbýli. Mikilvægt sé að aðilar kunnugir staðhættum leiðbeini slökkviliði við slökkvistörf og öflun slökkvivatns. Við brunahönnun þarf að gera grein fyrir viðbrögðum slökkviliðs og slökkvivatnsöflun. Þannig verður að auka brunavarnir ef viðbragðstími er yfir 15 mínútur eða ef slökkvilið er vanbúið.

Að ýmsu að hyggja varðandi rýmingu

Varðandi rýmingu sagði Atli að þar þyrfti að hyggja að ýmsu, enda væru aðstæður mjög mismunandi. Minnst tvennar dyr skulu vera á hverju húsi, flóttaleiðir greiðfærar, og einfaldar og breidd dýra fyrir dýr skal vera að lágmarki 0,87 metrar en fyrir stórgripi 1,2 metrar. Huga þurfi sérstaklega að staðsetningu dýra með tilliti til brunahættu innanhúss, auk þess sem að mögulega þarf sérstakar ráðstafanir utanhúss séu aðstæður erfiðar eða ókunnar skepnunum, svo sem að vetri til. Æskilegt sé að rýming taki innan við klukkustund, svo langan rýmingartíma þarf þó að tryggja sérstaklega með öflugum brunavörnum eins og reyklosun. Í minni byggingum ætti að vera um að ræða mun styttri rýmingartíma.

Úr þeim rannsóknum sem hafa verið gerðar á rýmingartíma fyrir mismunandi dýr kemur í ljós að það tekur tvo menn klukkustund að rýma 500 sláturgripi úr stíum á svínabúi, sama tíma tekur að rýma 550 kúa fjós fyrir tvo menn og á sama tíma geti tveir menn rýmt 30 hesta hesthús. Varðandi fuglabú megi reikna með að það taki tíu manns um klukkutíma að rýma 5.000 hænur. Það sé í raun ekki raunhæf björgun. Viðbótar brunahólfun eða eitthvað slíkt þyrfti hugsanlega að koma til, til að auka öryggi og takmarka tjón.

Til að hefta útbreiðslu elds og reyks eru gerðar kröfur um brunahólfun. Rými fyrir dýr skulu þannig vera sérstakt brunahólf auk þess sem rými fyrir raf- og vélbúnað skulu vera brunahólfuð. Hliðður, vélageymslur og verkstæði skulu vera aðskilin frá rýmum fyrir dýr. Gera þarf ráðstafanir vegna brunavarna á svæðum þar sem mjalta- og tæknibúnaður er í sama rými og dýr – og á fôðursvæðum. Algengasta útfærsla á ráðstöfun vegna slíkra rýma er reyklosun. Slík útfærsla takmarkar hita og útbreiðslu elds og reyks, eykur öryggi við rýmingu og

eykur brunamótstöðu burðarvirkja. Hægt er að nýta náttúrulega loftræstingu til reyklosunar.

Áhrifamikil reynslusaga

Júlíus Már Baldursson hefur ræktað íslensku landnáms hænnu í 39 ár.

Júlíus Már Baldursson.

Hann sagði reynslusögu sína af því þegar bærinn hans, Tjörn á Vatnsnesi, brann í mars árið 2010, en það varð til þess að hann flutti fáeinum árum síðar í Þykkvabæinn og hélt búskap sínum áfram þar.

Hann hafði vaknað við einhverja dynki eða högg og haldið að einhver væri uppi á þaki, en þar sem það gat ekki verið fór hann að grennslast fyrir um það. Þá kom í ljós að eldur logaði í þakskeggi, út um alla glugga og dyr á húsinu þar sem hæurnar hans voru geymdar. Hann hringdi þá strax á Neyðarlínuna og bað um aðstoð, en Tjörn er tæpa 33 kílómetra frá Hvammstanga, þar sem næsta slökkvilið er, og tæpa 100 kílómetra frá Blönduósi – en það komu bílar frá báðum þessum bæjum. Það tók slökkviliðið 55 mínútur að koma að Tjörn. Júlíus sagði að það væri talað um að Tjörn væri á svokölluðu jaðarsvæði, auk þess sem ljóst var að slökkviliðið á Hvammstanga var fremur vanbúið, með gamla dælubíla sem tæmdust fljótt. Þá þurfti að sækja vatn í Tjarnará, en engar þrær eða laugar voru til staðar sem annar bíllinn hefði þá getað fyllt með vatni úr ánni, á meðan hinn dældi á eldinn.

Júlíus sagði að það hefði í raun verið mjög skýrtín tilfinning sem sat eftir þegar slökkvistarfi var lokið. Hann var einn í rafmagnslausu og skemmdu íbúðarhúsi – og lífsstarfið að stærstum hluta farið með fuglahúsinu sem hrundi í brunanum. Enga hjálp var svo að fá. Síðan tóku við átök við tryggingafélagið sem stóðu í 13 mánuði. Tjónið var metið á 67 milljónir. Júlíus hafði talið sig mjög vel tryggðan, en hann þurfti samt á þremur lögmönnum að halda og einum tryggingaráðgjafa – sem báðu samtals þrjár milljónir fyrir aðstoðina – til að sækja 28 milljónir fyrir hann sjálfan.

Eldsúptök voru rakin til bilunar í tvöföldum tengli í bílskrú. Honum var sagt eftir á að brunavarnirnar áttu að hafa verið góðar á Tjörn, en við þessar aðstæður virkuðu þær bara ekki. Það var brunaslanga bæði í íbúðarhúsinu og útihúsinu, sex slökkvitæki, eldvarnarteppi og 25 reykskynjarar. Eins og áður segir vaknaði Júlíus þó ekki við reykskynjara, en hann segir

Atli Rútur Þorsteinsson, verkfræðingur hjá Eflu, fjallaði um brunahönnun landbúnaðarbygginga í erindi sínu.

fyrir landbúnaðarbyggingar. Við brunahönnun sé einnig hægt að taka mið af leiðbeiningum Mannvirkjastofnunar og ýmsum erlendum leiðbeiningum.

Uppfylla markmið og meginreglur byggingareglugerðarinnar

Atli sagði að markmið brunahönnunarinnar væri að uppfylla markmið og meginreglur byggingareglugerðarinnar, sem ýmist væri hægt að gera með því að fylgja viðmiðunarreglum eða hanna lausn með frávikum frá þeim – sem oftast væri raunin. Í þeim tilfellum þarf að sýna fram á og rökstyðja að öryggi sé sambærilegt hönnun sem uppfyllir viðmiðunarreglur. Markmiðið með brunahönnuninni er að sögn Atla að tryggja öryggi fólks, dýra, viðbragðsaðila og eignavernd.

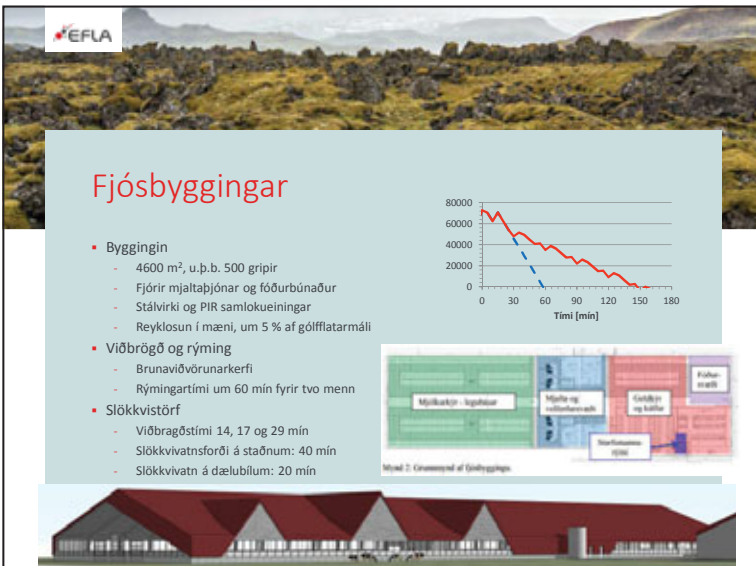
Fram kom að brunahönnun kæmi oftast til þegar um stærri landbúnaðarbyggingar væri að ræða. Almennt væru það byggingar sem hefðu burðarvirki úr stálvirki eða límré. Veggir og þök væru oft klædd með stálklæddum samlokueiningum, eða með steinsteipta veggir og timbur eða stál í þaki. Timburbyggingar væru orðnar algengari á Norðurlöndunum en áður, sem væri krefjandi með

tilliti til brunahönnunar. Atli tók einfölduð dæmi um brunamótstöðu burðarbita, sem allir eru hannaðir fyrir sama álag. Óvarinn stálbiti hefði þannig brunamótstöðu í um 22 mínútur, límrésbiti í um 63 mínútur og steinsteypur bita í um 90 mínútur. Því væri mikilvægt að brunavarnir taki mið af burðarvirkjum, hægt er að tryggja brunamótstöðu stálvirkja til dæmis með reyklosun.

Varðandi klæðningar og einangrun sagði Atli að gerðar væru kröfur í brunahönnun um að klæðningar innanhúss væru óbrennanlegar – væru byggingarnar stærri en 200 fermetrar, að einangrun væri óbrennanleg – eða á steypu yfirborði og klædd af án holrúma að einangruninni. Stálklæddar samlokueiningar með plasteinangrun væri leyfileg með takmörkunum. Í brunahönnun þarf að sýna fram á að slík einangrun sé áhættulítill.

Fullgilt viðvörðunarkerfi skylda í stærri byggingum

Atli sagði að reglugerðin gerði kröfu um fullgilt brunaviðvörðunarkerfi í byggingum sem væru stærri en 1.000 fermetrar. Í leiðbeiningum Mannvirkjastofnunar kæmi auk þess fram að alltaf þyrfti að setja

Atli Rútur tók dæmi af nokkrum brunahönnunarverkefnum sem Efla hefur tekið að sér. Hér er dæmi um fjósbyggingu í Gunnbjarnarholti í Skeiða- og Gnúpverjahreppi sem Landstólpi er með í byggingu. Efla sá um alla verkfræðihönnun.

ástæðuna vera þá að brunanóttina hafi verið strekkingsvindur úr vestri og því hafi enginn reykur borist inn í íbúðarhúsið til að byrja með. Það var ekki fyrr en eldur var kominn í þak tengibyggingarinnar – og slökkviliðið komið á staðinn – sem reykskynjari fór af stað í húsinu. Reykskynjarnir í útihúsunum voru samtengdir skynjurum í tengibyggingunni, en Júlíus heyrði aldrei í þeim.

Hann dregur þann lærdóm af reynslu sinni að það þurfi að halda ráðstefnu þar sem meðal annars tryggingafélögin, slökkvilið, lögregla og jafnvel björgunarsveitir ættu aðkomu. Þar þyrfti að ræða hvernig bregðast skuli við aðstæðum sem geta komið upp eins og í dæmi Júlíusar – þar sem fólk stendur eitt eftir í sárri þörf eftir aðstoð.

Brunavarnarátak í dreifbýli

Guðmundur Hallgrímsson, sem starfar meðal annars í Slökkviliði Borgarbyggðar, vann verkefni á árunum 2006 til 2012 með Búnaðarsamtökum Vesturlands sem kallast Brunavarnarátak í dreifbýli. Hann gerði grein fyrir því verkefni auk þess að segja frá nokkrum stórum verkefnum sem Slökkvilið Borgarbyggðar hefur þurft að ráðast í vegna gróðurelda. Hann ræddi líka um varnir gegn gróðureldum.

Guðmundur sagði að aðdragandinn að verkefninu hefði verið sá að nokkrir stórbrunar höfðu orðið á undanförunum árum og mikilvægt hefði verið að skoða brunavarnir til sveita og taka saman á skipulagðan hátt upplýsingar sem kæmu að gagni ef það kæmi upp eldur. Sveitarfélög eigi að sjá um brunavarnir til sveita, en það sé víða ábótavant. Því hafi Búnaðarsamtök Vesturlands farið af stað með verkefnið þar sem um mikið hagsmunamál væri að ræða fyrir bændur og gert samkomulag við þau sveitarfélög sem vildu taka

Guðmundur Hallgrímsson.

þátt í verkefninu. Sveitarfélögin greiddu þá fasta upphæð fyrir hvert lögbýli í sveitarfélaginu, akstur og einnig vinnu við frágang á upplýsingamöppu.

Verkefnið gekk í reynd út á að heimsækja bændur, skrá niður allar nauðsynlegar upplýsingar; eins og hvaða byggingarefni væri í húsunum, aðkomu að bænum, hvar væri hægt að komast í vatn til dælingar, vegalengdir og hæðarmunur. Ef ekki væri vatn fyrir hendi, hvert væri styst að sækja vatn með tankbíl eða haugsugu.

Farið var yfir flóttaleiðir, bæði í íbúðarhúsum og gripahúsum. Einnig hvað fólkið á bænum gæti gert á meðan beðið væri eftir slökkviliðinu.

Upplýsingamöppur í slökkviliðsbílana

Útbúin var mappa með öllum þessum nauðsynlegu upplýsingum, en þar var einnig loftmynd af bænum, öll hús merkt og skráðar allar upplýsingar um hvert fyrir sig og hvað bæri að varast fyrir slökkviliðsmenn, en möppurnar fóru svo í slökkviliðsbílana á svæðunum.

Þau slökkvilið sem eru með tölvu í bílunum fengu upplýsingarnar á disk og geta menn skoðað aðstæður á leiðinni á brunastað.

Guðmundur sagði að í þessum heimsóknum hafi norskt brunaviðvörðunarkerfi fyrir útihús verið haft meðferðis til skoðunar fyrir bændur. Um reyksogskerfi er að ræða og sagði Guðmundur að slík kerfi væru einu viðvörðunarkerfin sem væru samþykkt í Noregi, vegna þess að það væru einu kerfin sem virkuðu almennilega. Mikið öryggi sé í því að hafa viðvörðunarkerfi vegna þess að það er frumskilyrði að komast að því sem allra fyrst ef eldur er laus.

Að sögn Guðmundar voru 500 lögbýli heimsótt á Vesturlandi og tóku sex sveitarfélög þátt í verkefninu.

Dýravelferð og brunavarnir

Síðust á mælendaskrá var Elísabet Hrönn Fjóludóttir, héraðsdýralæknir í Vesturumdæmi Matvælastofnunar, en hún fjallaði um brunavarnir í landbúnaði og velferð dýra.

Hún byrjaði á því að fara yfir helstu eldsvoðana í gripahúsum frá árinu 2004 til að sýna að brýn

nauðsyn væri að fara gera eitthvað róttækt í brunavörnum til sveita. Í yfirliti Elisabetar kom fram að árið 2004 drápust 600 fjár, árið 2005 drápust 3.600 hænur, árið 2006 brunnu 40 nautgripir inni, árið 2008 urðu þrír stórir eldsvoðar þar sem 420 nautgripir drápust og 4.000 hænur, árið 2015 drápust dúfur í bruna í Hafnarfirði og svo á síðasta ári bruninn á Austurlandi þar sem ellefu nautgripir drápust.

Hún sagði að af 98 fjósum í Vesturumdæmi séu einungis 3–4 fjós með viðurkennd brunaeftirlitskerfi í formi reyksogskerfis. Víða í gripahúsum sé frauðplast notað til að einangra þök og víða sést í bert frauðplastið. Þetta sé mjög slæmt því þegar frauðplastið brennur geti það lekið fljótandi niður á hold gripanna og brennt þá lifandi. Áleinangrun hafi þó aðeins verið að aukast sem innri klæðning í stað frauðplastsins.

Þá ræddi hún um lagaumhverfið í tilliti dýravelferðar. Lög um velferð dýra segðu skýrt til um það í 29. grein um aðbúnað dýra, að umráðamaður dýra skuli tryggja að dýr séu haldin í umhverfi sem samræmist sjónarmiðum um velferð dýra, meðal annars hvað varðar öryggi þeirra. Í 30. grein um byggingar og búnað segði að húsnæði, innréttingar, girðingar og annar búnaður sem ætlaður sé dýrum skuli þannig úr garði gerður að tekið sé tillit til þarfa og öryggis dýranna hvað varðar föðrun, atferli, hreyfingu, rýmisþörf, hvíld og annan aðbúnað, svo sem loftgæði, lýsingu, hljóðvist og efnisnotkun. Einnig skal þess gætt að dýrum stafi engin slysaætta af aðstæðum sem þeim eru búnar eða hætta skapist á því að dýrin geti orðið innikróuð eða bjargarlaus í neyð.

Þetta séu lög sem byrjað var almennilega að vinna eftir á árinu 2015. Í reglugerðum um velferð dýra er mjög mismunandi tekið á brunavörnum, eftir

Elísabet Hrönn Fjóludóttir.

því hvaða dýrategund á í hlut. Þannig er einungis í reglugerð um velferð gæludýra ákvæði um viðvörðunarbúnað. Reglugerð um velferð hrossa og nautgripa kveða einungis á um að auðvelt skuli vera að rýma hús. Reglugerðir um velferð sauðfjár og geita, svína og alifugla minnst ekki að neinu leyti á brunavarnir. Skýringin á því segir Elísabet vera sú að talið var að almennar byggingarreglugerðir taki til brunavarna fyrir dýrahús. Sú sé ekki raunin.

Brunavarnir í útihúsum utan regluverks eftirlitsins

Elísabet sagði að lokum til umhugsunar að greinilegt væri að regluverkið næði ekki almennilega utan um brunavarnir í gripahúsum. Reglulegt eftirlit með brunavarnarmálum vanti þar. Hún spyr hver eigi að sjá um það, því Matvælastofnun sé einungis ætlað að sjá um eftirlit með dýrunum og reyndar er þá farið yfir neyðarrýmingu í gripahúsumum.

Hún sagði að slökkvilið þyrftu að æfa björgun á stórgripum og fjarlægja þurfi frauðplast úr öllum gripahúsum. Hjálpa þurfi bændum að breyta og bæta brunavarnir. Í reglugerðum þyrftu að vera kröfur um að viðvörðunarkerfi skuli vera til staðar í nýjum gripahúsum – sem yfirleitt séu annars vel tölvuædd. /smh

www.n1.isfacebook.com/enneinn

Vertu til er vorverkin kalla

5x20 N1

Cofra Powerhide leðurhanskar
Vnr. 7151 G120 KD00
Endingargóðir leðurhanskar með laska. Stærðir: 10-11.

Microflex regngalli
Vnr. 5790 6919356
Regnkuldagalli. Litur: Dökkblár/ljósblár.

Dunlop Purofort stígvél
Vnr. 9655 D460933
Dunlop Purofort professional stígvél eru létt á fæti og með höggdeyf í sóla. Litur: Grænn. Stærðir: 37-48.

Dimex úlpa vatnfóðruð
Vnr. 9609 6691
Dimex úlpa, vatnfóðruð. Litur: Svartur. Stærðir: XS -3XL.

Þjarkur samfestingur
Vnr. 9628 120020
Punnur samfestingur með hnjápúðavösum. Litur: Dökkblár/kóngablár.

Fristads flannelskyrta
Vnr. 9613 104986
Köflótt skyrta úr 100% bómull. Litir: Bláköflótt og svartköflótt. Stærðir: S-3XL.

Fristads mittisbuxur
Vnr. 9613 P154280
Sterkar og endingargóðar buxur með vösum á lærum. Litir: Svartur, grár og blár. Stærðir: 44-64.

Portwest samfestingur fyrir börn
Vnr. 9657 C890
Endingargóður galli fyrir kröftuga krakka. Litur: Dökkblár. Stærðir: 4/5 - 6/7 - 8/9 - 10/11 - 12/13 - 14/15.

Verslanir N1 um land allt
Akureyri s. 440 1420 • Grindavík s. 426 8290 • Höfn s. 478 1940 • Ísafjörður s. 456 3574
Klettagarðar s. 440 1330 • Ólafsvík s. 436 1581 • Patreksfjörður s. 456 1245
Reyðarfjörður s. 474 1293 • Reykjanesbær s. 421 4980 • Vestmannaeyjar s. 481 1127

Forseti Slow Food á leið til Íslands

– Carlo Petrini er merkur og margheiðraður leiðtogi

Carlo Petrini, stofnandi og forseti Slow Food-hreyfingarinnar, er á leið til landsins. Hann kemur hingað í boði Slow Food Reykjavík sem skipuleggur heimsóknir fyrir hann í Háskóla Íslands og til bænda og smáframleiðenda sem hafa haldið hugsjónum Slow Food í heiðri.

Að sögn Dominique Plédel Jónsson, formanns Slow Food Reykjavík, hefur Petrini átt boð inni hjá henni í ein fimm til sex ár, en það sé ánægjulegt að hann sjái sér fært að þiggja það nú. Hann sé vel meðvitaður um það góða orðspor sem litla Ísland eigi innan hreyfingarinnar, sem lengi hefur verið í fararbroddi meðal Norðurlandþjóða. „Ísland hefur sett fjölda afurða um borð í Bragðörkina og svo höfum við barist fyrir því að fá skyrið og geitina inn í Presidia, þetta hlýtur allt að hafa vakið forvitni hjá honum að heimsækja landið,“ segir Dominique. Í Bragðörk Slow Food eru afurðir skráðar sem talið er að búi yfir sérstöku menningar- og hefðarverðmæti – sem ákveðin hætta er á að glástist. Slow Food Presidia stuðlar til að mynda að verndun á framleiðsluaðferðum, búfjárförum og vistgerðum sem hafa sérstakt gildi og eru í útrýmingarhættu. Framleiðendum og bændum er þannig hjálpað að þeir geti haldið áfram framleiðslu.

„Þá hefur árangursrík barátta okkar gegn GMO (erfðabreyttri ræktun) vakið athygli og við höfum státað af virkum og ástríðufullum smáframleiðendum og matreiðslumeisturum á Salone del Gusto & Terra Madre í Torino á Ítalíu, sem er hátíð Slow Food og er haldin annað hvert ár,“ segir Dominique.

Carlo Petrini mun þiggja gistingu á Hótel Sögu og málsverð á Grillinu í boði Bændasamtaka Íslands.

Merkur ferill

Stofnun Slow Food-hreyfingarinnar má rekja til andófs nokkurra ítalskra ungmenna gegn skyndibitavæðingunni árið 1986, en þá mótmæltu þau við Spænsku tröppurnar í Róm byggingu McDonald's matsölustaðar sem þar var fyrirhuguð. Carlo Petrini var þar í broddi fylkingar og var kosinn fyrsti formaður hreyfingarinnar í París árið 1989 – þegar stefnuýfirlýsing Slow Food var undirrituð í París – og hefur leitt hana síðan. Í dag starfa deildir Slow Food í 150 löndum og eru félagar um 100 þúsund.

Helsti boðskapurinn sem hreyfingin breiðir út um heiminn er að matur eigi að vera góður á bragðið, eigi að vera hreinn og ómengaður og að framleiðslu-

Á Salone del Gusto & Terra Madre hátíðinni haustið 2012 heilsaði Carlo Petrini m.a. upp á Gisla Matthías Auðunsson matreiðslumeistara og Hrefnu Frigg Guðmundsdóttur frá Ytri-Fagradal í eldhúsi baksviðs. Þar voru þau að elda og undirbúa Hvannarlamb frá Höllu Steinólfsdóttur í Ytri-Fagradal fyrir gesti. Gísli er hér í miðju hópsins, en yst til hægri er Carlo Petrini, stofnandi og forseti Slow Food-hreyfingarinnar. Þeir eru svo með Hrefnu Frigg á milli sín.

og sölufurlið sé sanngjarnt fyrir alla; framleiðandann, salann og neytandann. Það séu mannréttindi að borða góðan mat en ekki forréttindi.

Blaðamaðurinn og rithöfundurinn Carlo Petrini fæddist 1949 í smábænum Bra skammt frá Torínó á Norður-Ítalíu. Hann hefur margsinnis fengið viðurkenningu ýmissa fjölmiðla. Hann fékk meðal annars nafnbótina „European Hero“

hjá Time Magazine árið 2004 og The Guardian útnefndi hann árið 2008 meðal 50 einstaklinga sem gætu bjargað heiminum.

Árið 2003, var hann sæmdur heiðursgráðu í menningarmannfræði við Istituto Universitario Suor Orsola Benincasa háskólann í Napolí og í maí 2006 hlaut hann heiðursnafnbót í hugvísindum frá University of New Hampshire (BNA) fyrir árangur í

starfi sínu sem „byltingarkenndur boðberi [og] stofnandi háskólans í matargerðarlist“. Starf Carlo Petrini hefur einnig hlotið viðurkenningu háskólans í Palermo en árið 2008 var hann sæmdur heiðursgráðu í landbúnaðarvísindum við háskólann.

Sameinuðu þjóðirnar útnefndu hann einn tveggja handhafa Champion of the Earth-verðlaunanna árið 2013 fyrir „innblástur og aðgerðir“ og árið 2016 var hann útnefndur sérstakur sendiherra FAO fyrir Evrópu í tengslum við alheimsátak stofnunarinnar sem kallast *Ekkert hungur* þar sem unnið er að því að útrýma hungri í heiminum.

Afkastamikill rithöfundur

Hann hefur gefið út fjölmargar bækur: *The Case for Taste* (2001); *Slow Food Revolution* (2005); *Slow Food Nation: Why Our Food Should be Good, Clean and Fair* (2007, þýdd úr ítölsku á ensku, frönsku, spænsku, þýsku, pólsku, portúgölsku, japönsku og kóresku); *Terra Madre* (2011, þýdd á ensku, frönsku og þýsku). Meðal síðustu verka hans má einnig nefna „Cibo e libertà. Slow Food: storie di gastronomia per la liberazione“ (2013), *Un'idea di felicità* sem hann skrifaði ásamt Luis Sepúlveda (Guanda 2014), og *Voler bene alla terra* (Giunti e Slow Food Editore 2014). Árið 2016 var „Buono Pulito e Giusto“ endurútfærin tíu árum eftir fyrstu prentun. /smh

Keðju og tannhjóla sett í Polaris, 6x6 hjól.
Verð samkeppnisaðilans um 130.000 kr.
Okkar verð 67.800 kr.

Hrossabændur - hestamenn!

Vantar hross til slátrunar á næstu vikum.

Forðist biðlista í haust.

Bjóðum tímabundið hækkað verð!

Sláturpantanir í síma 480 4100.

Sláturfélag Suðurlands
Selfossi

Magnús Leópoldsson lögg. fasteignasali

FASTEIGNAMIDSTÖÐIN

Hlíðasmára 17, 201 Kópavogur - Sími 550 3000 - Gsm 892 6000

Gott framboð af áhugaverðum jörðum
og tækifærum í ferðapjónustu.
Hótel á Norður- og Austurlandi.

fasteignamidstodin@fasteignamidstodin.is - www.fasteignamidstodin.is

María Magnúsdóttir hdl. lögg. fasteignasali - Sjöfn Ólafsdóttir lögg. fasteignasali

Á annað hundrað umsóknir í 195 milljóna fjárfestingarstuðning

– 80 milljónum verður bætt við þannig að heildarupphæðin verður 274 milljónir

Alls bárust Matvælastofnun 177 umsóknir um fjárfestingarstuðning í nautgriparékt vegna framkvæmda á árinu 2017, en umsóknarfresti lauk 31. mars sl. vegna framkvæmda á árinu.

Af þeim voru 52 umsóknir vegna nýframkvæmda, og 125 umsóknir vegna endurbóta. Um er að ræða framkvæmdir þar sem kostnaður vegna nýframkvæmda er um 4 milljarðar kr. og vegna endurbóta um hálfur milljarður kr. Markmið stuðningsins er að hraða því að framleiðendur standist kröfur samkvæmt reglugerð um velferð nautgripa nr. 1065/2014.

Fjárfestingastuðningur er veittur vegna framkvæmda sem stuðla að hagkvæmari búskaparhátum, bættum aðbúnaði nautgripa og aukinni umhverfisvernd.

Matvælastofnun vinnur þessa dagana við að fara yfir allar umsóknir og að sögn Jóns Baldurs Lorange, framkvæmdastjóra Búnaðarstofu Matvælastofnunar, sem hefur þetta verkefni með höndum, þá liggur mikil vinna í að yfirfara umsóknir

og fylgiskjöl með þeim eins og gefur að skilja. Öllum umsóknum átti að fylgja rökstuðningur, vandaðar framkvæmda- og kostnaðaráætlanir, teikningar, byggingarleyfi o.fl. skv. reglugerð um stuðning við nautgriparékt nr. 1150/2016.

Í reglugerðinni er kveðið á um að 40% af stofnkostnaði sé styrkhæfur en hámarksstyrkur (þak) getur mest orðið um 10% af heildarframlögum stuðningsins samkvæmt fjárlögum, eða um 19,4 milljónir kr.

80 milljónir bætast við

Til úthlutunar eru tæplega 195 milljónir skv. fjárlögum en Framkvæmdanefnd búvörusamninga ákvað á fundi sínum þann 27. apríl sl. að 80 milljónir sem eru til ráðstöfunar vegna framleiðslujafnvægis bættust við úthlutun á þessu ári. Það þýðir að um 274 milljónir kr. verður úthlutað á þessu ári.

Jón Baldur segir að miðað við stöðuna í dag eftir fyrstu yfirferð

að þá komi til umtalsverðrar skerðingar miðað við ákvæðið um 40% af stofnkostnaði. Þannig verði hámarksstyrkur líklegast um 4–5 milljónir þar sem umsækjendur „rekast í þakið“, en endanleg upphæð kemur í ljós eftir að frekari svör hafa borist frá umsækjendum og lokayfirferð umsókna liggur fyrir.

Nokkuð var um að sótt væri um framkvæmdir á árinu 2016 og jafnvel 2015, en þær

eru ekki styrkhæfar, aðeins framkvæmdir á umsóknarárinu 2017. Þá er tækjabúnaður, svo sem mjólkurróbótar, ekki styrkhæfir.

Matvælastofnun skal fyrir 15. maí ljúka yfirferð umsókna og leggja mat á hvort þær uppfylli skilyrði fyrir stuðningi. Fyrri helmingur styrkuppþæðar greiðist við upphaf framkvæmdar, sem telst styrkhæf, og hinn helmingurinn í framhaldi af skilum á lokaskýrslu til Matvælastofnunar.

Húnaþing vestra:

Tekur þátt í Arctic Coast Way

Sveitarfélagið Húnaþing vestra hefur ákveðið að taka þátt í verkefninu Arctic Coast Way eða strandvegur á Norðurlandi.

Vegurinn liggur að mestu meðfram strandlengju Norðurlands og er tilgangurinn að þróa nýtt aðdráttarafi fyrir norðurluta Íslands. Verkefnið hófst fyrir um einu og hálfu ári síðan en Markaðsstofa Norðurlands hefur haldið utan um það síðan í september í fyrra. Sérstakur starfshópur með fulltrúum úr landshlutanum hefur unnið að verkefninu undanfarið en markmiðið er að skapa tækifæri til markaðssetningar og fjölga ferðamönnum á þessari leið.

Sveitarfélögin sem samþykktu fyrst að vera með í verkefninu eru Skagafjörður, Fjallabyggð, Dalvíkurbyggð og Akureyrarbær ásamt Norðurlhara sem eru ferðapjónustusamtök á svæðinu frá Kelduhverfi austur á Bakkafljóri. Verkefnið er fjármagnað með framlagi frá þátttakendum að fjárhæð 500 á hvern íbúa hvers sveitarfélags. Þetta kemur fram á vefsíðunni huni.is. /MPD

Skagafjörður:

Harma sinnuleysi við vegakerfið

Sveitarstjórn Sveitarfélagsins Skagafjarðar harmar sinnuleysi stjórnvalda í viðhaldi og uppbyggingu vegakerfisins og beinir því til ríkisstjórnar og þingmanna kjördæmisins að lagðir verði auknir fjármunir í málaflokkinn.

Í ályktun sem samþykkt var á fundi sveitarstjórnar segir að víða í Sveitarfélaginu Skagafirði megi finna vegi sem beinlínis séu hættulegir yfirferðar vegna skorts á viðhaldi. Leggur sveitarstjórn áherslu á að farið verði sem fyrst í uppbyggingu á Reykjastrandarvegi og Hegranesvegi. Á síðustu árum hefur umferð um Reykjastrandaveg aukist töluvert og samkvæmt talingum Vegagerðarinnar má gera ráð fyrir að hátt í 50 þúsund ökutæki hafi ekið um veginn árið 2016. Umhverfis- og samgöngunefnd hefur borist erindi frá íbúum Hegraness þar sem óskað er eftir endurbótum og viðhaldi á Hegranesvegi nr. 764. Undir erindið rita allir íbúar Hegraness. /MPD

Massey Ferguson

Meiriháttar dráttarvélar fyrir meiriháttar bændur

Það er ekki að ástæðulausu að Massey Ferguson er ein mest selda dráttarvél undanfarna ára.

Leitið tilboða hjá sölumönnum okkar og fáði sérsníðna vél að ykkar höfði.

Til á lager MF5610, MF5613 og MF6615

Gamli traktorinn

Ursus – pólska bjarndýrið

Ursus-verksmiðjurnar voru stofnaðar í Sienna-stræti númer 15 í Varsjá í Póllandi árið 1893. Ursus þýðir bjarndýr á latínu. Stofnendurnir voru þrír verkfræðingar og fjórir viðskiptamenn. Í upphafi var byrjað að framleiða vélar (sprengihreyfla), en í framhaldinu var farið að framleiða trukka og stálrör fyrir Rússa.

Árið 1930 varð Ursus-verksmiðjan illa úti vegna efnahagskreppunnar í heiminum og var þá þjódnytt undir pólska hergagnaframleiðslu sem hét Państwowe Zakłady Inżynieryjne, eða Hergagna- og ökutækjaverksmiðja Póllands PZInz.

Til að byrja með var farið að framleiða dráttarvélar fyrir herinn, skriðdreka og ýmis önnur hernaðartól. Verksmiðjan féll

Stórar áætlanir út um þúfur

Á árinu 1977 voru tekin stór innlend og erlend lán til að endurskipuleggja verksmiðjuna með framleiðslubúnaði frá bandarísku fyrirtækjunum Ingersoll Milling Machine Company og Gleason Works. Hugmyndir voru uppi um að framleiða þar Massey Ferguson dráttarvélar m.a. til sölu á Vesturlöndum. Áætlanir um framleiðsluna gengu þó ekki upp og engar heimildir fengust til að selja slíkar vélar á Vesturlöndum vegna kalda stríðsins og vélarnar þóttu of dýrar fyrir austurblokkina. Í staðinn fyrir framleiðslu á 75.000 vélum voru einungis framleiddar 500 dráttarvélar. Drógu Bandaríkjamenn sig þá út úr fyrirtækinu og var verksmiðjan skilin eftir með stórskuldir á bakinu.

Dráttarvélaframleiðslu var þó haldið áfram undir nafninu Ursus. Mest komst framleiðslan í 80.000 vélar árið 1980 en fjárhagsvandi plagaði starfsemina. Þrátt fyrir um 80% skuldaniðurfellingar kröfuhafa árið 1996 gekk rekstur-

Í samstarf við Tékká

Árið 1961 var vaxandi þörf fyrir dráttarvélar í Póllandi, en vélarnar sem framleiddar voru hjá Ursus þóttu ekki mæta kröfum pólsks landbúnaðar. Var þá gert gagnkvæmt samkomulag á milli Pólverja og Tékká. Snerist það um að Tékkar útveguðu allt sem þurfti til að nútímavæða og stækka Ursus-verksmiðjurnar, en í staðinn útveguðu Pólverjar Tékkum hráefni til stálframleiðslu. Markmiðið var að vera með sam-eiginlega framleiðslu landanna á dráttarvélum í verksmiðju sem átti að skila 120.000 dráttarvélum á

ári. Reyndin varð þó önnur og á árinu 1963 voru t.d. einungis framleiddar 15 þúsund dráttarvélar í verksmiðjunni.

Árið 1976 var hafin framleiðsla á Ursus C-330 og voru yfir 400 þúsund vélar af þessari gerð seldar til 1993.

inn illa og náði lágmarki 2006 í 1.578 vélum.

Samstarf við Tyrki

Árið 2007 keypti eignarhaldsfélagið Uzel í Tyrklandi 51% í Ursus, en það félag var eins og Ursus með framleiðsluleysi á Massey Ferguson frá AGCO sem er móðurfélag margra fleiri vélartegunda eins og Fendt, Valtra, GSI, Challenger og fleiri. Árið 2011 var tekið upp samstarf við POL-MOT Warfama S.A. Þá var farið í framleiðslu á nýrri dráttarvél, URSUS 11024 og ýmsu öðru. Enn var gefið í á árinu 2012 með framleiðslu á fleiri gerðum dráttarvéla í stærðum frá 50 til 140 hest-

öflum. Nú framleiðir Ursus fjölda landbúnaðartækja og annars búnaðar auk dráttarvéla. Eru þetta allt önnur, nútímalegir og vandaðri tæki en íslenskir bændur þekktu hér á árum áður. /HKr.

UTAN ÚR HEIMI

Enn afleit atvinnustaða víða í ESB en Þýskaland og Bretland rétta úr kútnum:

Allt að 70% atvinnuleysi ungs fólks í sumum héruðum á Spáni

Á meðan atvinnuástand er orðið nokkuð gott á sumum svæðum innan Evrópusambandsins, sér-taklega í Þýskalandi, er það enn afleitt á öðrum svæðum. Var atvinnuleysið frá 2,1% til allt að 31,3% að meðaltali inna ESB-rikkjanna í lok árs 2016.

Meðaltal atvinnuleysis innan ESB-rikkjanna var 8,6% samkvæmt úttekt Eurostat sem birt var 27. apríl síðastliðinn. Atvinnuleysi ungs fólks rokkaði hins vegar á bilinu 4% til 70%.

Staða ungs fólks víða hrikaleg

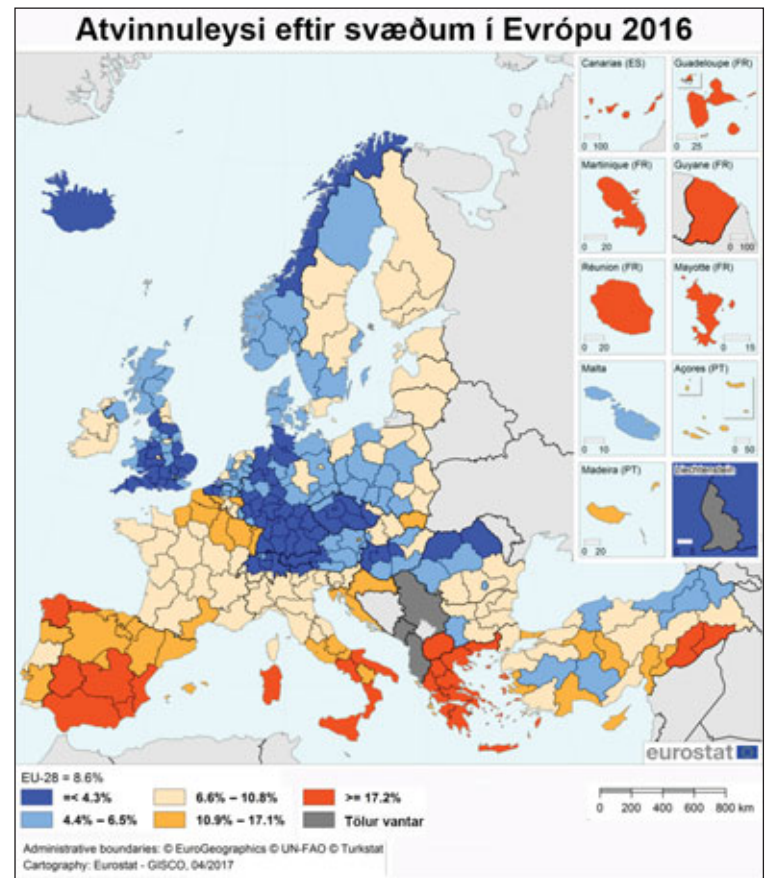
Atvinnustaða ungs fólks á aldrinum 15 til 24 ára er enn víða skelfileg. Verst er staða þessa hóps í Ciudad Autónoma de Melilla á Spáni, en þar mældist atvinnuleysið 69,1%, 63,3% í Autónoma de Ceuta-héraði og 57,9% í Andalúsíu á Spáni. Þá er atvinnuleysi ungs fólks einnig mjög mikið, eða á milli 52 til 60% í þrem héruðum í Grikklandi, þrem héruðum á Ítalíu og í Mayotte-héraði í Frakklandi.

Ólík staða hjá þýskum og breskum ungmennum að hluta

Á sama tíma býr ungt fólk í níu héruðum í Þýskalandi aðeins við 4,3 til 6,9% atvinnuleysi. Þá er staða þessa hóps í Berks-, Buckingham- og Oxfordskíri í Bretlandi tiltölulega góð, eða 6,6% atvinnuleysi.

Enn afleit staða í Grikklandi og á Spáni

Þegar horft er á svæðisbundið meðaltalsatvinnuleysi allra aldurs hópa er staðan verst í Dytiki Makedonia í Grikklandi, eða 31,3%. Þar á eftir kemur Ciudad Autónoma de Melilla

Mesta atvinnuleysið er á dökkrauðu svæðunum en minnst á dökkbláum svæðunum samkvæmt úttekt Eurostat.

á Spáni með 30,8% atvinnuleysi og Dytiki Ellada í Grikklandi með 29,8%. Síðan kemur Andalúsía á Spáni með 28,9% atvinnuleysi, Extremadura á Spáni með 27,5%, Mayotte í Frakklandi með 27,1%, Kanaríeyjar (Spánn) með 26,1%, Thessalia-héraði í Grikklandi með 25,5%, Sterea Ellada í Grikklandi með 25% og Ciudad Autónoma de Ceuta á Spáni með 24,9% atvinnuleysi.

Best er atvinnustaðan í ESB ríkjnum í Þýskalandi

Best er atvinnustaðan samkvæmt úttekt Eurostat í 7 héruðum í Þýskalandi með þá á bilinu 2,1 til 2,7% atvinnuleysi. Í Prag-héraði í Tékklandi er meðaltalsatvinnuleysið 2,2% og 2,7% í Nyugat-Dunántúl héraði í Ungverjalandi og það sama átti við um Berks-, Buckingham- og Oxfordskíri í Bretlandi. /HKr.

Rauntekjur heimila innan evruríkjanna minnkuðu á síðasta ársfjórðungi 2016

– Samdráttur var í árslok að meðaltali í neyslu meðal allra 28 aðildarríkja ESB

Rauntekjur heimila innan evruríkjanna í ESB drógust saman um 0,2% á síðasta ársfjórðungi 2016 samkvæmt tölum Eurostat. Aftur á móti jukust rauntekjur heimila í Evrópusambandsríkjunum þegar löndin sem ekki eru með evru eru tekin með í reikninginn.

Samkvæmt þessum tölum hagstofu Evrópusambandsins sem birtar voru 28. apríl síðastliðinn, þá virðist evran vera orðinn dragbitur á afkomu heimila innan sambandsins. Er þessi niðurstaða í takt við áhyggjur ýmissa sérfræðinga um stöðu myntsamtarfsins um evruna.

Þótt aðeins hafi rofað til eftir hjöðnun í mörg ár, þá er staða efnahagslífsins innan ESB-landanna í heild enn nálægt mörkum stöðunar í hagvexti.

Á sama tíma hefur hagvöxtur á Íslandi rokið upp í um 7%. Það gefur aftur á móti vísbendingar

um yfirsennu hagkerfisins sem vekur ugð í hugum sumra í ljósi reynslunnar.

Lítill auking

Erfiðlega hefur gengið hjá evruríkjunum að fá hjól atvinnulífsins til að snúast með ásættanlegum hraða og atvinnuleysi er enn mjög mikið. Hægt hefur miðað við að auka neyslu heimila og jókst hún aðeins um 0,1% á fjórða ársfjórðungi 2015, sem er um 0,3% minni aukning en í ársfjórðungi þar á undan. Samt

ESB-lönd utan evrusvæðisins sum hver í skárri málum

Staðan í ESB-löndunum sem standa utan evrusamtarfsins hefur reynst aðeins skárri samkvæmt tölum Eurostat. Þar jókst innkoma heimila á síðasta ársfjórðungi 2016 um 0,5%, sem er samt lakari útkoma en þrjá mánuði þar á undan þegar aukningin var 0,8%. /HKr.

EYJALIND

- Skiptingar
- Öxlar
- Drifsköft
- Varahlutir

DANA SPICER
Off-Highway Products

Vertu vinur okkar á Facebook | Viðurkenndur söluaðili Dana Spicer - Atvinnutæki
Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

24 28 32

Bændablaðið

**BÆNDABLAÐIÐ MÆLIST
MEÐ 43,5% LESTUR Á
LANDSBYGGÐINNI**

HEIMLA PRÓFÖR: AÐHAFNAVAÐAÐA LÖG - 10% - 10%
ALDURSPÓR 12. 10. 10%
BÆNDABLAÐIÐ ER SEPTEMBER 12. 10. 10%
HVAR AUGLÝSIR ÞÚ?

SÍMI 563-0300 | DBLJIS

BÁRUJÁRN
ALUSINK OG LITAD ALUSINK
PLÖTUR KLÆÐA 107 CM

KOPAR OG SINK
KLÆÐNINGAR

NÝJUNG
VATNSRÁS

VEGGKLÆÐNINGAR
OG FLASNINGAR

STJÖRNUBLIKK
VARTSKAGAR • ALMENN BLIKKUR • KAMRATTEL • BÄRJAAR
LÖFTASTREKUR • GUR • ELEMENT • VEGASTÖR • ALKUNINGAR

Snögg og góð þjónusta!

Smíðjuvegi 2 • 200 Kópavogur • Sími 577 1200 • Fax 577 1201 • stjornublikk@stjornublikk.is • www.stjornublikk.is

ÍSTEKA

**HROSSABÆNDUR OG AÐRIR
STÓÐEIGENDUR ATHUGIÐ**

Getum tekið inn nýliða fyrir söfnunarárið 2017 með framtíðarviðskipti í huga.

Blóðtaka úr fylfullum hryssum hentar flestum stóðeigendum vel sem aukabúgrein. Búast má við 10–11 vinnudögum, einum vikulega frá lokum júlí til loka september. Meðalútkoma bæja 2016 uppreiknað m.v. verðskrá ársins 2017 var um kr. 37.000,-/hryssu án vsk.

Senn líður að því að stóðhestar fari í stóð.
Suðurland og Vesturland: 23.–26. maí.
Norðurland: 23. maí–9. júní.

Frekari upplýsingar veitir starfsfólk Ísteika
s. 581 4138 / hryssa@isteka.com

STRÚKTÚR

Z-Strúktúr stálgrindarhúsin frá JORISIDE færðu hjá okkur - Stór sem smá

JORISIDE
THE STEEL FUTURE

| Strúktúr ehf | www.struktur.is | struktur@struktur.is |
| Þverholti 2 | 270 Mosfellsbæ | Sími: 588 6640 |

**BAJA STZ
JEPPADEKK**

LAGERSALA

MICKEY THOMPSON
M/T
TIRES & WHEELS

Hljóðlátt heilsársdekk, með ótrúlega endingu
Sérhannað mynstur tryggir betra grip við allar aðstæður

Vörunr.	Stærð	Listaverð	Afsl.	Afsl. verð
1485	MT 245/70R17 STZ	42.690	50%	21.345
50731	MT 265/70R17 (32") STZ	40.390	30%	28.273
50760	MT LT285/70R17 (33") STZ	51.990	30%	36.393
50780	MT LT315/70R17 (35") STZ	54.490	30%	38.143
50831	MT LT265/60R18 STZ	43.190	30%	30.233
50840	MT LT275/70R18 STZ	54.490	30%	38.143

Icetrack ehf. • Sími 773 4334 • mtdekk@mtdekk.is
www.mtdekk.is

MHG
VERSLUN

Husqvarna
ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

Frá höfninni á Ustica.

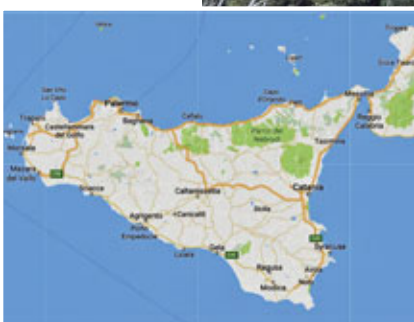
Myndir / Gréta Bergrún Jóhannesdóttir

Íslendingar á faraldsfæti:

Paradísareyjan Ustica

Norður af Sikiley á Ítalíu er lítil eyja, 8 ferkílómetrar að stærð, með um 900 íbúum að staðaldri. Eyjan er sérstök fyrir margra hluta sakir, meðal annars fyrir framúrstefnulega sjávarverndun umhverfis eyna en einnig fyrir lífræna linsubaunaræktun. Þá er þar vatnshreinsistöð sem hreinsar sjó til drykkjarhæfs vatns en áður þurfti að flytja vatn til eyjarinnar.

Til að komast út á eyna þarf að sigla frá borginni Palermo á Sikiley, tveir bátar ganga út á eyna, sá hraðskreiðari er um einn og hálfan tíma að sigla. Þegar lagt er að bryggju blasir við fallett lítið þorp sem liggur í smá bratta. Mikið af sumarhúsum eru á eyinni og er nokkuð algengt að það séu íbúar í Palermo sem eiga þar hús, enda nær tvöfaldast íbúatalan yfir sumarið. Íbúarnir eru vinsamlegir en fannst merkilegt að fá til sín hóp af Íslendingum, þótt ferðamenn séu vissulega mikið á eyinni yfir sumarmánuðina. Svo merkilegt, að íslensk kona, sem búið hefur á eyinni í 25 ár, fékk nokkur símtöl með fréttum af komu okkar. Í fljótu bragði er ekki hægt að sjá margt sameiginlegt með Íslandi og þessari litlu eyju. Það kom þó fljótlega í ljós þegar ekki var

Ustica, norður af Sikiley á Ítalíu.

urinn því veðurtepptur þar sólarhring lengur, og þegar endurbóka þurfti flugin heim þá var annar af tveimur flugvöllum Sikileyjar lokaður vegna

eldvirkni í Etnu. En það er önnur saga.

Linsubaunaræktun á heimsælíkvarða

Það einkennir eyjaskeggja hvað þeir eru stoltir af sínu. Síðan um

aldamótin 2000 hafa bændur á eyinni próað og markað sér stöðu sem linsubaunaræktendur á heimsælíkvarða.

Ræktunin er lífræn og eitt af því sem bændurnir telja gera vöruna sérs-taka er að vera ræktuð í eldfjallajard-vegi en mikil virkni er á svæðinu og

ekki langt í Etnu á Sikiley sem lét á sér kræla á sama tíma og íslenski hópurinn var á ferðinni.

Linsubaunarabóndinn Giuseppe Mancuso tók á móti hópnum og sagði frá sinni ræktun. Hann er 36 ára og hefur stundað linsubaunaræktun frá unga aldri. Árið 2012 fékk hann verðlaun á vegum Slow food, fyrir sjálfbærni í ræktun. Hann leggur áherslu á að varðveita landið, að hafa ræktunina lífræna og halda í heiðri þeim hefðum sem notaðar hafa verið í ræktun á eyinni í um tvær aldir.

Hafa sín eigin bændasamtök

Giuseppe segir að bændurnir á eyinni hafi sín eigin samtök og samtaka-mátturinn sé mikilvægur. Allar baunir frá eyinni eru seldar undir gæðastimpli merktar Ustica og rík áhersla lögð á að allir fylgi þeim viðmiðum sem sett eru. Sem dæmi má nefna, að ef einhver kemur nýr inn sem ræktandi eða nýtt landsvæði er tekið undir ræktun, þá má eingöngu nota sáðkorn frá öðrum bændum á eyinni og er gæðunum þannig viðhaldið sem anga af aldagömlum heimafernum plöntustofni.

Síðan árið 2000 hefur ræktun aukist og núna er hver blettur sem hægt er að rækta nýttur, þó ekki sé eyjan stór. Þar eru einnig ræktaðar Fafa baunir, en það er eingöngu til eigin nota og á lítinn markað. Árið 2006 byrjaði Evrópska geimferðastofnunin að kaupa baunir frá bændum á Ustica, þar sem þær eru minni en baunir sem ræktaðar eru

með áburði eða við aðrar aðstæður. Þótt baunirnar séu minni og léttari, þá eru þær afar próteinríkar og því hentugar sem þurrfæði til að senda út með geimförum, og því óhætt að segja að baunirnar þeirra fari víða.

Uppskeran uppseld í desember hvert ár

Lenticchia di Ustica-Azienda Pagliuzzo heitir fyrirtæki Giuseppe og er með um 17 hektara til umráða, blanda af eigin landi og því sem hann er með til leigu. Þar af eru 9 hektarar í ræktun á hverjum tíma og af því koma um 10 tonn af linsubaunum. Uppskerutími er í júní en þá er grösunum safnað saman og þau send í sekkjum til meginlandsins þar sem þar til gerðar vélar aðskilja þurrar plönturnar og baunirnar. Plönturnar eru notaðar í skepnufóður en þeir fá baunirnar aftur þar sem þær eru hreinsaðar og gerðar klárar til sölu. Þó þetta ferli standi fram á haust þá er uppskeran yfirleitt öll uppseld í desember, mikið til seld í búðum í Palermo en einnig til annarra staða í Evrópu. Guiseppe segir að hjá honum starfi 4 menn og aðferðirnar kannski frekar frumstæðar á íslenskan mælikvarða. Hann er þó afar framsýnn maður, hefur fjárfest í þremur vélum sem hann notar við uppskeruna og vinnur með vélarnar fyrir aðra bændur eins og hægt er. Flestir bændumir eru með ræktarland á mismunandi svæðum á eyinni, þó ekki sé hún stór. Þetta er gert til að tryggja sig fyrir uppskerubresti, ef veðráttá er sérstaklega slæm úr ákveðinni átt, þá er ekki öll þeirra uppskera bundin við eitt svæði. Einnig þarf oft að hvíla bletti til að fá ekki sveppi og aðrar óvætur í uppskeruna þar sem engin eiturefni eru notuð gegn því.

Eyjan sjálfbær með vatn

Eitt af þeim vandamálum sem bændur og íbúar Sikileyjar og Ustica þurfa að glíma við er vatnsskortur. Á Sikiley má víða sjá steyptar rennur

Ustica Fiat.

Á Ustica var vandamál að fá vatn þar sem engin uppspretta er á eyinni. Því var venjan að flytja vatn til eyjarinnar í tönkum áður en sett var upp vatnshreinsistöð sem er afar tæknileg.

Giuseppe Mancuso.

Unnið við linsubaunaræktunina.

sem liggja að vatnsbóli og hafa það hlutverk að safna rigningrvatni. Á Ustica var vandamál að fá vatn þar sem engin uppspretta er á eyinni. Því var venjan að flytja vatn til eyjarinnar í tönkum áður en sett var upp vatnshreinsistöð sem er afar tæknileg. Þar er unnið drykkjarhæft vatn úr sjó, afar flókið ferli sem túlkun á milli ítölsku og ensku náði ekki alveg að skila sér til undirritaðs blaðamanns. Í stöðinni eru tvær túrbínur en yfir vetrartímann er aðeins önnur þeirra keyrð en báðar þegar ferðamannatími byrjar og sumar-dvalargestir streyma að. Eyjan er því orðin sjálfbær með vatn og vonir standa til að næsta skrefið verði að vera sjálfbær með orku eftir nokkur

ár. Þá verða íbúar hvattir til að nota rafmagnsbíla, sem myndi setja af marga litla Fiat-bíla sem alls staðar mátti sjá.

Eingöngu heimasjómenn mega veiða

Ustica er vinsæl meðal kafara og er það ein helsta afþreying ferðamanna sem sækja eyna heim. Það er þó takmörkunum háð. Í kringum Ustica var fyrsta

Í byrjun mars eru linsubaunagrösin rétt að koma upp, græn og falleg.

Einn af ökrunum sem Giuseppe sáði í og er að byrja að taka við sér.

Allar baunir frá eyinni eru seldar undir gæðastimpli merktar Ustica og rík áhersla lögð á að allir fylgi þeim viðmiðum sem sett eru.

eingöngu leyfðar samkvæmt reglum MPA-sjávarverndunarsvæðisins. Á þriðja svæðinu, C, er leyfð meiri nýting sjávar en þó samkvæmt reglum um sjávarverndun. Aðeins 9 sjómenn stunda núna veiðar á svæðum B og C en það er skilyrði að einungis íbúar mega veiða, og hver bátur ekki meira en 50 kg á dag. Það má greina að heimamenn eru afar stoltir af sínu, sjálfbærir um vatn, með hágæða linsubaunaræktun og sjávarverndarsvæði sem margir mættu taka sér til fyrirmyndar. Vel þess virði að koma til Ustica, fyrir þá sem eiga leið til Sikileyjar. /Gréta Bergrún Jóhannesdóttir

Fáðu heyrnartæki til prufu

Um árábil hefur Heyrnartækni veitt þjónustu víðs vegar um landið. Við bjóðum upp á mikið úrval vandaðra heyrnartækja í ólíkum verðflokkum. Kannaðu hvenær Árni Hafstað heyrnarfræðingur verður næst í nágrenni við þig.

Akranes | Akureyri | Borgarnes | Egilsstaðir | Húsavík | Selfoss | Vestmannaeyjar

Bókaðu tíma í síma 568 6880 eða á www.heyrnartaekni.is

SKÓGRÆKT & LANDGRÆÐSLA

Skjólbelti framtíðar:

Runnar sem neðsta lag í skjólbeltum

Skipulögð skjólbeltarækt hefur verið stunduð á Íslandi í rúmlega hálfa öld og er gagnsemi skjólbelta vel þekkt. Vel skipulögð skjólbelti sem skýla plöntum, dýrum og mönnum geta þannig t.d. lengt þann tíma sem kýr og annað búfé getur verið úti, bætt uppskeru svo um muni, eða aukið umferðaröryggi við vegi. Auk þess er það mikill kostur ef skjólbeltin geta fegrað umhverfið.

Hingað til hefur víðir verið algeng skjólbeltaplanta. Hann skilar skjótum árangri enda vex hann hatt og er auðveldur í ræktun. Hann vex hins vegar einnig fljótt úr sér og veður lélegur og til lítills gagns og prýði í skjólbeltum. Beltin verða með tímanum ber að neðan og þá trekkir undir þau. Það er því nauðsynlegt að skoða möguleika þess að nota aðrar tegundir sem þjóna hlutverki sínu vel og endast betur; langlífir tegundir trjáa og runna í bland við fljótvaðnar tegundir sem veita skjól í upphafi og víkja svo fyrir þeim langlífari.

Skjólbelti framtíðar

Verkefnið Skjólbelti framtíðar gengur út á að finna bestu hentugu skjólbeltaplöntur sem völ er á fyrir íslenskar aðstæður og þróa heppilega samsetningu í uppbyggingu á gagnlegum og endingargóðum skjólbeltum.

Verkefnið byggir á rannsóknnum Yndisgróðurs um garð- og landslagsplöntur fyrir íslenskar aðstæður sem hefur verið starfrækt á vegum Landbúnaðarháskóla Íslands undanfarin 10 ár. Markmiðið er að auka skjólbeltarækt með markvissara skipulagi og bættu plöntuvali og miðla þekkingunni til bænda og annarra hagsmunaaðila. Skógræktin er mikilvægur samstarfsaðili og tengiliður við bændur víðsvegar um landið.

Á Hvanneyri eru nú tvö tilrauna- og sýningarskjólbelti og á Kjalarnesi er verið að koma upp einu skjólbelti í samstarfi við kúabændur á bænum Bakka. Skjólbeltin eru öll þriggja raða með allt að 30 tegundum af trjám og runnum.

Hávaxnar og langlífir trjátegundir mynda hæð beltisins. Þær eru aðallega staðsettar í miðjuröðinni ásamt skuggþolnum runnum. Tegundirnar eru m.a. alaskaösp, reyniviður og gráelri.

Fljótvaðnir runnar, eins og grásteinaviðir og loðviðir þjóna þeim tilgangi að mynda skjól fyrir viðkvæmari tegundir sem eru lengur að komast á legg. Þeir eru gjarnan sólelskir og hopa með tímanum fyrir skuggþolnari tegundum.

Skuggþolnir og þekjandi runnar mynda neðsta lag beltisins og þjóna mikilvægum tilgangi við að loka beltinu alveg niður við jörð.

Í norðurröðina er mikilvægt að velja vindþolna, harðgera og skuggþolna runna eins og rifstegundir og toppa en í suðurröðina er hægt að velja sólelskari runna sem blómstra meira og gefa beltinu þannig þannig lit og fjölbreytni. Þarna er hægt að velja t.d. rósategundir eins og fjallarósir eða ígulrósir, bersarunna eða garðakvistil.

Á heimasíðu Yndisgróðurs (<http://yndisgrodur.lbhi.is/pages/2778>) hafa verið teknar saman nokkrar tegundir sem gætu verið góðar skjólbeltaplöntur. Meðal þeirra tegunda sem hafa nú þegar sýnt góðan árangur eru alaskaösp, glótoppur, garðakvistill og hélurifs. Verður hér reifað stuttlega ágæti þeirra.

Alaskaösp

Reynsla af notkun alaskaaspar í skjólbelti hefur sýnt góðan árangur.

Glótoppur í skjólbelti á Rauðkollsstöðum á Snæfellsnesi árið 2013, gróðursett 2009. Hér sést vel hvað hann er gróskumikill.

Garðakvistill 'Kjarri' lokar alveg niður við jörð.

Tilrauna- og sýningarskjólbelti á Bakka á Kjalarnesi, gróðursett sumarið 2016.

ur. Hún er harðger og fljótvaðin og er mikilvæg til að mynda tiltölulega fljótt góða hæð á skjólbeltinu. Hún er hins vegar nokkuð ber að neðan og því mikilvægt að nota lægri runna með henni til að loka beltinu. Yrkin 'Pinni' og 'Brekkan' hafa almennt reynst vel og fyrir vindasamari staði við ströndina hefur 'Keisari' staðið sig hvað best.

Glótoppur

Glótoppur er nokkuð hár, kröftugur og hraðvaxta runni. Hann er skuggþolinn og hentar því mjög vel undir trjám og í skugga af stærri tegundum í skjólbeltum. Kostir hans

fyrir skjólbelti eru auk þess breitt og þétt vaxtarlag sem helst alveg niður að jörð. Hann er svo þéttur og skuggþolinn að hann og skyggir út svo til allt illgresi undir sér. Aratuga reynsla yrkinu 'Kera' hefur sýnt að hann er gróskumikill, harðger og hefur reynst vel í sæmilega góðum jarðvegi víðasta hvar á láglendi.

Finnska yrkið 'Satu' hefur verið í prófun hjá Yndisgróðri síðan 2007 og gefur 'Kera' ekkert eftir, ef eitt-hvað er virðist hann vera með enn þéttara vaxtarlag. 'Satu' var valið úrvalsyrki Yndisgróðurs 2014 og er að komast í almenna framleiðslu.

Garðakvistill „Kjarri“

Sýningarskjólbelti á Hvanneyri 3 árum eftir gróðursetningu. Garðakvistill 'Kjarri' er fyrir miðju í fremri röð, gráelri vinstra megin við hann og loðviðir til hægri. Í aftari röð sést m.a. í selju (til vinstri) og gráelri (til hægri).

Hólurifs myndar jarðlægar breiður og gæti því komið vel út í neðsta lag skjólbelta.

Hautlitir hólurifs eru einstaklega fallegir.

Garðakvistill er kröftugur og fljótvaðinn runni sem hentar vel fyrir skjólbelti vegna vaxtarlagsins enda er hann gróskumikill, breiður og þéttur. Hann þolir hálfskugga og hentar því undir trjám í suðurröð skjólbelta þar sem hann fær smá sól og nær að blómstra hvítum, fingerðum blómum.

Garðakvistill hefur lengi verið í ræktun hér á landi en nokkur yrki hafa verið í gangi sem eru mis-harðger. Yrkið 'Kjarri' hefur borið af í tilraunum Yndisgróðurs og er eitt af úrvalsyrkjum Yndisgróðurs enda hefur 'Kjarri' reynst bæði harðger, þéttvaðinn og einstaklega blómsæll og fallegur. Unnið er að

því að koma honum á almennan markað en honum var fyrst fjölgað af Ræktunarstöð Reykjavíkurborar og síðan komið á markað af Gróðrarstöðinni Kjarra eins og nafnið gefur til kynna.

Hólurifs

Hólurifs er lágvaxinn, jarðlægur og skuggþolinn runni sem lokar vel yfirborðinu og skriður fram og liðast jafnvel upp með trjástofnum. Í tilraunum okkar er verið að kanna hvort hann geri gagn við að þekja jarðveginn til að vega upp á móti illgresisvexti.

Gras er ein helsta samkeppnisplantan í skjólbeltum og erfitt að eiga við það ef grasvöxtur veður yfir og kæfir ungar plöntur. Ekki er ljóst hvort hólurifs getur komið í veg fyrir þennan vanda en í tilraunabeltum okkar á Hvanneyri er áhugavert að sjá hvað hólurifsíð er duglegt að dreifa úr sér og gefur beltinu ákveðna fyllingu í neðsta laginu. Ekki spillir fyrir að hólurifs fær einstaklega fallega rauða haustlitir og ber sem hægt er að sjóða í sultu.

Yndisgróður stefnir nú að því, í samvinnu við Skógræktina, að koma upp tveimur skjólbeltum í hverjum landshluta við ólíkar aðstæður. Þannig ætti að fást enn betri reynsla á þær tegundir sem verið er að reyna og koma í ljós hvaða tegundir henta vel fyrir skjólbelti við mismunandi aðstæður. Til dæmis er ekki komin reynsla á hvaða tegundir eru heppilegastar í rýrum jarðvegi eða við sjávarsíðuna, en það eru ýmsar tegundir sem gæti verið spennandi að prófa þar eins og elritegundir á rýru landi og glótopp, hafþymir og ígulrósir við sjávarsíðuna svo eitthvað sé nefnt.

Steinnun Garðarsdóttir og Samson Bjarnar Harðarson, Landbúnaðarháskóla Íslands.

MENNING & LISTIR

Garðrækt í sátt við umhverfið

Nýverið kom út hjá Vöku-Helgafelli bók sem kallast **Garðrækt í sátt við umhverfið**. Í bókinni er lögð áhersla á lífræna ræktun matjurta í víðu samhengi.

Viltu rækta þínar eigin matjurtir og jafnframt leggja þitt af mörkum til umhverfisverndar? Það þarf ekki heila landareign til að rækta, lítill garður getur líka gefið mikið af sér.

Í bókinni er lífræn og hefðbundin ræktun borin saman, fjallað er um,

skiptiræktun, sáningu og umhirðu og margt fleira sem að gagni kemur fyrir þá sem vilja rækta sínar eigin matjurtir.

Aukin umræða um sjálfbærni og uppruna matvæla hefur orðið ýmsum hvatning til að spreyta sig á matjurtarækt. Garðyrkja verður auðveldlega að skemmtilegu áhugamáli og lífsstíl: Það er spennandi að fylgjast með jurtunum gægjast upp úr moldinni og fátt jafnast

á við matjurtir úr eigin ræktun.

Sagt er frá ræktun á svölum, í matjurtabeðum og gróðurhúsum, og leiðbeint um alla skipulagningu ræktunar, sáningu, vökvun, umhirðu og uppskeru. Þá eru gefin góð ráð um geymslu matvæla úr garðinum,

birtar uppskriftir og margt fleira áhugavert.

Bókin kom upp á flesta út á sænsku 2014 og heitir á frummálinu *Rätt ur jorden* og er eftir Bella Linde og Lena Granfelt en þýðandi hennar er Halla Kjartansdóttir.

/VH

polybale

Polybale er 5 laga hágæða plast sem hefur sannað sig á íslenskum markaði í 20 ár. Polybale er framleitt af Bpi.agri í Bretlandi sem er einn stærsti framleiðandi rúlluplasts í heiminum.

Kostir Polybale Pro

- Meira plast per kefli
- Engar frekari stillingar á tækjum
- Sannreynt af fagaðilum víða um Evrópu
- Umhverfisvænt (minni úrgangur)
- Sparar tíma og fjármagn

Ráðlagður fjöldi umferða: 6
Ráðlögð forstrekking: 70%

Polybale Pro er forstrekktt rúlluplast sem gerir það að verkum að hvert kefli nýtist á fleiri heyrúllur. Með því að forstrekkja plastið fæst 30% meira af plasti sem leiðir af sér lægri kostnað á hverja rúllu. Þó svo plastið sé þynnra en hefðbundið, heldur það góðum eiginleikum í einangrun, styrk og slitþoli.

Verð

Plast	Verð án vsk.
Polybale 750 – Hvítt	9.390 kr.
Polybale 750 – Grænt	9.490 kr.
Polybale 750 – Svart	9.190 kr.
Polybale 500 – Hvítt	8.390 kr.
Polybale Pro 750 – Hvítt	10.900 kr.
Net - Cordex Agri	
Rúllunet 3600m	23.800 kr.
Rúllunet 4200m	28.700 kr.
Aðrar vörur	
Bindigarn	3.500 kr.
Stórþaggagarn	7.490 kr.
Agribale plast fyrir net	23.000 kr.

Sölu menn

Norðausturland
Hallgrímur Halldórsson
Sími: 464 1067
gsm: 893 4094
hallgrimurh@simnet.is

Mýrar og Snæfellsnes
Sigurjón Helgason
Sími: 867 8108
melursf@gmail.com

V-Skaftafellssýsla
Einar Bárðarson
Sími: 844 5252
einar.vik@gmail.com

Sölustjóri
Lúðvík Bergmann
Sími: 444 3009
gsm: 840 3009
bergmann@skeljungur.is

Eyjafjörður
Þórarinn Ingi Pétursson
Sími: 899 3236
grytubakki@gmail.com

Borgarfjörður, Kjós og Hvalfjörður
Einar Guðmann Örnólfsson
Sími: 862 5075
einargudmann@vesturland.is

Árnessýsla
Bjarni Másson
Sími: 862 4917
801haholt@internet.is

Eyjafjörður
Karl Heiðar Friðriksson
Sími: 867 6417
brekka80@simnet.is

Búðardalur og Reykhólar
Könlur ehf.
Sími: 434 1343

Austurland
Steinn Björnsson
Sími: 896 0314
steinnb@visir.is

Norðvesturland
Eymundur Þórarinnsson
Sími: 892 8012
eymundur@saubae.is

Hornafjörður og Suðausturland
Eyjólfur Kristjánsson
Sími: 840 8871
harpae@simnet.is

Skeljungur

www.skeljungur.is/landbunadur

Vandaður fatnaður á frábæru verði!

Dömu sumarakki - 9.367 kr

Dömuvesti - 7.912 kr

Flíspeysa - 4.935 kr

Hágæða kjaranfóður og steinefnablöndur

Sláturfélag Suðurlands
Fosshálsi 1 • Reykjavík
Sími 575 6000
www.ss.is

Bændablaðið
Smáauglýsingar
56-30-300

Betri tré, betri skógar

Gera má ráð fyrir því að vöxtur aukist í skógum landsins á komandi árum, bæði vegna hlýnandi loftslags og betri efniviðar. Kynbætur eru stundaðar á öllum helstu trjátegundum sem notaðar eru í nytjaskógrækt á Íslandi.

Lerki sem kennt er við Rússland eða Síberíu hefur verið ræktað hérlandis í heila öld og vel það. Mikil reynsla hefur fengist af þeirri ræktun og í seinni tíð hefur einkum verið ræktað hér rússalerki úr finnskum frægörðum. Rússalerkið hefur reynst best inn til sveita á Norður- og Austurlandi. Tegundin er vön staðviðrasömu veðurfari. Í meginlandsloftslaginu í Rússlandi og Síberíu má treysta því nokkurn veginn að á sumrin sé sumarveður og á veturna vetrarveður. Lerkið hefur því vanið sig á að vakna þegar hlýnar í veðri á vorin fremur en að horfa eftir hækandi sól. Þetta gerir að verkum að rússalerki getur vaknað til lífsins í hlýindaköflum sem gjarnan gerir á Íslandi, til dæmis í mars eða apríl. Vorhret í kjölfar slíkra hlýinda getur valdið skemmdum á lerki sem byrjað er að laufgast.

Lerki þolir illa umhleyppinga

Lerkið þolir illa nálægðina við sjó og þá umhleyppinga sem eru algengari á Suður- og Vesturlandi en Norður- og Austurlandi.

Með kynbótastarfi Skógræktarinnar á lerki undanfarinn aldarfjórðung er nú orðin til ný gerð af lerki sem komið hefur í ljós að hentar til ræktunar í öllum landshlutum. Þetta er lerkiblendingurinn 'Hrymur' sem ræktaður er í frægarði undir glerþaki í stóru gróðurhúsi í Vaglaskógi.

Þar eru úrvalstré af rússalerki og evrópulerki víxlfrævuð og út kemur þessi blendingur sem reynist hafa blendingsþrótt sem kallaður er. Það þýðir að hann fær gott frá báðum foreldrunum, verður beinvaxinn, vex mikið og þolir allvel umhleyppinga og hafrænt loftslag.

Í Fræhúsinu á Vöglum er nú verið að auka framleiðsluna á Hrymsfræi til að auka framboðið svo að þessi góði blendingur geti orðið sem stærstur hluti þess lerkis sem ræktað er á. Áfram verður þó einnig ræktað kynbætt rússalerki úr finnskum frægörðum. Rússalerkið er mikilvæg frumherjategund sem þrífst í snauðum melum og blásnu landi og getur því breytt auðn í skóg á fáum árum.

Sitkagreni og alaskaösp

Sitkagreni er ásamt alaskaösp sú nytjaskógategund sem mest getur vaxið á Íslandi. Á góðum stöðum getur sitkagreni í fullum vexti hækkað um a.m.k. hálfan metra á ári að meðaltali.

Hæsta tré á Íslandi er sitkagreni sem gróðursett var 1949 á Kirkjubæjarklaustri. Það tré er enn í fullum vexti og hefur einmitt vaxið um hálfan metra á ári undanfarin sumur. Í haust sem leið mældist það 27,2 metra hátt og því er stutt í að Íslendingar eignist fyrsta 30 metra háa tréð.

Með kynbótastarfi og vali á úrvalstrjám í frægarð á Tumastöðum í Fljótshlíð leitast Skógræktin við að útvega enn betri efnivið af sitkagreni sem er mjög mikilvæg nytjaskógategund og gefur verðmætan, sterkan og eftirsóttan smíðavið. Nú þegar er farið að nota sitkagreniboli sem burðarviði í hús á Íslandi þótt í smáum stíl sé en mjór er mikils vísir.

Fjöldi kvæma og klóna af alaskaösp hefur verið reyndur á

Í Fræhúsinu á Vöglum í Fnjóskadal hefur nú verið fjölgað úrvalstrjám af rússalerki og evrópulerki til að auka framleiðslu á blendingnum 'Hrym' sem vex frábærlega og hentar í öllum landshlutum. Einnig er unnið þar að kynbótum á fjallapín og stafafuru. Á myndinni eru þau Brynjar Skúlason og Valgerður Jónsdóttir alsæl með það sem fyrir augu ber.

Mynd / Pétur Halldórsson.

Sitkagrenifrægarður Skógræktarinnar á Tumastöðum í Fljótshlíð gaf fyrstu fræin á liðnu hausti. Þetta verður dýrmæt uppspretta úrvalsefnis á komandi árum.

Mynd / Halldór Sverrisson.

Stafafura lifir í þúsundir ára

Stafafura er ein af þeim lífverum jarðar sem verða elstar. Fundist hafa hartnær fimm þúsund ára gamlar stafafurur í Norður-Ameríku. Líkt og rússalerkið er stafafuran harðdugleg tegund í rýru landi og því er hún mikilvæg nytjaskógategund á Íslandi. Báðar þessar tegundir njóta góðs af sambýli við sveppi sem færir þeim næringarefni, einkum nitur sem sárlega skortir í útjörð á Íslandi.

Góð reynsla er nú komin af ræktun stafafuru hérlandis og í gangi eru tilraunir með annars vegar valin kvæmi og hins vegar úrvalsyrki frá sænskum frægörðum. Þessar tilraunir hafa verið settar út í öllum landshlutum og verður spennandi að sjá niðurstöðurnar. Úrvalsefni af stafafuru gætu myndað frægarða hérlandis með tvenns konar markmiði, annars vegar að framleiða beinvaxna og fljótsprotna stafafuru til nytjaskógræktar og hins vegar þetta stafafuru með uppsveigðar greinar og fallett vaxtarlag til jólatrjáaframleiðslu.

Íslenska ilmbjörkin

Hér hefur ekki verið minnst á íslensku ilmbjörkina, jafnvel þótt það sé sú tegund sem mest er gróðursett af á Íslandi. Tegundin er mjög breytileg, allt frá því að vera jarðlægur runni upp í myndarleg tré sem náð geta 14-15 metra hæð svo sem í Vaglaskógi, á Hallormsstað, í Bæjarstaðaskógi og víðar.

Ýmis sjónarmið eru uppi um birkið. Mörgum þykir æskilegast að nota á hverjum stað það birki sem fæst í nágreinninu og það er að mörgu leyti heppilegt. Auðvelt er að safna fræi af því birki sem næst manni er og annað hvort sá því beint eða rækta upp plöntur til gróðursetningar.

Hægt að bæta birkið

Mikið hefur verið notað víða um land af birki sem ættað er úr Bæjarstaðaskógi enda þrífst það vel og gefur falleg tré. Víst er þó að með kynbótastarfi væri hægt að bæta íslenska birkið mjög mikið og þar með að auka möguleikana

á því að birkiskógar gætu gefið af sér tekjur. Erfitt er að nytja kræklótt tré, jafnvel til eldiviðar-eða kurlframleiðslu, og því væri gagn að beinvaxnara birki sem auk þess myndar betri og fallelgri skóg.

Kynbætur eru vissulega stundaðar á íslensku birki og gott dæmi um það er yrkið Embla sem fengið var með úrvali fallelgra trjáa í Reykjavík, aðallega af Bæjarstaðauppruna, sem Þorsteinn Tómasson hefur ágrætt og víxlað saman. Ekki hefur verið ákveðið hvernig haldið verður utan um fjölgun slíkra yrkja í framtíðinni eða áframhaldandi kynbætur á birki.

Fram undan eru spennandi tímar í trjákyndótum á Íslandi. Brynjar Skúlason, sem í lok síðasta mánaðar varði doktorsritgerð sína á þessu sviði, hefur yfirumsjón með trjákyndótastarfi Skógræktarinnar. Valgerður Jónsdóttir er verkefnisstjóri fjölgunarefnis og fer fyrir ræktunarstarfinu á Vöglum í Fnjóskadal og Tumastöðum í Fljótshlíð þar sem eru miðstöðvar Skógræktarinnar í þróun og framleiðslu efniviðar fyrir trjáplöntuframleiðslu. Skógræktin vill efla starfsemina á báðum þessum stöðum.

Á Vöglum verður áfram lögð aðaláhersla á framleiðslu á hrymsfræi en einnig eru þar í uppeldi frægarðaplöntur af kynbættum fjallapín til jólatrjáaframleiðslu og fleira. Á Tumastöðum verður á næstunni mikil áhersla lögð á framleiðslu ryðþolinnna klóna alaskaaspar svo auka megi framleiðslu þeirra í trjáplöntustöðvum.

Markmiðið með skógrækt á Íslandi er bæði að rækta meiri skóga og betri skóga. Kostnaðurinn við ræktun einnar trjáplöntu er jafnmikill hvort sem tegundin er smágerð, kræklótt og hægavaxta eða stórgerð, bein og hraðvaxta. Ábatinn af þeirri síðarnefndu er á hinn bóginn margfaldur.

Pétur Halldórsson

kynningarstjóri Skógræktarinnar

Brenderup

Gæðakerrur fyrir öll tækifæri - mikið úrval aukahluta

Garð- og tómstundakerrur

Kerrur með frábæra aksturseiginleika sem auðvelt er að geyma uppá enda. Góð burðargeta og frábært úrval aukahluta til að auka notkunarmöguleika kerrunnar.

Frá
139.000,-
m/vsk

Frá
389.000,-
m/vsk

Sterkar iðnaðarkerrur

Sérstaklega öflugar og endingargóðar kerrur. Fáanlegar úr stáli eða áli og með mismunandi pallastærðir.

Flestar gerðir eru með:

- Lokuð hólfi undir pallinum
- Verkfærakassa á dráttarbeislinu
- Rúma tvö samhliða Euro-bretti
- Hægt að nota sem flatvagn

Innbyggð geymsluhólf

Innfelldar krækjur

Tækjakerrur

- Sterkbyggðar kerrur með sturtueiginleika
 - Aðeins 12° halli þegar keyrt er uppá pallinn
 - Lágur þyngdarpunktur
- Burðargeta allt að 2.835 kg.

Fjöldi botnstífa

Aðeins 12° halli

Frá
1.279.000,-
m/vsk

Söluaðilar

Toyota Kaupúni
Kaupúni 6
Garðabæ
Sími: 570-5070

Toyota Akureyri
Baldursnesi 1
603 Akureyri
Sími 460-4300

Toyota Reykjanesbæ
Njarðarbraut 19
260 Reykjanesbær
Sími 420-6600

Toyota Selfossi
Fossnesi 14
800 Selfossi
Sími 480-8000

TOPPBÍLAR
Kletthálsi 2
110 Reykjavík
Sími 587-2000

KRAFTVÉLAR
Dalvegur 6-8
201 Kópavogur
Sími 535-3500

Magnús Óskar Guðnason stekkur á gamla Zetor upp úr drullugryfjunni í Hollandi.

Hollendingar óskuðu eftir að fá senda alvöru íslenska traktorstorfærukeppni:

Brjáluð hugmynd sem varð að framkvæma

Íslendingar kalla sannarlega ekki allt ömmu sína þegar kemur að dráttarvélum. Oft er heldur ekki verið að fara hefðbundnar leiðir þegar mönnum dettur eitthvað skemmtilegt í hug, eins og torfæruakstur á slíkum landbúnaðartækjum. Þá er líka ekkert verið að fara nákvæmlega eftir handbókum framleiðenda vélanna þegar „tjúna“ þarf græjurnar upp og ekki laust við að þetta veki stundum athygli út fyrir landsteinana.

Dæmi um slíka ævintýramennsku er að finna á Facebook-síðu sem nefnist „Dori Bjoss Photography“. Þar eru margar ferðamyndir og myndir af íslenskri náttúru. Þar er líka að finna myndasýrpu um athyglisverða keppnis- og sýningarferð tveggja Íslendinga til Hollands á sérútbúnum gömlum Zetor-dráttarvélum.

Bændablaðinu lék forvitni á að vita meira um þessa keppnisferð svo haft var samband við Halldór Björnsson, hirðljósmyndara traktorскеppendanna. Tíðindamaður blaðsins hitti í framhaldinu téðan Halldór sem er nýtekinn við af föður sínum sem „vert“ í ferðaþjónustunni á Rjúpnavöllum.

Fannst traktorstorfæra ekki spennandi óséð

Halldór var spurður út í upphafið og hugmyndina á þessari Hollandsferð og úr varð ágætis sögustund.

„Ég var að vinna með Magnúsi Óskari árið 2012 og þá byrjaði hann að smíða upp gamlan Zetor fyrir traktorstorfæruna á Flúðum, þetta gerði hann í samstarfi við vin sinn, Guðmund Hrein,“ sagði Halldór.

„Ég tók nú ekki vel í þessar hug-

Zetor-ökumennirnir Magnús Óskar Guðnason til vinstri og Guðmundur Hreinn Gíslason til hægri.

myndir hjá strákunum til að byrja með, fannst að þeir hefðu átt að velja sér eitthvert mótorsport sem meira vit væri í. Sem betur fer náði Magnús að draga mig á Flúðir 2012 til að mynda þá og ég hafði mjög gaman af.

Árið 2013 var ég aftur mættur á Flúðir til að mynda Magnús og eftir keppnina klippti ég Gopro myndband sem ég setti síðan á Youtube. Það fékk nú ekki mikið áhorf til að byrja með en eftir þó nokkuð marga mánuði fór eitthvað að gerast. Áhorfið jókst alltaf og þetta endaði á að vera langvinsælasta myndbandið

Í öllum torfærukeppnum er svona þraut vinsæl meðal áhorfenda.

Guðmundur í flugtaki á einum pallinum.

Frábært veður, takið eftir reykhringjunum sem koma upp úr pústinu.

mitt. Það er komið í 547.000 áhorf í dag.“

Ritstjóri stærsta traktorsblaðs Hollendinga hafði samband

„Síðan gerist það að ég er staddur á ferðalagi í Siem Reap í Kambódíu, í lok mars í fyrra, að ritstjóri eins stærsta traktorsblaðs Hollendinga (Trekker) hafði samband við mig. Hann hafði rekist á myndbandið og var alveg ólmur að fá okkur til að hjálpa sér að setja upp eitthvað svipað á Trekker Festival í Walibi Hollandi.

Í byrjun fannst mér frekar ótrúlegt að einhver vildi flytja út íslensku traktorstorfæruna, ég ætlaði varla að svara honum, mér fannst þetta svo fjarstæðukennt. Sem betur fer svaraði ég og lét hann líka fá netfangið hjá Magnúsi. Það varð lendingin að Hollendingarnir myndu flytja út 2 traktora til að hægt væri að halda smá „traktor crossing“ sýningu.

Magnús og Guðmundur keyptu þá einn traktor til viðbótar og þurftu að eyða miklum tíma í að koma honum í gang. Það gerir mótórum víst ekki gott að vera nokkur ár úti á túni fullur að vatni. Það fyndna var að þótt strákarnir færu á fullt í

undirbúning þá voru þeir samt alltaf efins að þetta væri að fara að gerast, okkur fannst þetta of ótrúlegt.“

Sótt á flugvöllinn af starfsmanni traktorsblaðsins

„Ég var að vinna í Noregi um sumarið og í byrjun september var sýningin og ég gat flogið beint þaðan til Hollands og hitti strákana og kærustu Magnúsar á flugvöllinum.

Við vorum sótt á völinn af einum starfsmanni frá blaðinu og keyrð á svæðið. Þegar við svo loksins sáum gömlu ryðguðu Zetorana þarna úti í Hollandi þá horfðum við öll á hvert annað og vorum sammála um að nú yrðum við að trúa því að þetta væri að gerast. Við vorum að flytja íslensku traktorstorfæruna til útlanda!

Í sambandi við hvort við förum aftur, þá hef ég ekki heyrt af því. En ég veit að þeir úti eru örugglega að plana það að halda keppni þarna með „lók“ liði og þá með svipaðar reglur og við förum eftir á Flúðum.

Það voru margir að horfa á þessa sýningu sem voru spenntir fyrir því að smíða svona „traktor cross“ græju,“ sagði Halldór Björnsson.

/HLJ

Viðtal að lokinni sýningu í hátalarakerfi hátíðarsvæðisins.

Varahlutir fyrir ámoksturstæki

Varahlutir í Trima og Alö Quicke ámoksturstæki. Einnig stjórnþakkar, suðufestingar ofl.

Austurvegur 69 - 800 Selfoss Lónsbakki - 601 Akureyri Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir Sími 480 0400 jotunn@jotunn.is www.jotunn.is

BÍLSKÚRA- OG IÐNAÐARHURÐIR

Smíðum sérlega vandaðar bílskúrs- og iðnaðarhurðir eftir málum

Þær eru léttar og auðveldar í notkun.

Einangrun er á öllum köntum. Fáanlegar í mörgum stærðum og gerðum, með eða án glugga. Einnig fáanlegar með mótordrifi

Vagnar & þjónusta ehf

Tunguháls 10, 110 Reykjavík
Sími: 567-3440, www.vagnar.is

JEPPA DEKK

fyrir íslenskar aðstæður

VÖNDUÐ OG HLJÓÐLÁT
DEKK UNDIR FLESTAR GERÐIR JEPPA OG JEPPLINGA.

DEKKJAFJÓNUSTA
TÍMABÓKANIR Í SÍMA 540 4900

Dick CEPEK
TIRES & WHEELS

ARCTIC TRUCKS ÍSLAND EHF.
KLETTHÁLSI 3
110 REYKJAVÍK

SÍMI: 540 4900
NETFANG: info@arctictrucks.is
www.arctictrucks.com

ARCTIC TRUCKS
EXPLORE WITHOUT LIMITS

SKÓGRÆKT & LANDGRÆÐSLA

Fyrsti starfsmannafundur Skógræktarinnar:

Fjöldi verkefna er í burðarliðnum

Nær allir starfsmenn Skógræktarinnar komu í síðustu viku saman á Hótel Kjalnalandi í Kjalnaskógi. Farið var yfir hvernig til hefði tekist með hina nýju stofnun og ymis mál reifuð.

Þetta er fyrsti starfsmannafundur Skógræktarinnar eftir að stofnunin tók formlega til starfa 1. júlí 2016. Í leiðinni litu starfsmenn á nokkra eyfirska skóga.

Flutt voru erindi um það sem efst er á baugi hjá Skógræktinni og fjallað um verkefni fram undan. Björn B. Jónsson greindi frá starfi sínu að markaðs- og afurðamálum og þriggja ára áætlun sem hann hefur lagt fram í þeim efnum. Verkefnið kallast Skógarfang. Ólafur Oddsson fræðslufulltrúi sagði m.a. frá undirbúningi diplómanáms í skógarleiðsögn sem hann vinnur nú að og Gunnlaugur Guðjónsson fjármálastjóri fór yfir fjárhaginn og ýmsar hagræðingarleiðir sem færar eru til að lækka kostnað í hinni sameinuðu stofnun, ekki síst í fjar-skipta- og tölvumálum. Greint er frá þessum fyrsta starfsmannafundi Skógræktarinnar á vef stofnunarinnar.

Búskaparskógrækt í Húnaþingi vestra lofar góðu

Sæmundur Þorvaldsson sagði frá framvindu búskaparskógræktarverkefna í Húnaþingi vestra sem lofa góðu. Fjögur verkefni eru í burðarliðnum og til

Pröstur Eysteinnsson skógræktarstjóri stendur við riflega aldargamla blæösp í Grundarreit í Eyjafirði og fræðir starfsfólkið um þennan sögulega reit.

Í Kristnesskógi var skoðaður nýr malbikuðar stígur sem Skógræktin hefur lagt þar í samstarfi við Sjálfsbjörg á Akureyri og svo var gengið um skógin undir leiðsögn Rúnars Ísleifssonar skógarvarðar.

tilraunaútgáfu handbókar sem skógræktarráðgjafar vinna nú eftir.

Aðalsteinn Sigurgeirsson fagmálastjóri fjallaði um frumvarp að nýjum skógræktarlögum sem nú biður umfjöllunar Alþingis, einnig um Parísarsamkomulagið og hvort það myndi leiða til skógræktar og sömuleiðis benti hann á hversu vel skógrækt fellur að sjálfbærnimarkmiðum Sameinuðu þjóðanna.

Pröstur Eysteinnsson skógræktarstjóri fór yfir stefnumálin sem Skógræktinni voru sett í aðdraganda þess að stofnanir voru sameinaðar og Skógræktin varð til. Mótun hinnar nýju stofnunar er enn í fullum gangi og með starfsmannafundinum gafst bæði tækifæri til að upplýsa starfsfólkið, heyrast álit þess og ræða málin, hvað áunnist hefði og hvað mætti bæta.

Eyfirskir skógar skoðaðir

Hallgrímur Indriðason fór fyrir göngu hópsins um elsta hluta Kjalnaskógar þar sem meðal annars var komið við í rauðgrenilundi frá 1947, elstu gróðursetningunni í skóginum. Einnig voru skoðaðar stríðsminjar, skotgrafir og loftvarnarbyssustæði sem er að finna í skóginum steinsnar frá Hótel Kjalnalandi. Um kvöldið var svo ársráðið starfsmanna með heimatilbúnum skemmtiatriðum og gamanmálum.

Síðari dag starfsmannafundarinnar var haldið í skoðunarferð um Eyjafjörð fram, gengið um Kristnesskóg þar sem nýlega var malbikaður 300 metra langur skógarstígur fyrir hreyfihamlaða og einnig um Grundarreit, einn elsta skógræktarreit landsins, þar sem sjá má riflega aldargamlar lindifurur, blæaspir og fleiri trjátegundir. Síðan var ekið inn fyrir Melgerðismela og til baka austan fjarðar. /MPB

viðbótar hyggjast nokkrir bændur gera hefðbunda skógræktarsamninga.

Arnór Snorrason talaði um árangursmat í skógrækt, aðferðirnar sem þróaðar hafa verið til að mæla vöxt og ástand skóganna og mikilvægi slíkra mælinga. Sigríður Júlía Brynleifsdóttir ræddi stuttlega um samræmt verklag á þjónustu við skógarbændur og

Vaxandi þörf er fyrir hentug tæki til skógarumhirðu og skógarþytja hérlandis. Í ungum skógum getur verið kostur að nota smærri vélar sem geta smeygt sér milli trjáanna án þess að höggva þurfi fyrir þær leið. Hér standa þeir skógarbændur í Fljótsdal glaðbeittir á svip við vélina nýju, þeir Þorsteinn Pétursson Lárus Heiðarsson og Sveinn Ingimarsson. Myndir í bór Þorfinnsson

Bændur í Fljótsdalshreppi fá nýja útkeyrsluvél: Hentar vel til vinnu í ungum skógum

Búnaðarfélag Fljótsdalshrepps hefur fest kaup á sérhæfðri vél frá Finnlandi til að aka timbri út úr skógum. Eftir því sem skógarnir vaxa upp eykst þörf fyrir bæði þekkingu og tæki til skógarumhirðu og skógarþytja. Smám saman er nú að bætast við þann búnað sem fyrir er í landinu.

Útkeyrsluvél sú er frá fyrirtækinu Usewood og er af gerðinni Log Master. Vélina er hugsuð til útkeyrslu á smærri efni og hentar mjög vel í skógum sem verið er að millibilsjafna og grisja í fyrsta sinn. Mikið er einmitt um skóga á því vaxtarstigi í Fljótsdal og ærið verk fram undan.

Vélin nýja er lipur og fyrirferðarlítill, 1,5 metrar á breidd en með krana sem nær 4,2 metra til að tina upp timbrið og stafla því á pallinn. Að auki er spil á krananum sem notast má til að spila að vélinni svo að kraninn nái til hans.

Parna er því komið mjög hentugt tæki fyrir skógarbændur í Fljótsdalshreppi sem án efa á eftir að koma að góðum notum.

Hugmyndin er að bændur leigi vélina af Búnaðarfélaginu og noti sjálfir við að aka timbri út úr skógum sínum. Frá þessu er sagt á vef Skógræktarfélagsins. /MPB

Áttu hugmynd þar sem mjólk kemur við sögu?

Hér er tækifæri til að fá stuðning.

Auðhumla og Matis ætla að vinna saman að því að styðja og styrkja frumkvöðla til að þróa og koma nýjum hugmyndum byggðum á mjólk á framfæri. Opið er fyrir allskonar hugmyndir og eina skilyrðið er að mjólkinn gegni lykilhlutverki. Kostur er ef hugmyndin stuðlar að jákvæðum umhverfisáhrifum og aukinni sjálfbærni.

Styrkir eru að hámarki 3 milljónir. Stuðningurinn felst í sérfræðiráðgjöf t.d. við að koma vöru á markað, aðstoð við uppsetningu vinnsluferla, vörubróun, umbúðahönnun, matvælaöryggi og mælingar (t.d. geymslupóls-, næringargildis-, efnamælingar- og/eða lífvirknimælingar).

Einnig kemur til greina að standa fyrir námskeiðum fyrir smáframleiðendur mjólkurafurða eða afla nýrrar þekkingar á annan hátt.

Það verður ekki greitt fyrir eigin vinnu umsækjanda, hráefni eða tækjakaup. Gert er ráð fyrir að verkefnin hefjist í júlí 2017 og séu til eins árs.

Umsóknafrestur er til 26. maí 2017

Frekari upplýsingar á www.mimm.is og www.facebook.com/mjolk.i.morgum.myndum

Kverneland
-því hvert korn telur

Ryðfrír dreifibúnaður

Kverneland Exacta áburðardreifarar
Tveggja skífu. 700 – 1400 lítra
Sjálfstæð vökvaopnun á hvorri skífu
Vökvastýrður jaðardreifibúnaður
Íslenskar leiðbeiningar

VÉLFANG

Auðstilltur og nákvæmur

Gylfaflöt 32 • 112 Reykjavík • Sími 580 8200 • www.velfang.is • velfang@velfang.is

Stórlækkað verð á rúlluplasti

Verð frá 8.790.- (75 cm)

Pantið tímanlega

og fáid plastið sent heim í heilum brettum

Greiðslukjör allt til 10. október.
FAST VERÐ EKKI HÁÐ GENGI Á EVRU Í HAUST.

Búvís 10 ÁRA
2006-2016
Akureyri • Sími 465 1332
www.buvvis.is

mast Matvælastofnun

Sérfræðingur í búnaðarmálum

Matvælastofnun leitar að dugmiklum og metnaðarfullum einstaklingi í starf sérfræðings á Búnaðarstofu Matvælastofnunar með starfsstöð í Reykjavík. Um 100% starf er að ræða.

Helstu verkefni og ábyrgð

- Stjórnsýsluverkefni sem snúa að framkvæmd á búvörulögum, búnaðarlögum og lögum um búfjárhald
- Skráning, mat og afgreiðsla á umsóknum um stuðningsgreiðslur í landbúnaði þar sem notast er við rafræna stjórnsýslu
- Samskipti og upplýsingagjöf

Hæfnikröfur

- Háskólamenntun sem nýtist í starfi
- Áhugi og haldgóð þekking á landbúnaði kostur
- Menntun, þekking og starfsreynsla í opinberri stjórnsýslu æskileg
- Gott vald á íslensku, talaðri og ritaðri
- Skipulagshæfileikar, drifkraftur og geta til að starfa sjálfstætt sem og í teymi
- Samstarfshæfni og lipurð í samskiptum
- Góð þjónustulund og lausnamiðuð vinnubrögð
- Góð almenn tölvukunnátta

Frekari upplýsingar um starfið

Nánari upplýsingar um starfið veitir Jón Baldur Lorange, framkvæmdastjóri Búnaðarstofu Matvælastofnunar (jon.lorange@mast.is) í síma 530 4800. **Umsóknarfrestur er til og með 29. maí 2017.** Umsókn skal fylgja starfsferilsskrá, kynningarbréf og prófskírteini. Umsókn sendist í tölvupósti á netfangið starf@mast.is og skal skrá „Búnaðarmál“ í efnislínu. Öllum umsóknum verður svarað þegar ráðning liggur fyrir. Umsóknin gildir í 6 mánuði eftir að umsóknarfrestur rennur út nema umsækjandi ákveði annað. Launakjör eru samkvæmt gildandi kjarasamningi fjármálaráðherra og viðkomandi stéttarfélags.

www.mast.is

Bændablaðið
Smáauglýsingar 56-30-300

DANUBE *Getum við orðið að liði?*

Við erum með allar lausnir fyrir þvottahús, Hótel, Gistiheimili og Sjúkrastofnanir.

Þurrkarar **Þvottavélar**

Strauvélar

Hótellín, þvottagrindur, taupokar ofl.

icefakta ehf.

Kirkjustétt 2-6, 113 Reykjavík
Símar: 567 4577 / 892 8925
icefakta@icefakta.is / www.icefakta.is

Husqvarna – Steinsagir, kjarnaborvélar, gólf- og vegsagir

HUSQVARNA FS 400 LV
Sögunardýpt 16,5 sm

HUSQVARNA K 760
Sögunardýpt 12,5 sm

HUSQVARNA K 3600 MK II
Sögunardýpt 27 sm

HUSQVARNA K 2500
Sögunardýpt 14,5 sm

HUSQVARNA DM 230

HUSQVARNA
Steinsagarblöð og kjarnaborar

MHG VERSLUN

ALLT FYRIR ATVINNUMANNINN

MHG Verslun ehf | Akralind 4 | 201 Kópavogi | Sími 544-4656 | www.mhg.is

Hópurinn samankominn á Stegastein-útsýnispallinum í Aurland þar sem glæsilegt útsýni er yfir Aurlandsfjörðinn. Útsýnispallurinn er 13 metra hár í 640 metra hæð yfir sjávarmáli og er hluti af þjóðlegu ferðamannavegunum sem Vegagerðin í Noregi stendur fyrir.

Myndir / ehg

Beint frá býli og Opinn landbúnaður í fræðsluferð til Noregs með Hey Iceland:

Landbúnaður er uppspretta endalausra sagna

Í lok apríl stóðu Hey Iceland í samvinnu við Beint frá býli og Opnum landbúnaði fyrir fræðsluferð til Noregs þar sem meðal annars félagar í Hanensamtökunum voru sóttir heim. Samtökin eru vegvisir fyrir norskar byggðaperlur, hvort sem það snýr að mat og drykk eða gistingu þar sem bændur eru í flestóllum tilfellum í fararbroddi.

Dagskrá ferðarinnar var fjölbreytt þar sem níu staðir voru heimsóttir sem eru aðilar í Hanensamtökunum, allt bændur sem eru að fást við mismunandi framleiðslu og rekstur. Einnig voru nokkrar náttúruperlur skoðaðar og norskar menningarminjar.

Fyrsti viðkomustaðurinn í ferðinni var á Thorbjørnrud-hótelinu í Jevnaker en eigandi þess, Olav Lie-Nilsen, keypti hótelið fyrir fimm árum þar sem hann býður gestum eingöngu upp á svæðisbundin matvæli. Gömlu sundlauginni á hotelinu var breytt í ostagerðarvinnslu og eru nú framleidd yfir 20 tonn af osti þar árlega. Hann notar alla framleiðslu af sveitabæ sínum á hotelinu.

Olav ólst upp í sveit og hefur alltaf verið upptekinn af ferðaþjónustubransanum, mat og matarmenningu og því segir hann sjálfur að hann sé í draumastöðu með því að skapa upplifanir og minningar fyrir gesti sína á hotelinu. Olav vill geta aukið meðvitund um svæðisbundin matvæli, lifandi menningu og dýravelferð og þess vegna hefur hann valið að hafa alla virðisbætur á hotelinu hjá sér, það er, hann framleiðir eins mikið af matnum sjálfur sem notaður er á hotelinu. Þegar hann kvaddi hópinn minnti hann á að landbúnaður sé uppspretta endalausra sagna og var það gott veganesti inn í frekari heimsóknir ferðarinnar.

Villt dýr og menningarverðmæti

Því næst var haldið í náttúrugarðinn Langedrag sem er friðlýst svæði í um þúsund metra hæð yfir hafi milli Hallingdal og Numedal.

Stofnendur svæðisins, Eva og Edvin K. Thorson, byrjuðu á verkefninu árið 1978 en draumur þeirra var að gera sveitabæ þar sem gestir gætu fengið einstaka upplifun og nálægð við dýr og náttúruna. Hér er hugmyndafræðin um að náttúran sé okkar besti leiðbeinandi við lýði.

Í Langedrag eru um 350 dýr og 25 mismunandi dýrategundir. Hér er ostagerð og geitamjólkurframleiðsla ásamt skólabúðum fyrir nemendur. Á þessu friðlýsta svæði er hægt að

Fyrsti viðkomustaðurinn í ferðinni var Thorbjørnrud-hótelinu í Jevnaker þar sem hlaðborðið svignaði undan svæðisbundnum kræsingum.

Ester Guðjónsdóttir og Jóhann Brynjólfur Kormáksen frá Sólheimum í Hrunamannahreppi, Berglind Hilmarsdóttir frá Núpí undir Eyjafjöllum og Pia Rita Simone Schmauder frá Kolholtshelli í Flóahreppi gæddu sér á dýrindis veitingum á Thorbjørnrud-hótelinu.

Tuva Thorson á og rekur Langedrag náttúrugarðinn ásamt manni sínum en saman hafa þau byggt hann upp í rúm 30 ár en foreldrar Tuvu, Eva og Edvin K. Thorson, voru stofnendur garðsins.

Hér má sjá inn í ostagerðina á Thorbjørnrud-hótelinu en þar eru framleiddir svissneskir gæðaoastar, Hadelands-cheddar og tvær tegundir af blámygluosti sem fæst nú í mörgum sælkeraverslunum í Noregi.

Á Langedrag er sú hugmyndafræði við lýði að náttúran sé okkar besti leiðbeinandi en hér má sjá úlfahjörð í náttúrugarðinum.

Það var einstakt að upplifa þá nánd og traust sem Tuva hafði við dýrin í náttúrugarðinum en hér má sjá hana með kattardýri af gaupaætt sem er eini kattarstofninn sem lifir villtur á Norðurlöndunum.

Geir Løne tók á móti hópnum í Smalahovetunet þar sem sviðir eru 70 þúsund kindahausar á ári hverju. Hér sýnir hann hópnum gamla steinhelluskurðarvél þar sem hann sker til og snyrtir þakskífu.

Jóhanna Sjöfn Guðmundsdóttir frá Grímsstöðum 2 í Reykholti smakkar á heimabrugguðum mjöð í Smalahovetunet.

komast í návígi við villt dýr eins og úlfa, gaupa, fjallaref, villisvín, elgi, moskúsa og hreindýr. Það var magnað að sjá og upplifa með eigin augum hversu mikla nánd Tuva hefur náð við villtu dýrin eins og gaupa og úlfa.

Hópurinn fékk einnig leiðsögn um Borgund stafkirkju sem er í Lærdal í Sognfylki. Kirkjan er byggð í kringum 1180, er vel varðveitt og er talin ein af þeim merkilegustu af þeim stafkirkjum sem eftir eru í landinu því stór hluti hennar er upprunalegur.

Flestar stafkirkjur í Noregi byggðar á árunum 1130–1350 þegar svartí dauði kom í veg fyrir meiri byggingarframkvæmdir. Um þúsund slíkar voru byggðar í Noregi en í dag eru einungis 28 sem hafa varðveist. Einnig var komið við hjá útsýnispallinum Stegastein í Aurland sem er 3,3 metra breidd og 31 metra löng göngubrú sem gefur einstakt útsýni yfir Aurlandsfjörðinn. Útsýnispallurinn er 13 metra hár í 640 metra hæð yfir sjávarmáli og er hluti af þjóðlegu ferðamannavegunum sem Vegagerðin í Noregi stendur fyrir.

Lítill og heimilisleg sveitahótel

Næsti viðkomustaður var til 29/2 Aurland sem er sveitabær sem býður upp á gistingu og veitingar ásamt því að þjónusta veiðimenn. Þar tók Snædís Bjarnadóttir landslagsarkitekt á móti hópnum með svæðisbundnum epladýs, geitapylsu og geitaosti með flatbrauði. Eigendur staðarins, Tone Rønning Vike og Björn Vike, voru vant við látin og því hljóp Snædís í skarðið til að upplýsa íslenska hópinn um staðinn.

Tone og Björn eru með 9 herbergi, hún er blaðamaður og hann

byggingameistari með sérmenntun í að gera upp gömul tréhús. Þau sögðu skilið við bæjarlífið í Bergen árið 2012 og fluttu út á land sem þau sjá ekki eftir.

Um kvöldið var veitinga- og gististaðurinn Store Ringheim í Voss sóttur heim þar sem eigandi staðarins, Svein Ringheim tók á móti hópnum. Hér rekur fjölskyldan niu herbergja sveitahótel ásamt veitingastað og sveitakrá þar sem sagan svífur í loftinu og var mjög heimilislegur bragur á staðnum.

Sviðahausar, eplavín og verðlaunasalerni

Rétt við Voss komst hópurninn í Evanger Landhandleri, litla sveitaverslun og kaffihús þar sem svæðisbundin matvæli eru í hávegum höfð.

Þar á eftir var Smalahovetunet við Voss sótt heim en þetta er eini staðurinn í Noregi sem framleiðir svið. Þau framleiða þó fleira en svið, eins og til dæmis hið ekta norska pinnekjött sem er jólamatur hjá allflestum. Pinnekjött eru söltuð og þurrkuð rif af sauðfé, Norðmennirnir setja mjóar birkispýtur í kross á djúpum potti og kjótið ofan á og sjóða í 2–3 tíma svo það losni af beininu.

Hér fékk hópurninn að smakka á norski betasúpu sem svipar til íslenskrar kjötsúpu nema í hana er sett reykt kjöt og korv-pylsur. Eftir málsverðinn fékk hópurninn kynningu á staðnum og þeir sem vildu gátu sviðið kindahausa við opnum eldi en einnig fékk hann að sjá þegar hausarnir voru sviðnir í vél í verksmiðjunni.

Eftir sviðaheimsóknina í Smalahovetunet hélt hópurninn til Ulvik í Harðangursfirði þar sem Nils Lekve á sveitabænum Lekve var sóttur heim. Hann er einn þriggja aðila í ávaxta- og síderferðahringnum í Ulvik. Þetta eru einu aðilarnir í Noregi sem bjóða upp á slíka þjónustu, það er

Berglind Hilmarsdóttir hjá Opnum landbúnaði fékk að spreyta sig á að sviða haus við opinn eld og fékk góða aðstoð af Brynjólfi Þór Jóhannssyni við verkið.

Sviðahausavélin í Smalahovetunet var sérsmiðuð fyrir framleiðsluna og fengu þau lista- og uppfinningamann af svæðinu til að aðstoða sig við smiðina. Hún tekur 15 hausea í einu og er sjö og hálfu mínútu að sviða hvern haus.

Úrval af eplasafa, sider og eplavínunum eykst ár frá ári hjá Nils Lekve á Lekve-bóndabænum í Ulvik í Harðangursfirði en það er ein af ástríðum hans við framleiðsluna að þróa nýjar vörur.

Bönes-hjónin hjá Bönes-gárðsmat tóku vel á móti íslenska hópnum þar sem þau steiktu heimagerðar pylsur og kjötklatta úr framleiðslunni á stórrí pönnu og framreiddu með salati og svæðisbundnum eplasafa.

en pressar í kringum 300 tonn árlega í eplasafa og -vín.

Á föstudagskvöldinu komu formaður og framkvæmdastjóri Hanen-samtakanna, Bernt Bucher Johannessen og Jan Tjosås, til fundar við hópinn á hóteli í Bergen og kynntu starfsemi sinna samtaka sem hefur um 500 meðlimi og fer stækkandi. Sigurlaug Gissurardóttir á Brunnhóli við Höfn og formaður Félags ferðaþjónustubænda afhenti þeim félögum gjafir og kynningarefni frá Íslandi.

Síðasta stoppið þennan daginn var hjá Skjervsfossen sem er mögnuð náttúruperla. Þetta er í raun tveir fossar sem renna mjög þétt eftir hver öðrum í 150 metra falli. Hér er búið að gera mjög fina aðstöðu fyrir fólk að skoða og ganga upp með fossinum sem var opnuð í fyrra og kostaði rúmar 200 milljónir íslenskra króna. Almenningsalernin við fossinn eru einnig markverð og þess virði að sjá en arkitektafyrirtækið Fortun AS hafa unnið til alþjóðlegra verðlauna fyrir útfærsluna.

Á leið hópsins frá Voss til Bergen, undir lok ferðarinnar, var komið við á síðustu tveimur Hanen-stöðunum sem voru báðir nálægt Bergen. Annars vegar var það Lysefjorden Mikrobryggeri sem er lítið brugghús sem markaðssetur svæðisbundinn handverksbjór. Hér notast eigendurnir við hefðbundnar uppskriftir en gefa þeim persónulegan blæ með því að blanda hefðum og því sem nýjast er í bjórfræðunum saman. Þau keppast við að nota svæðisbundin og handtínd hráefni í bjórgerðina. Hafa þau unnið til nokkurra verðlauna, meðal annars fyrir besta bjórinn í Noregi árið 2015.

Hins vegar var síðasta heimsóknin til Bönes gárðsmat sem hefur verið starfrækt síðan 1975. Þetta er fjölskyldurekið fyrirtæki sem sérhæfir sig í framleiðslu á hágæða kjötvörum og má finna vörur þeirra í flestum stórum matvöruverslunum á vesturlandi Noregs en þau bjóða upp á 35 vörutegundir. Þau hafa unnið til margra verðlauna fyrir vörur sínar en markmið þeirra er að bjóða upp á meiri bragðupplifun með hreinna kjöti. Hér var afar vel tekið á móti hópnum þar sem Bönes-hjónin reiddu fram pylsur og kjötklatta úr eigin framleiðslu með salati og svæðisbundnum epladýs.

Um kvöldið komu formaður og framkvæmdastjóri Hanen-samtakanna, Bernt Bucher Johannessen og Jan Tjosås, til fundar við hópinn á hóteli í Bergen og kynntu starfsemi sinna samtaka sem hefur um 500 meðlimi og fer stækkandi.

Langflestir meðlimir Hanen eru bændur í ferðaþjónustu, veitingarekstri eða sem selja vörur sínar beint frá býli. Samtökin aðstoða þó einnig við að upplýsa um ýmiss konar afþreyingu í öllum landshlutum. /ehg

FRELSI

... TIL AÐ BLÓMSTRA

HÁSKÓLI LÍFS & LANDS

BÚVÍSINDI

Landbúnaðarframleiðsla og ræktun lands eru veigamiklir þættir í námi í búvísindum. Námið veitir undirbúning fyrir margvísleg störf tengd landbúnaði og er góð undirstaða fyrir framhaldsnám og vísindastörf á sviði landbúnaðarfræða.

Þriggja ára nám til BS-gráðu

BÚFRÆÐI

Búfræðinám er tveggja ára sérhæft starfsmenntanám þar sem helsta markmiðið er að auka þekkingu og færni til að takast á við búrekstur og alhliða landbúnaðarstörf. Námið er að stærstum hluta kennt á Hvanneyri að undanskilinni 12 vikna námsdvöl á einu af tæplega 80 kennslubúum sem LBHÍ er með samstarfssamning við.

Tveggja ára starfsmenntanám

FJARNÁM

Landbúnaðarháskólinn býður upp á vandaðar fjarnámslausnir í flestum námsgreinum háskóladeilda skólans. Þetta veitir nemendum mikið frelsi til að stunda námið óháð staðsetningu. Allir fyrirlestrar í staðnámi eru teknir upp og fjarnámsnemar vinna öll sömu verkefni og staðarnemar. Skyldumæting er í verklegum vikum en að öðru leyti er engin mætingarskylda í fjarnámi.

UMSÓKNAR-FRESTUR

5.

JÚNÍ

Ríðið til fjalla með Mýrdalsjökul í bakgrunni.

Mynd / HKr.

Hrossarækt – Kynbótastarfið 2017

Þorvaldur Kristjánsson
ábyrgðarmaður í
hrossarækt
thk@rml.is

Kynbótasýningar hefjast á Íslandi í Hafnarfirði 22. maí en boðið verður upp á 14 sýningar í ár víðs vegar um landið fyrir utan Fjórðungsmót Vesturlands sem haldið verður að þessu sinni í Borgarnesi.

Heimsmeistaramót íslenska hestsins verður haldið í Hollandi dagana 7.–13. ágúst. Stefnt er að því að 6 kynbótahross fari fyrir hönd Íslands á mótið eins og verið hefur, í flokka stóðhesta og hryssna; fimm, sex og sjö vetra og eldri. Val kynbótahrossa á HM verður að ligga fyrir 1. júlí í ár og verður því valið úr kynbótahrossum sem sýnd verða á sýningum á undan þeirri dagsetningu.

Sýningaráætlun ársins og allar reglur um kynbótasýningar má finna á vef Ráðgjafarmiðstöðvar landbúnaðarins, www.rml.is, undir Búfjárrækt/hrossarækt. Hérna er ætlunin að fara yfir nýjungar í regluverkinu og fleiri atriði en

Fjöldi kynbótarhrossa á FM 2017

	4 vetra	5 vetra	6 vetra	7 v. og eldri	Samtals
Stóðhestar	8	8	8	6	30
Hryssur	8	14	10	6	38

sýningaráætlun ársins er sem hér segir:

- 22.05–26.05 Hafnarfjörður
- 29.05–02.06 Melgerðismelar
- 01.06–02.06 Fljótsdalshérað
- 29.05–02.06 Selfoss
- 06.06–09.06 Víðidalur í Reykjavík
- 06.06–16.06 Gaddstaðaflatir
- 06.06–09.06 Borgarnes
- 12.06–16.06 Sprettur í Kópavogi
- 12.06–16.06 Hólar í Hjaltadal
- 28.06–02.07 Fjórðungsmót Vesturlands
- 24.07–28.07 Miðsummarssýning Hólar í Hjaltadal
- 24.07–28.07 Miðsummarssýning Gaddstaðafötum

- 21.08–25.08 Síðsummarssýning Selfossi
- 21.08–25.08 Síðsummarssýning Borgarfjörður
- 21.08–25.08 Síðsummarssýning Dalvík

Fjórðungsmót á Vesturlandi

Fjórðungsmót verður haldið á Vesturlandi í ár, nánar tiltekið í Borgarnesi, dagana 28. júní – 2. júlí.

Hross sem eru í eigu aðila á Vesturlandi, Vestfjörðum, Húnavatnssýslum eða Skagafirði eiga þátttökurétt á mótinu og er miðað við að lágmarki 25% eignarhlut.

Það er því mikilvægt að eigendur kynbótahrossa fari yfir upplýsingar um heimilisfang sitt í heimaréttinni í WorldFeng en það er hægt að lagfæra

þær upplýsingar í flípanum Um mig í heimaréttinni ef þær eru ekki réttar.

Ákveðinn fjöldi efstu hrossa í hverjum flokki eiga þátttökurétt á mótinu og er því ekki um einkunna-lágmark að ræða (sjá fjölda í töflu hér að ofan). Miðað er við að 68 kynbótahross verði á mótinu.

Til að auðvelda bestu klárhrossum með tölti að komast inn á mótið verður 10 stigum bætt við aðaleinkunn klárhrossa í sætisröðun hrossa inn á mótið. Þetta er sama leið og var farin fyrir síðasta landsmót hvað klárhrossin varðar.

Þegar kynbótasýningarnar byrja í vor verður birtur stöðulisti í WorldFeng sem sýnir hvaða hross eru inni á mótinu hverju sinni. Ef fleiri en eitt hross eru jöfn í síðasta sæti inn á mótið þá er þeim öllum heimil þátttaka á mótinu. Eins verða eigendur hrossa sem vinna sér þátttökurétt á mótinu en ætla sér ekki að mæta með þau af einhverjum ástæðum bednir um að láta vita fyrir ákveðna dagsetningu, þannig að hægt sé að bjóða hrossum sem eru neðar á listanum þátttöku á mótinu.

Nýjar vinnureglur við kynbótadóma

Tvær nýjar vinnureglur við kynbótadóma taka gildi í vor. Fyrri vinnureglan á við dóma á vilja og geðslagi. Það hefur verið í gildi vinnuregla sem segir að fari hrossið ítrekað lengra en afmörkun brautar segir til um geti það haft áhrif á dóma á vilja og geðslagi. Þetta hefur ekki þótt nægilega skýr regla og ekki nógu vel til þess fallin að dómnefndir meðhöndli á samræmdan hátt þegar hrossi er ríðið ítrekað lengra en afmörkun brautar segir til um (það er út fyrir 250 metrana sem afmarkar brautina).

Ástæðan fyrir þessari reglu er sú að gera dómnefndum betur kleift að sjá þegar hrossið er hægt niður í enda brautar og snúið við en

það er mikilvægt við mat á þjálni. Ef hrossinu er ríðið lengra en afmörkun brautarinnar sjá dómarmar ekki niðurhægingar og viðsnúninga nægilega vel og að sjálfsögðu merki um óþjálni sé ekki hægt að hægja hrossið niður og snúa við innan brautar. Því hefur verið ákveðið að taka í gildi skýrari reglu um þetta atriði til að bæta mat á vilja og geðslagi. Reglan er sem hér segir:

Til að bæta mat á samstarfsvilja og þjálni skal, fyrir hærri einkunnir fyrir vilja og geðslag, horft til þess að hrossið sé hægt niður á fet í viðsnúningum á brautarendum. Ef ekki er hægt að hægja hrossið niður og snúa við innan afmörkunar brautarinnar, þá er 8.0 hámarks einkunn fyrir vilja og geðslag. Þó má gera undantekningu þegar um sýningu á mjög greiðu stökki og skeiði er að ræða svo fremi að niðurhægingin sé mjúk og átakalaus. Hverfi hross úr sjónsviði dómara eða sýnir mikla óþjálni er 7.0 hámarks einkunn fyrir vilja og geðslag. Til að hljóta hækkun fyrir vilja og geðslag á yfirlitssýningu þarf að sýna greinilega fram á að hægt sé að hægja hrossið mjúkt og átakalaust niður innan afmörkunar brautarinnar.

Það er merki um þjálan og mikinn vilja ef hægt er að hægja niður á fet á flestum gangtegundum í enda brautar og spinna hrossið upp til afkasta endurtekið í plús og mínus átt hestsins. Það skal því horft til þess ef hinar hærri einkunnir eru gefnar.

Hámarks einkunn er sett sem 8.00 sé hrossinu ríðið út fyrir afmörkun brautar en það er gert vegna þess að þá sér dómnefndin viðsnúninga í brautarendum ekki nægilega vel og takmarkar matið á þjálni hestsins.

Undantekningu má gera á þessari reglu ef hrossinu er ríðið til mikilla afkasta á skeiði og stökki. Það er gert til að bjóða afrekshrossum, ungum sem eldri, möguleika á hestvænum niðurhægingum. En það er að því gefnu að hraðinn sé afar mikill og niðurhægingin eigi sér að mestu stað innan brautar.

Hvað varðar mat á skeiði var

DEKKJASALA
AKUREYRAR

Úrval hjólbarða á betra verði

Fólksbíla-, traktora-, vinnuvéla-, vagna-, jeppa-, og vörubíladekk í úrvali.

Vinnu- og dráttarvéladekk

Double Star Jeppadekk
35x12,5x15

20%

afsláttur af öllum dekkjum

Double Star vörubíladekk

MOTUL
Smurþjónusta

Ármann sími 896 8462 og Tryggvi 896 4124

Hjólbarðapjónusta - Smurþjónusta - Þrif á bílum - vönduð handverkfæri og fl. (Jason ehf.) Njarðarnesi 1 sími 460 4350

Gjaldskrá fyrir kynbótasýningar

	Fullnaðardómur	Sköpulags-/reiðdómur
Án vsk.	18.629 kr.	14.194 kr.
Sýningargjöld m/vsk.	23.100 kr.	17.600 kr.
WorldFengs gjald	1400 kr.	1400 kr.
Alls:	24.500 kr.	19.000 kr.

ákveðið að bæta við nýrri vinnureglu en hún er þessi:

Þegar einkunnir 8.5 eða hærri eru gefnar fyrir skeið skal hestinum greinilega riðið á stökki í aðdraganda skeiðsins og hann tekinn niður á skeið af stökki. Einnig skal horft til þess að hesturinn sé í jafnvægi í niðurhægingu.

Þessi regla er sett til þess að bæta mat á takti og líkamsbeitingu hestsins á skeiði. Tölt og skeið eru líkar gangtegundir að svo mörgu leyti og því er til bóta við mat á skeiði að sjá að hægt sé að losa um hestinn á stökki áður en hann er tekinn niður á skeið. Það skilur á milli hesta sem eru snjallvakrir og eiga auðvelt með líkamsbeitingu (snið) sem skilar svifi og þeirra hrossa sem þarf að stífa af og renna inn í skeið af tölti til að sækja svif í gangtegundina. Einnig er þetta íslensk reiðhefð og krafa sem gerð er til hrossa í keppni til hærri einkunna; hvort sem það er í fimmgangi, gæðingakeppni eða gæðingaskeiði. Hugmyndin með því að fara fram á að hesturinn sé í jafnvægi í niðurhægingu er ekki sú að fara fram á útfærslu á skeiðsprettum líkt og í gæðingaskeiði, heldur að sjá að

hesturinn sé í andlegu og líkamlegu jafnvægi á skeiðinu og hvellstytti sig ekki í enda spretts.

Hljóðnemar við brautir

Til að bæta mat á gangtegundum verða settir upp hljóðnemar við brautirnar á öllum sýningarsvæðum í ár. Þetta er gert til þess að dómarmar heyri vel takt hestsins í öllum tilfellum og mun einnig bæta samræmi á milli sýningarstaða en sums staðar eru aðstæður þannig að dómarmar sjá og heyra vel en sums staðar heyra þeir ekki neitt inni í dómsskúrum. Þetta var prófað á tveimur sýningum í fyrra þannig að nokkur reynsla er komin á útfærslur og verður spennandi að prófa þessa nýjung áfram.

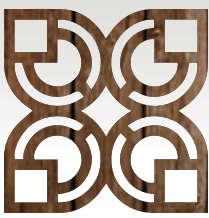
Ný gjaldskrá fyrir kynbótasýningar

Fyrir sýningarárið 2017 reyndist nauðsynlegt að hækka sýningargjöldin en með staðfestingu frá 18. apríl síðastliðin hefur atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið samþykkt nýja gjaldskrá (sjá að ofan) fyrir sýningargjöld á kynbótahrossum.

24. maí

GRAND HÓTEL REYKJAVÍK

Skráning er hafin á audlindatorg.is/radstefna

aðgangur ókeypis

- HÁDEGISMATUR Í BODI -

Innblástur og vörukynningar frá nýsköpunaraðilum á sviði sjávarútvegs, landbúnaðar, sláturiðnaðar og matvælaframleiðslu!

Úrgangur í dag auðlind á morgun

Ráðstefna um nýsköpun og lífrænar aukaafurðir

Dagskrá er frá kl. 9:00 – 14:00

Sjá dagskrá nánar á: www.audlindatorg.is/radstefna

- Björt Ólafsdóttir, ráðherra
- Sigríður Þormóðsdóttir, Innovation Norway
- Róbert Guðfinnsson, athafnamaður
- Dr. Daði Már Kristófersson, Háskóli Íslands
- Guðrún Lind Rúnarsdóttir, Matvælastofnun
- Búi Bjarnar Aðalsteinsson
- Gylfi Ólafsson, Víur
- Hildur Harðardóttir, Umhverfisstofnun
- ReSource International
- Ágúst Torfi Hauksson, Norðlenska
- Magnús Jóhannsson, Landgræðsla ríkisins
- Ragnheiður Þórarinsdóttir, Samrækt
- Listaháskóli Íslands
- Fundarstjóri: Sveinn Margeirsson, Matis

Bílar á lager og á leiðinni

Nánari upplýsingar ib.is

2017 F-350 Platinum Ultimate
6,7L Diesel, 440 Hö, 925 ft of torque. Með sóllúgu, power running boards, hita og kæling í sæti, fjarstart, heithúðaðan pall og margt fleira. Ath. aukabúnaður á mynd: 35" breyting.

Verð með vsk. 10.390.000
Verð án vsk. 8.379.000

2017 GMC Denali
Nýr litur: Mineral metallic. Með sóllúgu, heithúðaðan pall, hita í stýri og fl. Nýja 6,6L Duramax Diesel vélin 445 hö. Einnig til hvítur, svartur og Dark Slate.

Verð með vsk. 10.465.00
Verð án vsk. 8.440.000

2017 Ram Limited 3500
6,7L Cummins, með loftpúðafjöðrun, Aisin sjálfskipting, upphitanleg og loftkæld sæti, hiti í stýri, sóllúgu, heithúðaðan pall, Ram-box og fl. Einnig til silfur og blár.

Verð með vsk. 10.490.000
Verð án vsk. 8.459.000

2017 Chevrolet Silverado High Country
Nýja 6.6L Duramax Diesel vélin, 445 HÖ, vel útbúinn bíll t.d. upphitað stýri, BOSE hátalarakerfi, upphituð og loftkæld sæti og heithúðaður pallur. Einnig til hvítur.

Verð með vsk. 9.790.000
Verð án vsk. 7.895.000

Sími 4 80 80 80

Ábyrgð og þjónusta fylgir öllum nýjum bílum frá IB

IB ehf | Fossnes A | 800 Selfoss | **ib.is**

Glúmur frá Dallandi

Stóðhesturinn **Glúmur** verður í *Dal hestamiðstöð* til 20. júní! Fyrri og seinna gangmál í *Héraðsdal í Skagafirði*.

Glúmur hefur hlotið 8.67 í aðaleinkunn, 8.61 fyrir sköpulag og 8.71 fyrir hæfileika.

Nánari upplýsingar gefa Halldór Guðjónsson í síma **896 2772** og Gunnar Dungal í síma **822 2010**.

UTAN ÚR HEIMI

Forsvarsmenn Bayer vonast til að kaupin á Monsanto geti gengið í gegn fyrir árslok 2017.

Bayer reynir að friða samkeppnisfyrirvöld: Selja tvö Liberty fyrirtæki vegna kaupa á Monsanto

Eigendur þýska stórfyrirtækisins Bayer hafa samþykkt að selja Liberty herbicide og LibertyLink sem starfar í markaðssetningu einkaleyfisvarinnar sáðvöru til að reyna að slá á andúð vegna fyrirhugaðra kaupa á bandaríska efnafyrirtækinu Monsanto.

Fjallað var um málið á vefsíðu agprofessional.com þann 9. maí. Þar segir að sala Bayer á fyrirtækjunum tveim hafi verið lögð fram hjá samkeppnisfyrirvöldum í Suður-Afríku síðastliðinn sunnudag. Um er að ræða sölu á hlutabréfasafni upp á 2,5 milljarða dollara. Spurningin er hvort samkeppnisfyrirvöldum þyki þetta nóg að gert í kaupum Bayer á Monsanto sem hljóða upp á 66 milljarða dollara. Bayer hefur þó þegar samþykkt að fara þessa leið til að mæta gagnrýni um markaðsráðandi stöðu við yfirtökuna á Monsanto.

Liberty í harðri samkeppni við Monsanto í eiturefnasölu

Þótt Suður-Afríka sé tiltölulega lítill markaður í heimsviðskiptunum með landbúnaðarvörur, þá hefur Bayer viðurkennt nauðsyn þess að selja frá sér Liberty fyrirtækin tvö sem hafa verið í harðri samkeppni við Monsanto á þessum markaði um sölu á skordýraeitr og gróðureyðingar- og ýmiss konar varnarefnum. Þar er Monsanto umfangsmikið í sölu á Roundup „illgresiseyðinum“ svokallaða og í sölu á Roundup Ready sáðkorni.

Samruni Bayer og Monsanto eru líka talin valda áhyggjum samkeppnisfirvalda í Bandaríkjunum og hjá

Evrópusambandinu. Þar mun ekki enn verið búið að sækja um samþykki fyrir samrunanum. Bayer mun þó halda áfram vinnu við að reyna að fá samþykki samkeppnisfirvalda um allan heim fyrir kaupnum á Monsanto. Gerir fyrirtækið ráð fyrir að viðskiptin geti gengið í gegn fyrir árslok 2017.

Hafa grætt vel á auknum eiturvanda í landbúnaði

LibertyLink hefur aðallega verið að þjónusta ræktendur á sojabáunum, bómull og repju og hefur þar verið helsti keppinautur Monsanto. Vandí bænda í Suður-Afríku, Bandaríkjunum og víðar er að vegna mikillar notkunar á Roundup tilbúnu korni, þá hefur annar gróður eða meint illgresi líka þróað með sér þol gegn glyfósati sem er virka eiturefnið í Roundup.

Þar hefur LibertyLink verið að koma með nýjar lausnir. Hefur þetta leitt til þess að hundruð milljóna evra gróði LibertyLink af sölu slíkrar vöru hefur tvöfaldast frá 2013. Hefur móðurfélagið Bayer m.a. byggt nýja verksmiðju í Mobil í Alabama í Bandaríkjunum til að mæta vaxandi eftirspurn þar sem verksmiðja í Frankfurt í Þýskalandi hefur ekki undan.

Monsanto hefur brugðist við með því að koma með eldra gróðureyðingarefni, „dicamba“, sem er þá væntanlega sterkara. Þá vinnur fyrirtækið að því að koma á markað kornafbrigðum sem þola báðar tegundir plöntueitursins. Gróðavonin af samlegðaráhrifum við samruna þessara fyrirtækja er því augljós. /HKr.

Á FAGLEGUM NÓTUM

Eru þvottaklútarnir hreinir?

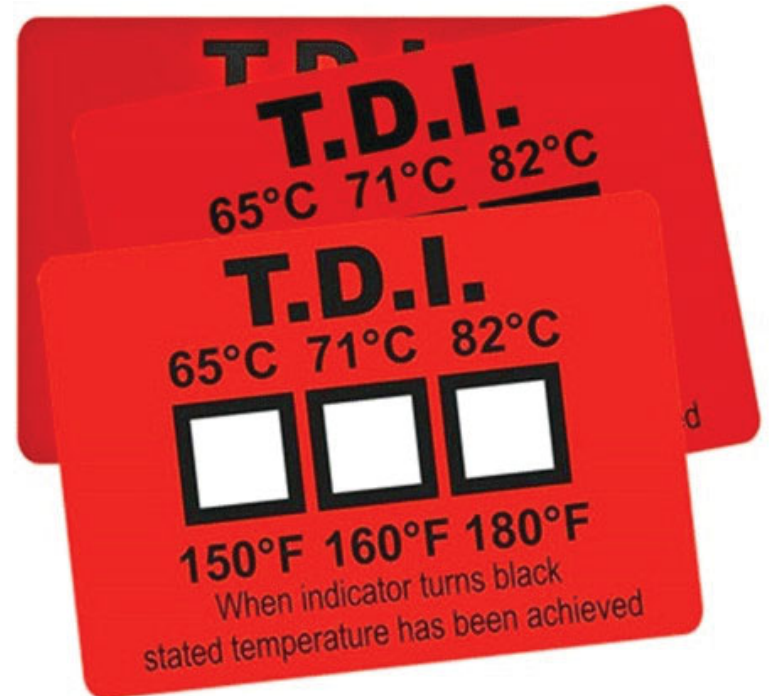
Klútarnir, sem notaðir eru til að þvo spena og júgur, eiga auðvitað að vera hreinir eftir að hafa farið í þvottavélina eftir notkun en reynslan erlendis sýnir að oft ná þvottavélarnar ekki að sjóða klútana þó svo að vélin sé stillt þannig.

Skýringin felst einfaldlega í því að skynjarar eða hitakerfi þvottavélanna geta bilað. Ef klútarnir eru ekki soðnir er hætt á því að bakteríur lifi þvottinn af og geti þar með valdið smiti við næstu notkun klútanna. Til þess að tryggja góðan þvott þarf því reglulega að yfirfara þvottinn og með því móti draga úr líkunum á því að smitefni geti borist á milli kúa með klútunum.

Val á þvottavél

Margir kúabændur nota hefðbundnar heimilisþvottavélar fyrir klútaþvottinn en þær eru í raun ekki sérlega heppilegar fyrir svona þvott, enda eru oft í klútunum bæði mikið af óhreinindum, löng hár og jafnvel spænir eða strá. Það er því mælt með því að nota iðnaðarþvottavélir fyrir klútaþvottinn en þær eru byggðar fyrir stórþvott og eiga mun auðveldara með að takast á við klútaþvottinn, sér í lagi vegna þess að slíkar vélar eru með botnloku sem hleypir óhreinindum beint í niðurfall en hefðbundnar heimilisvélar nota þar til gerðar dælur sem eru viðkvæmar fyrir aðskotahlutum.

Til þess að verja þessar dælur eru því flestar vélar með síur sem sía frá mestu óhreinindin en þessar síur draga úr afköstum vélanna auk þess sem reglulega þarf að hreinsa þær. Þá eru hitakerfi heimilisþvottavélanna mun afkastaminni og ekki eins traustlega gerð og hitakerfin sem eru í iðnaðarvélunum, sem eru einnig almennt byggðar fyrir mun fleiri þvotta en heimilisvélar og ættu því að endast mun lengur.

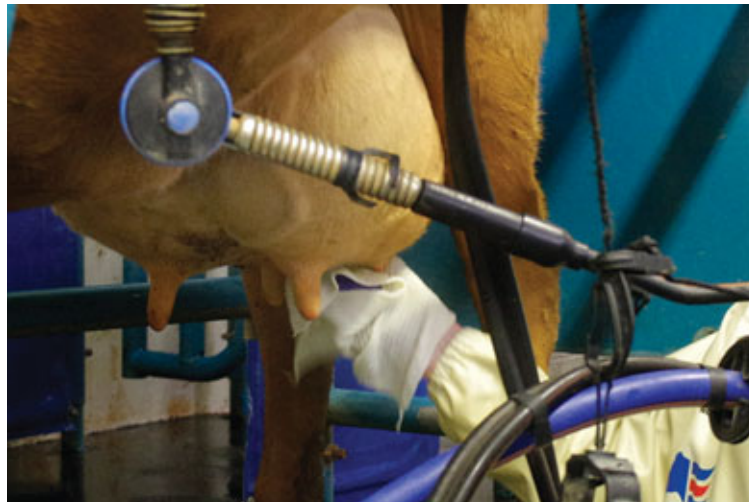
Þrífðu þvottavélina

Eitt af því sem sést of oft eru afar óhreinir þvottavélar og slíkt getur aukið hættuna á því að bakteríur nái að vaxa og dafna. Það þarf því reglulega að þrifa vélarnar handvirk.

Helstu staðir sem þarf að þrifa handvirkir er glerið á vélinni og gúmmíþéttistínn, sérstaklega ef hann er með fellingu sem getur hæglega safnað í sig miklu magni af óhreinindum. Þá þarf alltaf öðru hverju að skoða hvort tromlan er vel hrein og laus við óhreinindi sem eiga það til að festast í henni.

Ekki yfirfylla vélina

Jafnvel þó svo að þvottavélin virki vel og í samræmi við væntingarnar þá er ekki þar með sagt að þvotturinn á klútunum takist vel. Skýringin getur falist í jafn einföldum hlut

Við mjólkurframleiðslu þarf að passa vel upp á þrif og þá er vissara að klútarnir sem notaðir eru séu líka tandurhreinir og lausir við bakteríur.

og að ekki er notað þvottaefni sem hentar fyrir klútaþvott eða þvottaefnið ekki notað í réttu magni miðað við þarfirnar við þvottinn. Líklega er þó algengasta skýringin sú að vélarnar eru einfaldlega yfirfylltar og þá næst auðvitað ekki góður þvottur.

Allar þvottavélar eru gerðar fyrir ákveðið magn af þvotti og það er mikilvægt að fara ekki yfir þessi mörk. Til þess að minnka líkurnar á því að það gerist er óhætt að mæla með því að setja rétt magn í vélina og t.d. setja strik á hurðina sem sýnir þá það hámarks magn sem setja má í vélina.

Sumir bændur hafa tekið mynd af fullri þvottavél og eru svo með útprentaða mynd einhvers staðar í námunda við vélina til þess að minna sig og aðra á það hvað vélin ræður við. Þetta mætti einnig gera fyrir magnið af sápunni sem notuð er, þ.e. sé um handvirka skömmtun að ræða. Þá mætti einnig vera með fasta mælieiningu fyrir þvottaefnið og nota t.d. margir plastmál sem er með striki á eða jafnvel skorið til þannig að sléttfullt málið innihaldi þá kórrétt magn af sápu.

Gott eftirlit eykur öryggið

Óháð því hvort notuð er hefðbundin heimilisþvottavél eða iðnaðarþvottavél er mikilvægt að fylgjast reglulega með því hve vel hún þvær og þá má einnig auka endingu hennar með því að þvo hana tóma öðru hverju og hreinsa með þar til gerðum efnum. Þá er hægt að mæla hitastig við þvottinn með sérstökum límniðum sem hægt er að panta víða. Þessir miðar eru límdir innan á glerið á hurðinni og eftir þvottinn má lesa af miðanum hvort ætluðum hita hafi verið náð við þvottinn. Þetta er afar einfalt húsráð sem eykur öryggið við þvottinn og ætti að nota reglulega óháð því hvort notuð er heimilisþvottavél eða iðnaðarþvottavél.

Nota einungis tandurhreinir klútafötur

Þegar klútarnir hafa verið þrífir er mikilvægt að þeir séu settir í tandurhreina klútafötu enda má segja að vinnan við þvottinn sé fyrir bi ef nýþvegnir klútarnir eru settir í óhreina fötu eða annað ílát.

Hægt að rannsaka klútana

Enn eitt atriðið sem nefna má, þegar rætt er um meðhöndlun á þvottaklútum, er að ef grunur er um að klútarnir geti innihaldið bakteríur eftir þvott, þá er hægt að rannsaka þá og komast að því hvort bakteríur leynast enn í þeim eftir þvottinn.

Snorri Sigurðsson
sns@seges.dk

Kerruvarahlutir á góðu verði

Samhliða innflutningi okkar á Indespension kerrum erum við með varahluti og hluti til kerrusmiða fyrir flestar kerrugerðir, t.d. Indespension, Ifor Williams o.fl. Eigum á lager mikið úrval varahluta í helstu gerðir bremsu og hjólabúnaðar fyrir Alko og Knott. Bjóðum einnig sérpantanir.

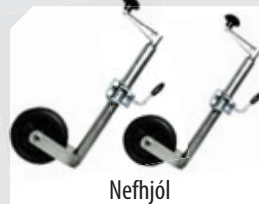
Austurvegur 69 - 800 Selfoss | Lónsbakki - 601 Akureyri | Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir
Sími 480 0400 | jotunn@jotunn.is | www.jotunn.is

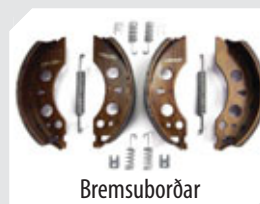
Hjólabúnaður

Þrýstibremsur

Nefhjól

Bremsuborðar

Bremsubarkar

Hjólalegur

Læsanlegir og einfaldir beislisendar

Ljós og ljósabúnaður

Hjólnöf

Glæsilegar þýskar kerrur

Traustur undirvagn - ál skjólborð
Gæða kerrur - Góð verð
Komið og kynnið ykkur úrvalið

BRIMCO
Yfir 20 ára reynsla

FLUGUMÝRI 8 - 270 MOSFELLSBÆ
Sími: 894 5111 - www.brimco.is

CANADA'S OUTDOOR PARK
WOODSTOCK, ONTARIO

Landbúnaðarsýningin í Woodstock í Ontariofylki er stærsta sinnar tegundar í Kanada!

Í ár mun Ferðaskrifstofa Guðmundar Jónassonar bjóða ferð á þessa miklu sýningu undir fararstjórn Snorra Sigurðssonar. Einnig verður farið heimsóknir til kanadískra bænda og landbúnaðarfyrirtækja og til landbúnaðarháskólans í Guelph. Í lok ferðar er svo dvalið í heimsborginni Toronto. Sjá nánar á ferdir.is

Ferðaskrifstofa Guðmundar Jónassonar

Vesturvör 34, 200 Kópavogur - Sími: 511 1515 - Netfang: outgoing@gjtravel.is

Mótorar og varahlutir á lager
Hröð og góð þjónusta

Dreifingaraðili BRIGGS & STRATTON
á ÍSLANDI

MHG VERSLUN EHF 544-4656 - MHG.IS

Stólpi ehf

Smiðir óskast

Stólpi ehf. er traust og rótgróið fyrirtæki sem býður gott starfsumhverfi og sinnir fjölbreyttum verkefnum. Við leitum að smiðum með reynslu, helst á aldrinum 35-50 ára, til framtíðarstarfa. Einnig kemur til greina að ráða samsett teymi.

Vinsamlegast hafið samband með tölvupósti (fridrik@stolpiehf.is) eða í síma 824 6166

ÖFLUGAR
FYRIR IÐNAÐINN

IÐNAÐARHURÐIR

- ✓ ÍSLENSK FRAMLEIÐSLA, SMÍÐI OG SAMSETNING
- ✓ ALLAR HURÐIR SMÍÐAÐAR SAMKVÆMT MÁLI
- ✓ MARGAR ÚTFÆRSLUR OG LITAMÖGULEIKAR
- ✓ ÁRATUGA REYNSLA STARFSMANNA Í HURÐUM
- ✓ HÁGÆÐA HRÁEFNI
- ✓ ÞOLA VEL ÍSLENSKT VEDURFAR
- ✓ STUTTUR AFGREIÐSLUTÍMI

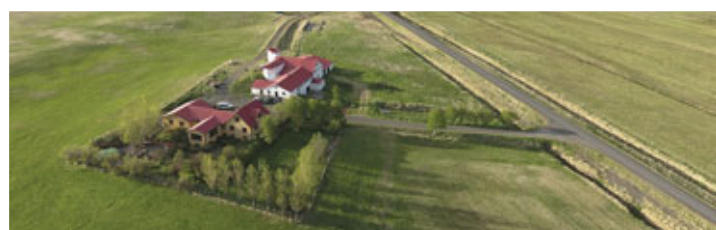
11.-14. MAÍ 2017

VERÐUR SÖLURÁÐGJAFI OKKAR Á FERÐINNI Á
NORÐURLANDI OG VEITIR FAGLEGA RÁÐGJÖF.
VINSAMLEGAST ÓSKIÐ EFTIR HEIMSÓKN
Í SÍMA 865-1237 EÐA Á logi@ishurdir.is

HAFÐU SAMBAND

- ✓ IS Hurðir ehf.
- ✓ Reykjalundi, 270 Mosfellsbæ
- ✓ Sími: 564 0013
- ✓ logi@ishurdir.is / 865 1237
- ✓ www.ishurdir.is

IS HURÐIR
Sími 564 0013 | www.ishurdir.is

Eignatorg kynnir: Mjög áhugaverð jörð
Lögbýlið Torfastaðir 1, Grímsnes- og Grafningshreppi,
landnr. 170828.

Jörðin liggur meðfram Soginu og er í u.p.b. 11 km fjarlægð frá Selfossi. veiðihlunnindi tilheyrir jörðinni í Soginu ásamt hlutdeild í sameiginlegu veiðihúsi. Jörðin er talin vera 273 ha. og er að miklu leiti ræktanleg. Mikið og glæsilegt útsýni. Jörðin er afar vel staðsett með tilliti til ferðapjónustu og gefur mikla möguleika til ýmis konar starfsemi. Íbúðarhúsið er afar rúm-gott með 11 herbergjum og er skráð samtals 429 fm, þ.a. bílskúr 76,5 fm.

Allar nánari upplýsingar gefur Björgvin Guðjónsson löggiltur fasteignasali í síma 510-3500 / 615-1020 eða bjorgvin@eignatorg.is

Eignatorg

Þú finnur sauðburðarvörurnar í verslunum Líflands

- Lambamjólk og lambakraftur
- Fóður og bætiefni
- Lambaflöskur og lambatúttur
- Sótthreinsandi hreinlætisvörur
- Hitalampar
- Merkilitir og margt fleira

Sala og ráðgjöf
Sími 540 1100

www.lifland.is
lifland@lifland.is

Reykjavík
Lyngháls

Akureyri
Óseyri

Borgarnes
Borgarbraut

Blönduós
Efstubraut

Hvolsvöllur
Ormsvöllur

LÍFLAND

Beit er góð

Sigtryggur V. Herbertsson

ábyrgðarmaður í
bútækni
sigtryggur@rml.is

„Eins og beljur að vori“ keppast nú bændur við vorverkin, en mega ekki gleyma að aðlaga kýrnar að beitartímabilinu sem bráðum hefst.

Er búið að huga að útisvæði fyrir kýrnar að vorinu og velja fyrstu beitarstykkið? Er aðgengi að vatni og steinefnum fyrir kýrnar allan beitartímann?

Að sýna kúnum út

Besta aðlögun fyrir kýrnar er að hleypa þeim út áður en mikill gróður er kominn. Í þeim sveitum sem fyrst vorar getur þetta gerst strax um miðjan maí og er kúnum þá hleypt út í stuttum lotum yfir miðjan daginn til að skvettast úr klaufunum og ná sér í smá sól fyrir helsta beitartímabilið. Ekki þarf að vera tilbúin beit yfir þetta tímabil, heldur er verið að venja þær við að fara út án þess að stressa sig yfir því. Áfram er gefin full gjöf inni af lystugu föðri og þær ganga við opið og velja hvar þær eyða tímanum. Fyrst um sinn er ekki mælt með að útivistin vari lengur en 1–2 tíma á dag til að raska ekki áti og afurðum.

Fyrsta beitin

Fyrsta beitin fæst frá miðjum maí og fram í byrjun júní. Gömul tún eru oft valin sem fyrsta beitartún fyrir kýrnar. Þau spretta hraðar úr sér en tún með vallarfoxgrasi (eða álíka sáðgresi) og því mikilvægt að vera búinn að nýta þau áður en annað er tilbúið til beitar. Grös þurfa að hafa náð 10 cm hæð til að kýrnar nái að fylla sig sæmilega hratt, en fari grashæð mikið upp fyrir 20 cm er hætt við að þær fúlsi við því vegna þroska og túnið verður „toppótt“. Miðað er við að íslenskar kýr geti

Beit er góð.

Mynd / Sigríðar Ólafsdóttir

mjólkkað 20–22 kg af vorbeit einni saman, en þegar grösin fara að spretta meira eða beitin að minnka milli sprettutímabila (fyrri og seinni spretta) fara þessi viðmið niður í 16–18 kg. Því er mikilvægt að hafa gott gróffóður í boði með beitinni til að draga úr dagsveiflum vegna veðurs og beitarframboðs. Lystugt, forþurkað vallarfoxgras er gott á móti vorbeitinni. Þannig fæst strúktúr á móti auðmeltu beitargrasinu og fóðurnýtingin verður betri.

Aðgengi að vatni

Flestar rannsóknir benda til þess að

mikilvægt sé að aðgengi að vatni sé gott á beitarstykkinum. Þeim mun styttra sem kýrnar þurfa að ferðast til að fá sér að drekka aukast líkurnar á að þær drekki nóg og viðhaldi nytinni þannig.

Kýrnar þurfa 3 lítra af vatni fyrir hvern framleiddan líter af mjólk.

Kýr eru hópdyr og kjósa að drekka samtímis í litlum „vinkonuhópum“ og því þurfa 10% af hópnum að komast að brynningunni í einu.

Mælt er með að hafa stórt trog með kyrru vatni frekar en skál eða læk (með tilheyrandi drullusvaði í bleytutið eða takmörkuðu framboði í þurkatið).

Kjarnfóður og steinefnaþarfir

Hvað kjarnfóðurgjöf með beit varðar er gott að velja kjarnfóðurbloðu með nægilegu magni af auðleystum kolvetnum (t.d. bygg eða hveiti) til að „fanga“ hið auðleysta köfnunarefni sem er í ungu beitargrasi.

Ekki ætti að draga mikið úr kjarnfóðurgjöf hjá hámjólka kúm heldur leyfa þeim að ráða hvort beit eða kjarnfóður sé aðal orku-upsprettan.

Suma daga éta þær lítið kjarnfóður og aðra daga hanga þær inni og klára skammtinn sinn

án þess að það hafi teljandi áhrif á nytina.

Fyrstu sprettuvikurnar taka ungar plöntur upp ofgnótt af kalí og það getur dregið úr nýtingu á magnesíum. Getur þetta leitt til graskrampa.

Nýbærur og hámjólka kýr eru sérstaklega viðkvæmar fyrir steinefnaóþjafnvægi. Því verður að tryggja öllum kúm nægilegt magnesíum, annað hvort með steinefnablöndum eða steinefnastautum.

Ráðgjafar RML eru innan handar varðandi bættu nýtingu beitar fyrir mjólkurkúr.

Beit er list – Skipulag

Kýrskýrir kúabændur gera sér grein fyrir að til þess að nýta beitina sem best er nauðsynlegt að skipulag sé í lagi. Þar kemur inn í afkastageta beitararsvæða, meðferð þeirra, gönguleiðir og vegalengdir frá fjósinu.

Þó að til séu nokkrar útfærslur á beitarakerfum, henta okkar aðstæðum hólfbait og randbeit hvað best, stundum eru þessi tvö kerfi sameinuð. Sumir nota stöðuga beit, en þá er beitin í stóru hólfi í lengri tíma, oft eldri tún, úthagi og há. Kostir þessarar aðferðar er minni vinna og fjárfesting, en mun lakari nýting á landi og skepnum.

Hólfbait

Hólfbait þar sem skipt er niður í hólfi gefst vel til að stýra aðgengi að vissum svæðum og gefur færi á að friða þau á milli notkunar. Beit með þessari aðferð kostar nokkra vinnu í uppsetningu girðinga, viðhaldi og skipulagsvinnu, þannig að vöxtur í hverju hólfi henti á þeim tíma sem þau skulu beitt.

Vaxtatími er misjafn á milli svæða, og á milli ára ef því er að skipta, svo skipulagið verður að vinna með reynslu árána á undan. Þá er nauðsynlegt er að snyrta hólfin til með ruddasláttuvél til að jafna vöxtinn í upphafi hverrar hvíldarlötu, það hjálpar einnig til við að koma

Beit er list.

Mynd / Guðmundur Jóhannesson

mykjunni betur ofan í jarðveginn, gott væri ef hægt væri að láta rigna á vaxtatímanum, en það er ekki alltaf möguleiki og væri á það reynandi

að vökva þau til að minnka mykju sem getur valdið því að endurvöxtur nýtist ekki sem skyldi. Vinnu og kostnaðarliður við uppsetningu á

hólfbaitinni er talsverður en síðan er vinnan einskorðuð við að opna og loka hliðum og fara yfir með ruddasláttuvélinni.

Randbeit

Randbeit er frekast notuð á gæðamikilli beit t.d. græn fóður, þá er beitin skammtað með lausum rafgirðingarborða og fært eftir þörfum. Ekki má samt spara við kýrnar ef beitin á að nýtast til afurða.

Það er góður siður þar sem því er hægt að koma við að vera líka með rafborða fyrir aftan kýrnar þannig að hægt sé að friða áður bitið land fyrir traðki og aðgangi ef meiningin er að nýta endurvöxtin. Vinnan við randbeitina er stöðugri en við hólfbaitina en vinna og kostnaður við uppsetningu minni.

Gönguleiðir

Mikilvægt er að huga tímanlega að því að snyrta klaufir (gott er að miða við 30–45 daga) til að koma í veg fyrir að kýrnar verði sárfættar fyrstu dagana.

Góðar rekstrarleiðir með grófri, drenandi mól neðst eru mikilvægar. Þúkk er ekki hentugt sem yfirborð á göngusvæði kúnna vegna þess hve hvassar brúnir er á því en 0–2 mm efni er hentugt en verður þá að vera laust við lífrænar agnir svo það vaðist ekki út í bleytutið. Eins mætti hugsa sér að nýta gróft trjákur ef það er í boði.

Ráðgjafar RML eru innan handar varðandi bættu nýtingu beitar fyrir mjólkurkúr.

Þétt handtak með THOR!

Hafðu samband.

Við veitum þér faglega aðstoð.

DYNJANDI
allt fyrir öryggið

Skeifunni 3h II Sími: 588 5080 II dynjandi.is

Bændablaðið Smáauglýsingar 56-30-300
Næsta blað kemur út 24. maí

Námskeið um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu

Matvælastofnun heldur undirbúningsnámskeið fyrir þá sem hafa sótt um aðild að gæðastýrði sauðfjárframleiðslu en krafist er að þátttakendur í gæðastýrði sauðfjárrækt sækja slíkt námskeið. Vakin er athygli framleiðenda sem óska eftir að taka upp gæðastýrða sauðfjárframleiðslu á búi sínu að umsóknum skal skila eigi síðar en 20. nóvember ár hvert.

Staður og tími

Kirkjubæjarklaustur þann 14. júní á Hótel Klaustri, að Klausturvegi 6 kl. 10:30 – 16:30
Tilkynna þarf þátttöku eigi síðar en 9. júní n.k. í síma 530-4800 eða með tölvupósti á netfangið mast@mast.is. Ekki er um sérstakt námskeiðsgjald að ræða en þátttakendur greiða sjálfir fyrir veitingar.

Efni

- Farið yfir lagalegan grundvöll gæðastýringar og stjórnsýslu tengdri gæðastýrðri sauðfjárrækt.
- Farið er ítarlega yfir reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu nr. 1160/2013, með síðari breytingum, þar sem áhersla er lögð á að skýra alla liði reglugerðarinnar fyrir þátttakendum
- Fjallað um landnýtingu og landbótaáætlanir.
- Farið yfir reglugerð um merkingar búfjár nr. 916/2012, með síðari breytingum.
- Farið yfir reglugerð um velferð sauðfjár og geitfjár nr. 1066/2014.
- Farið yfir reglugerð um stuðning við sauðfjárrækt nr. 1151/2016.
- Fjallað um skýrsluhald í sauðfjárrækt, uppbyggingu þess og grundvallaratriði sem standa þarf skil á við þátttöku í skýrsluhaldi.
- Farið yfir notkun á forritinu Jörð.
- Farið í grundvallaratriði varðandi sauðfjárbúskap, fóðrun og hirðingu sauðfjár.

* Miðað er við að hámarksfjöldi á hvert námskeið sé 20 manns. Ef þátttaka er ekki næg áskilur Matvælastofnun sér þann rétt að fella niður námskeiðið og færa staðsetningu.

www.mast.is

Varahlutir í flestar tegundir dráttarvéla

New Holland - Fiat - Ford - Case - Steyr - Zetor - Fendt

Eigum fyrirbyggjandi síur í flestar gerðir þessara véla og mikið úrval varahluta. Einnig sérpantánir.

JÖTUNN
VÉLAR · VERSLUN · VARAHLUTIR

Austurvegur 69 - 800 Selfoss Lónsbakki - 601 Akureyri Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir
Sími 480 0400 jotunn@jotunn.is www.jotunn.is

Bændablaðið
á bbl.is og líka á Facebook

UNDRI GARÐA hreinsir

Góður í garðinn, á grillið, pottinn og pallinn

Hreinsar mosa og græna slikju

VERNDUM NÁTTÚRUNA – NOTUM UNDRÁ

RÁÐUNAUTUR

Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins
auglýsir eftir ráðunaut

Starfs- og ábyrgðarsvið:

- Starf í ráðgjafateymi RML.
- Fjölbreytt ráðgjöf með áherslu á nautgriparrækt.
- Þróun og sala á fjölbreyttri ráðgjöf á landsvísu í samstarfi við annað starfsfólk RML.
- Önnur tilfallandi verkefni.

Menntunar og hæfniskröfur:

- Háskólapróf sem nýtist í starfi.
- Þekking á sviði landbúnaðar.
- Sjálfstæð og skipulögð vinnubrögð.
- Geta til að vinna undir álagi.
- Góðir samskiptahæfileikar.

Gert er ráð fyrir að starfsstöð viðkomandi verði á Selfossi.

Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins er ráðgjafafyrirtæki í eigu bænda sem sinnir landbúnaðarráðgjöf um allt land. Starfsemin er dreifð um landið á 13 starfsstöðvum.

Við bendum áhugasömum á heimasíðu fyrirtækisins www.rml.is þar sem sótt er um starfið, en þar er einnig hægt að kynna sér starfsemina enn frekar.

Umsóknarfrestur er til og með 1. júní.

Nánari upplýsingar veita Vignir Sigurðsson framkvæmdastjóri, vignir@rml.is og Berglind Ósk Óðinsdóttir starfsmannastjóri, boo@rml.is.

VÉLABÁSINN

Nýr og breyttur Suzuki Ignis

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Fyrir nokkru kom í sölu Suzuki Ignis frá Suzuki bílum í Skeifunni, en lítið mál var að fá bílinn lánaðan yfir rigningarhelgina miklu um mánaðamótin síðustu.

Suzuki Ignis er fjórhjóladrifinn, beinskiptur og með 90 hestafla 1242cc. bensínvél.

Ótrúlega mikið pláss inni í litlum bíl

Í þessa tvo daga sem ég hafði bílinn notaði ég fyrri daginn í innanbæjarakstur. Það fyrsta sem ég hjó eftir voru lítill og mjó dekkinn, en á skemmdum götum borgarinnar var lítill belgur dekkjanna ekki að gefa mikla fjöðrun, en smæstu holur lömdu upp í bílinn.

Mér lék því forvitni á að vita hvernig bíllinn væri með tvo farþega í aftursætunum á holóttum vegum borgarinnar og bauð tveim yfirvigtarmönnum að sitja aftur í bílnum á meðan ég valdi verstu vegi borgarinnar. Útkoman var ekkert spennandi, lítill fjöðrun og hörð skemmti ekki farþegunum. Hins vegar hældu þeir plássinu sem var aftur í bílnum og að sætin væru þægileg svo lengi sem ég færi ekki í holur eða yfir hraðahindranir.

Sparneytinn í innanbæjarakstrinum

Eftir að hafa ekið innanbæjar í rúma eina og hálfa klukkustund á meðalhraða upp á 38 km á klukkustund var ég að eyða 5,7 lítrum á hundraðið en var samt ekkert að spara eldsneytisgjöfina. Úti var rok og rigning sem ekki er vænlegt til sparaksturs. Þess má geta að uppgefin eyðsla í blönduðum akstri er 5 lítrar á hundraðið.

Daginn eftir var enn meira rok og rigningin heldur blautari en daginn áður. Enda 1. maí og „árleg kröfugönguvökvun í gangi“.

Ákvað ég að prófa bílinn í stuttri keyrslu á 90 vegi. Núllstillti eyðslumælinn í Kollafirði og ók fyrir Kjalarnesið. Við Kiðagil skoðaði ég eyðsluna og það kom mér á óvart að eyðslan í rokinu og rigningunni var ekki nema 4,6 lítrar á hundraðið eftir 21 km akstur. Það væri gaman að prófa aftur við kjörskilyrði.

Á sléttu malbiki er bíllinn hreint ótrúlega stöðugur

Að vera á litlum og léttum fjórhjóladrifnum bíl lék mér forvitni á að vita hvernig hann væri í beygjum. Ég fór því á autt bílaplan og prófaði að taka hressilega á bílnum. Það kom mér verulega á óvart hversu hratt var hægt að fara í beygjum á honum, bíllinn virtist hreinlega vera límdur við malbikið.

Ég prófaði líka að taka vel á bílnum í beygju á sléttu malarplani og þar var sama sagan. Ótrúlega gott grip á sléttu mölinni, en þegar ég kom í holu á mölinni í beygjunni hoppaði bíllinn og missti grip.

Miðað við þessar prófanir er greinilega of lítill fjöðrun að koma frá dekkjunum. Skynsamlegt væri að setja minni 14 tommu felgur og fá belgmeiri dekk. Við svo-leiðis breytingu væri IGNIS sannkallaður „malarvegaskelfir“ og örugglega frábær á malarvegum og holóttum götum Reykjavíkur.

Suzuki Ignis 90 hestafla og fjórhjóladrifinn.

Helstu mál og upplýsingar

Þyngd	870 kg
Hæð	1.595 mm
Breidd	1.690 mm
Lengd	3.700 mm

Myndir / HLJ

Mjög hátt er undir lágsta punkt.

Dekkin (175.70.16) eru allt of hörð og fjaðra of lítið miðað við dapurt íslenskt vegakerfi.

Einföld stýring miðstöðvarinnar sem er fljót að hitna.

EKKI skemmtilegasti prufuaksturinn í leiðinlegu veðri, en hlýtt og notalegt var inni í Suzuki.

Bæði baksýnispeglillinn og hliðarspeglar eru vel staðsettir og góðir.

Ekki kraftmesti fjórhjóladrifni smábíllinn, en góður

Margir góðir punktar eru í bílnum svo sem bæði baksýnispeglillinn inni í bílnum og hliðarspeglar, bakkmyndavél á stórum skjá.

Þó svo að bíllinn sé ekki með varadekk í sýningarsal Suzuki bíla þá er sett varadekk í alla bíla hjá Suzuki. Suzuki Ignis er mjög fljótur að hitna að innan, sætis-hitararnir eru einhverjir fljótustu

hitarar sem ég hef kynnst. Var sitjandinn orðinn full heitur eftir eina mínútu svo ég þurfti að slökkva á hitaranum.

Mjög gott útsýni er fram fyrir bílinn og framsætin þægileg í að sitja. Verðið er ekki nema 2.480.000 kr. Lokaorð er að sem borgarbíll er hann að mínu mati vænlegur kostur, en ef á að ferðast mikið á honum og keyra á malarvegum þarf að fá betri fjöðrun út úr dekkjunum.

ÖRYGGI – HEILSA – UMHVERFI

Vorverkunum fylgja ýmsar hættur

Hjörtur L. Jónsson
liklegur@internet.is

Víða er sauðburður langt kominn með allri sinni gleði og göllum, annasamur og lýjandi oft á tíðum. Sauðburður er sá tími sem oft hefur einkennst af litlum eða óreglulegum svefni hjá mörgum. Einnig getur matartíminn verið bæði óreglulegur og oft ekki hollasti matur sem verið er að grípa jafnvel á hlaupum.

Ég minnst þess sérstaklega vorið 1979, sem var afar erfitt á sauðburði á Norðurlandi. Þetta vor var ég í vinnu á sauðburði í Kelduhverfi og bóndasonurinn á næsta bæ var svo úrvinda af svefnleysi að hann sagði undir lok sauðburðar setningu sem gleymist seint:

„Mikið vildi ég að draumalandið væri mitt föðurland en ekki þetta ísakalda land.“

Hægt er að minnka þreytu aðeins með mjög einföldum hætti. Hávaði getur verið ótrúlega þreytandi. Í einum af þessum pistlum mínum sagði ég frá því að ég hafi mælt dB hávaða í nýlegum fjárhúsum rétt fyrir morgungjöf á sauðburði (hægt er að ná í smáforrit í síma sem mælir hávaða: leitarorð: decibel). Hávaðinn mældist tiltörulega stöðugur á 105-107 dB. í nálægt 10 mínútur. Í svona miklum hávaða er ekki ráðlegt að dvelja nema 2–7 mínútur án þess að hafa tappa í eyrunum eða eyrnahlífar. Því minni hávaði, því lengur helst úthaldið því hávaði er svo lýjandi.

Hollur matur gefur lengra úthald og svefn er nauðsynlegur

Óreglulegur matartími ruglar líkamann til lengdar og úthaldið minnkar, en með reglulegu og hollu fæði getur úthaldið enst vel í tölu-

verðan tíma. Margir leitast til að fara að drekka óholla sykursmikla drykki og borða súkkulaði og kex, en margir sykurdrykkir gefa falska orku. Nær væri að hafa ávexti, harðfisk og þurrkaða áxexti sem viðbit og nammi þegar þörf er á mikilli og langri orku, en lítill biti af harðfiski er með meira af orku en margur orkudrykkurinn.

Margir geta vakað mikið og þurfa ekki að sofa nema örstutt á hverjum sólarhring, en upp úr miðjum aldri þurfa flestir meiri svefn.

Ein af hættunum við of lítinn svefn hjá þeim sem komnir eru yfir fertugt er jafnvægissskynið. Of lítill svefn getur ruglað svo mikið jafnvægissskynið að það getur tekið marga daga að ná því í rétt horf ef það ruglast á annað borð.

Svefnlaus maður er hættulegur bílstjóri

Eftir margar nætur og daga vakandi yfir óbornum og bornum ám á sauðburði er það hluti af daglegum verkum að bregða sér upp í dráttarvél eða bíl. Spurningin er þá hvort maður sé í standi til að stjórna ökutæki.

Það er ekki að ástæðulausu sem bílstjórum á stórum bílum er bannað að aka lengur en í vissan tíma á sólarhring. Það er mat hvers og eins hvort hann sé hæfur til að aka, en viðkomandi þarf að muna að hann er ekki einn í umferðinni.

Mörg umferðarslys hafa orðið vegna svefnleysis og langvarandi þreytu, fjarlægðarskynið er ekki rétt og sjón og viðbragð engan veginn að virka rétt hjá þeim sem þurfa hvíld og svefn.

Leiðrétting á síðasta pistli varðandi slys á reiðhjólum

Í síðasta pistli vitnaði ég í grein sem ég las á vefmiðlinum www.visir.is sem var röng. Í greininni hér sem var m.a. um reiðhjól, var skrifuð svona: „Nýlega var birt hjá Samgöngustofu slysaskýrsla frá árinu 2016, en þar kom meðal annars fram að hjólreiðamenn hefðu valdið 91 slysi þar sem ökumenn bifreiða hefðu slasast.“

Hið rétta er að alls voru skráð 91 slys, þar sem hjól komu á einhvern hátt við sögu og fólk slasaðist. Í 90 af tilfellunum var það hjólreiðafólkið sjálft, þar af var um þriðjungur börn undir 14 ára aldri sem dattu af hjólinu sínu af einni eða annarri ástæðu og umhyggjusamir foreldrar fóru með til athugunar á heilsugæslu eða slysavarðstofu.

Ný Honda TRX 500 til sölu.
Um 400 þús. kr. kaupauki fylgir hjólinu í formi spils, brettakanta, hiti í stýri og þumli, hlífðarplötur undir öllu hjólinu, dráttarkúla, álfelgur, stærri dekk, ljós.
Verð 2.190 þús. kr. staðgreitt.
Upplýsingar í síma: 899 8111, Eiður.

www.4h.is S:588 3355

STÍLHREINAR FYRIR BÍLSKÚRINN

BÍLSKÚRSHURÐIR

ÝMSAR GERÐIR & ÚTFÆRSLUR

YFIR 20 ÁRA REYNSLA Í HURÐUM Á ÍSLANDI

- ✓ ÍSLENSK FRAMLEIÐSLA, SMÍÐI OG SAMSETNING
- ✓ ALLAR HURÐIR SMÍÐAÐAR SAMKVÆMT MÁLI
- ✓ MARGAR ÚTFÆRSLUR OG LITAMÖGULEIKAR
- ✓ ÁRATUGA REYNSLA STARFSMANNA Í HURÐUM
- ✓ HÁGÆÐA HRÁEFNI
- ✓ ÞOLA VEL ÍSLENSKT VEDURFAR
- ✓ STUTTUR AFGREIÐSLUTÍMI

ÍSLENSK FRAMLEIÐSLA

11.-14. MAÍ 2017

VERÐUR SÖLURÁÐGJAFI OKKAR Á FERÐINNI Á NORÐURLANDI OG VEITIR FAGLEGA RÁÐGGJÖF.

VINSAMLEGAST ÖSKIÐ EFTIR HEIMSÓKN Í SÍMA 865-1237 EÐA Á logi@ishurdir.is

HAFÐU SAMBAND

- ✓ IS Hurðir ehf.
- ✓ Reykjalundj, 270 Mosfellsbæ
- ✓ Sími: 564 0013
- ✓ logi@ishurdir.is / 865-1237
- ✓ www.ishurdir.is

IS HURÐIR
Sími 564 0013 | www.ishurdir.is

KROSSGÁTA Bændablaðsins

60

	HRINGUR	HÁÐGLÖSA	ÞORP	FISK	STRIK		ATHYGLI	ÍPRÓTT	RÖND	TEMUR
SKIPÁ										
MÆLI-EINING						STREITA				
						MÁLmur				
HALLI				NÜNA						
				KOMPA						
VIN-VEITTUR FIDUR							MEIÐSLI			
							RADTALA			
					HARLA					
					PENINGA					BEITA
SÆLLIFI				BODAFÖLL	INNHALD				STAKUR	STOPP
					SÝNIS-HORN					
NIÐUR				BÚSMALI			BEST			
				ÖÐ			GYLTU			
Í RÖÐ			NÁLÆGT				SÝKJA			
			BUSI				ÞÖKK			
KJAFTUR			BÓK			BÓLGNA				TRÉ
			ÁSTÆÐUR			GETA				
		BOGI		KVIÐ			SPYRJA			
		SKOÐUN		SKÆR			ÁVÖXTUR			
AURASÁL				VELLIÐAN				TANGI	TVEIR EINS	
				KK NAFN					STRUNS	
BLETTA					LJÓMA					Í RÖÐ
					FRÁ					
PILI				RÍKI Í SV-ASÍU			DVELDU			
Á SJÓ				SMUGA			URG			

Lausn á krossgátu í síðasta blaði

59

	KOFI	KULNA	ÆKLUN	SKÖLI	TÖHLIST		KYK. NAFN	ÖRÐU	FURÐA	SAFNA
HAMSLAUS	S	K	E	F	J	A	L	A	U	S
MISBJÖÐA	M	Ó	Ð	G	A	HÓTA	Ó	G	N	A
						ÞÖKK				
FISKUR	Á	L	L	VANDRÁÐI	S	T	A	N	D	N
				KÚSTUN						
SNIPPA	H	N	U	S	S	A	UMFRAM	A	U	K
SNÁÐARA							SNÁÐÁTUR			
↓	ÞJAPPADI	FUGLA-DRIT ÖREIÐA				VAGN	RÚN	K	E	R
FRAMRÁS	Ú	T	R	Á	S	VIETA	P	Ú	K	I
DYGGUR	T	R	Ú	R	STILL	A	L	U	R	UM-KRINGJA
					RÍKI Í ASÍU					FLETTA
HÖL SKRUFU	R	Ó	ILMUR	A	N	G	A	N	SPERDILL	B
			HELBER						FLÆKJU	J
ELLEGAR	E	Ð	A	TRÉ	E	I	K	ÁLPAST	F	L
				ÖSKIPTAN				BORGUN		A
	N	G	L	A	P	SNAGI	U	G	L	A
										TEMJA
FESTA	N	E	G	L	A	MAKA	R	J	Ó	Ð
					FLÆTIR					AUMA
SKELLA	S	M	E	L	L	A	HNETA	A	K	A
					UTAN					ODDI
BLUNDA	L	Ú	R	A	ANDI	S	Á	L	A	LINGEJA
TVEIR	I	I	TÖN	N	E	I	N	D	GETA	P
										A
										S
										S
										A

Bændablaðið

Smáauglýsingar 56-30-300

Líf og lyst

BÆRINN OKKAR

Kristófer og Elín Ósk keyptu jörðina Kaldakinn II í júní 2014 af afa Kristófers. Þá var enginn bústofn á jörðinni fyrir utan fæinar merar.

Helstu verkefni síðan hafa verið tiltekt og uppbygging. Þau eru hægt og rólega að byggja upp það bú sem þau dreymir um.

Byli: Kaldakinn II.

Staðsett í sveit: Austur-Húnavatnssýslu.

Ábúendur: Kristófer og Elín Ósk.

Fjölskyldustærð (og gæludýra): Við erum 6 í heimili, við hjónin og börnin okkar 4: Kristvin Máni, 14 ára, Kristján Jr., 7 ára, Harpa Ósk, 2 ára, og Rakel Ósk, 2 ára.

Svo eru það hundarnir Ariel og Nala og kisan Dúlla. Þau hafa öll sín hlutverk á bænum.

Stærð jarðar? 256 ha.

Gerð bús? Sauðfé og hross.

Fjöldi búfjár og tegundir? Við keyptum okkar fyrstu kindur síðasta haust, 21 gimbur og 1 hrút. Fjölgum svo hægt og rólega samhliða framkvæmdum á jörðinni. Svo erum við með 20 hross.

Hvernig gengur hefðbundinn vinnudagur fyrir sig á bænum? Morgungjöf hjá kindum, hundum og kisu. Börnin eru keyrð í skóla og leikskóla á Blönduós. Kristófer fer til vinnu í Blönduvirkjun og Elín rekur fóttaðgerðastofu á

Blönduósi. Svo er það kvöldgjöfin hjá mönnum og dýrum.

Skemmtilegustu/leiðinlegustu bústörfin? Án efa verður sauðburðurinn skemmtilegasti tíminn, það er ekkert leiðinlegt, bara mis-skemmtilegt.

Hvernig sjáið þið búskapinn fyrir ykkur á jörðinni eftir fimm ár? Við erum bjartsýn og horfum á tækifærin í kringum okkur. Okkar draumur væri að vera komin með 300 kindur, hænur, endur, grísi og nokkrar geitur, endurnýjuð fjárhús, endurnýjun á gömlu fjósi í hesthús, uppræktuð tún, skipta Zetor í John Deere – svo eitthvað sé nefnt. Mögulega tekur þetta lengri tíma en 5 ár.

Hvaða skoðun hafið þið á félagsmálum bænda? Við teljumst vart dómbær á það. Ekki ennþá.

Hvernig mun íslenskum landbúnaði vegna í framtíðinni? Ef tækifærin eru rétt nýtt er fullt af möguleikum. Við teljum að með breyttri markaðssetningu og fjölbreyttari vinnslu á kjötinu megi margfalda sölu á lambakjöti. Við teljum að ungt fólk vilji þægilegri einingar til eldunar í öllum þeim hraða sem þjóðfélagið er á. Það hefur enginn tíma til að elda lengur. Ekki að það sé þróun sem okkur finnst góð. En það þarf að sinna eftirspurninni hvað varðar þægindin við að matreiða hráefnið sem við framleiðum. Annars selst það ekki.

Hvar teljið þið að helstu tækifærin

Mynd / Róbert Daniel Jónsson

séu í útflutningi íslenskra búvara? Markaðssetning á hreinum afurðum, það hlýtur að teljast sérstaða sem við eigum að nýta okkur í þaua.

Hvað er alltaf til í ísskápnum? Mjólk, ostur, sulta og lýsi.

Hver er vinsælasti maturinn á heimilinu? Lambafille og gæs, veidd af bóndanum.

Eftirminnilegasta atvikið við bústörfin? Við gleymum því sennilega seint þegar við komum heim með fyrstu gimbrarnar. Það var göður dagur sem varð að veruleika eftir þónokkra bið. Elín á mjög erfitt með að bíða eftir hlutunum.

MATARKRÓKURINN – BJARNI GUNNAR KRISTINSSON MATREIÐSLUMEISTARI

Súrdeigsbakstur: beyglur og pitsur

Hvernig á að byrja á súrdeigi?

Það er mjög skemmtilegt að sinna súrdeigi, sérstaklega ef fólk getur gefið sér smá tíma til fyrir það.

Þá er hægt að sinna súrdeigsgrunninum sínum að lágmarki annan hvern dag. Lykilreglan er að bæta jafn miklu af hveiti og vatni aftur saman við grunninn og tekið er úr honum. Þannig er súrdeigsmóðurinni haldið við. Það er hægt að stytta sér leið og fara í sælkerabakarí eða á veitingastað sem notar súrdeig og biðja um svolitinn byrjunargrunn til að koma sér af stað.

Súrdeigsmóðir

- › 250 g brauðhveiti, til að byrja grunninn
- › 350 ml brauðhveiti, til að mata grunninn þessa 5 daga
- › 300 ml krana vatn við stofuhita, til að byrja grunninn
- › 350 ml krana vatn, til að mata grunninn
- › 100 g rauð vínber
- › Viskastykki

Til að byrja grunninn:

Dagur 1: Hrærið hveiti og vatn vel saman. Geymið í sólarhring.

Dagur 2: Setjið vínber í tvöfalt viskastykki.

Merjið safann úr vínberjum út í hveiti- og vatnsblönduna, hyljið vel með loki eða plastfilmu.

Geymið grunninn við stofuhita og geymið líka vínberin í viskastykkinu í kæli.

Dagur 3: Kreistið restina af vökvanum sem kemur af vínberjunum út í grunninn (hveiti og vatnið).

Hrærið vel saman og geymið áfram.

Dagur 4: Hrærið hálfum bolla af hveiti og hálfum bolla af vatni saman við grunninn og blandið vel saman.

Látið standa við herbergishita, í kringum 3-4 klukkustundir.

Setjið filmu yfir og inn í ísskáp yfir nóttina.

Dagur 5: Endurtaka dag 4.

Dagur 6: Endurtaka dag 5.

Nú eruð þið tilbúin til að nota þennan grunn (súrdeigsmóður) og getið gert líf ykkar betra með því að baka margvisleg súrdeigsbrauð.

Súrdeigsmóðirin geymist í 4–5 mánuði í ísskápnum þínum með reglulegri umhirðu, ást og umhyggju.

Súrdeigsbeyglur

Þessi uppskrift gefur 9 stykki af 100 gramma beyglum.

Það er hægt að baka ýmislegt úr súrdeigi, en svo má líka fara hálfa leið og blanda saman súrdeigi og geri – þá fær maður öryggi gersins og bragðið frá súrdeiginu.

Hnoðið í 10 mínútur og látið svo deigið hvíla í klukkustund.

Seinni hefun í 30 mínútur og svo matreiðsla í 27 mínútur + 15 mínútur.

- › 500 g af brauðhveiti
- › 200 g af vatni við 20 °C
- › 100 g af fljótandi súrdeigsgrunni
- › 3 g ger
- › 10 g salt
- › 20 g sykur
- › 1 egg + 1 egg (gljá beyglurnar með fyrir bakstur)
- › 25 g smjör, við stofuhita

- › birkifræ eða önnur fræ eða korn og sesamfræ

Hnoðið með krók í hrærivél.

Blandið saman hveiti, vatni, súrdeigsgrunni, geri, salti, sykri og egg. Hrærið saman í fjórar mínútur á litlum hraða, síðan í sex mínútur á meiri hraða. Þegar þrjár mínútur eru eftir er smjóri bætt við.

Myndið bolta, breiðið yfir skálina með rökum klút.

Látið deigið hefast í klukkustund.

Setjið deigið á vinnuborð sem búið er að strá hveiti yfir. Fletjið út, rúllið og mótið í níu litlar kúlur. Setjið klút yfir og passið að þær þorni ekki upp.

- Gatið hverja kúlu með fingri og smám saman gerið myndarlegt gat. Látið deigið hefast þannig í 30 mínútur undir klút.

- Sjóðið vatn í potti. S j ó ð i ð beyglurnar eina af annarri í eina mínútu og 30 sekúndur. Snúðið við og sjóðið á þeirri hlið jafnlengi. Deigið blæs aðeins út við þetta. Setja þær svo á grind svo vatnið leki af beyglunum sem eru farnar að taka á sig mynd.

- Undirbúið bökunarplötu og setjið smjörpappír ofan á. Sláið út egg og dýfið helmingnum í birkifræ, en hinum hlutanum í sesamfræ. Setjið þær á bökunarplötuna.

- Hitið ofninn í 200 gráður og bakið í 15 mínútur.

- Látið kólna og setjið uppáhalds áleggjið ykkar á milli. Þær eru líka góðar daginn eftir, beint í brauðristina með íslenskum rjómaosti.

Súrdeigspitsa

Það jafnast engin venjuleg pitsa á við súrdeigspitsu. Það er gott að gera deigið daginn áður og geyma í kæli. Það þolir hærri hita og má setja á sjóðheita bökunarplötu eða pitsustein.

Fyrir 2 stórar pitsur

- › 500 g af brauðhveiti
- › 260 g af vatni við 20 gráður
- › 100 g af fljótandi súrdeigsgrunni
- › 3 g af þurrgeri
- › 10 g salt
- › 15 g sykur
- › 30 g af olíuolíu

Fyrir fyllingu:

- › 400 g pitsusósa að eigin vali
- › 10 sneiðar skinka eða annað kjötálegg
- › Óreganó krydd
- › 200 g ríffinn ostur

Blandið saman hveiti, fljótandi súrdeigsgrunni, geri, salti og sykri. Hrærið í fimm mínútur á hægum hraða og svo sjö mínútur á miklum hraða. Hnoðið með krók.

Myndið deigbolta, hyljið deigið með rökum klút. Látið hefast í tveir klukkustundir við stofuhita. Gott að slá deigið einu sinni niður.

Stráið hveiti yfir borðplötuna. Skiptið deiginu í tvo hluta (um 460 grömm hvor hluti) og rúllið út með höndum eða með kökukefli.

Gott að setja pitsuna á smjörpappír til að auðveldara sé að færa hana á heita bökunarplötuna. Látið hefast í klukkustund.

Dreifði sósunni yfir deigið. Setjið áleggjið yfir og stráið óreganói og rifnum osti yfir.

Hitið ofninn í 250 gráður eða stillið á hæsta hita. Rétt áður en ofninum er lokað, hellið þá fimm millilítrum af vatni á hitaplötu sem er undir bökunarplötunni. Bakið pitsuna í fjórar mínútur, lækkið þá hitann niður í 220 gráður og eldið áfram þar til pitsan er stökk og falleg.

Sumarlegir pottaleppar

Prjónaðir pottaleppar eru að koma aftur í tísku sem við erum að elska. Hér er uppskrift að æðislegum sumarpottaleppum sem enginn má missa af. Við sjáum þá fyrir okkur í bústaðinn, útileguna og auðvitað heima líka. Frábær tækifærisgjöf, ef þér er boðið í bústað þá getur þú komið færandi hendi með smá glaðning.

Okkur langar að minna á að hægt er að panta fyrir hópa til okkar. Það er ekkert smá gaman að taka á móti hópum og höfum við fengið til okkar tugi hópa sem margir hafa pantað aftur þetta sumar- ið. Hópapantanir info@galleryspuni.is.

DROPS Design: Mynstur e-259
Garnflokkur A

Mál: ca 20 x 20 cm
Efni:
DROPS SAFRAN frá Garnstudio (tilheyrir garnflokki A)
50 g litur 05, ljós bláfjólublár
50 g litur 31, pistasía
50 g litur 55, kirsuberjarauður
50 g litur 18, natur
50 g litur 16, svartur

DROPS HRINGPRJÓNAR (40 cm) NR 3 – eða þá stærð sem þarf til að 24 lykkjur og 32 umferðir með slétt-prjóni verði 10 cm á breidd og 10 cm á hæð.

MYNSTUR:
Sjá mynsturteikningu A.1.

GARÐAPRJÓN (prjónað í hring):
1 umferð slétt og 1 umferð brugðin, endurtakið frá *-*.

Pottaleppurinn er prjónaður í hring á hringprjóna.

☐ = pistasía
☐ = natur
☒ = kirsuberjarauður
☒ = svartur
☒ = ljós bláfjólublár

POTTALEPPUR:
Fitjið upp 96 lykkjur á hringprjóna 3 með pistasía. Prjónið 4 umferðir GARÐAPRJÓN – sjá útskýringu að ofan. Setjið 1 prjónamerki í byrjun umferðar og 1 prjónamerki eftir 48 lykkjur (= merkja hliðar). Prjónið síðan A.1 yfir allar lykkjur (= 12 mynstureiningar á breidd). Þegar A.1 hefur verið prjónað 1 sinni á hæðina eru prjónaðar 4 umferðir garðapryjón með ljós bláfjólubláum. Prjónið 1 umferð slétt, í lok umferðar eru fitjaðar upp 20 nýjar lykkjur á prjóninn. Snúið stykkinu, fellið af 20 lykkjur sem fitjaðar voru upp og fellið síðan af þær 96 lykkjur sem eftir eru frá röngu. Brjótið pottaleppinn saman tvöfalðan þannig að prjónamerkin eru á hliðum. Saumið pottaleppinn saman á toppi og í botni með smáu spori.

A.1

Létt								
9	2			4				6
		4	7		2	5		9
	7	5	6		1	4	8	
1			3	8	7			4
	4	8		6		3	2	
7			4	2	5			1
	1	7	2		3	9	6	
6		9	8		4	2		
2				7			4	5

Miðlungs								
	8	7	6			9		
6			3	4			1	
					2	3	6	5
		5		6			2	4
		1	9		4	5		
8	3			2		6		
1	2	8	7					
	4			9	5			3
		3			8	2	7	

Þung								
3	5		9		4			
		4		5				
7	8		3		2			
9	7		4		1		2	
		3				6		
	2		7		6		3	9
			1		3		9	5
				4		2		
			5		8		4	6

Þyngst								
				4	9			1
	4					8		2
			6					
2				8		6		
		4	5		7	1		
		5		1				7
					3			
8		2					7	
3			9	7				

Sudoku
Galdurinn við Sudoku-þrautirnar er að setja réttar tölur, frá 1–9, í eyðurnar. Sama talan má ekki koma fyrir tvisvar í línu lárétt og lóðrétt og heldur ekki innan hvers reits sem afmarkaður er af sverari línunum.

FÓLKID SEM ERFIR LANDIÐ

Ætlar að leika við lömbin og fara á hestbak í sumar

Bjarnís Erla býr á bænum Stakkhamri á Snæfellsnesi. Hennar uppáhaldsmatur er svikinn hér með beikoni og brúnni sósu.

Nafn: Bjarnís Erla Þrastardóttir.

Aldur: 8 ára.

Stjörnumerki: Steingeit.

Búseta: Stakkhamri, Snæfellsnesi.

Skóli: Grunnskóli Stykkishólms.

Hvað finnst þér skemmtilegast í skólanum? Sund.

Hvert er uppáhaldsdýrið þitt? Hundur.

Uppáhaldsmatur: Svikinn héri með beikoni og brúnni sósu.

Uppáhaldshljómsveit: Páll Óskar.

Uppáhaldskvikmynd: Vaiana.

Fyrsta minning þín? Þegar ég fékk leirinn.

Æfir þú íþróttir eða spilarðu á hljóðfæri? Æfi frjálsar íþróttir.

Ætlar þú að gera eitthvað skemmtilegt í sumar? Leika við lömbin og fara á hestbak.

Næst » Bjarnís Erla skorar á Þorvarð Hinriks-son að svara næst.

MENNING & LISTIR

Tímaritið Súlur árið 2017 komið út:

Meirhluti efnis um eða eftir konur

Nú í byrjun maí-mánaðar kom út hefti ársins af Súlum, sem er norðlenskt tímarit, gefið út á Akureyri af Sögufélagi Eyfirðinga. Þetta er 56. hefti af ritinu, sem á sér sögu frá árinu 1971 og hefur undanfarið komið út einu sinni á ári, nú sem oftast 160 bls. að lengd. Hér er að finna ýmislegt efni, fyrst og fremst þjóðlegan fróðleik sem einkum tengist Eyjafjarðarsvæðinu. Ritið er prentað í Ásprenti á Akureyri.

Í þessu hefti eru tvö viðtöl sem Hreiðar Jónsson á Akureyri tók 2002. Hið fyrra er við Björgu Baldvinsdóttur, sem var lengi vel ein þekktasta leikkona Leikfélags Akureyrar, en það fagnar 100 ára afmæli sínu um þessar mundir. Björg er lítið eitt eldri en leikfélagið og enn á lífi. Hitt viðtalið er við Hjörleif Hafliðason sem lengi vann á Sambandsverksmiðjunum á Akureyri en er látinn. Einnig er birtur árshátíðarbragur verksmiðjanna Gefjunar og Iðunnar 1949.

A forsíðu heftisins er loftmynd af Hrísey frá hendi myndasníllingsins Harðar Geirssonar. Þessi mynd tengist lengstu ritgerð heftisins sem er eftir unga konu, Klöru Teitsdóttur, og fjallar um útgerðarsögu heimabyggðar hennar, Hríseyjar,

frá 1850 til 1950. Í heftinu er einnig margvíslegt annað efni. Þorsteinn Krüger birtir þætti úr skemmtanalífi Akureyringa á fyrri hluta 20. aldar. Kristín Jónsdóttir frá Munkaþverá skrifar um Hallgrím Júlíusson organista. Elin Friðriksdóttir á hér minningar frá uppvaxtarárum í Akrahreppi. Guðrún

Sigurðardóttir skrifar um handavinnu kvenna á 20. öld og birt er gömul ferðasaga eftir Steinunni Bjarman. Sjá má af þessu að meirihluti efnis í heftinu er eftir konur eða um þær.

Í lokin er birt stutt ársskýrsla Sögufélags Eyfirðinga, sem gefur Súlur út, formaður félagsins er Jón Hjaltason. Sími félagsins / símsvari er 462 4024. Áskriftarverð þessa heftis Súlur er kr. 4.200. Heftið fæst einnig í lausasölu í Pennanum á Akureyri. Við áskriftarbeiðnum tekur Guðmundur P. Steindórsson, netfang gudps@simnet.is.

Ritstjóri Súlur hefur síðustu fimm ár verið Björn Teitsson, netfang hans er: banna@simnet.is, heimasími 456 4119. Í ritnefnd eru einnig Ása Marinósdóttir, Jón Hjaltason og Kristín Aðalsteinsdóttir. Þau öll taka við efni til birtingar og eru stuttar minningar eða frásagnir sérlega vel þegnar segir í fréttatilkynningu frá Sögufélagi Eyfirðinga. /MPD

LESENDABÁS

Opið bréf til Davíðs Herbertssonar

Sæll og blessaður, Davíð Herbertsson, og þakka þér innilega fyrir bráðskemmtilegt bréf sem ég var að lesa (í Bændablaðinu þ. 27. apr.) Það er svo miklu meira gaman að sjá að einhver les og vill ræða málín, eða svara þegar fólki finnst að sér vegið.

Reyndar verð ég að byrja á því að segja að það var og er fjarri mér að vera með nokkrar aðdróttanir að þér persónulega, né draga í efa að bæði þú og margir aðrir fjárbændur, gerið allt ykkar besta til að fara vel með fænað og fôður, sem að sjálfsögðu er til bóta fyrir skepnuna, en kemur ekki í veg fyrir orsök og afleiðingu þess að vetrarrýja fêð.

Þessi brenglaði ofgnóttu og sóunar hugsunarháttur nútímans, að vilja helst leggja niður landbúnað og byggð í sveitum, þekkir ekki muninn á raunverulegum verðmætum og LÍFSNAUÐSYNJUM, eða hvað það er sem gerir gæfumuninn þegar á reynir og í nauðirnar rekur. Þær öfugmæla aðstæður sem nútíminn hefur skapað og úthlutað sauðfjárræktinni, hafa sett hana út í horn, sem afætur þjóðfélagsins, styrkþega og óþurftar atvinnugrein. Skilur ekki gildi hennar í fæðu- og klæðaöflun breytilegra tíma, né samfélagslega ábyrgð þess að byggja mannvænt þjóðfélag af menningarlegri reisin þekkingar og reynslu.

Ég veit ekki hvort þú hefur líka lesið það sem ég hef áður skrifað um ullina og sent þessu blaði. En þar hef ég verið að reyna að vekja athygli á, að nútíma rúningsvenjur eru að eyðileggja og útrýma þelínu, dýrmætasta hluta ullarinnar, lífgjafa þessarar þjóðar um aldir og sérstöðu íslensku sauðkindarinnar á heimsmælikvarða. Merkilegt að

Guðriður B. Helgadóttir

það tók ekki nema hálfa mannsævi að aftengja þá þekkingu og hugsun úr þjóðarvitundinni. Ef til vill varla von að þeir sem aldrei hafa séð eðlilegt vorruíð reyfi af vel fôðraðri kind, viti hvernig það lítur út, eða hvað svona 96 ára gamlingar eru að tala um. En af því ég nýt þeirra foréttinda að hafa lifað atvinnuþróun heillar aldar og tekið virkan þátt í þeirri nýsköpun til sjávar og sveita, þá þekki ég af eigin raun þessar stökkbreytingar. Þar á meðal vinnslu og notkun ullarinnar.

Það er mikill skaði að glutra niður þeim verðmætum sem felast í þelínu. Þess vegna tel ég það skyldu mína að reyna að vara við þeirri hættu og koma því á framfæri við þá sem enn gæti verið lag að vekja til umhugsunar og úrbóta. Gæti líka verið gagnlegt og gaman að ræða margbreytilega möguleika

í framtíð sauðfjárbúskapar, samhliða ferðaþjónustuatvinnuvegi í uppbyggingu. Þar er að mörgu að hyggja í sambandi við matvælaframleiðsluna og afþreyingu. Og ekki eru nú fætur ferðamanna léttstígari á viðkvæmum stöðum sem verja þarf ágangi. Né spörðin þrífalegri á húsaflöðum landsmanna. Þess vegna sýnist mér að mikil þörf sé enn og aftur fyrir sem skýrasta og óbrenslaðasta hugsun og fyrirhyggju. Og veitir ekkert af að minna öðru hvoru á það.

En þetta með nýyrðin og íslensku væri svo miklu meira gaman að ræða við þig persónulega og orði til orðs. Samt hvorki mannsber né berjúgra, hvað þá mannsberjúgra, það mundi ég ekki taka í mál. Að fá svo vísur eins og rúsínur í enda bréfs, var líka alveg svarbréfs og þakka skylda. Ég kann reyndar aðra visu, allt of líka annarri þinni. En hana ræði ég ekki né hef yfir á almannaþæri nema við vissar aðstæður.

*Gleður auga og léttir lund,
lítil vísa, stuðlum skreytt.
Því er eftir þennan fund,
þögnin mælsk og kyrrðin breytt.*

*Ef að brenglast orðarugl,
oft er best að segja fátt.
Önnur vísan erfitt þrugl,
eldri gerðin varla sátt.*

*Því ég enda þetta bréf,
þakka vökult málaskraf.
Áfram gæti annað skref,
okkur leitt á vísu haf.*

Með kveðju.
Guðriður B. Helgadóttir

Bændablaðið í allt sumar

Þó svo að sumarleyfi gangi í garð þá er engin ástæða til að slá af í auglýsingabirthingum í Bændablaðinu.

Við bjóðum auglýsendum að gera birtingaáætlanir fram í tímann. Það auðveldar skipulagningu og gerir markaðsstarf fyrirtækja markvissara og árangursríkara. Með vandaðri áætlanagerð getur þú sparað bæði tíma og peninga.

Ásgerður María Hólmbertsdóttir auglýsingastjóri veitir ráðgjöf og tekur á móti auglýsingapöntunum í síma 563-0300 og í netfangið amh@bondi.is

Bændablaðið

Bændahöllinni við Hagatorg
Sími 563 0300 / Netfang augl@bondi.is / bbl.is

HITA KÚTAR
Amerísk gæða framleiðsla

30-450 lítrar

Umboðsmenn um land allt

RAFVÖRUR

DALVEGI 16c · 201 KÓPAVOGI
SÍMI 568 6411 · RAFVÖRUR@RAFVÖRUR.IS

GÚMMÍBELTI
UNDIR ALLAR VÉLAR
Á LAGER

2 ára ábyrgð

MERKÚR

Hýsi-Merkúr hf. - Lambhagavegi 6 - 113 Reykjavík
534 6050 - merkur@merkur.is - www.merkur.is

VINNUKARL

standsaf

Gæða vinnufatnaður frá Standsafe á góðu verði. Magnafsláttur í boði. Sendum frítt um land allt. Kíktu á Vinnukarl.is

TIL SÖLU

Cace MXM 155, árg. 2005 og TIM THYREGOD vagn, árg. 2007. Burðargeta 15.015 kg., ný dekk. Tæki í góðu lagi. Upplýsingar í síma 892 7502.

RAG
import - export

565 2727 - 892 7502

Smáauglýsingar

Sími: 563 0300 | Netfang: augl@bondi.is | Veffang: www.bbl.is

Hægt er að skrá auglýsingar og greiða með auðveldum hætti á bbl.is

Verð: Textaauglýsing kr. 2.200 m. vsk (innan við 140 slög) og kr. 5.400 texti + mynd. Skilafrestur: Fyrir kl. 16:00 á þriðjudegi fyrir útgáfu.

Heytælla. Vinnslubreidd 5,2 m. Verð 496.000 án vsk. Vallarnaut.is, s. 8411200 & 8417300.

Rakstrarvél. Vinnslubreidd 4.4 m. Verð 487.000 án vsk. Vallarnaut.is, s. 8411200 & 8417300.

Diskasláttuvél. Vinnslubreidd 2,9 m. Verð 717.000 án vsk. Vallarnaut.is, s. 8411200 & 8417300.

Notaðir stólar úr Súlnasal Hótel Sögu til sölu. Líttir og þægilegir og stólast vel upp. Vel með farnir. Verð kr. 5 þús. pr. stk. Uppl. í síma 820-9919.

Ert þú orðin/n leið/ur á því að standa í roki og rigningu þegar þú ert að grilla? Nú er tækifærið að næla sér í 6 hyrnt grillhús 11,9 m² með grilli og reyk-háf, pláss fyrir 15 manns á bekkjum í kringum grillið í hvaða veðri sem er. 45 mm tvínótað timbur í útveggjum, gluggar í 5 hliðum, góð lofthæð og frábær gæði. Verð aðeins 890.000 kr. Ath. hús ekki fullklárað á mynd, tilbúið til afhendingar í lok maí/byrjun júní. Uppl. í síma 862-8810, Raggi, netfang grs@sparenergihus.dk

Til sölu tvær Husqvarna Rider R175 sláttuvélar, árg. 2007. Nánari uppl. í síma 820-8579.

Til sölu er jörðin MYRKÁRBAKKI í HÖRGÁRSVEIT ásamt íbúðarhúsi með tveimur íbúðum, útihúsum, ræktuðu landi og óræktuðu en án bústofns og véla. Jörðin stendur í fallegu umhverfi innanlega í Hörgárdal undir Hraundröngunum, er í um 32 km fjarlægð frá Akureyri og býður upp á góða möguleika til hestabúskapar, sauðfjárræktar og/eða ferðaþjónustu. Ljósleiðari og þriggja fasa rafmagn til staðar. Ræktað land er um 30 ha. Í íbúðarhúsi eru tvær íbúðir með í heild sjö svefnherbergjum. Hlaða, fjós, hesthús og fjárhús eru sambyggð og standa næst íbúðarhúsinu. Húsin eru snyrtileg, nýlega máluð að utan en standa tóm þar sem búskap var nýlega hætt á jörðinni. Fjárhúsin eru fyrir um 300 kindur. Fjósið var síðast notað fyrir fé. Vélagæmsla og stór hlaða, bárujárnsklætt stálgrindarhús um 300 m² með góðri lofthæð, standa skammt frá íbúðarhúsi og útihúsum. Ástand mannvirka gott og auðvelt að hefja búskap að nýju. Nánari uppl. á www.kaupa.is eða í síma 847-9547 (Alda).

Til sölu Triumph Bonneville mótorkjól, árg. 2006 með fullt af uppfærslum. Upphaflega innflutt frá Texas. Aðeins keyrt rúmlega 7.000 mílur - líklega einungis 3.000 á Íslandi. Vel haldið við og á nýlegum dekkjum. Áhugasamir vinsamlegast sendið tölvupóst á arni@republik.is eða hringið í síma 856-0015 eða 571-6170 eftir kl. 15 á virkum dögum.

Til sölu MAN 26-440, keyrður 303.000 km, 510 milli hjóla. Beinskiptur. Góður bíll. Uppl. í síma 893-3710.

Til sölu Massey Ferguson, árg. '81, nýuppgerður, 3500 tímar. Verð 600.000 kr. Einnig er ég með land til sölu, 10 ha á Skeggastöðum, 15 km frá Hvolsvelli. Flótt fyrir hestamenn. Fer á 3.000.000 millj. Skoða öll tilboð. Uppl í síma 893-3386.

Til sölu PÖTTINGER VITASEM 302 sáðvél, árg. 2014 notuð í ca 100 hó., verð: 800 þ.+vsk. Uppl. í síma 894-7161.

BOGS stígvélín eru mjúk og hlý. Þola frost. Renna ekki í hálfu. Sterkur og góður sóli. St. upp í 48. Voru valin bestu kuldaþígn. í USA 2014. Act-acor, s. 899-6400.

Farangurskerra fyrir ferðaþjónustu. Er þetta kannski kerran sem þig vantar? Verð: 350 þús. Uppl. í síma 843-6610.

Kia Sorento, árg. '06, einn eigandi frá upphafi, ssk., ekin 136 þús., skoðaður 2018, vetrardekk á felgum, krókur. Uppl. í síma 865-6568 eða 863-7882.

MMC Pajero - 2005. 35" breyttur. Einn eigandi, reyklus, ástandsskoðaður, uppgerður og yfirfærinn, ssk., keyrður 223 þús., Bein sala. Verð 2.100.000. Uppl. í síma 861-1139, Rvk.

Til sölu rúmlega 6 tónna sturtuvagn, hægt að sturta á 3 vegu. Afvélar ehf., Vesturhraun 3, 210 Garðabær s. 480-0000.

Til sölu flaghefill 310 cm, með 2 tjökkum, hjólum og tildi. Verð 698.000 m/vsk. Afvélar ehf., Vesturhraun 3, 210 Garðabær, s. 480-0000.

Til sölu gafflar með euro festingum, bæði með og án glussafærslu. Afvélar ehf., Vesturhraun 3, 210 Garðabær, s. 480-0000.

Ertu með okkur á samfélagsmiðlum?

Kraftvelar

facebook.com/kraftvelar

instagram.com/kraftvelar

KRAFTVÉLAR
Dalvegur 6-8 • 201 Kópavogur • Sími 535 3500
Draupnigata 6 • 603 Akureyri • Sími 535 3526
www.kraftvelar.is • kraftvelar@kraftvelar.is

VERKFÆRI EHF

Hliðasmári 3, 201 Kópavogur, s. 544 4210, gsm. 892 9399, info@verkfieri.is, www.verkfieri.is

Tvær TEREX TC37 mini gröfur á lager. 3,7t, Árg. 2015, Notkun: 570 vinnustundir. Þrjár skóflur og nýtt Cangini Benne rótóttilt fylgir með. Verð: 5.300.000 kr. án vsk. per vél.

Þrír Italdem vökvafleygar á lager. Verð: GK-100 S 1-3t 490.000 kr. án vsk. GK-225 S 3-6t 745.000 kr. án vsk. GK-450 S 7-11t 900.000 kr. án vsk.

Tveir Cangini Benne stauraborar á lager. Verð: MT 20 1,8T-4,0T 267.600 kr. án vsk. MT 45 4,0T-7,2T 360.500 kr. án vsk. 150mm x 1000mm og 350mm x 1000mm sniglar með grjóttoddi á lager.

Bændablaðið
Smáauglýsingar.
563 0300

Humbaur kerrur

Ýmsar gerðir og möguleikar!

750 kg, 201x102 cm.
Verð án vsk. kr: 112.823,-

750 kg, 205x131 cm.
Verð án vsk. kr: 169.355,-

750 kg, 251x131 cm.
Verð án vsk. kr: 201.613,-

750 kg, 251x131 cm og sturtur.
Verð án vsk. kr: 229.839,-

2500 kg, 303x150 cm.
Verð án vsk. kr: 399.194,- með skráningu.

Smiðjuvegi 40 gul gata. Kópavogi.
Veitum upplýsingar í síma: 517 7718.
Heimasíða: www.topplausnir.is

Bændablaðið á vefnum – bbl.is

Smáauglýsinga-síminn er:

563 0300

Eldri blöð má finna hér á PDF:

Bændablaðið

Til sölu Ammann jarðvegsþjappa. Notuð 500 og 700 kg. Mjög gott ástand og verð. Til sýnis og sölu hjá Tækjasölunni Sævarhöfða, sími 660-6111.

Eigum nokkrar nýjar gámasliskjur. Verð kr 186.000,- með vsk, www.viroglykkjur.is. Uppl. í síma 772-3200 / 692-8027.

18V koppafeitissprautan frá Serenco. 6.250 psi (420 bar). Tilboðsverð: 45.500 kr. Orka ehf., Stórhöfða 37, sími 586-1900.

Rúlluklær, kr. 169.9000,-. Búvís, sími 465 1332.

Palmse sturtuvagnar, 13 tonna, kr. 1.295.000,- án vsk. Búvís, sími 465 1332.

Skádæla. Með öflugum skera. Frábær hönnun, lítill fyrirferð. Mikil dælu- og hrærugeta. Dæluöxull úr ryðfríu stáli í olíubaði. Burðarvirki úr heitgalf. stáli eða SS stáli. Fáanleg með hræriskrúfu. Vinnulengd allt að 6 m. Framleiðandi : www.doda.com. Hákonarson ehf., hak@hak.is, www.hak.is, s. 892-4163.

Trjábolksklær. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Til sölu 2 traktorsdekk 520/70R38, 2 traktorsdekk 540/65R34. Búvís ehf., sími 465-1332.

Loftpressur fyrir verktaka og bændur frá : www.zanon.it. Driftskaftrifnar, bensín, dísil. Afköst allt að 2800 L / mín, 14 Bar, 20 til 1000 L tankar. Hentar mjög vel í skógrækt. Hákonarson ehf., sími : 8924163, hak@hak.is, www.hak.is

T-080/2A með 2x600 mm upp-hækkun, lúgu og stiga til sölu. Verð 1.586.160 án vsk. Uppl. í síma 577-1200 og 841-2121.

Ice-Viking smáhýsi er sterkbyggt og einfalt í uppsetningu sem gisting eða sánatunna. FUNI, Smiðjuvegi 74, Kóp., www.ice-viking.is, sími 515-8701.

90 Hp Tohatsu utanborðsvél. 2 ára gömul, notuð 140 klst. Verð 850 þús. Uppl. í síma 894-5785 snj@vortex.is

Traustur og ódýr vinnumaður. Búvís. Sími 465-1332.

Talía og hlaupaköttur, lyftigeta allt að 1 tonn. Búvís. Sími 465-1332.

Seljum vara- og aukahluti í flestar gerðir af kerrum. Sendum um land allt. Brimco ehf., sími 894-5111, www.brimco.is. Opið frá kl.13-16.30.

Metar-Fact taðdreifari, 6 tonna. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Brynningartæki. Úrval af brynningar-tækjum frá kr. 5.900 m. vsk. Brimco ehf., www.brimco.is, Flugumýri 8, Mos., sími 894-5111. Opið kl.13-16.30.

Magnaðir gafflar í hirðinguna og önnur störf. Álskaft og plastgreiða nær óbrjótanleg. 900 gr. að þyngd. Verð 9.500,- m. vsk. Sendum um land allt. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111, opið frá kl.13-16.30.

Cemtec sænskar skeifur og fjaðrir. Framleitt skv. reglum FEIF. Leitun að betra verði. Afsláttur ef keypt er í magni. Sendum um land allt. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111, opið frá kl.13-16.30, www.brimco.is

VERDO. Gæða spónaköggjar, undirburður fyrir hross í 15 kg pokum. Einnig til sölu spónaköggjar í stórsekkjum. Brimco ehf., sími 894-5111, www.brimco.is. Opið frá kl.13-16.30.

Vökvaknúnar vatnsdælur fyrir tank-bíla og dráttarvélar. Sjálfsgandi dælur sem dæla allt að 120 tonnum á klst. Einnig Centrifugal dælur með miklum þrýstingi, allt að 10 BAR. Stuttur afgreiðslutími, hagstætt verð og örugg þjónusta. Hákonarson ehf., sími 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is

Byltingarkennd nýjung í dælingu á mykju!! Hnifadælur með öflugum hræriskrúfum og sprautustútum. Traktorsdrifnar eða með rafmóturum frá 5,5 kw upp í 30 kw. Brunndælur eða skádælur, 100 mm, 120 mm, 150 mm, 200 mm. Mikil dælugeta. Haughrætur í mörgum útfærslum og stærðum. Mykjuskiljur sem framleiða undirburð. Hákonarson ehf., hak@hak.is, www.hak.is, s. 8924163.

Kranzle þýskar háþrýstidælur í úrvali. Búvís. Uppl. í síma 465-1332.

Framleiðum og eigum á lager krók-heysisgrindur með eða án gámalása, sterkar og ódýrar. Framleiðum einnig flatpalla á krókgrindur til vélaflutninga og allskonar flutninga. Vagnasmiðjan. is - Eldshöfða 21, Rvk. S. 894-6000.

Taðklær. Breidd 120 cm, kr. 179.000.- án vsk. Breidd 150 cm, kr. 239.900.- án vsk. Breidd 180 cm, kr. 269.000.- án vsk. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Innhæturur fyrir gripahús. Rafdrifnar : 7,5 kw, 9,2 kw, 11 kw glussadrifnar : 8 kw, 60 l / mín., 120 bar. Vinnudýpt : 130 cm skrúfa : 200 mm. Hákonarson ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Haughrætur galvaniseraðar með eik-arlegum. Búvís ehf. Sími 465-1332.

Lemigo stígvél. Létt, stöðug og slitsterk. Kr. 8.485,- með vsk. G. Kvaran í Reykjavík, sími 824-7610. Búvís ehf. Sími 465-1332.

LandCruiser 120 VX, árg. '03, ekinn 271 þús. km, toppaintak, nýskoðaður 2018, eins og að aka nýjum bíl. Nýjar spymur, spindilkúlar uppi/niðri, báðum megin, ballarstanga gúmmí, öxulhosur innri, demparar og loft-púðar að aftan, samsláttapúðar, ný upptekin túrbína, ssk., dísil, 8 manna. Ásett verð 2.890 þúsund. Uppl. í síma 696-9595.

Liebherr 140 EC-H 6
2008 árg., 60 m bóma.
Undirvagn. Laus í vinnu.
Upplýsingar í síma 660-6051

Liebherr A900 hjólagrafa
2007 árg., Engcon EC20 rótor-
tilt. 3 skóflur
Verð 7,5 mkr + vsk
Upplýsingar í síma 660-6051.

Hamm H13i
valtari, 2014 árg., 950 vst.
HCQ-GPS mælikerfi.
Verð 11,9 mkr + vsk.
Upplýsingar í síma 660-6051.

Weber jarðvegsþjöppur og
hoppa til á lager.
Upplýsingar í síma 660-6051.

Tsurumi dælur í miklu úrvali.
Upplýsingar í síma 660-6050.

Uppl. í síma 660-6051.
MERKÚR
merkur.is

Traktorsdrifnar rafstöðvar (Agro-Watt), www.sogaenergyteam.com -
stærðir : 10,8 kw – 72 kw. Stöðvarnar
eru með eða án AVR (spennujafnara).
AVR tryggir örugga keyrslu á við-
kvæmum rafbúnaði t.d mjólkurþjó-
um, tölvubúnaði, nýlegum rafsuðum
o.fl. Hákonarson ehf. Uppl. í síma
892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Háprýstibúnaður fyrir heitt vatn.
Prýstingur allt að 500 Bar @ 30 l /
min. Hákonarson ehf., netfang : hak@hak.is, sími 892-4163, www.hak.is.

Ný hrærivél með Yanmar dísil mótör.
Afköst 10 til 14 rúmmetrar á tímann.
Verð 950 þús. Uppl. í síma 869-0175.

Traktorsdrifnar dælur í mörgum
útfærslum og stærðum á lager.
Sjálfsogandi dælur í mörgum stærð-
um fyrir magndælingu á vatni,
skolpi, sjó, olíu. Háprýstar dælur
fyrir vökvun og niðurbrot í haughús-
um. Slöngubúnaður með hraðkúpl-
ingum, flatir barkar á frábæru verði,
2" – 3" – 4". Allur búnaður fyrir vökvun
á ræktunarsvæðum. Haugdælur með
vacuum búnaði. Aðrir afgjafar : raf-
magn, bensín / dísil, glussaknúar (mjög
háprýstar). Við sérhæfum okkur
í öllu sem viðkemur dælum fyrir iðnað
og heimili. Gerum einnig við allar
dælur. Hákonarson ehf. Uppl. í síma
892-4163, hak@hak.is, www.hak.is.

Háprýstipvottadælur fyrir allan iðnað.
Öflugar og vandaðar dælur á frábæru
verði frá Comet, www.comet-spa.com -
afgjafar; rafmagn, Honda bensín,
Yanmardísil, aflúrtak á traktor. Heitt
og kalt vatn, mikið vatnsflæði og
prýstingur allt að 500 bar. Hákonarson
ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is,
www.hak.is.

Háprýstibúnaður fyrir stíflulosun í
skolp og drenörum. Getum útvegað
þennan búnað í mörgum útfærslum
og styrkleikum. Fyrir rör frá 30 mm upp
í 900 mm. Háprýstislöngur allt að 150
metrar á lengd, 3/8", 1/2", 5/8", 3/4".
Bensín / dísil, vatnsflæði allt að: 132
l / min @ 3000 Psi. Búnaður á sér-
smíðuðum vagni með þrýstibremsum
eða á stálgrind. Búnaðurinn hentar
einnig vel fyrir öflugan háprýstipvott.
Vandaður og hentugur búnaður fyrir
sveitarfélög og verktaka. Hákonarson
ehf. Uppl. í síma 892-4163, hak@hak.is,
www.hak.is.

Rafstöðvar með orginal Honda-vélum
og YANMAR dísil á lager. Stöðvarnar
eru frá ELCOS Srl. á Ítalíu, www.elcos.net. Eigum einnig hljóðlátar
stöðvar fyrir ferðavagna. Við bjóð-
um upp á allar gerðir af rafstöðvum.
Mjög hagstætt verð. Hákonarson ehf.,
www.hak.is, s. 892 4163, netfang:
hak@hak.is.

Sláttuvél á súper verði 290 cm.
frábær reynsla, einföld og ódýr
í rekstri þarf aðeins 55-70 hð.
Orkutækni ehf. s:5876065
Sími : 8920016.

Lambheldar hliðgrindur. Breidd 4,27
m, hæð 1,10 m. Möskvastærð 10 x 15
cm. Verð fyrir 1 stk. 24.900 auk vsk.
Verð 2-4 stk 22.900 auk vsk. 5 stk
eða fleiri 19.900 auk vsk. Uppl. í síma
669-1336 og 899-1776, Aurasel ehf.

Til sölu. Mercedes-Benz Vario 815D
4x4 19+1 sæti. Árg. '01. Ekkinn
522.000 km. Í góðu ásigkomulagi.
Kerra fylgir. Verð: 4,5 milljónir. Uppl.
veitir Gunnar í síma 892-2616.

Orkutækni ehf. s: 5876065

3,2 T bílalyfta á lágu verði fyrir alla.
Sími : 8920016.

RECK virkar best í haughúsinu.
Sími : 8920016.

Maschio C 280 hnífataetar fyrir 80-130 hð, 3ja
hraða PTO, HD hnífafestingum og jöfnunarhlara.
Sími : 8920016.

Nardi kílplógur vinnsludýpt 50-85 cm.
hægt að draga niður vatnsrör og kapla.
Sími : 8920016.

Sími : 8920016.

NÝTT! Pizzaofn / viðarkynnntur ofn. Þ= 80 cm. Eigum einnig til eldfasta múr-
steina. FUNI, Smiðjuvegi 74, Kóp.,
www.funis.is, sími 515-8701.

Til sölu Komatsu skotbómulyftari,
árg. '07, vst. 2796 klst. Tilboð óskast.
Uppl. í síma 898-3095 og 471-1277,
Sigþór.

kemi
www.kemi.is

Smurólíur

Eigum flestar gerðir af
smurólíum á öll tæki og
traktora.

Koppafeiti og smurefni

Eigum mikið úrval af
koppafeiti og smur-
efnum frá Interflon og
Total ásamt smursprau-
tum, könnum og dælum.

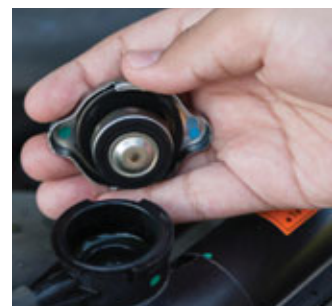
GLUSSI

Eigum til glussa á allar
gerðir traktora, vinnu-
véla, vörubíla og
liðéttinga

Rúðuvökvi

Rúðuvökvinn okkar er
lyktarlítil, með frábæra
hreinsieiginleika og gott
frostþol

Frostlögur

Mikið úrval af frostlegi
og allir litir á lager.
Eigum einnig hreinsi- og
þéttiefni fyrir kælikerfi.

Pantanasími 415 4000
kemi@kemi.is

Vörur hjá Sláturfélagi Suðurlands

Ærblanda SS án GMO

Orkuríkt kjarnfóður með
17,2% hráprótein. Fjölbreytt
innihald án erfðabreytts
hráefnis. Gott jafnvægi
stein- og snefilefna.

Rúlluplastið sem bændur treysta

SS og bændur styðja aftur við
bakið á Krabbameinsfélaginu
með sölu á bleiku og bláu
plasti. Erum einnig með hvítt,
grænt og svart plast.

SÁÐVÖRULISTI 2017

Sáðvörulistinn 2017
er kominn út!
**Frír flutningur
til bænda.**

GRASFRAE

Grasfræblanda - SS Alhliða
Grasfræblanda - SS Tún
Vallarfoxgras - Engmo
Vallarfoxgras - Switch
Vallarfoxgras - Vega
Vallarsveifgras - Sobra
Hávingull - Norild
Túnvingull - Reverent

GRÆNFÓÐURFRÆ

Sumarrýgresi - Lemnos
Fjölært rýgresi - Calibra
Fjölært rýgresi - Kentaur
Vetrarrýgresi - Sikem
Vetrarrýgresi - Turgo
Vetrarrepja - Emerald
Vetrarrepja - Hobson
Fóðurkál - Keeper
Fóðurnæpur - Samson

BYGG

Bygg 2ja raða - Filippa
Bygg 2ja raða - Kría
Bygg 6 raða - Judit
Bygg 6 raða - Aukusti

HAFRAR

Hafrar - Akseli
Hafrar - Belinda

Verðlista má sjá á
heimasíðu SS

Sláturfélag Suðurlands
Fossháls 1 • Reykjavík
Sími 575 6000
www.ss.is

Bændablaðið
Smáauglýsingar
56-30-300

Parkland Greenline 544

Árgerð: 2004

Trjáskurlari - Með glussamötun
30x20 cm opnun

Verð: **1.150.000,-** án vsk

King Trailer GTS73/4

Vélavagn

Árgerð 2006

4 öxla

Verð: **5.200.000,-** án vsk

Bobcat 751

Árgerð: 2000

3.025 vinnustundir

Verð: **1.400.000,-** án vsk

Volvo FH 6x4

Árgerð: 2006

Notkun: 390.000 km

Langendorf

Árgerð: 2005

Selst saman í setti

Verð: **8.900.000,-** án vsk

Mercedes-Benz Actros 2651

Árgerð: 2015

Notkun: 184.000 km

Verð: **11.900.000,-** án vsk

Caterpillar 324DL

Árgerð: 2007

Notkun: 9.100 vinnustundir
GPS Trimble, Rótortilt, smurkerfi

Verð: **12.950.000,-** án vsk

Margar aðrar vélar í boði.
Skoðaðu úrvalið á:
www.vinnuvelar.is

Vinnuvelar

Kistumel 2 • 116 Reykjavík
Sími 480 0444
vinnuvelar@vinnuvelar.is
www.vinnuvelar.is

Vel með farin Terex 860 traktorsgrafa, árg. '05. Notkun 11.856 klst. Skipting nýþuppgærd. Nýjar skóflur að hluta. Nýjar keðjur geta fylgt með á öll dekk. Verð 3,5 m + vsk. Sk. mögul. Uppl. í síma 892-1508.

Skóbursti fyrir utan heimilið eða vinnustaðinn. Galv.grind með góðum burstum. Verðið er aðeins kr. 8.500,- m. vsk. Sendum um land allt. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111, opið frá kl.13-16.30, www.brimco.is

MAN L2000. Innfluttur, notaður 2002. Ekinn 265.000. Utanmál kassa: L. 5,2 m, b. 2,5 m, h. 2,0 m. Hliðaropun beggja megin og opnun að aftan, þokkaleg dekk. Skoðaður 2018. Verð 990.000 stgr. S. 840 0069, Sigtryggur.

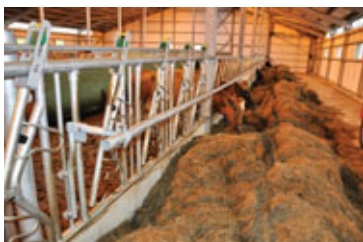
Til sölu tveir notaðir skotbómulyftarar JCB Lodall, árg. 1998 og árg. 2006. Uppl. í síma 435-6786 og 860-2699, siggi@fbmidhraun.is, Sigurður

Einangrar með skrufgangi og dropavörn. Fljótlegt að setja á staurinn með hettu og borvél. Fata með 150 stk., aðeins kr. 5.500,-. Mikið úrval af öðrum rafgirðingarvörum frá Patura. Skoðið Patura bækling á www.brimco.is. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111. Opið kl.13-16.30.

Hliðgrindur. Vandaðar, stækkanlegar hliðgrindur frá 1,0-6,0 mtr í tveimur þéttleikum. Góð læsing og lamir fylgja. Brimco ehf., www.brimco.is, Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111. Opið kl.13-16.30.

Úrval lausna frá Þýska stórfyrirtækinu Patura. Fóðurframhliðar, sjálf-læsigrindur, milligjardir, kálfaöðurkassar, brynningarskálur og margt fleira. Leitið tilboða og heildarlausna fyrir nautgripina. Bæklinga má sjá á heimasíðu okkar www.brimco.is, Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., s. 894-5111, opið frá kl.13-16.30.

Patura spennar í úrvali. P1 er bæði fyrir 12 v. og 230 v. 5 km drægni. Frábært verð, aðeins kr. 29.900,-. Mikið úrval af öðrum rafgirðingarvörum, skoðið Patura bækling á www.brimco.is. Brimco ehf., Flugumýri 8, Mosf., sími 894-5111. Opið kl.13-16.30.

Nýtt öflugt gasgrill með 2 brennurum. Grillflötur 55 x 35 cm. Uppl. í síma 896-0240.

Til sölu Fendt 820, árg. '08, vst. 9990 klst. Tilboð óskast. Uppl. í síma 898-3095 og 471-1277, Sigbór.

Til sölu á Hella 52 fm. Verð 14,5 millj. 2 millj. mega borgast með bíl eða hjólhýsi. Uppl. í síma 692-9144.

Til sölu tveggja herb., eldhús og stofa, 52 fm. Verð aðeins 10,7 millj. Uppl. í síma 692-9144.

Lincoln, árg. '79, vel með farinn og flott eintak. Verð hugmynd 1.500.000 kr. Uppl. í síma 897-6515.

Til sölu Chevrolet Silverado 3500 HD, árg. '16 ekinn 15.500 km, 6,6 Duramax dísil, ssk. Vel útbúinn af aukahlutum. Geir, sími 696-1606, gharrysson@gmail.com

Krabbagröfur og bakkó á flestar gerðir traktora. Gott verð og góð gæði. Svansson ehf., sala@svansson.is, sími 697-4900.

Ruddasláttuvélar á allar stærðir af dráttarvélum og allt niður í rudda-garðsláttuvélar. Svansson ehf., sala@svansson.is, sími 697-4900.

Stauraborar fyrir þrítengi, fjórhjól og fl. Borastærðir frá 80 mm til 350 mm. Svansson ehf., sala@svansson.is, sími 697-4900.

Scania T124, árg. '99, ekinn 190.000. Verð 1.600.000 + vsk. Uppl. í síma 660-1818.

Til sölu þriggja fasa Atlas copco GA7FF iðnaðar-loftpressa. Pressar 7,5 ör, afl 7,5KW. Í toppstandi. Uppl. í síma: 892-8293.

Handprjónaðar lopahúfur. Margir litir og munstur. 4.000.-stk. Pantanir í síma 849-1740.

Scania 560, árg. '13, ekinn 340.000, mjög góður bíll. Uppl. gefur Sigurður í síma 892-1164.

Scania 560, árg. '09, ekinn 518.000, mjög góður bíll. Uppl. gefur Sigurður í síma 892-1164.

Kerra með 2 öxlum, lítið notuð. Uppl. gefur Sigurður í síma 892-1164.

Scania 112H, árg. '83, ekin 393 þúsund. Óska eftir tilboði. Nánari uppl. sími 899-1046.

Pallur til vélaflutninga í ágætu lagi. Nánari uppl. í síma 899-1046.

Til sölu vandaður 4 fm skúr, einangraður í hólf og gólf, tvöfalður botn, klæddur að innan, gert ráð fyrir wc. Uppl. í síma 861-7128.

Innflutningur & sala á vinnuvélum til Íslands. Við aðstoðum við flutning & kaup á nýjum/notuðum vinnuvélum & tækjum frá Bretlandi til Íslands. Yfir 20 ára reynsla, örugg og snögg þjónusta. www.ice-export.co.uk Erum líka á facebook undir: Suður England. Net-símar: Haukur 499-0588, Hafþór 499-0719, sudurengland@gmail.com

Hleðslurafhlöður fyrir garðklippur, fjarstýringar og fleiri verkfæri. 25% VERÐLÆKKUN Á NÝJUM BORVÉLARAFHLOÐUM. Nánar á www.fyriralla.is og sími 899-1549 virka daga eftir kl. 16.00 og um helgar

Fiat p210 Ducato húsbíll, árg. 2005, ekinn 55 þ. km. Verð 4,8 millj. Uppl. í síma 893-3443.

Til sölu

Olíuskiljur-fituskiljur-einagrunarplast. CE vottaðar vörur. Efni til fráveitulaagna. Vatnsgeymar 100-50.000 lítra. Borgarplast.is sími 561-2211, Mosfellsbæ.

Til sölu Kuhn heyþyrila G.F 5001 MH, árg. '90, Kuhn stjörnumúgavél G.A.402N, árg. '03, Farmal A, árg. '46 og Farmal Cub, árg. '52. Uppl. í síma 894-0283.

Til sölu 3 hestar á misjöfnum aldri, frá 8 vetra til 12 vetra. Mitsubishi Lancer 4x4, ekinn 222 þús. Mikið búið að gera við, árg. 1999. Vagn á einni hásing, burðargeta 6.5 tonn, heildarþyngd 9.900 kg. Uppl. í síma 847-3675.

Vörubíll til sölu í varahluti. Volvo FL 10 '92, bíllinn er á grind með vörulyftu og kojuhúsi. Afturpartur upplagður í rúlluvagn. Nánari uppl. í síma 896-4316.

Til sölu áburðardreifari Rauch, 1500 L, 2 skifu með hliðarlokun, köggla-sigti. Verð 280.000 án vsk. Uppl. í s. 897-5892.

Farmall Cub og Farmall A, uppgerðir / 40 FT Hágámur / Kamina / ný bíl-skúrshurð. b.: 250, h.: 300 / Peugeot Vespa 2012 / Panill ca 250 m² / ísskápur, h.: 155. Uppl í s. 824-2828.

Til sölu Mc Hale Fusion 2 rúlluvél, árg. 2008. Notkun ca 27000 rúllur. Ásett verð 4.300.000 án vsk. Staðsett á Vesturlandi. Uppl. í síma 849-9574.

Akurvalti, þriggja metra þrískeraplógur, tveir rúlluvagnar, ellefu og sautján rúllustoll, einnar stjörnu rakstrarvél. Lely miðjurakstrarvél, 60 hestafla, Fiat og 12000 lítra heimasmiðaður haugtankur, Benz Vito, 4x4 sendibíll, Benz 1834 vörubíll á grínd með gámalásum, Lely róbót, árg. 2007. Uppl. í síma 894-3367 eða fremstafell@simnet.is

Til sölu á Austurlandi: rakstrarhjól af Sprintmaster, misvel tinduð, 20.000 kr. stk, ásamt fleiri varahlutum, Krone fjölfætla, árg. '16, dragtengd, 4x7, Pöttinger Nova 260 sláttuvél, árg. '14. Uppl. netf. unaos@sveita.net

Til sölu á Austurlandi: Bögballe M1 áb.dreifari, nýir dreifspaðar, 150.000. Einnig MF 362, árg. '91 (3000 vst.), 950.000 og MF 355, árg. '88, (5600 vst.) m/tækjum og bretttagaffli, 700.000. Uppl. netf. unaos@sveita.net

Sérsmiðaðir gluggar frá Færeijum! 10 ára ábyrgð. Tré og álklaðdir trégluggar. PVC gluggar og útidyr. Jóhann Helgi & Co jh@Jóhannhelgi.is 8208096.

Plast í fjárhúsgólf og stíur. Bása og drennottur, útileiktæki, gúmmihellur og gervigras. Heildarlausnir á leiksvæðum. jh@johannhelgi.is 8208096.

Toyota Hilux extra cab dísil, 4x4, árg. '09 til sölu, ekinn aðeins 70 þús. km. Uppl. gefur Haraldur í síma 465-2205.

Vestfirskar sagnir 4. hefti komið í bók-búðir. Fjársjóður sem við megum ekki gleyma og týna. Vestfirska forlagið jons@snerpa.is 456-8181.

Áburðarkastdreifari, PZ sláttuvél, rakstravél, tæta og gamall traktor til sölu. Uppl. í síma 860-4712.

Til sölu fjórar felgur 17", gatadeiling 5x115, passar fyrir Chevrolet captiva og fleiri teg. Notaðar eitt sumar, hálf-slitin dekk fylgja. Uppl. í síma 856-5421.

Til sölu Scania P420, árg. '05, ekinn 254.000 km með nýsmíðuðu vélafleti. Burðargeta 14 tonn. Nýr dráttarkrókur. Verð 3.000.000 kr. + vsk. Uppl. í síma 823-1118, Otti.

Til sölu jarðtæteri, nánast ónotaður, br. 2,85, árg. 2013. Á sama stað dráttuvél, Valtra 6850, 128 hö., árg. 2006. Uppl. í síma 464-3922 eða 867-1329

Óska eftir

Vélakerra 3,5 tonn. Óska eftir vagni til að flytja 3,5 tonna vinnulyftu. Má þarfnast lagfæringar. Uppl. í síma 893-8778 eða huskarlar@rang.is

LandCruiser 100. Óska eftir góðu eintaki af LandCruiser 100, dísil. Staðgreiðsla í boði, get sótt hann hvar sem er. Mbk, Ármann, sími 856-6120 eða armann.a.einarsson@gmail.com

Kaupi gamlar vínýlplötur, kassettur og aðra tónlist, plötuspilara, gamlar græjur og segulbönd. Staðgreiði stór plötusöfn. S. 822-3710, olisigur@gmail.com.

Atvinna

Vantar ungling sem fyrst til aðstoðar við sauðburð o.fl. Uppl. í síma 452-7154 og 856-4972, Guðmundur.

Vantar starfskraft við sauðburð og hlunnindi í 1-2 mánuði. Nánari uppl. í síma 694-8570.

Gefins

1100 lítra plasttankar fást gefins. Tilvalið fyrir hestafólk og við sumar-bústaði. Uppl. í síma 531-3003 eða á netfangið valborg@svinvirkar.is.

Jarðir

Skógræktarland óskast til kaups, innan við 250 km frá Reykjavík. Uppl. í síma 848-7411.

Sumarhús

Rotþrær og heitir pottar. Rotþrær-heildarlausnir með leiðbeiningum um frágang. Ódýrir heitir pottar-leiðbeiningar um frágang fylgja. Borgarplast. is, sími 561-2211, Mosfellsbæ.

Veiði

VEIÐIBÆNDUR. Veiðið Regnbogasilunginn í nýju netin frá okkur. Heimavík ehf., Sporhömrum 3, sími 892-8655.

Þjónusta

Tek að mér að færa þær yfir á (vídeó, slide, ljósmyndir) DVD diska eða flakkara. Notum póstin frítt til baka. Sími 863-7265, siggil@simnet.is.

Málveldi ehf. Getur bætt við sig verkum. Tökum að okkur alla almenna málningarvinnu. Mjög sanngjarnir þegar kemur að verðinu, höfum sérstaka reynslu í málun á þökum. Ekkert þak er of bratt eða erfitt og það er alltaf löggildur málameistari á svæðinu. Málveldi reddar málinu. Uppl. veitir Roland Þór í síma 778-6673.

Bókhald, skjalagerð og framtalsaðstöð. Þjóðum upp á þjónustu fyrir fyrirtæki og einstaklinga. www.bokhaldsbillinn.is

Eldri blöð má finna hér á PDF:

Bændablaðið

White-Westinghouse
- amerísk gæða heimilistæki

11 kg purrkari

• Öflugur > 4500w element
• Tekur 11 Kg - Tengist barka
• Stórt op > auðvelt að hlaða

RAFVÖRUR
DALVEGI 16c - 201 KÓPAVOGI
SÍMI 568 6411 - WWW.RAFVORUR.IS

Skráðu smáauglýsingu í gegnum bbl.is

Bændablaðið
Smáauglýsingar 56-30-300

SILUNGANET!

Flot og sökknét
Breytt felling -
Meiri veiði
Ála- og
Bleikjugildirur

HEIMAVÍK EHF
Sími 892-8655
Sporhamrar 3 - 112 Reykjavík
www.heimavik.is

VOR Í LOFTI

Eigum á lager mikið úrval varahluta í jarðvinnslutæki af eftirtöldum gerðum: Pöttinger, Vogel & Noot, Kverneland, Howard, o.fl

Austurvegur 69 - 800 Selfoss Lónsbakki - 601 Akureyri Sólvangi 5 - 700 Egilsstaðir
Sími 480 0400 jotunn@jotunn.is www.jotunn.is

STARFSMENN S.S. SMÍÐIR, RAFVIRKJAR, PÍPARAR, BIFREIÐASTJÓRAR, VÉLVIRKJAR OG MÁLARAR

PROVENTUS
Starfsmannþjónusta

551 5000

Ármúla 15, 108 Reykjavík - www.proventus.is - proventus@proventus.is

Endurskinsjakki

Sumarjakki í sýnileikastaðlinum EN20417. Jakinn er renndur að framan og með vindlista yfir lásinn sem hægt er að loka með smellum, tveir hliðarvasar, brjóstvasar með vasalokum, vinstri vasinn er fyrir farsíma og penna ásamt renndum vasa. Einnig fánlegar margvasa buxur og buxur án hangandi vasa.

KH Vinnuföt • Nethyl 2a
110 Reykjavík • Sími: 577 1000
khvinnufot@khvinnufot.is
www.khvinnufot.is

KH Vinnuföt ehf. sérhæfir sig í sölu og þjónustu á öllum tegundum af vinnufatnaði, hlífðarfatnaði, öryggisfatnaði, öryggisskóm, öryggissigvélum, öryggisvörum og vinnuvettlingum.

Til sölu í Vinnubúðir

Eldhús og borðstofueiningar (samt. 12 einingar)

Eldhúseiningar (4 einingar 2,4x7,4m) með öllum búnaði m.a. allar tækjabúnaður fyrir eldhús, leirtau, kælar og frystiklefi (sjálfstæð eining 2,4x6m).

Var sett upp til að þjóna 50 til 60 manna vinnustað.

Borðstofueiningar (5 einingar 2,4x6m) og salernis, vinnufata og frystieining (3 einingar 2,4x6m)

Verð:
Óskað er eftir tilboði í eigninnar
- við tilboðsverð bætist vsk.

Málsetning eininganna er c.a. utanmál þeirra.

Upplýsingar veita:
Óskar í síma 842 6500
oskar@advance.is og /eða
Magnús í síma 699 0775
magnus@logskipti.is.

Útvegum varahluti í flestar gerðir traktora og vinnuvéla. Einnig olíuverk í flestar gerðir bíla og tækja.

Við sérhæfum okkur í JCB, Hydrema, Iveco, New Holland, Case og nú:

Vélavit
Sala - Þjónusta
S: 5272600 - www.velavit.is

Sími: 527 2600

f Vélavit

SAMSUNG

Eftir hverju bíður þú?

Kælikápur 202cm
RB36J8035SR

Stál. Heildarrými: 357 lítrar.
Kælirými: 247 lítrar. Frystirými:
110 lítrar. Mál B-H-D í mm:
595 x 2017 x 597

Verð: 149.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RS7567THCSR

Stál. Heildarrými: 532 lítrar. Kælirými:
361 lítrar. Frystirými: 171 lítrar. Twin
Cooling, aðskilin kælikerfi. Klakavél. Mál
B-H-D í mm: 912 x 1789 x 754.

Verð: 199.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RH56J6917SL

Stál. Heildarrými: 555 lítrar. Kælirými: 376 lítrar.
Frystirými: 179 lítrar. Klakavél. Twin Cooling,
aðskilin kælikerfi.

Mál B-H-D í mm: 912 x 1794 x 732.

Verð: 299.900,-

Tvöfaldur Kælikápur
RFG23UERS1

Stál. Heildarrými: 520 lítrar. Kælirými: 396 lítrar.
Frystirými: 124 lítrar. Twin Cooling, aðskilin
kælikerfi. Klakavél. Mál B-H-D í mm:
908 x 1774 x 774.

Verð: 319.900,-

WF70 Þvottavél

7 KG. 1400 SN.

Eco Bubble

Verð 69.900,-

DV70 Þurrkari

7 KG. barkarlaus þurrkari.
Varmadæla í stað elements.

Verð 99.900,-

Við seljum eingöngu
SAMSUNG
með kolalausum mótör
með 10 ára ábyrgð

ecobubble™
TECHNOLOGY

**HVAÐ ER
ECO BUBBLE?**

Leysir upp þvottaduft
undir þrýstingi og
myndar kvoðu,
svo duftið leysist upp
á um það bil 15 mín,
í stað 30-40 ella.

WW80 Þvottavél

8 KG. 1600 SN.

Eco Bubble

Verð 94.900,-

DV80 Þurrkari

8 kg barkarlaus þurrkari.
Varmadæla í stað elements.

Verð 119.900,-

Uppþvottavél í sérflokkki með Waterwall tækni

Einnig fánleg til
innbyggingar

Verð 149.900,-

Framhlið úr burstuðu
stáli / Stillingar ofan á
hurð, blár litur / Tekur 14
manna stell / 5 þvottakerfi
/ Startímaseinkun
/ Orkunýtni A++ /
Orkunotkun á ári (kWst)
: 266 / Hljóðlát aðeins
41db / Stíllanleg efrigrind
/ Grind efst fyrir hnífaþör
með sérstökum "FLEX"
bakka / 2 þvottaarmar +
"WATERWALL" / Stærð
(h x b x d): 817 x 598 x
575 mm

Örbylgjuofnar af betri gerðinni

SAMSUNG MS23-F301EAS

800w

Örbylgjuofn

Keramík-emeleraður að innan

Verð kr. 18.900,-

SAMSUNG MS28J5255UB

1000w

Örbylgjuofn

Keramík-emeleraður að innan

Verð kr. 27.900,-

FYRIR HEIMILIN Í LANDINU

ORMSSON

LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800 · ormsson.is

SAMSUNG
S E T R I Ð

SÍÐUMÚLA 9 · SÍMI 530 2900

ORMSSON KEFLAVÍK SÍMI 421 1535	ORMSSON PRISTUR-ÍSAFIRÐI SÍMI 456 4751	KS SAUÐÁRKRÓKI SÍMI 455 4500	SR BYGG SIGLUFIRÐI SÍMI 467 1559	ORMSSON AKUREYRI SÍMI 461 5000	PENNINN HÚSAVÍK SÍMI 464 1515	ORMSSON VÍK - EGILSSTÖÐUM SÍMI 4712038	ORMSSON PAN-NESKAUPSSTAÐ SÍMI 477 1900	ORMSSON ÁRVIRKINN-SELFOSSI SÍMI 480 1160	GEISLI VESTMANNAEYJUM SÍMI 481 3333	TÆKNIBORG BORGARNESI SÍMI 422 2211	OMNIS AKRANESI SÍMI 433 0300	BLÓMSTURVELLIR HELLISSANDI SÍMI 436 6655
--------------------------------------	--	------------------------------------	--	--------------------------------------	-------------------------------------	--	--	--	---	--	------------------------------------	--